

C:\Users\Plazma\Desktop\Knhy pdf\Gemmell_David-Smrtonos.PDB

PDB Name: Gemmell_David-Smrtonos
Creator ID: REAd
PDB Type: TEXT
Version: 0
Unique ID Seed: 0
Creation Date: 26.3.2006
Modification Date: 26.3.2006
Last Backup Date: 1.1.1970
Modification Number: 0

DAVID GEMMELL

SMRTONOŠ

Věnování

Smrtonoše s láskou věnuji Hotz de Baarovým:
Velkému Ozovi, který kráčí údolími mrtvých počítačů
a nachází romány ztracené v prázdnotě - muži, který je
ochoten dobrovolně obětovat čas, energii i skvělé nápady
- ale nikdy ne své sušenky. A Malému Ozovi, který mě
naučil, že na Civilizaci prostě nemám. Jeho sestře Claire
za pozvánky na barbecue, které k nám nehodila.
A Alison za její upthorpeovskou pohostinnost.

Poděkování

Děkuji své korektorce Lize Reevesové, zkušebním čtenářkám Val Gemmellové, Edith Grahamové a její dceři Stelle, a redaktorce Jean Maundové. Také děkuji mnoha čtenářům, kteří mi za ta léta napsali a dožadovali se dalších příběhů o Drussovi. Objem pošty je dnes již takový, že nedokážu na všechny dopisy odpovědět. Všechny si je však přečtu a dělám si poznámky o zmiňovaných bodech.

Prolog

NAD DROS DELNOCHEM VISEL SRPEK MĚSÍCE a Pellin stál a mlčky shlížel na světlem luny zalitý nadirský tábor pod sebou. Sešly se tu tisíce válečníků a zítra se s řevem pohrnou přes úzký pás krví nasáklé půdy, povlečou žebříky a ponesou hákové kotvice. Budou rvát touhou po bitvě a smrti, a právě jako dnes, i zítra ten zvuk Pellina vyděsí. Měl pocit, že se mu zabodává do kůže jako ledové jehličky. Pellin byl vyděšený víc než kdy předtím za celý svůj mladý život, a chtěl utéci, skrýt se, odhodit tu špatně padnoucí zbroj a hnát se na jih ke svému domovu. Nadirové přicházeli, vlna za vlnou, a jejich divoký válečný pokřik vysílal dopředu jejich nenávist. Mělká rána na paži Pellina svědila a cukalo mu v ní. Gilad ho ujistil, že to znamená, že se rána dobře hojí. Ale byla to příchut' bolesti a hořký příslib horší bolesti, která ještě přijde. Viděl, jak se jeho druhové svíjejí a křičí, když jim zubaté meče otevřely břicha... Pellin se snažil tyto vzpomínky potlačit. Od severu se zvedl studený vítr a hnal před sebou těžká mračna plná deště. Pellin se zachvěl a vzpomněl si na svůj teplý stateček s doškovou střechou a velkým kamenným krbem. Za tmavých, studených nocí, jako byla tahle, by si lehli s Karou do postele, ona by si mu položila hlavu na rameno a její levá noha by mu zahřívala stehna. Leželi by tak spolu v měkké narudlé záři pohasínajícího ohně a naslouchali větru žalostně vyjícím venku.

Pellin si povzdechl. "Prosím, nenech mě tady umřít," modlil se.

Ze třiačtyřiceti mužů z jeho vesnice, kteří se přihlásili, zůstalo naživu jenom devět. Pellin se ohlédl k řadám spících obránců ležících na holé zemi mezi třetí a čtvrtou hradbou. Mohlo těch pár mužů zadržet největší vojsko, jaké kdy bylo shromážděno? Pellin věděl, že to nedokážou.

Znovu se zahleděl na nadirský tábor a obhlížel oblast blíž k horám. Tam naházeli drenajské mrtvé, když je předtím obrali o zbroj a zbraně, a spálili je. Mnoho hodin poté se nad Drossem táhl mastný černý kouř a přinášel s sebou odporný, nechutný pach škvařícího se masa. "Mohl jsem to být já," pomyslel si Pellin a vzpomněl si na jatka, která následovala po pádu druhé hradby.

Otrásl se. Dros Delnoch, nejmocnější pevnost na světě: šest kamenných hradeb zvedajících se do výšky a rozlehlá tvrz. Ještě nikdy ji nepřítel nedobyl. Ale ještě nikdy také nečelila tak početnému vojsku. Pellinovi se zdálo, že Nadiřů je víc než hvězd na nebi. Obránci se po hořkém boji stáhli z první hradby, protože byla nejdelší, a tudíž bylo nejtěžší ji udržet. Za noci se prostě odplížili z hradby a vzdali se jí bez dalších obětí. Ale druhá hradba byla dobyta za velkých ztrát, nepřítel prorazil obranou a rozestoupil se do stran, takže obránce obklíčil. Pellin to jen tak tak zvládl zpátky na třetí hradbu. Pamatoval si kyselou příchut' strachu v hrdle a to, jak se mu silně třáslý údy, když konečně přelezl cimbuří a sesul se na ochoz.

A k čemu to všechno, uvaloval. Jaký rozdíl bude znamenat, jestli si Drenaj bude užívat vlastní vlády, nebo ji povládně

vojevoda Ulrik? Urodí se snad na statech méně obilí? Onemocní snad dobytek a pojde?

Před dvanácti týdny to všechno vypadalo jako úžasné dobrodružství, když do jeho vesnice dorazili drenajští verbíři.

Pár týdnů hlídkování na těchto mocných hradbách a pak návrat domů jako hrdinové.

Hrdinové! Sovil byl hrdina - dokud mu oko neprorazil šíp a nevyrvál mu ho z důlku. Jocan byl hrdina, když ležel a vriskal a zakrvácenýma rukama se snažil udržet vnitřnosti na místě.

Pellin přihodil trochu uhlí do železného ohřívadla a mávl na hlídku třicet kroků nalevo. Muž v chladu podupával. Před hodinou si s Pellinem vyměnili místa, a brzy bude řada na něm, aby se postavil k ohřívadlu. Vědomí, že o teplo brzy přijde, dodalo ohni ještě větší význam, a Pellin natáhl ruce a užíval si tepla.

Na dohled se objevila mohutná postava. Válečník opatrně překračoval obránce a mířil k ochozu. Pellinovi se prudčeji rozbušilo srdce, když po schodech nahoru vykročil Druss.

Druss Veliký. Zachránce Skelnského průsmyku, muž, jenž se probojoval přes půl světa, aby zachránil svou ženu. Druss Sekerobijec, Stříbrný zabijec. Nadirové ho nazývali Smrtonoš, a Pellin teď věděl proč. Viděl ho bojovat na hradbách, když svou strašlivou sekerou srážel nepřátele jako kuželky. Nebyl to obyčejný smrtelník, byl to temný bůh války. Pellin doufal, že se stařík od něj bude držet dál. Co mohl nováček v boji říci hrdinovi jako Druss? K Pellinově velké úlevě se Veliký zastavil u jiné hlídky, a oba muži se dali do řeči. Viděl, jak strážný nervózně přešlapuje z nohy na nohu, když mu starý válečník něco povídal.

Tehdy ho napadlo, že Druss je ztělesněním této starobylé pevnosti, je neporažený, a přesto nahlodaný zubem času.

Byl menší než dřív, ale o nic méně úžasný. Pellin se usmál, když si vzpomněl, jak nadírký herold předal Drussovi ultimátum, vzdát se, nebo zemřít. Starý hrdina se zasmál. "Na severu," prohlásil tenkrát, "v horách se možná třesou, když si Ulrik uprdne. Ale tohle je drenajská země, a pro mě je on jenom další měchatej divoch, co by si ani neuměl utřít zadek, kdyby neměl na stehně vytetovanou drenajskou mapu."

Pellinův úsměv pohlásil, když uviděl, jak Druss poplácává druhého strážného po rameni a vydává se směrem k němu.

Děšť zeslábl a na obloze znovu jasně vysvitl měsíc. Pellinovi se zpotily ruce a on si otřel dlaně do pláště. Mladý strážný se postavil do pozoru, když k němu Veliký přicházel. Dlouhými kroky si to rázoval po ochoze a v jasném měsíčním světle se mu sekera leskla jako stříbrná. Pellinovi vyschlo v ústech, jak tu tak stál, se zaťatou pěstí opřenou o prsní plát v pozdravu. "Klídek, mládenče," řekl Druss a opřel si mocnou sekeru o cimbuří. Starý válečník natáhl mohutné ruce k ohřívadlu, aby si je ohřál, a pak se posadil zády ke stěně a kývl na mládence, aby se k němu připojil. Pellin ještě nikdy nebyl tak blízko Drussa, a teď viděl hluboké vrásky, které mu stáří vyrylo do širokého obličejce, takže vypadal jako z věkem ošlehané žuly. Oči pod hustým obočím však měl jasné a světlé a Pellin se mu do nich nedokázal podívat. "Dneska v noci nepřijdou," utrousil Druss. "Výrazí až těsně před svítáním. Žádné válečnéj pokřik. Bude to tichéj útok."

"Jak tohle víš, pane?"

Druss se uchechtl. "Rád bych ti řekl, že mé k tomuhle závěru dovedly mý rozsáhlý znalosti o válce, ale odpověď je úplně prostá. Předpovídá to Třicítka, a to je vynalézavá banda. Normálně nemám na čaroděje čas, ale tihle mládenci jsou velcí bojovníci." Sundal si z hlavy černou přílbu a prsty si prohrábl husté bílé vlasy. "Sloužila mi dobře, tahleta přílba," vykládal Pellinovi a natočil ji tak, že měsíční světlo dopadlo na symbol stříbrné sekery na čele. "A nepochybuju, že zítra svou práci odvede taky."

Při myšlence na nadcházející bitvu Pellin vrhl nervózní pohled přes hradbu k místu, kde čekali Nadirové. Odsud viděl, že jich mnoho leží v pokrývkách okolo stovek táborových ohňů. Ostatní byli vzhůru, ostříli si zbraně nebo rozmlouvali v malých skupinkách. Mladý muž se obrátil a přelétl pohledem vyčerpané drenajské obránce ležící na zemi za cimbuřím, zabalené do pokrývek, jak se snažili urvat pár hodin drahocenného, osvěžujícího spánku. "Sedni si, mládenče," vybídl ho Druss. "Když si budeš dělat starosti, stejně je to nezažene."

Strážný opřel oštěp o stěnu a posadil se. Pochva meče mu zazvonila o kámen a on ji neohrabaně odsunul. "Nemůžu si na tohle brnění zvyknout," zabručel Pellin. "Pořád zakopávám o meč. Bojím se, že nejsem dobrý voják."

"Před třemi dny na druhý hradbě jsi vypadal každým coulem jako voják," ujistil ho Druss. "Viděl jsem tě zabít dva Nadiiry, a pak ses probojoval zpátky k provazům na tyhle hradbě. A pak jsi ještě pomoh kamarádovi se zraněnou nohou - šplhals pod ním a podpíral ho."

"Ty jsi to viděl? Ale byl tam takovej zmatek - a tys byl sám uprostřed boje!"

"Já vidím spoustu věcí, chlapče. Jak se jmenuješ?"

"Pellin... Cul Pellin," opravil se. "Pane," dodal rychle.

"Můžem vynechat formality, Peline," prohlásil Druss přívětivě. "Dneska v noci jsme jenom dva veteráni, co klidně čekají na rozbřesk. Bojíš se?"

"Ano. Kara nechtěla, abych chodil s ostatníma. Řekla mi, že jsem trouba. Totiž, jakej to bude rozdíl, jestli vyhrajem, nebo prohrajem?"

"Za sto let? Vůbec žádnéj," prohlásil Druss. "Ale všechna útočící vojska si s sebou nesou vlastní demony, Peline. Jestli prorazí tady, poženou se Sentranskou planinou a všude zanesou oheň a zkázu, znásilňování a vraždění. Proto je musíme zastavit. A proč ty? Protože jseš chlap vhodnej pro tuhle roli."

"Myslím, že tady umřu," řekl Pellin. "Nechci tady umřít. Moje Kara je těhotná a já chci vidět svého syna vyrůstat, až bude vysokej a silnej. Chci..." Zajíkl se, jak mu knedlík v krku zabránil v další řeči.

"Chceš to, co chceme my všichni, mládenče," řekl Druss mírně. "Ale ty jseš chlap a chlapi musí čelit svému strachu, nebo je to zničí."

"Nevím, jestli to dokážu. Pořád myslím na to, že se připojím k ostatním zběhům. Že se v noci odplížím k jihu. Že půjdu domů."

"Tak pročs to neudělal?"

Pellin se na chvíli zamyslel. "Já nevím," odpověděl nepřesvědčivě.

"Já ti povím proč, chlapče. Protože ses rozhlídl kolem sebe a uviděl ty ostatní, co by tu museli zůstat a bojovat tím víc, protože ty bys nezůstal na svém místě. A ty nejseš muž, co by nechal ostatní dělat svoji práci."

"Rád bych tomu věřil. Opravdu rád."

"Věř tomu, mládenče, protože já umím posoudit lidi." Náhle se Druss zakřenil. "Kdysi jsem znal jiného Pellina. Byl to vrhač oštěpů. - A moc dobrý. Vyhral zlatou v přátelských hrách, když je pořádali v Gulgothiru."

"Myslel jsem, že to byl Nikotas," řekl Pellin. "Vzpomínám si na tu přehlídku, když se oddíl vrátil domů. Nikotas nesl drenajskou vlajku."

Stařec zavrtěl hlavou. "Připadá mi to jako včera," utrousil Druss s úsměvem. "Ale já mluvím o pátejších hrách. Řek bych, že ty se pořádaly tak před třiceti rokama - dávno předtím, než ses stal světlem v očích své mámy. Pellin byl dobrý chlap."

"To byly ty hry, co ses jich účastnil i ty, pane? U dvora Šíleného krále?" zeptal se strážný.

Druss přikývl. "Já to neměl v plánu. Byl jsem tenkrát sedlák, ale Abalayn mě pozval do Gulgothiru jako člena drenajské delegace. Moje žena, Rowena, mě nutila to pozvání přijmout. Měla pocit, že mě život v horách začíná nudit." Zasmál se. "Měla pravdu! Jeli jsme Dros Delnochem, to si pamatuju. Bylo tam pětáctýřicet soutěžících a tak stovka přísluhovačů, hampejznic, sluhů a cvičitelů. Většinu jmen jsem už zapomněl. Na Pellina si ale pamatuju - on mě ale taky rozesmával a já měl jeho společnost moc rád."

"Tak jak ses stal součástí týmu, pane?"

"Aha, tohle! Drenaj měla rohovníka, jmenoval se... ať mě čert vezme, jestli si vzpomenu, to stáří. No, byl to nevrlej chlap. Všichni zápasníci si s sebou přivedli vlastní cvičitele a horší zápasníky, se kterými trénovali. Tenhle chlapík... Grawal, to je ono!... byl kručas a zranil dva ze svých cvičných soupeřů. Jednou mě požádal, abych si s ním zacvičil. Do Gulgothiru nám pořád chyběly tři dny cesty a já se tou dobou opravdu nudil. To je jedno prokletí mého života, mládenče. Hrozně rychle se začnu nudit! Tak jsem souhlasil. Byla to chyba. Tyhle cvičný zápasy sledovaly vždy spousty táborových holek a já si měl uvědomit, že se Grawal snaží potěšit davy. No, tak jsme spolu začali rohovat. Nejdřív to šlo dobře, on byl slušnej, měl hodně síly v ramenou, ale byl taky pružnej. Už jsi někdy cvičně rohoval, Pelline?"

"Ne, pane."

"No, vypadá to stejně jako skutečný zápas, ale všechny rány jsou zadrženy. Cílem je zvýšit rychlost zápasnickových reflexů. Jenomže pak se objevila skupinka holek z tábora a ty se posadily kousek od nás. Grawal chtěl ženským předvst, jak je tvrdý, a tak vyrazil kombinací úderů v plný síle. Bylo to, jako kdyby mě nakopla mula, a musím přiznat, že mě to rozčílilo. Couvl jsem a řekl mu, ať se uklidní. Ten blbec si toho nevšímal - pak se na mě vyřtil. Tak jsem ho praštil. Ať mě čert vezme, jestli se mu na třech místech nezlomila čelist. Výsledkem bylo, že Drenajci ztratili svého jediného rohovníka v těžký váze, a já se cítil zavázaný ctí převzít jeho místo."

"Co se stalo pak?" vyptával se Pellin, když se Druss zvedl na nohy a vyklonil se přes cimbuří. Na východě již bylo vidět slabé světlo falešného svítání.

"Ten příběh bude radši muset počkat až na noc, mládenče," poznamenal Druss mírně. "Tady přicházejí!"

Pellin se vyškrábal na nohy. Tisíce nadírkých válečnicků mlčky proudily k hradbě. Druss varovně zařval a na poplach zazvučela polnice. Drenajští obránci v červených pláštích se vyhrabali z pokryvek.

Pellin tasil meč. Když se díval na hrnoucí se příval mužů, třásla se mu ruka. Stovky Nadirů nesly žebříky, další bojovníci drželi svinuté provazy s hákovacími kotvicemi. Pellinovi se rozbušilo srdce. "Dobrý Missaeli," zašeptal. "Nic je nezastaví!" Ucouvl, ale Druss položil chlapci na rameno mohutnou ruku.

"Kdo jsem já, mládenče?" zeptal se a ledově modré oči upřel do Pellinových.

"C... cože?" vykoktal Pellin.

"Kdo jsem já?"

Pellin zamrkal, aby dostal z očí pot, který mu tam stekl. "Ty jsi Druss Veliký," odpověděl.

"Stůj při mně, Pelline," pronesl stařec ponuře, "a zastavíme je spolu." Náhle se starý bojovník zakřenil. "Já zase moc často příběhy nevyprávím, mládenče, a hrozně nesnáším, když mě někdo přeruší. Takže až vyřídíme tenhle malej výpad, koupím ti pohár lentreijského červeného a povykládám ti příběh o gothirským božským králi a Alchazzarových očích."

Pellin se zhluboka nadechl. "Zůstanu s tebou, pane," slíbil.

1

MOHUTNÝ DAV VYL PO KRVI - A SIEBEN básník se rozhlížel po rozlehlém koloseu, obhlížel sloupky a oblouky, řady lavic a sochy. Hluboko pod ním na zlatém písku arény bojovali dva muži za slávu svých národů. Patnáct tisíc lidí teď křičelo, hluk to byl nelibozvučný, jako řev nějaké nehotové šelmy. Sieben si zvedl k nosu navoněný kapesníček a snažil se zahnat pach potu, který ho obklopoval ze všech stran.

Koloseum bylo nádhernou ukázkou architektury. Sloupky byly vlastně sochy zpodobňující staré hrdiny a bohy a sedadla z nejlepšího mramoru byla pokryta poduškami ze zeleného sametu vycpaného prachovým peřím. Podušky Siebena rozčilovaly svou barvou, která se tloukla s jeho jasně modrou hedvábnou halenou s nabíranými rukávci, v nichž byly zasazeny střípy opálů. Básník byl na své odění, které ho u nejlepšího krejčího v Drenanu přišlo samozřejmě na ohromnou sumu, patřičně hrdý. - To, že byly šaty znehodnoceny špatným výběrem podušek, Sieben téměř nedokázal snést. Když však všichni seděli, nebylo to tak zlé. Davy diváků neustále procházeli sloužící roznášející podnosy s chlazenými nápoji či sladkostmi, paštikami, koláči - a dalšími šťavnatými pochoutkami. Lavice bohatých stínily hedvábné baldachýny, také v té strašné zelené barvě, zatímco ti největší boháči seděli v nádhře červených podušek a nechávali se ovívat otroky. Sieben se pokusil vyměnit si sedadlo a zasednout mezi šlechtu, ale sebevětší

lichotky ani nabídnuté úplatky mu nedokázaly zajistit místo.

Po své pravici Sieben jen tak tak dohlédl na okraj balkonu božského krále a rovná záda dvou královských gardistů v jejich stříbrných kyrysech a bílých pláštích. Přílbice básník považoval za obzvlášť nádherné, zlatě cizelované a s bílými chocholy z koňských žíní. To je krása prostých barev, říkal si v duchu, černou, bílou, stříbrnou a zlatou jen zřídka kdy zatlačilo do pozadí čalounění - bez ohledu na jeho barvu.

"Vyhrává?" zeptal se Majon, drenajský velvyslanec, a zatahal Siebena za rukáv. "Dostává hrozný výprask. Toho Lentrijce ještě nikdy nikdo neporazil, víš. Prý vloni na jaře zabil dva zápasníky v závodech v Mašrápúru. - Zatraceně, vsadil jsem na Drussa deset zlatých raqů."

Sieben velice jemně sundal velvyslancovy prsty ze svého rukávu, uhladil pomačkané hedvábí, jen s námahou odtrhl zrak od divů architektury a krátce se soustředil na souboj dole. Lentrijec zasáhl Drussa zvedákem a následně pravým hákem. Druss zacouval a z rány nad levým okem mu crčela krev. "Při jakém poměru jsi vsadil?" zeptal se Sieben Majona.

Štíhlý velvyslanec si přejel rukou po krátce ostříhaných stříbrných vlasech. "Šest ku jedné. Musel jsem se zbláznit." "Ale vůbec ne," opáčil Sieben zdvořile, "to tě pohánělo vlastenectví. Hele, já vím, že velvyslanci nejsou nijak zvlášť dobře placení, tak tvou sázku převezmu. Dej mi žeton."

"To přece nemůžu... totiž, vždyť tam dostává výprask."

"Ovšemže musíš. Koneckonců je Druss můj přítel, a já jsem na něj měl vsadit z věrnosti." Sieben ve velvyslancově tmavém oku zahlédl záblesk lakoty.

"No, jestli si jsi jistý." Muž vsunul štíhlé prsty do perlami pošíitého koženého měšce u svého boku a vytáhl malý čtvereček papýru s voskovou pečeti a vsazenou částkou. Sieben jej převzal a Majon čekal s nataženou rukou.

"Nepřinesl jsem si s sebou měšec," vysvětlil Sieben, "ale večer ti peníze předám."

"Ano, jistě," řekl Majon zřetelně zklamaný.

"Myslím, že se trochu projdu po koloseu," prohlásil Sieben. "Je tady toho tolik k vidění. Slyšel jsem, že dole jsou umělecké galerie a krámky."

"Nezdá se, že máš o svého přítele starosti," poznamenal Majon.

Sieben si kritiky nevšímal. "Můj milý velvyslanec. Druss bojuje, protože boj miluje. Obvykle si člověk schovává starosti pro ty nešťastné chudáky, kteří stojí proti němu. Uvidíme se později na slavnosti."

Sieben se zvedl ze sedadla, vylezl po mramorových schodech a prošel k oficiálnímu sázkovému stánku. Ve výklenku seděl úředník s mezerami mezi zuby. Za ním stál voják strážící pytlíky s již vsazenými penězi. "Chceš si vsadit?" zeptal se úředník.

"Ne, čekám, až si vyberu výhru."

"Tys vsadil na toho Lentrijce?"

"Ne. Já sázím na vítěze. Je to starý zvyk," odvětil básník s úsměvem. "Buď tak laskav a připrav šedesát zlatých penízků - plus mých původních deset."

Úředník se zachechtal. "Tys vsadil na Drenajce? To nejdřív zamrzne peklo, než ty uvidíš svoje penízky."

"Jejda, mám vážně dojem, že se trochu ochladilo," řekl mu Sieben s úsměvem.

V záru arény byl lentrijský šampión stále unavenější. -Z rozbitého nosu mu tekla krev a pravé oko měl nateklé, že na ně neviděl, jeho síla však byla vskutku úžasná. Druss se přiblížil, sehnul se před pravým hákem a zasadil muži ohromující úder na břicho. - Lentrijec měl svaly na břicho jako z ocele. Drussovi na krk dopadla rána a on cítil, jak se mu podlamují nohy. Zavrčel bolestí a zasadil vyššímu muži zvedák do vousaté brady. Lentrijci odskočila hlava dozadu. Druss uhořel hřbetem pravé ruky, ale minul a zasáhl muže do spánku. Lentrijec si otřel krev z obličeje - a pak zasadil Drussovi přímou ránu levačkou, kterou následoval pravý hák, jenž Drussa málem srazil na zem.

Dav teď začal výt, jak cítil, že se konec blíží. Druss se pokusil přiblížit k protivníkovi a sevřít ho - ale zastavila ho přímá rána levačkou, která ho na místě otočila. Vykryl pravačku a zasadil další zvedák. Lentrijec se zapotácel, ale nepadl. Zareagoval úderem hranou ruky, kterou Drussa zasáhl za pravé ucho. Druss se jen otřepal. Lentrijci ubývaly síly, ráně chyběla rychlost a pádnost.

Teď přišla pravá chvíle! Druss se vrhl do útoku a zasadil Lentrijci do obličeje řadu úderů. Tři přímé levačkou, následované pravým hákem, který muži přistál na bradě. Lentrijský zápasník se otočil, zcela vyveden z rovnováhy, pokusil se narovnat - a padl tvář do písku.

Ozval se zvuk podobný dunění hromu, rozléhal se po celé nacpané aréně. Druss se zhluboka nadechl, ustoupil dozadu a pozdravil jásající davy. Byla vytažena nová drenajská vlajka, stříbrný hřebec na modrém poli, a zatřepetala se v odpoledním vánku. Druss došel před královskou lóží a uklonil se božskému králi, kterého nemohl vidět.

Za ním vyběhli dva Lentrijci a poklekli u svého padlého šampióna. Následovali je nosiči s nosítky a odnesli bezvědomého muže z arény. Druss zamával davům a pak pomalu odešel k temnému ústí tunelu, který vedl k lázním a odpočinkovým místnostem pro atlety. V ústí tunelu stál vrhač oštěpů Pellin a zubil se. "Jednu chvíli jsem myslel, že tě dostal, horale."

"Bylo to těsné," opáčil Druss a vyplivl krev. Tvář měl naběhlou a několik zubů měl uvolněných. "Byl silnej. To mu příznám."

Oba muži zašli do tunelu a vynořili se v první lázni. Hluk z arény tu byl ztlumený a ve třech vyhříváných mramorových nádržích odpočíval asi tucet atletů. Druss se posadil na okraj prvního bazénu. Na hladině vody, z níž se kouřilo, plavaly plátky růží a jejich vůně plnila místnost. Doplavl k nim běžec Pars. "Vypadáš, jako by ti přes obličej přeběhlo stádo koní," poznamenal.

Druss se předklonil, položil ruku Parsovi na plešatějící hlavu a zatlačil ho pod vodu. Pars odplaval a vynořil se o pár yardů dál. Máchl rukama a Drussa pocákal. Pellin, nyní slevčený z kamaší a haleny, skočil po hlavě do nádrže.

Druss si stáhl vlastní kamaše a vklouzl do teplé vody. Okamžitě přestal cítit bolavé svaly a chvíli plaval sem a tam v bazénu. Nakonec vylezl. Připojil se k němu Pars. "Natáhni se k já ti rozmasíruju bolavý svaly," navrhl mu. Druss došel k masážnímu stolu a lehl si na břicho. Pars si rozetřel olej na dlaně a začal zkušeně pracovat na Drussových zádech a ramenou.

Přisedl si k nim Pellin, vytřel si tmavé vlasy a pak si kolem ramen ovinul bílé plátno. "Díval ses na ostatní soutěže?" zeptal se Drussa.

"Ne."

"Ten Gothřan, Klay, je úžasný. Rychlejší. Silná brada. To a pravačka, která připomíná palici. Skončilo to, co by ses dvakrát nadechl. Nikdy jsem nikoho podobného neviděl, Drusse. Ten Vagrijec ani nevěděl, co ho zasáhlo."

"To jsem taky slyšel." Druss zavrčel, když mu Pars zaryl prsty hlouběji do oteklých svalů na krku.

"Ty ho dostaneš, Drusse. Co záleží na tom, že je větší, silnější, rychlejší a hezčí?"

"A připravenější," přisadil si Pellin. "Povídá se, že každý den v horách za městem uběhne pět mil."

"Ano, zapomněl jsem připravenější. A taky mladší. Kolik je ti, Drusse?" zeptal se Pars.

"Třicet," zabručel Druss.

"Stařík," prohlásil Pellin a mrkl na Parse. "Přesto, jsem si jistý, že vyhraješ. No... skoro jistý."

Druss se posadil. "To je fajn, že vy cucáci jste mi takovou oporou."

"No, jsme přece tým," řekl Pellin. "A jelikož jsi nás zbavil Grawalovy skvělé společnosti, tak jsme tě tak nějak adoptovali, Drusse." Pars začal pracovat na Drussových zatvrdlých svaích. "Ale vážně, Drusse, příteli můj," pokračoval běžec, "máš ošklivě pohmožděný ruce. Doma jsme používali na otoky led. Dneska večer bych ti je měl namočit do studené vody."

"Do finále jsou tři dny. To už budu v pořádku. Jak se ti dařilo při závodech?"

"Doběhl jsem druhý - a tak se nakonec dostanu do finále. Ale v první trojici stejně nebudu. - Ten Gothřan je mnohem lepší než já, stejně jako Vagrijec a Kiatzan. Jejich finiš udržet nedokážu."

"Možná sám sebe příjemně překvapíš," povzbudil ho Druss.

"My nejsme jako ty, horale," poznamenal Pellin. "Pořád mi přijde zatěžko uvěřit, že dokázal přijít na tyto hry nepřipravený a probojoval ses až do finále. Ty jseš vážně velicej." Náhle se zakřenil. "Ošklivej, starej a pomalej - ale pořád velicej," dodal.

Druss se zachechtal. "Teď se ti skoro podařilo mě oblafnout, mládenče. Už jsem si myslel, že mi snad prokazuješ zaslouženou úctu." Znovu si lehl a zavřel oči.

Pars s Pellinem odešli k místu, kde stál sluha s džbánkem studené vody. Když je viděl přicházet, muž naplnil dva poháry. Pellin svůj vyzunkl naráz a nechal si dolít, kdežto Pars pomalu uskrákal. "Neřekla mu o tom proroctví," prohodil Pars.

"Ty taky ne. Ale dost brzo to zjistí sám."

"Co myslíš, že udělá?" zeptal se plešatý běžec.

Pellin pokrčil rameny. "Já ho znám jenom asi měsíc -ale myslím, že nebude chtít dodržet tradici."

"Bude muset!" trval na svém Pars.

Pellin zavrtil hlavou. "On není jako jiný muži, příteli. Ten Lentrijec měl vyhrát - ale nevyhrál. Druss je živelná síla a podle mě na něj politika nemá nejmenší vliv." "Vsadím dvacet zlatech raqů, že se mylíš." "Tu sázku neberu, Parsi. Víš, kvůli nám všem doufám, že máš pravdu."

Ze soukromé lóže vysoko nad namačkanými lidmi pozoroval obrovský plavovlasý zápasník Klay Drussa, jak sráží svého protivníka na zem. Lentrijec měl příliš mohutné paže a ramena, a i když díky tomu měly jeho údery neuvěřitelnou sílu, byly přece jen moc pomalé... snadno se daly odhadnout. A Drenajec toho využil. Klay se usmál.

"Připadá ti ten muž zábavný, můj pane Klayi?" Zápasník se překvapeně otočil. Tvář nově přichozího byla bezvýrazná, ani sval se na ní nezachvěl. Je jako maska, pomyslel si Klay - zlatá kiatzanská maska, napjatá a bez vrásek. Dokonce i uhlové černé vlasy, stažené do nejpevnějšího culíku, měl muž tak silně navoskované a nabarvené, že vypadaly jako falešné - namalované na příliš velké lebce. Klay se zhluboka nadechl, neboť ho znechutilo, že ho někdo mohl překvapit v jeho vlastní lóži, a rozzlobilo ho, že nezaslechl, jak se o sebe třou závěsy, ani šustot mužova těžkého, po kotníky dlouhého roucha z černého sametu.

"Pohybuješ se jako nájemný vrah, Garen-Cchene," poznamenal Klay.

"Občas, můj pane, je nutné pohybovat se kradmo," poznamenal Kiatzan jemným, melodickým hlasem. Klay pohlédl do jeho zvláštních očí, šikmých jako hroty oštěpů. Jedno měl zvláště hnědé se šedými tečkami. To druhé bylo modré jako letní obloha.

"Chodit kradmo je snad nutné jen tehdy, když jsi mezi nepřáteli," odvážil se Klay.

"To je pravda. Ale nejlepší z nepřátel se maskují jako tvoji přátelé. Co tě na tom Drenajci tak pobavilo?" Garen-Cchen prošel kolem Klaye na okraj lóže a zadíval se do arény dole. "Nevidím nic zábavného. Je to barbar a taky tak bojuje." Obrátil se zpátky, bezmasý obličej měl rámovaný vysokým límcem sametového roucha.

Klay cítil, jak jeho nechut ke Kiatzanovi roste, ale své city zamaskoval a zvážil Garen-Cchenovu otázku. "On mě nepobavil, ministře. Obdivuju ho. Při správném tréninku by mohl být opravdu velmi dobrý. A líbí se lidem. Dav vždycky miluje kurážný válečníky. Nebesa, tomuhle Drussovi kuráž rozhodně nechybí. Kéž bych měl příležitost ho cvičit. Soutěž by pak byla mnohem lepší."

"Myslíš, že to rychle skončí?"

Klay zavrtil hlavou. "Ne. Ten chlap má spoustu síly. Rodí se z jeho pýchy a přesvědčení o vlastní neporazitelnosti. Můžeš to vidět, když zápasí. Bude to hodně dlouhá a svízelná bitva."

"Ty však přesto zvítězíš? Jak předpověděl božský král?" Klay si poprvé všiml nepatrné změny v ministrově výrazu.

"Měl bych ho porazit, Garen-Cchene. Jsem větší, silnější, rychlejší a líp cvičený. Jenže v každém zápase je vždycky nepředvídatelný prvek. Mohl bych uklouznout, zrovna když dopadne rána. Mohl bych těsně před prvním kolem onemocnět a být pomalejší, nemít dost energie. Mohl bych se přestat soustředit a umožnit mu projít skrz." Klay se zešíroka usmál, protože ministrův výraz teď byl jasně ustaraný. "To se ale nestane," řekl Kiatzan. "Prorocství se naplní." Klay si odpověď pečlivě promyslel. "Na to, že do mě božský král vkládá takovou důvěru, jsem velice pyšný. Kvůli tomu budu bojovat co nejlíp."

"Dobrá. Doufejme, že na Drenajce to má opačný účinek. Budeš dnes večer na hostině, můj pane? Božský král si vyžádal tvou přítomnost. Přeje si, abys mu ušedl po boku."

"Je to velká čest," odpověděl Klay s úklonou.

"To opravdu je." Garen-Cchen došel k závěsu u dveří, ale ještě se otočil. "Znáš nějakého atleta jménem Lepant?"

"Toho běžce? Ano. Cvičí v mém gymnasiu. Proč?"

"Dnes ráno během výslechu zemřel. - Vypadal tak silný. Pozoroval jsi na něm někdy nějakou známku slabého srdce? Závratě, bolest na prsou?"

"Ne," řekl Klay a vzpomněl si na upovídaného chlapce s bystrými očima a zásobou vtípků a příběhů. "Proč ho vyslýchali?"

"Šířil pomluvy, a měli jsme důvod předpokládat, že je členem tajné skupiny, která usiluje o zavraždění božského krále."

"Nesmysl. Byl to jenom hloupej kluk, co vykládal nechutný vtipy."

"Tak to vypadalo," souhlasil Garen-Cchen. "Teď je to mrtvý kluk, který už nikdy neřekne jediný nechutný vtip. Byl to hodně nadaný běžec?"

"Ne."

"Dobrá. Tak jsme nic neztratili." Chvilí na Klaye upíral podivně zbarvené oči. "Bylo by lepší, můj pane, kdybys přestal poslouchat vtipy. V případě velezrady to je pak polovina."

"Budu si tvou radu pamatovat, Garen-Cchene." Po ministrově odchodu Klay sešel dolů na galerii u arény. Bylo tu chladněji a on se rád procházel mezi množstvím starožitností. Galerii zahrnuli do plánů při výstavbě arény na naléhání krále - dávno předtím, než jeho chorá duše nakonec pohltila jeho zdravý rozum. Bylo tu asi padesát stánků a krámků, kde nároční kupující mohli zakoupit historické upomínky či nádherně vyrobené kopie. Byly tu starožitné knihy, malby, porcelán a dokonce i zbraně.

Když se k někomu přiblížil, lidé na galerii se zastavovali a uctivě se gothirskému šampionovi klaněli. Klay na jejich poklony odpovídal úsměvem a kývnutím hlavou. Ač byl tak mohutný, pohyboval se s ladným půvabem atleta, vždycky vyrovnaný, vždycky ostražitý. Zastavil se před bronzovou sochou božského krále. Byl to hezký kousek, ale Klay měl

pocit, že lapis lazuli, vložený na místo panenek, je na bronzovém obličejí příliš bizarní. Kupec, kterému socha patřila, popošel dopředu. Byl malý a zavalitý, s rozdělenou bradkou a pohotovým úsměvem. "Vypadáš moc dobře, můj pane Klayi," řekl. "Viděl jsem tě bojovat - tedy tu chvilku. Byl jsi úžasný,"

"Děkuju, pane."

"Když si pomyslíš, že tvůj soupeř urazil takovou cestu, jen aby byl takhle ponížený."

"Nebyl ponížený, pane, jen poražený. Vysloužil si právo postavit se mi tím, že zápasil s mnoha velmi dobrými rohovníky. A měl smůlu, že na písku uklouzl, právě když jsem ho praštil."

"Ovšem, ovšem! Tvoje pokora tě ctí, pane můj," prohlásil mužík hbitě. "Vidím, že obdivuješ bronz. Je to nádherná práce nového sochaře. Dotáhne to daleko." - Ztišil hlas. "Pro každého jiného, můj pane, by byla cena tisíc stříbrných. Ale pro mocného Klaye bych to mohl srazit až na osm set."

"Mám dvě císařovy busty. Osobně mi je věnoval. Ale děkuju za nabídku,"

Klay odešel od stánku a cestu mu zastoupila jakási mladá žena. Držela za ruku světlolasého hošíka, asi deset let starého. "Promiň mi, můj pane, mou smělost," pravila a hluboce se klaněla, "ale můj syn by se s tebou nesmírně rád setkal."

"Nic se nestalo," uklidnil ji Klay a před hošíkem poklekl. "Jak se jmenuješ, mládenče?"

"Atka, pane," odpověděl chlapec. "Viděl jsem zatím všechny tvoje zápasy. Ty jsi... jsi úžasný,"

"To je tedy pochvala. Budeš se dívat na finále?"

"Oh, ano, pane. Budu tam, abych viděl, jak nařežeš tomu Drenajci. Jeho jsem viděl taky. Skoro prohrál."

"To nemyslím, Atko. Je to tvrdý chlap, muž z kamene a železa. Sám jsem na něj vsadil,"

"Tebe ale porazit nedokáže, pane. Nebo ano?" zeptal se hošík a oči se mu rozšířily, jak zapochyboval.

Klay se usmál. "Každýho lze porazit, Atko. Prostě budeš muset pár dní počkat a uvidíš."

Klay vstal a usmál se na rudnoucí mladou ženu. "Je to hezký kluk," poznamenal šampion. Uchopil ženu za ruku a políbil jí ji. Pak se vydal dál. Zastavil se, aby si prohlédl obrazy na protější stěně. Většinou to byly krajinky, hlavně obrazy pouště a hor, jiné zobrazovaly mladé ženy v různém stupni svlečenosti. Něco také byly lovecké výjevy, na dvou pak, na těch, které přitáhly Klayův pohled, bylo luční kvítí. Na vzdálenějším konci galerie byl dlouhý stánek, za nímž stál postarší Kiatzan. Klay k němu došel a prohlížel si umělecké předměty rozložené úhledně na pultě. Většinou to byly malé sošky, obklopené brožemi, amulety, náramky, ná-kotničky a prsteny. Klay zvedl malou figurku ze slonoviny, nejvíc čtyři palce vysokou. Zpodobňovala překrásnou ženu v rozevlátých šatech. Ve vlasech měla květiny a v ruce držela hada, jehož ocas měla obtočený kolem zápěstí.

"Tohle je moc hezký," řekl.

Malý Kiatzan kývl a usmál se. "To je Sul-sen, nevěsta Ošikaje Zhouby démonů. Tahle figurka je skoro tisíc let stará."

"Jak to poznáš?"

"Já jsem Čchorin-Cchu, pane, královský balzamovač -a student historie. Našel jsem tenhle kousek při archeologickém

průzkumu nedaleko dějiště slavné bitvy pěti vojsk. Jsem si jistý, že je nejméně devět století stará." Klay si zvedl figurku k očím. Žena měla oválnou tvář a šikmé oči. Zdálo se, že se usmívá.

"Byla to Kiatzanka, tahle Sul-sen?" zeptal se.

Čchorin-Cchu rozhodil rukama. "To, můj pane, závisí na úhlu pohledu. Jak už jsem vám říkal, byla to manželka Ošikaje, a on je považován za otce Nadirů. To on vyvedl vzbouřené kmeny ze země Kiatze a probojoval se až do země, které nyní ovládá Gothir. Po jeho smrti se kmeny volně potulovaly krajinou a válčily mezi sebou, jako je tomu i dnes. Takže jestli on byl první Nadir, Sul-sen pak byla... co? Nadirka, nebo Kiatzanka?"

"Obojí." prohlásil Klay. "A je taky moc krásná. Co se s ní stalo?"

Kiatzan pokrčil rameny a Klay v jeho tmavých šikmých očích zahlédl smutek. "To záleží na tom, které verzi historických událostí věříš. Já sám si myslím, že byla zavražděna brzy po Ošikajově smrti. Ukazují na to všechny záznamy, i když v některých příbězích ji vidíme odplovat do bájně země za mořem. Jestli tihneš spíš k romantickým koncům, tak by ses měl držet tohoto příběhu."

"Když můžu, tak se rád držím pravdy," řekl Klay. "Ale v tomto případě bych rád věřil, že někde šťastně dožila. Hádám, že se to nikdy nedozvíme."

Čchorin-Cchu znovu rozhodil rukama. "Jako student si rád myslím, že jednoho dne se mlhy rozplynou. Snad bych i rád našel nějaké písemné důkazy,"

"Jestli k tomu dojde, dej mi vědět. Zatím bych si koupil tuhle figurku. Nechej ji donést do mého domu."

"Nechceš znát cenu, pane?"

"Jsem si jistý, že bude správná."

"To vsutku bude, pane."

Klay se odvrátil, ale ještě se ohlédl. "Pověz mi, Čchorin--Cchue, jak to, že královský balzamovač vede stánek se starožitnostmi?"

"Balzamování, můj pane, je moje profese. Historie je moje vášeň. A jako všechny vášně, i tuhle je třeba sdílet, aby se z ní mohl člověk radovat. Tvoje nadšení tímhle kouskem mi přináší velké potěšení."

Klay šel dál, prošel obloukem galerie až do hodovní síně. Dva gardisté mu otevřeli dveře do nádherně zařízené jídelny pro šlechtu. Klay už dávno přestal být nervózní, když vstupoval do takových zařízení, protože, i přes jeho nízký původ, byla jeho pověst mezi lidmi tak slavná, že byl považován za důležitějšího než většina šlechticů. Bylo tu jenom málo jedlíků, ale Klay zahlédl drenajského velvyslance Majona, zaujatého vzrušenou debatou s hejskem v ošperkované modré haleně. Švihák byl vysoký a štíhlý a velmi hezký, světle hnědé vlasy mu přidržovala stříbrná čelenka zdobená opálem. Klay k nim přistoupil. Majon si zápasníka zprvu nevšiml a dál láteřil na svého společníka.

"Myslím, že tohle není spravedlivé, Siebene, koneckonců jsi vyhrál..." V té chvíli si uvědomil Klayovu přítomnost a okamžitě změnil výraz. - Na rtech se mu objevil široký úsměv. "Můj milý, tak rád tě zase vidím. Prosím, připoj se k nám. Bude to nesmírná čest. Teprve před chvílí jsme o tobě mluvili. Tohle je Sieben Básník."

"Slyšel jsem přednášet tvé básně," řekl Klay, "a se zájmem jsem si přečetl ságu o Drussovi Velikém."

Básník mu věnoval vlčí úsměv. "Četl jsi práci a brzy budeš proti tomu muži stát. Musím ti říci, pane, že budu sázet proti tobě."

"Tak mi odpusť, když ti nepopřeju štěstí," prohlásil Klay a posadil se.

"Viděl jsi dnešní zápas?" zeptal se Majon.

"Ovšemže, velvyslance. Druss je zajímavý zápasník. Bolest ho zřejmě pobízí k vyšším výkonům. Je nezdolný a velmi silný."

"Vždycky vyhrává," prohodil Sieben spokojeně. "To je jeho nadání."

"Sieben je dneska zvlášť veselý," vložil se do toho ledově Majon. "Vyhrál šedesát zlatých."

"Já taky vyhrál," odušil Klay.

"Tys vsadil na Drussa?" zeptal se Sieben.

"Jistě. Studoval jsem oba muže, a měl jsem pocit, že Lentrijec nemá dost odvahy, aby se vyrovnal vašemu muži. Taký má pomalý nohy, díky čemuž měl Druss možnost před ránou couvnout. Ale měl bys mu poradit, aby změnil útočný postoj. Má ve zvyku sklonit hlavu a zaútočit, takže je snadný cíl pro zvedák."

"To mu určitě vyřídím," sliboval Sieben.

"Mám doma tělocvičnu. Kdyby ji chtěl použít, bude vítaný."

"To je velice laskavá nabídka," skočil jim do řeči Majon. "Vypadáš dost sebevědomě, pane," poznamenal Sieben.

"Tobě nevadí, že Druss nikdy neprohrál?"

"O nic víc než to, že já taky nikdy neprohrál. Ať už to dopadne jakkoliv, jeden z nás přijde o neposkvrněnou pověst. Slunko ale bude pořád svítit a země se nepřevrátí. A teď, přátelé, neměli bychom si objednat něco k jídlu?"

Vzduch byl čistý a svěží a nad nádržkou kašny šeptal lehký vánek, který ochlazoval vzduch. Sieben s Drusem se šplhali příkrou stezkou na vrcholek nejvyššího kopce ve Velké oboře. Nad hlavou měli nádhernou modř pozdní letní oblohy poseté hustými bílými beránky, pomalu putujícími od východu. - V dálce skrze mraky prorazily paprsky slunečního světla a rozsvítily část východních hor, které tím získaly tmavou, zastíněnou červenou a zlatou barvu, takže zářily jako drahokamy ve světle pochodní. A putující mraky právě tak rychle zastřely slunce, takže ze zlatých byly opět šedé skály. Druss toužebně prodléval zrakem na horách a vzpomínal na vůni borovic a píseň potoka v jeho vlastní vysokohorské domovině. Mraky pluly dál a slunce znovu ozářilo hory. Pohled to byl překrásný, ale Druss věděl, že tam žádné borové lesy nejsou. Východní část Gulgothiru tvořily nadírské stepi, ohromná rozloha pouště, suché, drsné a nehostinné.

Sieben se posadil na roubení kašny a rukou přejel po hladině vody. "Teď vidíš, proč se tomu říká kopec Šesti panen," poznamenal. - Uprostřed nádrže bylo sousoší šesti žen, umělecky vyřezané z jediného kusu mramoru. Ženy stály v

kruhu, nakláněly se kupředu a natahovaly ruce, já-

koby v naléhavé prosbě. Za a nad nimi byla socha starce držícího obrovskou nádobu, z níž vytékal pramen, rozléval se přes bílé sochy a spadal do nádrže. "Před několika sty roky," pokračoval Sieben, "když útočící vojsko ze severu obklíčilo Gulgothir, obětovali tady šest panen, aby usmířili bohy války. Obřadně je utopili. Bohové pak projevíli obráncům přízeň a ti útok odrazili."

Sieben se usmál, když si všiml, jak Druss mhouří světle modré oči. Válečník zvedl velkou ruku a nepřítomně se zatahal za zastříženou černou bradku - neklamný znak jeho rostoucího podráždění. "Ty nevěříš na usmířování bohů?" zeptal se Sieben nevinně.

"Ne krví nevinnejch."

"Nakonec ale vyhráli, Drusse. Proto ta oběť stála za to, ne?"

Bojovník zavrtěl hlavou. "Jestli věřili, že oběť usmíří bohy, tak je to spíš inspirovalo k tomu, aby bojovali o to tvrdě-jí. Ale to mohla zvládnout i dobrá řeč."

"Dejme tomu, že bohové si žádali oběť, a tudíž pakpo-mohli vyhrát bitvu?"

"Tak to ji radši měli prohrát."

"Aha!" zvolal Sieben vítězoslavně, "ale kdyby ji prohráli, bylo by zabito mnohem víc nevinných - ženy by znásilnili a zavraždili, děti pobili v kolébkách. Jak odpovíš na tohle?"

"To ani nemusím. Většina lidí pozná rozdíl mezi voňavkou a kravským hnojem. Není nutný se o tom dál bavit."

"No tak, starý brachu, nemusíš se zvlášt' namáhat. Odpověď je prostá - principy dobra a zla nejsou založené na matematice. Jsou založené na přání jednotlivců konat -nebo nekonat - co je správné a ospravedlnitelné, jak podle zákona, tak podle svědomí."

"Slova, slova, slova! Nic neznamenají!" odsekl Druss. "Přání jednotlivců je to, co způsobuje většinu zla. A co se svědomí a zákona týče, co se stane, když člověk nemá svědomí a zákon podporuje rituální oběť? Je díky tomu dobrá? Teď už mě přestaň zatahovat do další z těch tvejh nesmyslných debat."

"My básníci žijeme pro takové nesmyslné debaty," prohlásil Sieben a jen s námahou potlačoval hněv. "Rádi rozvíjíme vlastní inteligenci, rozšiřujeme si obzory. Pomáhá nám to uvědomovat si potřeby lidí okolo. Dneska máš zatrpklou náladu, Drusse. Myslel bych si, že budeš šilet nadšením při pomýšlení na další zápas, na dalšího muže, kterého ztlučeš pěstmi. Mistrovská soutěž, nic menšího. Jásot davů, obdiv krajanů. Á, krev a modřiny a nekonečné přehlídky a hostiny na tvou počest!"

Druss zaklel a tvář mu potemněla. "Viš, že všechno tohle nesnáším."

Sieben zavrtěl hlavou. "Jedna tvoje část snad, Drusse. Ta lepší část opovrhne veřejným provoláváním slávy, ale jak to, že každý tvůj čin vždycky vede k dalšímu takovému? Pozvali tě sem jako hosta - povzbuzujícího maskota, jestli chceš. A co uděláš ty? Zlomíš čelist drenajskému šampionovi - a pak zaujmeš jeho místo."

"Ale já jsem toho chlapa zmrazit nechtěl. Kdybych byl věděl, že má bradu jako ze skla, tak jsem ho praštil do břicha."

"Jsem si jistý, že bys tomu velmi rád věřil, starý brachu. A úplně stejně si jsem jistý, že já tomu nevěřím. Odpověz mi na tohle, jak se cítíš, když dav vyvolávají tvoje jméno?"

"Už toho mám dost, básníku. Co ode mě chceš?"

Sieben se zhluboka nadechl, aby se uklidnil. "Slova jsou všechno, co máme, abychom dokázali popsat, jak se cítíme, co potřebujeme jeden od druhého. Bez nich, jak bychom učili mládež, nebo vyjádřili svoje naděje, které by si mohla přechíst budoucí pokolení? Tvůj pohled na svět je tak zjednodušující, Drusse, jako by všechno bylo buď z ledu, nebo z ohně."

To samo o sobě není podstatné. - Ale jako všichni muži s omezeným myšlením a bezvýznamnými sny, snažíš se utahovat si z toho, co nikdy nepochopíš. S pomocí slov

jsou budovány civilizace, Drusse. A ničeny jsou s pomocí seker. Co ti to říká, Sekerobijče!"

"Nic, co bych už nevěděl. Takže už jsme vyrovnaní?"

Siebena přešel hněv a on se usmál. "Mám tě rád, Drusse, vždycky jsem měl. Ale máš neskutečnou schopnost mě dráždit."

Druss kývl a tvářil se velmi vážně. "Já nejsem myslitel," prohlásil, "ale nejsem ani blb. Jsem muž jako tolik jinejch. Mohl jsem být sedlák nebo tesař, dokonce i nádeník. Ale ne učitel ani úředník. Intelektuálové mě znervózňují. Jako tenhle Majon." Potrásl hlavou. - "Potkal jsem spoustu vyslanců, a všichni mi připadají stejní. Blahosklonní, s nejistým úsměvem a pronikavými očima, kterým nic neunikne. V co vlastně věří? Mají smysl pro humor? Nebo jsou vlastenci? Smějí se jako my, obyčejní lidi, když si do měšců cpou naše zlato? Moc toho nevím, básníku, ale vím, že chlapi jako Majon - jo, a ty taky - umíte zařídit, že všechno, v co věřím, vypadá bezvýznamně jako sníh v létě. A při rozhovoru vypadám jako pitomec. Ech, chápu, že dobro a zlo může skončit v číslech. Jako ty ženy v kašně. Obléhající vojsko může říct: 'Zabijte šest žen a my ušetříme město.' No, na to je jenom jedna správná odpověď. Ale nedokážu ti vysvětlit, proč vím, že je správná."

"Já ale vím," opáčil Sieben a na hněv už skoro zapomněl. "A je to něco, aspoň z části, co jsem se naučil od tebe."

Největší zlo, které můžeme spáchat, je donutit někoho jiného konat zlo. Obléhající vojsko, o kterém mluvíš, ve skutečnosti říká: "Pokud nespácháte malé zlo, my spácháme velké." Hrdinská odpověď by přirozeně byla odmítnout.

Ale diplomaté a politici jsou pragmatici, Drusse. Žijí bez toho, že by skutečně chápali, co je to čest. Mám pravdu?"

Druss se usmál a poplácal Siebena po rameni. "Jo, básníku, to máš. Ale já vím, že bys úplně klidně uhájil právej opak. Tak tuhle debatu ukončíme hned."

"Souhlasím! Nazveme to plichtou."

Druss přenesl pohled k jihu. Pod nimi leželo centrum Starého Gulgothiru, očividně náhodně nastavená změt' na-těsnaných domů, krámků a dílen,, protkaná desítkami úzkých uliček a silnic. Starý hrad stál uprostřed jako přisedlý šedý pavouk. Kdysi to bývalo sídlo králů, dnes se používal jen jako skladiště a zbrojnice. Druss se podíval k západu na

nový palác božského krále, ohromnou stavbu z bílého kamene, s pozlacenými sloupky a sochami - většinou samotného krále - se stříbrnými a zlatými korunami. Palác obklopovaly ozdobné zahrady a dokonce i odsud Druss viděl nádheru růží a kvetoucích stromů. "Už jsi viděl božského krále?" zeptal se válečník.

"Byl jsem poblíž královské lóže, když sis pohrával s tím Lentrijcem. Ale viděl jsem jenom záda jeho gardistů. Povídá se, že si barví vlasy pravým zlatem."

"Co tím myslíš, pohrávali Ten chlap byl tvrdák, a já pořád cítím jeho rány."

Sieben se uchechtl. "Tak počkej, až se utkáš s gulgothir-ským šampionem, Drusse. V souboji ten chlap není člověk. Povídá se, že jeho úder je jako blesk. Poměr sázek je devět ku jedné proti tobě."

"Tak možná prohraju." zabručel Druss, "ale nesázej na to!"

"Oh, já tentokrát nevsadím ani měďák. Setkal jsem se s Klayem. Je výjimečný, Drusse. Za celou dobu, co tě znám, jsem se ještě nesetkal s mužem, o kterém bych si myslel, že by tě dokázal porazit v souboji. Až doteď."

"Pche!" odfrkl si Druss. "Kéž bych dostal zlatej raq pokaždý, když mi někdo řekl, že je nějaký chlap silnější nebo rychlejší nebo lepší nebo nebezpečnější. A kde jsou teď?"

"No, starý brachu," opáčil Sieben chladně, "většinou jsou mrtví - zabils je při tom svém nekonečném pátrání po tom, co je dobré a čisté a správné."

Druss přimhouřil oči. "Myslel jsem, žeš říkal, že jsme vyrovnaní."

Sieben rozhodil rukama. "Promiň, ale nemohl jsem odolat."

Nadirský válečník, známý jako Talisman, se vrhl do uličky a hnál se dál. Křik pronásledovatelů teď byl tlumený, ale on věděl, že je nesetřás... zatím ještě ne. Vynořil se na rozlehlém náměstí a zastavil se. Byly tu několikery dveře - napočítal šest po každé straně náměstí. "Tudy! Tudy!" slyšel kohosi křičet. Měsíční světlo jasně ozařovalo průčelí domů na severu a západě, zatímco on se rozběhl na jižní stranu náměstí a zády se přitiskl ke dveřím ve výklenku. Tady, v dlouhém černém plášti s kapuci, byl ve stínech téměř neviditelný. Talisman se zhluboka nadechl a snažil se uklidnit. Nepřítomně zabloudil rukou k boku, kde by měl mít dlouhý lovecký tesák. Tiše zaklel. Nikdo z nadirských válečníků nesměl nosit uvnitř žádného z gothirských měst zbraň. Talisman nenáviděl tohle místo plné kamení a kočičích hlav, s kypícími davy, a následný zápach lidských těl. Toužil po otevřené rozloze nadirských stepí. Po hrůzuna-hánějících horách pod nahou, žhavou oblohou, po nekonečných pláních a údolích, kudy člověk mohl projíždět třeba rok a nespátřit živou duši. Ve stepích byl člověk živý. Ne tak tady, v tom krysím doupěti města, s jeho ohavným, znečištěným vzduchem, v němž se šířil nechutný smrad lidských výkalů, vyhazovaných z oken, takže se pak rozkládaly v uličkách spolu s ostatními odpadky a smetím.

Přes nohu mu přeběhla krysa, ale Talisman se nepohnul. Nepřítel byl blízko. Nepřítel? Tahle chamrad' z nejhudší čtvrti Gulgothiru se těžko mohla považovat za hodná tohoto titulu. Tihle mizerové trávili své bezcenné životy lovením nadirských kočovníků v ulicích města, které byly zamořené dalšími ničemy. Radovali se z prchavých okamžiků zábavy, která rozjasňovala jejich ubohé životy. Talisman znovu zaklel. Nosta Chán ho před tlupami varoval, řekl mu, kterým oblastem se má vyhnout, ale Talisman ho skoro neposlouchal. Ale on taky ještě nikdy nenavštívil město tak velké, jako byl Gulgothir, a neměl ponětí, jak snadno se může člověk v jeho bludišti ztratit.

Zaslechl zvuk běžících nohou a zařal ruce v pěst. Jestli ' ho tu najdou, zabijí ho.

"Viděls, kudy šel?" ozval se hrdelní hlas.

"Ne! Co takhle tudy?"

"Vy tři jděte do uličky, my projdem Hospodským chodníčkem a sejdem se na náměstí."

Talisman si stáhl kapuci hlouběji do čela, takže mu byly vidět jen tmavé oči, a čekal. První z trojice mužů proběhl kolem jeho skrýše, pak druhý. Ale třetí pohlédl jeho směrem - a všiml si ho. Talisman skočil kupředu. Muž zaútočil nožem, ale Talisman ukročil a pěstí udeřil útočníka do obličeje. Muž se zapotácel dozadu a Talisman se vrhl doleva a vběhl do další uličky.

"Tady je! Tady je!" křičel útočník.

Před ním byla zeď asi osm stop vysoká. Talisman skočil, zachytil se prsty za vršek a vyškrábal se nahoru. Za zdi byla měsíčním světlem zalitá zahrada. Talisman seskočil do trávy, rozběhl se k další zdi a tu také překonal. Na druhé straně byla úzká cesta. Nadir zlehka přistál a rozběhl se po ní. Byl stále víc rozzlobenější. Styděl se, že utíká před těmihle měkkými kulatookými jižany.

Dorazil na křižovatku a zamířil k severu. Žádné pronásledovatele neslyšel, ale neuvolnil se. Neměl nejmenší po-nětí, kde je, všechny ty ohavné budovy mu připadaly stejné. Nosta Chán mu řekl, aby vyhledal domov Čchorin-Cchua, balzamovače, který bydlel na Tkalcovské ulici v severozápadní čtvrti. Ale kde jsem teď? uvažoval kočovník.

Ze stínu vystoupil jakýsi dlouhán s rezavým nožem v ruce. "Mám tě, ty mrňavej nadirskéj zmetku!" řekl. Talisman se muži poďíval do krutých očí a cítil sílící, studený, vše pohlcující hněv.

"To, co jsi našel," řekl mu Talisman, "je smrt."

Ruka s nožem se zvedla. Muž vyběhl a bodl dolů na Talismanův krk. Ale Nadir se uhnul doprava a zvedl levačku, aby předloktím odrazil útočnickovo zápěstí. Tím stejným plynulým pohybem dostal pravou ruku za mužovo rameno a pak se prudce naklonil a celou svou vahou zatlačil na ruku s nožem - která se v lokti zlomila. Muž vyvriskl a pustil nůž.

Talisman ho pustil, zvedl čepel a až po jilec ji muži zarazil mezi žebra. Nadir popadl svou oběť za umaštěné vlasy a zvrátil ji hlavu dozadu, načež upřel tmavé oči do vyděšené tváře. "Kéž shniješ v pekle." zašeptal Talisman a otočil nožem. Smrtelně zraněný muž otevřel ústa k poslednímu výkřiku bolesti - ale zemřel dřív, než se stačil nadechnout.

Nadir pustil tělo, otřel nůž do špinavé tuniky mrtvého a odešel do tmy. Všude panovalo ticho. Z obou stran se nad ním tyčily zdi zdobené řadami rozbitých oken. Talisman se vynořil v širší uličce, necelých šedesát yardů dlouhé, a zahlédl

světla v oknech hostince. Schoval nůž do pláště s kapuci a šel dál. Dveře hostince se otevřely a na dohled vykročil obrovský muž s hranatě zastřiženou černou bradkou. Talisman k němu přistoupil.

"Omlouvám se, vznešený pane." řekl Nadir a slova mu na jazyku chutnala jako kyselina, "ale mohl bys mě nasměrovat na Tkalcovskou ulici?"

"Mládenešku," opáčil cizinec a opile se sesul na dubovou lavici, "mě by překvapilo, dybych našel sestu domů. Jsem tady sísí a dneska v nosí jsem se v tomhle městě stratil už víckrát. Nebesa, nevím, pros by někdo chtěl šít na takovém místě. Ty jo?"

Talisman se odvrátil. V té chvíli se na dohled objevili muži, kteří ho pronásledovali. Pět v ústí jedné uličky, čtyři v další.

"Vyříznem ti srdce z těla!" hulákal vůdce, tlustý, plešatějící surovec. Když se k němu vyřítilo pět prvních útočníků, Talisman vytáhl nůž. Nečekaně se však cosi pohnulo po Nadirově levici! Talisman mrkl tím směrem. Opilý cizinec se zvedl na nohy a zřejmě se snažil pohnout dubovou lavicí. Ne, ne pohnout, uvědomil si Talisman, ale zvednout ji! Byla to tak absurdní a bizarní chvíle, že se Talisman jen s námahou odpoutal od toho pohledu, aby mohl čelit útočníkům. Už byli blízko, tři byli ozbrojeni noži a dva olověnými obušky. Náhle kolem Talismana proletěla dubová lavice jako oštěp. Zasáhla vedoucího darebáka přímo do obličeje, vyrazila mu zuby a srazila ho za zem, načež se otočila k ostatním a shodila další dva. Zbývající dva muži přeskočili těla a přiběhli blíž. Talisman se střetl s prvním, čepel proti čepeli, a vrazil muži loktem do brady. Útočník se zřítíl na kočičí hlavy. Jak se snažil zvednout, Nadir ho dvakrát kopl do obličeje. Po druhém kopanci muž zasténal a sesul se v bezvědomí na zem.

Talisman se otočil ale poslední útočník se marně vzpíral v železném sevření toho velkého cizince, který ho zvedl za krk a rozkrok a držel ho nad hlavou. Talisman se otočil na patě a viděl, jak se z konce druhé uličky nenápadně blíží čtyři zbývající darebáci. Cizinec se k nim rozběhl, zavřel námahou a hodil bezmocnou obětí přímo na ně. Tři šli k zemi ale vyškřábali se na nohy. Cizinec popošel kousek kupředu.

"Myslím, že to už stačí, mládenci," prohlásil studeně a již zcela střízlivě. "Zatím jsem v Gulgothiru nikoho nezabil. Tak si posbírejte kamarády a jděte dál po své práci."

Jeden z mužů opatrně pokročil dopředu a zadíval se na cizince. "Ty jseš ten drenajskéj zápasník, že jo? Druss?"

"To je pravda. A teď' plavte, mládenci. Legrace skončila - leda byste chtěli další nakládačku?"

"Klay tě ve finále rozmlátí na krvavou kaši, ty všiváku!" Bez dalšího slova muž vrátil nůž zpět do pochvy a obrátil se ke svým kamarádům. Společně pomohli zraněným z uličky, jen vůdce, který byl stále v bezvědomí, museli odnést. Cizinec se otočil k Talismanovi. "Ošklivé místo," poznamenal se širokým úsměvem, "ale má své světlý stránky. Dáš si se mnou džbáněk?"

"Bojuješ dobře," řekl Talisman. Ohlédl se a ještě viděl útočníky motající se v ústí uličky. "Ano, napiju se s tebou, Drenajce. Ale ne tady. Mám pocit, že si budou povídat, dokud se jim nevrátí odvaha - a pak zaútočí znovu."

"No, pojď se mnou, mládence. Gothirani nás ubytovali - myslím, že to není moc daleko odsud - a tam je jeden džbáněk lentrijskýho červenýho, co volá my jméno celej večir." Společně se vydali k západu na hlavní třídu vedoucí ke koloseu. Útočníci je nepronásledovali.

Talisman ještě nikdy nebyl v tak přepychovém obydlí. Šikmýma tmavýma očima se vpíjel do toho pohledu - dlouhé schodiště se stěnou obloženou dubem, sametové závěsy na stěnách, koberce z kiazanského hedvábí. - Mohutný válečník nazývaný Druss ho vedl nahoru po schodech do dlouhé chodby. Po obou stranách chodby byly v rozesutech po patnácti krocích zasazeny dveře. Cizinec se u jedné zastavil, stiskl bronzovou kliku a dveře se otevřely a za nimi se objevily bohatě zařízené pokoje. Když Talisman zvědavě nahlédl dovnitř, pohled mu ze všeho nejdřív padl na šest stop vysoké obdélníkové zrcadlo. Zamrkal, protože svůj odraz sice již viděl dřív, ale nikdy ne v plné výši ani tak jasně. Ukradený černý plášť a tunika byly špinavé z cest a zaprášené a uhlově černé oči na něj ze zrcadla hleděly s nezakrytou únavou. Tvář, na kterou se díval - byť byla bez vousů - vypadala mnohem, mnohem starší než na jeho osmáct, s ústy stisknutými do zachmuřené, odhodlané čárky. - Zodpovědnost na něm seděla jako sup a užírala mu mládí.

Přistoupil blíž k zrcadlu a dotkl se jeho povrchu. Vypadalo to jako sklo. Ale sklo bylo v podstatě průhledné - jak to, že tahle tabule všechno tak nádherně odrážela? Podíval se blíž a zkoumal zrcadlo podrobněji. - Dole napravo zahlédl na kraji něco, co vypadalo jako škrábanec. Klekl si a zadíval se na něj. Zjistil, že se dívá skrz škrábanec na koberec za zrcadlem. "Nějak to sklo namalujou stříbrem," poznamenal Druss. "Nevím ale, jak to dělají."

Talisman se obrátil od zrcadla a došel doprostřed pokoje. Bylo tu šest pohovek potažených leštěnou kůží, několik židlí a nízký dlouhý stůl, na němž stál džbán vína a čtyři stříbrné číše. Pokoj byl velký jako domovský stan jeho otce - a v něm bydlelo čtrnáct lidí! Dvoukřídle dveře na protější straně pokoje se otvíraly na široký balkon. Velká aréna byla obklopená vysokými mosaznými sloupy, na kterých stály zapálené lampy vrhající narudlé světlo na spodní část kolosea. Vypadalo to, skoro jako by ohromná stavba hořela. Talisman si přál, aby tomu tak bylo - a aby s ní hořelo i celé tohle město!

"Hezký, že jo?" zeptal se Druss.

"Ty tam bojuješ?"

"Jenom ještě jednou. S gothirským šampionem Klayem. Pak se vrátím domů na statek a k ženě."

Druss podal hostu číši lentrijského červeného a Talisman usrl. "Všechny ty vlajky, co tu vlají, jsou z tolika různých států. Proč? Plánujete válku?"

"Jak jsem to pochopil já," řekl Druss, "tak je to právě naopak. Státy jsou tady na přátelských hrách. Má to podporovat přátelství mezi státy a obchod."

"Nadiry nikdo nepozval, aby se zúčastnili," poznamenal suše Talisman, otočil se od okna a vrátil se do obývacího pokoje.

"Á, no, to je politika, mládence. Ty já nerozumím, ani ji neschvaluju. Ale i kdyby chtěli pozvat Nadiry - ke komu by měli

pozvání poslat? Kmenů jsou stovky a většinou válčí spolu navzájem. Nemají žádný středisko - žádnýho vůdce.

"To se změní," prohlásil Talisman. "Je předpovězen vůdce, veliký muž. Sjednotitel!"

"Slyšel jsem, že těch takzvaných Sjednotitelů jsou spousty,"

"Tehle bude jiný. Bude mít oči fialové barvy a ponese jméno, jaké si žádný Nadir ještě nikdy nevybral. Přichází. A pak ať se tvůj svět má na pozoru!"

"No, přeju ti štěstí." řekl Druss, usadil se na pohovku a nohy v holínkách si položil na stůl. "Fialový oči, jo? To teda bude pohled."

"Budou jako Alchazarovy oči." vykládal Talisman. "Bude vtělením Velkého vlka z Měsíčních hor."

Otevřely se dveře a Talisman se prudce otočil. Spatřil vcházet vysokého pohledného mladého muže. Vlasy měl stažené do těsného culíku a na sobě měl karmínový plášť přes dlouhou modrou halenu z opály zdobeného hedvábí. "Doufám, žeš tady nechal trochu toho vína, starý brachu," poznamenal nově přichozí oslovuje Drussa. "Jsem vyprahlý jako ještěřčí ocas."

"Už budu muset jít," pravil Talisman a vykročil ke dveřím.

"Počkej!" zarazil ho Druss vstávaje. "Siebene, víš, kde se vynachází Tkalcovská ulice?"

"Ne, ale v zadním pokoji je mapa. Donesu ji." Sieben se za chvíli vrátil a rozložil mapu na nízký stůl. "Která čtvrt?" zeptal se Talismana.

"Severozápadní."

Sieben jel štíhlým prstem po mapě. "Tady to je. Vedle Muzea starodávných věcí." Vzhlédl k Talismanovi. "Odejdeš odsud hlavním vchodem a půjdeš po třídě, až dorazíš k soše bohyně války - vysoké ženy s dlouhým oštěpem. Na rameni má dravého ptáka. Zahneš doleva a půjdeš tak míli, až před sebou uvidíš Park básníků. Zahneš doprava a půjdeš, až dorazíš k Muzeu starodávných věcí. Před ním jsou čtyři mohutné sloupy a vysoká kamenná římsa, na které je vytesaný orel. Tkalcovská ulice je první napravo hned za muzeem. Chceš, abych ti to zopakoval?"

"Ne," odmítl Talisman. "Já to najdu." A bez dalšího slova Nadir odešel z místnosti.

Když se za ním zavřely dveře, Sieben se zakřenil. "Jeho vděčnost mě přemáhá. Kde potkáváš takovéhle lidi?"

"Dostal se do jedny potyčky a já mu pomoh."

"Hodně mrtvých?" vyzvídal Sieben.

"Pokud vím, tak žádnéj."

"Stárneš, Drusse. Nadir, že ano? To má tedy nervy, procházet se po Gulgothiru."

"Jo, líbil se mi. Vykládal mi o tom Sjednotiteli, co má přijít, o chlapovi s Alchazarovými očima, ať už to znamená cokoliv."

"To se dá snadno vysvětlit," řekl Sieben a nalil si do číše víno. "Je to stará nadirská pověst. Před stovkami let se tři nadirští šamani, muži s velkou mocí - údajně - rozhodli stvořit sochu bohům kamene a vody. Vytáhli ze země kouzelnou sílu a z kamene Měsíčních hor vytvarovali sochu, kterou nazvali Alchazar. Jak jsem pochopil, tak měla podobu obrovského vlka. Místo očí měl velké ametysty, zuby ze slonoviny..."

"Přejdi k věci, básníku!" štekł Druss.

"Ty nemáš žádnou trpělivost, Drusse. Musíš to vydržet. Podle pověstí šamani vytáhli veškerou kouzelnou moc ze země a vložili ji do vlka. Udělali to, aby mohli ovládat osud Nadirů. Ale jeden ze šamanů později Alchazarovy oči ukradl a kouzlo náhle přestalo působit. Nadirské kmény - do té doby mírumilovné - přišly o své bohy, a tak se obrátily proti sobě a začaly bojovat v hrozných válkách, které pokračují dodnes. Tak! Hezká báchorka před usnutím."

"A co se vlastně stalo s chlapem, co ty oči ukradl?" chtěl vědět Druss.

"Nemám ponětí."

"Tohle právě nesnáším na tvech příbězích, básníku. -Chybí jim podrobnosti. Proč byla kouzelná síla uvězněná? Proč ukradl ty oči? Kde jsou teď?"

"Nebudu si tvých urážek všimát, Drusse, starý brachu," prohodil Sieben s úsměvem. "Víš proč? Protože když se roznesla zpráva, že jsi onemocněl, poměr sázek na zápas s Klayem vyskočil na dvanáct ku jedné."

"Onemocněl? Já nebyl v životě nemocnej. Jak tyhle klepy vznikly?"

Sieben pokrčil rameny. "Já bych... hádal, že to bylo díky tomu, že ses nezúčastnil hostiny na počest božského krále."

"Proklatě, já na ni zapomněl! Tys jim řekl, že jsem nemocnej?"

"Myslím, že jsem neřekl nemocný... spíš... zraněný. Ano, tohle to bylo. Byl jsi zraněn. Tvůj protivník tam byl a ptal se na tebe. Takový milý chlapík. Prý doufá, že proroctví neovlivní tvůj styl."

"Jaký proroctví?"

"Něco jako že máš ve finále prohrát." utrousil Sieben lehkomyšlně. - "Rozhodně ne něco, s čím by sis musel lámat hlavu. A stejně, můžeš se ho zeptat sám. Zve tě na zítra večer k sobě domů - a já bych ti byl povděčen, kdybys to pozvání přijal."

"Ty bys byl povděčnej? Mám to chápat tak, že je v tom zapletená ženská?"

"Teď, když ses o tom zmínil, tak jsem v paláci skutečně potkal ohromnou služebnou. Zřejmě si myslí, že jsem něco jako cizí kníže."

"Rád bych věděl, jak k tomuhle názoru přišla," zamumlal Druss.

"Nemám tušení staroušku. Nicméně jsem ji na zítra pozval sem, aby se mnou povečeřela. A navíc si myslím, že se ti Klay bude líbit. Je důvtipný a uhlazený, a svou nadutost pečlivě maskuje."

"Aha, ano," zavrčel Druss. "Už teď se mi líbí."

červených terakotových tašek. Nicméně místnosti uvnitř byly upraveny podle kiatzanské módy. Nezůstaly žádné čtvercové ani obdélníkové prostory, stěny se teď vlnily v dokonalých křivkách: oválech či kruzích nebo kruzích na oválech. Dveře a veřeje také dodržovaly tento vzor. Dokonce i těžká gothirská okna v hranatých rámech, tak bez-útěšná a funkční zvenčí, měla na vnitřních rámech nádherně vyřezávané kulaté kryty.

V malé prostřední studovně seděl na vyšívaném koberečku z kiatzanského hedvábí se zkříženými nohama Čchorin-Cchu a tmavohnědé oči bez mrknutí upíral na muže klečícího před ním. Nově přichodí měl oči tmavé a ostrážitě, a i když klečel - jak bylo zvykem v přítomnosti hostitele - byl napjatý a připravený. Čchorin-Cchuovi připomínal stočeného hada, nehybného, ale připraveného zaútočit. Talisman mrkl na kulaté stěny, umné reliéfy a něžné malby v lakovaných rámech. Pohledem přeletěl umělecká díla, aniž by se zastavil a prohlédl si je blíže. Pak zase rychle věnoval pozornost maličkému Kiatzanovi. Líbíš se mi? uvažoval Čchorin-Cchu, jak se ticho natahovalo. Jsi muž, kterému lze důvěřovat? Proč si osud vybral právě tebe, abys zachránil svůj lid? - Bez mrknutí si Čchorin-Cchu prohlížel tvář mladého muže před sebou. Měl vysoké čelo, jaké často značí inteligenci, a pleť měl spíš zlatou kiatzanskou než žlučovitou, jakou mívali Nadirové. Jak je asi starý? Devatenáct? Dvacet? Tak mladý! A přesto z něj vyzařovala moc, síla cílevědomostí. Získal jsi zkušenost přesahující tvoje léta, pomyslel si stařec. A co vidíš před sebou, mladý válečníku? Vrásčitého starce - kahan, ve kterém už skoro došel olej a plamen se začíná mihotat? Starce v místnosti plné hezoučkových obrázků? No, kdysi jsem býval stejně silný jako ty a také jsem míval vznešené sny. Při vzpomínce na sny mládí se v duchu krátce zatoulal, pak se však s trhnutím vzpamatoval a zjistil, že hledí do Talismanových uhlově černých očí. Letmo pocítil strach - poněvadž ty oči byly studené a netrpělivé.

"Buď tak laskav a ukaž mi znamení," požádal Čchorin-Cchu, mluvě jižním jazykem a tak tiše, že téměř šeptal. Talisman sáhl do své tuniky a vytáhl malý penízek s vyraženou hlavou vlka. Podal ho starci, který si ho vzal třesoucími se prsty a předklonil se, aby si ho mohl řádně prohlédnout. Talisman spatřil tenký bílý čůpek na temeni Čchorin-Cchuovy jinak vyholené hlavy. "Je to zajímavá mince, mladý muži. Avšak naneštěstí takový kousek může vlastnit každý," prohlásil balzamovač sípaje. "Mohl být ukraden skutečnému poslovi."

Talisman se chladně pousmál. "Nosta Chán mi řekl, že jsi mystik, Čchorin-Cchue. Tedy bys neměl mít větší potíže s posouzením mé důvěryhodnosti."

Na hedvábném koberečku stály dva mělké hliněné kalíšky s vodou. Mladý Nadir po jednom sáhl, ale stařík mávl rukou a zavrtěl hlavou. "Ještě ne, Talismane. Odpuť mi, ale já ti řeknu, kdy se napít. A teď k tvé poznámce. Nosta Chán nemluvil o tělesných silách. Já nikdy nebyl skutečný mystik. Já, Talismane, celý život byl a stále jsem studentem. Studoval jsem své řemeslo, zkoumal jsem místa významných událostí v dějinách, ale hlavně jsem studoval lidi. Čím víc jsem studoval rasu, tím lépe chápu její slabé stránky. Ale na studiu je zvláštní, že provádí-li se s otevřenou myslí, činí člověka menším. Odpuť mi však, filozofie nepatří mezi nadirské zájmy."

"To jako že jsme divoši?" opáčil Nadir bez hořkosti. "Proto bych měl asi odpověď nechat na tom knězi-filozofovi Dardalionovi, který řekl: 'Každá zodpovězená otázka vede k sedmi dalším otázkám. Proto student sbírající vědomosti si pouze víc a víc uvědomuje, kolik je toho stále ještě k poznání.' Bude to stačit, mistr balzamovači?"

Čchorin-Cchu zakryl své překvapení a hluboce se poklonil. "To vskutku stačí, mladý muži. A modlím se, abys tomuto starci odpustil takovou hrubost. Toto jsou opojné časy, a já se jen bojím, že moje vzrušení má špatný vliv na mé způsoby."

"Nijak si to neberu," ujistil ho Talisman. "Život ve stepích je tvrdý. Příležitosti k rozjímavému životu tam mnoho není." Stařec se znovu poklonil. "Nechtěl bych být hrubý dál, mladý pane, ale zajímá mě, kde nadirský válečník narazil na slova Dardaliony z Tricítiky."

"Povídá se, že trocha tajemnosti koření vztahy," sdělil mu Talisman. "Ty jsi však mluvil o svých studiích."

Čchorin-Cchuovi se mladý muž líbil stále víc. "Moje studia zahrnují též astrologii, numerologii, hádání z run, čtení z ruky a tvoření kouzel. A přesto je tu stále tolik věcí, které matou mysl. Dám ti příklad." Z opasku vytáhl vrhací nůž se slonovinovou rukojetí a namířil na kulatý terč na stěně asi dvacet kroků daleko. "Když jsem byl mladší, dokázal jsem se touhle čepelí trefit do černého. Ale teď - jak vidíš - mám pokroucené prsty. Udělej to za mě, Talismane." Mladý Nadir zachytil hosenou čepel. Chvilí ji zvažoval v ruce a zjišťoval rovnováhu. Pak natáhl ruku dozadu a hodil. Stříbrná ocel se ve světle lampiček zamihotala a letěla místností, až se zarazila do terče. Černý střed minula o palec. "Cíl je pokrytý malými symboly. Jdi a řekni mi, který symbol ta čepel protřela," přikázal mu Čchorin-Cchu.

Talisman vstal a přešel přes pokoj. Terč byl zdobený zvláštními kiatzanskými hieroglyfy vyvedenými zlatou barvou. Většinu z nich nepoznal. Ale nůž prorazil ovál, uprostřed něhož byl umně namalovaný spár, a tomuto obrazu rozuměl.

"Kam se zarazil?" zavolal Čchorin-Cchu a Talisman mu to řekl.

"Dobrá, dobrá. Pojď, připoj se ke mně, chlapče."

"Prošel jsem tvou zkouškou?"

"Jednou z nich. Tady je druhá. Napij se z jednoho kalíšku."

"Ve kterém je jed?" zeptal se Talisman.

Čchorin-Cchu neřikal nic a Talisman se zadíval na koflíky. "Najednou nějak nemám žízeň."

"Přesto se musíš napít." trval na svém Čchorin-Cchu.

"Řekni mi důvod té hry, starce. Pak se rozhodnu."

"Vím, že umíš házet nožem, Talismane, to jsem viděl. Ale umíš myslet? Jsi hoden sloužit Sjednotiteli - přivést ho svému lidu? Jak jsi již uhodl, v jednom kalíšku je smrtící jed. Smrt bude následovat, i když se ho jenom dotkneš rty. V tom druhém je pouze voda. Jak se rozhodneš?"

"Mám nedostatečné informace." prohlásil Talisman.

"Mýlíš se."

Talisman seděl mlčky a v duchu probíral problém. Zavřel oči a vzpomínal každé slovo, které starce kdy pronesl. Předklonil se, zvedl levý kalíšek a otočil ho v prstech. Pak pravý. Oba byly stejné. Podíval se na koberec a předvedl jeden ze svých vzácných úsměvů. Byla na něm vyšita stejná sada symbolů jako na terči. A pod levým koflíkem byl ovál a spár. Zvedl pohár a napil se vody. Byla sladká a chladná.

"Dobrá, jsi všímavý," pravil Čchorin-Cchu. - "Ale není zvláštní, že jsi hodil nůž přesně do toho symbolu, když jsi ho mohl hodit do dvanácti dalších?"

"Jak jsi věděl, že ho trefím?"

"Bylo to napsáno ve hvězdách. Nosta Chán to věděl taky. Poznal to skrze své nadání, kdežto já jsem to zjistil skrze svá studia. Teď mi odpověz na tohle: Jaká je třetí zkouška?"

Talisman se zhluboka nadechl. "Ten spár je značka Ošikaje Zhouby démonů, ovál symbolem jeho ženy Sul-sen. Když se chtěl Ošikaj oženit se Sul-sen, její otec mu uložil tři úkoly, první byl ze střelby, druhý vyžadoval inteligenci, třetí... si žádal oběť. Ošikaj musel zabít démona, který býval jeho přítelem. Já žádné demony neznám, Čchorin-Cchue."

"Jako všechny ostatní mýty, chlapče, tak i tento slouží cíli přesahujícímu významové bohatství příběhů. Ošikaj byl unáhlený muž, podléhal silným záchvatům vzteku. Ten démon byl prostě jen částí jeho samého, divoká a nebezpečná stránka jeho osobnosti. Otec Sul-sen to věděl a chtěl, aby se Ošikaj zavázal, že ji bude milovat až do konce svých dní - nikdy jí neublíží, nikdy ji neodloží kvůli jiné."

"Co to má společného se mnou?"

"Vše." Čchorin-Cchu tleskl. Otevřely se dveře a vstoupila mladá kiatzanská žena. Oběma mužům se poklonila, pak poklekla a u Čchorin-Cchuových nohou se dotkla čelem země. Talisman si ji prohlížel ve světle svíc. Byla překrásná, s havraními vlasy a daleko od sebe posazenými, mandlovými očima. Rty měla plné, postavu v bílém hedvábném živůtku a dlouhé saténové sukni štíhlou.

"Toto je Jiesaj, moje vnučka. Je mým přáním, abys ji vzal na svou výpravu. Je to také přáním Nosta Chána a tvého otce. ,A když odmítnu?"

"Všechno již bylo řečeno. Opustiš můj dům a vrátíš se do stanů svého lidu."

"A moje pátrání?"

"Bude pokračovat bez mé pomoci."

"Ještě nejsem na manželku připravený. Celý svůj život jsem věnoval pomstě a dni Sjedenotitele. Ale i kdybych uvažoval o svatbě, tak bych měl jako syn náčelníka právo vybrat si vlastní ženu. Rozhodně bych si přál, aby moje budoucí žena byla Nadirka. Kiatzanů si velice vážím - ale nejsou to moji lidé."

Čchorin-Cchu se předklonil. - "Vůdcové nemají žádná práva. To je jedno z velkých tajemství vůdcovství. Nicméně ti unikla moje pointa, mladý muži. Jiesaj se nemá stát tvou ženou. Je zaslíbena Sjedenotiteli. Ona bude Sul-sen pro jeho Ošikaje."

"Tedy tomu nerozumím," připustil Talisman, jemuž se ulevilo. "Jaká oběť se žádá ode mne?"

"Přijmeš Jiesaj do svého opatrování? - Budeš ji chránit i za cenu vlastního života?"

"Jestli se to ode mne žádá, tak budiž," slíbil Talisman. - "Tak co s tou obětí?"

"Třeba žádná nebude nutná. - Jiesaj, ukaž našemu hostu jeho pokoj." Mladá žena se znovu uklonila, pak mlčky vstala a odvedla Talismana z místnosti.

Na konci krátké chodby Jiesaj otevřela dveře a vstoupila. Po místnosti byly rozložené tkané koberce a na podlaze ležely pokrývky. Nebyla tu jediná židle ani žádné ozdoby. "Toto je tvůj pokoj," řekla.

"Děkuji, Jiesaj. Pověz mi, už jsi někdy byla v poušti?"

"Ne, pane."

"Dělá ti vyhlídka na naši cestu nějaké starosti? Budeme putovat nepřátelskými zeměmi a potkáme mnohá nebezpečí."

"Já se bojím jen jediné věci, pane." opáčila dívka.

"A to?" Už když se ptal, viděl, jak se jí zablýsklo v očích a jak se jí stáhla tvář. - V té chvíli zmizela klidná, poddajná mladinká Kiatzanka a nahradila ji žena s tvrdým pohledem. Pak, stejně náhle, spadla dívčí maska zpátky.

"O strachuje lépe nemluvit, pane. Protože strach je příbuzný kouzlu. Dobrou noc. Hezky se vyspi."

Dveře se za ní zavřely.

o o o

Sieben se smál ryčným smíchem, který zaplnil místnost, a drenajský velvyslanec zrudl. "Myslím, že zjistíš, že to vůbec není k smíchu," pravil chladně. "Mluvíme tady o mezinárodní diplomacii a vrtochy jednotlivců v ní nemají místo."

Básník se posadil a prohlížel si vyslancovu hubenou tvář. Ocelově šedé vlasy měl pečlivě učesané a jemně navoněné, šaty neposkvrněné - a velmi drahé. Majon měl na sobě bílý vlněný plášť a modrou hedvábnou halenu vyšívanou zlatem. Pohrával si s karmínovým šátkem a obřadní broží - stříbrným koněm ve skoku - která označovala jeho hodnost. Muž se velice zlobil a dovolil, aby to bylo vidět. Tohle, usoudil Sieben, je vypočítaná urážka. Diplomaté byli mistry úlisného šarmu, když jednali s nadřizenými, stále se tvářili příjemně. "Ty nesouhlasíš?" zeptal se Majon.

"Já jen zřídka nesouhlasím s politiky," řekl mu Sieben. "Mně se zdá, že ti nejhorší z vás by mě dokázali přesvědčit, že koňský trus chutná jako perník. A ti nejlepší by mě přiměli uvěřit, že jsem jediný na celém světě, komu to nechutná."

"To je vysoce urážlivá poznámka," štkl Majon.

"Omlouvám se, velvyslance. Bylo to míněno jako lichotka."

"Tak pokusíš se ho přesvědčit - nebo ne? Toto je otázka nejvyšší důležitosti. Přisahám, při památce Missaele, že tu můžeme mluvit o válce!"

"Och, o tom pochybuji, velvyslance. Viděl jsem božského krále, vzpomínáš?" Majonovi se rozšířily oči a on rychle

zvedl ruku k ústům a varovně si položil prst na rty. Sieben se jenom zazubil. "Oduševnělý vůdce." pokračoval s mrknutím. "Každý vládce, který vyhodí politika a povýší na ministra svou oblíbenou kočku, má moji podporu." Majon vstal z křesla, došel ke dveřím, otevřel je a vyhlédl do chodby. - Prudce se vrátil zpátky do pokoje a postavil se před básníka. "Není moudré utahovat si z kteréhokoli vládce zvláště když jsi v hlavním městě toho muže. Lid Drenaje a Gothiru uzavřel mír. Kéž vydrží dlouho."

"A přesto aby ten mír vydržel." řekl Sieben a úsměv se mu vytratil, "musí Druss proti Klayovi prohrát?"

"Zjednodušeně řečeno, je situace opravdu taková. Nebylo by... vhodné... aby Druss vyhrál."

"Chápu. Takže ty moc nevěříš v proroctví božského krále?"

Majon si nalil pohár vína a než odpověděl, uskl. "To není otázka víry, Siebene, je to prostě politika. Božský král touto roční dobou vždycky vysloví proroctví. To se vyplní. Někteří lidé věří, že jelikož se jeho proroctví všeobecně týkají lidí, ti lidé sami zajistí jeho naplnění. Ostatní prostě přijímají skutečnost, že jejich vládce je bůh. Předpověděl, že Klay získá zlato. Kdyby Druss vyhrál, bylo by to považováno za urážku božského krále a vykládáno jako drenajská pleticha namířená k rozvrácení státní organizace. Následky takového činu by byly katastrofální."

"Předpokládám, že by pak ustanovil svou kočku do čela vojsk a napadl Dros Delnoch. To je děsivá vyhlídka!"

"Je vůbec v té krásné hlavě mozek? Vojsko, o kterém mluvíš, čítá víc než padesát tisíc mužů, z nichž mnozí jsou bojem zakalení veteráni z války proti nadirským knenům a sathulským nájezdníkům. To ale není pointa. Tady v Gothiru existují tři hlavní frakce. Jedna věří v božské právo Gothiřanů dobýt svět. Další se snaží dobýt svět, aniž by si lámala hlavu nějakými božskými právy. Rozumíš? Z důvodů, které nezná nikdo jiný, každá frakce z duše nenávidí tu druhou. Stát je neustále na pokraji občanské války. Zatímco takhle bojují mezi sebou, Drenaj nemusí nést děsivé náklady odporu proti vpádu."

"Náklady? Mluvíme tu snad o penězích?"

"Ovšemže mluvíme o penězích," prohlásil Majon a jeho podráždění prudce vzrostlo. "Mobilizace mužů, výcvik, nové zbroje, meče, kyrrsy. Jídlo pro rekruty. A kde vezmeme ty rekruty? Vzemí. Budou to rolníci a sedlati. Když se z nich stanou vojáci, kdo pak bude sklízet úrodu? Odpovědí je, že mnoho polí zůstane nesklizeno. Co se stane s cenou obilí? Vyletí až do nebes. A nakonec, čeho se tím dosáhne? Pevnosti se udrží a muži půjdou domů, kde zjistí, že musejí platit mnohem vyšší daně, aby se zaplatila válka. Padesát tisíc vycvičených vojáků rozzlobených na vládu."

"Nezmínil ses o mrtvých," poznamenal Sieben tiše.

"Dobrý postřeh. Hrozba nemoci od mrtvol, náklady na pohřby. Pak jsou tu taky mrzáci, kteří se stanou kamenem věčně visícím na blahovůli státu."

"Myslím, že jsi mi to vysvětlil, velvyslance," přerušil ho Sieben. "Tvoje lidskost tě ctí. Ale zmiňoval ses o třech frakcích, a popsal jsi pouze dvě."

"Nakonec je tu královská garda - deset tisíc mužů, výkvět gothirského vojska. Po poslední vzpouře právě oni dosadili božského krále na trůn - a drží ho tam. Žádná z druhých dvou frakcí zatím není dost mocná, aby měla zaručené vítězství bez podpory gardistů. Proto všichni uvízli na mrtvém bodě a nemůžou se hnout. V ideálním případě bude tato situace pokračovat."

Sieben se zasmál. "A zatím sedí na trůně šílenec, jehož vládu podtrhuje vraždění, mučení a nucené sebevraždy?"

"To je problém Gothiřanů, Siebene. My se musíme starat o Drenajce, kterých v gothirských zemích žije skoro tři tisíce a jejichž životy by byly ohroženy, kdyby bylo vyhlášeno nepřátelství. Kupci, nádeníci, ranhojiči - ano, i diplomaté. Copak jejich životy nemají žádnou cenu, Siebene?"

"Obratně řečeno, Majone," pravil Sieben a tleskl. "Nyní se dostáváme k tomu hnojovoperníkovému koláči. Ovšemže jejich životy mají cenu. Ale Druss za ně není zodpovědný, ani za činy nějakého šílence. Copak to nechápeš, velvyslance? Nic co ty, nebo božský král, uděláte, to nezmění. - Druss není blbec, a přesto život vidí velice jasně. Půjde tam, postaví se Klayovi a udělá, co půjde, aby vyhrál. Nic, co můžou lidé říct, ho nepřinutí udělat málo. Naprosto nic. Všechny tvoje námitky by neměly žádný význam. Druss by řekl, že ať už se božský král rozhodne udělat - nebo neudělat - cokoli, je to věc jeho vlastního svědomí. A víc než to, Druss by odmítl z jednoho velmi prostého důvodu."

"A ten je?"

"Nebylo by to správné."

"Myslel jsem, že říkáš, že je inteligentní!" vyštěkl Majon. "Správné, to určitě! Co má co s tímhle společného skrovné? Jednáme tu s... citlivým a... výjimečným vladařem..."

"Jednáme tu s bláznem, který, kdyby nebyl králem, by byl pro vlastní bezpečnost zamčený." dopověděl Sieben.

Majon si protřel unavené oči. "Zlehčuješ politiku," řekl mírně. "Ohrnuješ nos nad diplomacií. Ale jak podle tebe udržujeme ve světě mír? Povím ti to, Siebene. Muži jako já putují na místa, jako je tohle, a nechávají se krmit těmi tvými hnojovými koláči. A usmíváme se a vykládáme, jak jsou živí. Pohybujeme se v prostoru mezi egy jiných mužů - a cestou je masírujeme. Tohle neděláme pro zisk, ale pro mír a blahobyt. Děláme to proto, aby drenajští sedlati, kupci, úředníci a nádeníci mohli své rodiny vychovávat v míru. Druss je hrdina. Může si užívat přepychu, žít vlastní život a říkat své vlastní pravdy. To diplomati nemohou. Tak pomůžeš mi ho přesvědčit?"

Sieben vstal. "Ne, velvyslanče, to neudělám. V tomhle se mylíš - i když ti přiznám výhodu pochybností, co se tvých motivů týče." Došel ke dveřím, ale ještě se otočil. "Možná jsi ty koláče už příliš dlouho. Možná už ti začaly chutnat."

Zpoza ostění vyklouzl sluha, aby ohlásil, co vyslechl.

Garen-Cchen si zvedl lem dlouhého purpurového roucha a opatrně sestoupil po sešlapaných kamenných stupních do žáláře. Zápach tu byl velice silný, ale vysoký Kiatzan před ním uzavřel svou mysl. V žáláři to mělo páchnout.

Na vězně odvěčené na takové místo zaútočila pochmurnost, vlhko a příšerný puch smrti. Díky tomu pak byl výslech podezřelých mnohem snazší.

V žalární chodbě se Garen-Cchen zastavil a zaposlouchal se. Někde po jeho levici plakal nějaký muž, hluk byl ztlumen těžkým kamenem jeho kobky. Opodál stáli dva strážní. Garen-Cchen si zavolal prvního. "Kdo brečí?" zeptal se. Strážný, vousatý tlustouch se špinavými zuby, si hlasitě odfrkl. "Maurin, pane. Přivedli ho včera."
"Podívám se na něj, hned jak si promluví se senátorem," prohlásil Garen-Cchen.
"Ano, pane." Muž zacouval a Garen-Cchen pomalu došel do mučírny. Tam seděl postarší muž s nateklou tváří plnou modřin, pravé oko měl téměř zavěšené. Bílou spodní tuniku měl potřísněnou krví.
"Dobré ráno, senátore," pozdravil Garen-Cchen a přistoupil k židli s vysokým opěradlem, kterou mu strážný přistavil. Sedl si naproti zraněnému, který se na něj hrozivě mračil. "Slyšel jsem, že ses rozhodl nespolupracovat."
Vězeň se zhluboka, roztřeseně nadechl. "Jsem z královské krve, Garen-Cchene. Zákon výslovně zakazuje mučení."
"Aha, ano, zákon. Také výslovně zakazuje pikle za účelem zabití krále, jak jsem slyšel. - A neschvaluje spiknutí, které má svrhnout právoplatnou vládu."
"Ovšemže!" vyštěkl vězeň. "Proto bych se takovým jednáním nikdy neprovinil. Ten muž je můj synovec. Myslíš, že bych plánoval vraždu vlastního pokrevního příbuzného?"
"A teď dodáváš k obvinění ještě kacířství," poznamenal mírně Garen-Cchen. "O božském králi se nikdy nemluví jako o tom muži."
"To mi jen uklouzlo," zamumlal senátor.
"Taková uklouznutí se drazí platí. A teď, k naléhavějším záležitostem. Máš čtyři syny, tři dcery a sedm vnuků, čtrnáct bratranců, ženu a dvě milenky. Budu k tobě upřímný, senátore. Zemřeš. Zbývá jediná otázka, totiž jestli zemřeš sám nebo s celou rodinou."
Vězni se z tváře vytratila všechna barva - ale odvaha mu zůstala. "Ty jsi odporný ďábel, Garen-Cchene. Můj synovec král - ubohý chlapec - má omluvu, protože je šílený. Ale ty - ty jsi inteligentní, vzdělaný muž. Kéž tě bohové proklejí!"
"Ano, ano, jsem si jistý, že to udělají. Mám nařídít zatčení členů tvé rodiny? Nemyslím, že tvoji ženě prostředí tohoto žaláře zrovna prospěje."
"Co ode mě chceš?"
"Byl pro tebe k podpisu připraven dokument. Až bude hotový, podepsaný tvou rukou, bude ti dovoleno pozít jed. Tvoje rodina bude ušetřena." Garen-Cchen vstal. "A teď mě musíš omluvit. Na výslech čekají další zrádci."
Stařec ke Kiatzanovi vzhlédl. "Tady je jen jediný zrádce, ty kiatzanský pse. A jednoho dne tě s řevem přivlečou právě do této místnosti."
"Možná se vskutku ukáže, že máš pravdu, senátore. Ty tu ale nebudeš, abys to viděl."
O hodinu později vystoupil Garen-Cchen z provoněné lázně. Mladý komorník mu kolem těla ovinul nahřátý ručník a jemně mu vytřel kapky vody lnoucí ke zlaté pleti. Druhý sluha přinesl fiólu s voňavým olejem a vmasíroval ho Ga-ren-Cchenovi do zad a ramen. Když skončil, přistoupil třetí hoch s purpurovým rouchem. Kiatzan zvedl ruce a hoch mu roucho zkušeně upravil na těle. Na koberec před ním položili zdobené střevíce. Garen-Cchen do nich vklouzl - a vydal se do své pracovny. Zdobený vyřezávaný dubový stůl byl čerstvě naleštěný včelím voskem navoněným levandulí. Byly tu rozmístěny tři kalamáře a čtyři nové bílé brky. Garen-Cchen se usadil do vycpanou kůží potaženého křesla, uchopil brk a čistý list silného papíru a začal psát.
V poledne na nádvoří vzadu zazvonil zvonec a pak se ozvalo zaklepání na dveře. "Dále!" zavolal. Ke stolu došel štíhlý tmavovlasý muž a uklonil se.
"Ano, Orethe, podej hlášení."
"Byli zatčeni synové senátora Gyalla. Jeho žena spáchala sebevraždu. - Další rodinní příslušníci uprchli, ale pronásledujeme je. Žena urozeného pána Mamina převedla jmění na bankéře v Drenanu, osmdesát tisíc zlatých. Jeho dva bratři jsou již v drenajském hlavním městě."
"Pošleš zprávu našim lidem do Drenanu. Musejí zrádce vyřídít."
"Ano, pane."
"Ještě něco, Orethe?"
"Jenom malíčkost, pane. Ten drenajský zápasník, Druss. Zdá se, že se zřejmě pokusí vyhrát. Jeho velvyslanec se mu to pokusí vysvětlit, ale rohovníkův přítel Sieben trvá na tom, že on se nedá přesvědčit."
"Kdo pro nás toho zápasníka sleduje?"
"Jarid a Copass."
"Mluvil jsem s Klayem, a on říká, že ten Drenajec bude tvrdý oříšek. No dobře, zaříd', ať ho přepadnou ze zálohy a bodnou. Jakákoliv hluboká rána bude stačit."
"To možná nebude tak snadné, pane. Ten muž se nedávno zapletl do jedné šarvátky a ztloukl několik lupičů. Možná bude nutné ho zabít."
"Tak ho zabijte. Moji pozornost vyžadují mnohem důležitější věci, Orethe. Na promýšlení takovýchto podružností nemám moc času." - Zvedl brk, namočil ho do kalamáře a znovu začal psát.
Oreth se uklonil a vycouval.
Garen-Cchen pokračoval v práci téměř celou hodinu. -Avšak hlavou mu stále táhla senátorova slova. "A jednoho dne tě s řevem přivlečou právě do této místnosti." Taková událost byla - v současnosti - vysoce pravděpodobná. V této chvíli Garen-Cchen hnízdl na samém vrcholku hory. Držel se však jen tak tak, protože jeho významné postavení záviselo zcela na jednom šilenci. Kiatzan odložil brk a zamyslel se nad budoucností. Zatím, hlavně díky jeho úsilí, zůstávaly obě zneprátené frakce v rovnováze. Takový soulad se ale nedal udržet příliš dlouho - ne, když králova choroba postupovala tak děsivou rychlostí. Brzy bude obtížné jeho šílenství zvládat a zcela jistě budou následovat krvavá jatka. Garen-Cchen si povzdechl.
"Na vrcholku hory," řekl nahlas. "To ale vůbec není hora, nýbrž sopka připravená k výbuchu."

V té chvíli se otevřely dveře a vstoupil voják středního věku. Byl svalnatý a na sobě měl dlouhý černý plášť královské gardy. "Vítej, vznešený pane Gargane. Jak ti mohu posloužit?"

Nově přichodí došel k židli a ztěžka se posadil. - Sňal si bohatě zdobenou bronzovou a stříbrnou přílbu a položil ji na desku stolu. "Ten šílenec zabil svou manželku," oznámil suše.

Dva královští gardisté zavedli Čchorin-Cchua na pozemek paláce. Dva další šli za nimi a nesli kufr, v němž byly uloženy nástroje a materiál, nezbytné k výkonu balzamovačského řemesla. Stařec sípal, jak spěchal, aby s gardisty udržel krok. Na nic se neptal.

Gardisté ho provedli obydlím služebnictva a pak nahoru po běhounem pokrytém schodišti do bludiště královských komnat. Obešli slavnou Chodbu konkubín a vstoupili do královské kaple, kde se poklonili před zlatou podobou božského krále. Když procházeli kaplí, zpomalili, snad aby nedělali takový hluk, a Čchorin-Cchu využil příležitosti a nabral dech. Nakonec došli k dvoukřídlovým dveřím soukromé komnaty. Před ní čekali dva muži. Jeden byl voják s ocelově šedou rozdělenou bradkou a druhý purpurově oděný první ministr Garen-Cchen. Byl vysoký, hubený jako třtina a ve tváři neměl žádný výraz.

Čchorin-Cchu se poklonil svému krajanovi. "Kéž ti vládcové vysokých nebes zaručí své požehnání." řekl Čchorin-Cchu kiatzansky.

"Je nevhodné a nezdvorné používat v královských komnatách cizí jazyk," napomenul ho Garen-Cchen jazykem jižanů.

Čchorin-Cchu se znovu poklonil a Garen-Cchen si dlouhými prsty poklepal na druhý kloub pravé ruky. Potom zkrříl paže a ukazováčkem se dotkl bicepsu. - Čchorin-Cchu si znakovou řeč vyložil: Udělej, co se od tebe žádá, a budeš žít! "Omlouvám se, pane," řekl Čchorin-Cchu. "Odpusť pokornému služebníkov." Spojil ruce a poklonil se ještě hlouběji než předtím, přičemž se palci dotkl brady.

"Je zde třeba tvých služeb, mistře balzamovači. Do této místnosti nikdo jiný nevstoupí, dokud nedokonáš své... řemeslo. Rozumíš?"

"Ovšem, pane." Gardisté položili kufr ke dveřím. Garen-Cchen otevřel dveře jen natolik, aby mohl postarší Kiatzan vstoupit a vtáhnout za sebou kufr.

Čchorin-Cchu slyšel, jak se za ním zavírají dveře, a pak se rozhlédl po komnatě. Vázané koberce byly z nejlepšího kiatzanského hedvábí, stejně jako závěsy kolem královského lože. Postel samotná byla nádherně vyřezávaná a celá pozlacená. Každý předmět v místnosti hovořil o bohatství a nesmírném majetku, jaký si mohou dovolit pouze monarchové.

Dokonce i mrtvola. Visela za ruce na zlatých řetězech připevněných ke kruhům ve stropě nad postelí a prostěradla pod ní byla zborcená krví. Čchorin-Cchu viděl královnu pouze dvakrát - jednou při přehlídce v den její svatby a potom přede dvěma týdny, když začaly přátelské hry. Ve své nové roli jako Bokát, bohyně moudrosti, žehnala zahajovacímu obřadu. Tehdy ji Čchorin-Cchu viděl docela zblízka. V očích měla prázdný pohled a slova požehnání vyslovovala nezřetelně.

Starý Kiatzan teď došel k židli, sedl si a zadíval se na nehybné tělo.

Povzdechl si. Právě jako na obřadu při hrách, měla i nyní přílbu Bokát, zlatou věc s rozepjatými křídly a dlouhými lícními chrániči. Čchorin-Cchu se sice v gothirských mýtech moc nevyznal, ale věděl dost. Bokát byla manželka Missaele, boha války. Jejich syn Caales, budoucí vojevůdce bohů, vyskočil úplně dorostlý z matčina lůna.

To však nebyla báj, která inspirovala tohle šílenství. Ne. Bokát byla zajata nepřitelem. Gothirští bohové se vydali do války a svět hořel od Missaelových ohnivých šípů. Bokát potom chytil jeden z ostatních bohů a pověsil ji v řetězech před Kouzelné Město. Jejího manžela Missaele varoval, že jestli zaútočí, ona zemře první. Missael vzal luk a střelil ji do srdce. Pak se svými druhy vyrazil, zlezl hradby a pobil všechny uvnitř. Když bylo po bitvě, vytáhl šíp z prsou své ženy a ránu políbil. Ta se okamžitě zhojila a Bokát obživla a objala ho.

Tady v této místnosti se někdo pokusil báji zopakovat. Krví pokrytý šíp ležel na podlaze. Čchorin-Cchu unaveně vylezl na postel a uvolnil závlačky, které držely zlaté řetězy na štíhlých zápěstích mrtvé královny. Tělo se sesulo na postel a přílba se skutálela dolů a s dutým zazvoněním dopadla na podlahu. Královniny plavé vlasy se uvolnily a Čchorin-Cchu si všiml, že u kořínků jsou matné, v barvě myší hnědi.

Vstoupil Garen-Cchen a oba muži se domlouvali znakovou řečí.

"Božský král se ji pokoušel zachránit. Když krvácení nepřestalo, zpanikařil a poslal pro královského lékaře."

"Všude je krev," řekl Čchorin-Cchu. "Za těchto podmínek na ni nemohu použít své umění."

"Musíš! Nikdo se o tomhle..." prsty Garen-Cchena zaváhaly, "těhle hlouposti nesmí dozvědět."

"Takže lékař je mrtvý?"

"Ano."

"A já také zemřu, až moje práce skončí."

"Ne. Zařídil jsem, aby tě propašovali z paláce. Uprchneš na jih do Dros Delnochu."

"Děkuji ti, Garen-Cchene."

"Nechám před komnatami truhlici. Ulož všechna ... špinavá prostěradla tam." "Jak dlouho ti potrvá, než ji připravíš?" zakončil nahlas.

"Tři hodiny, možná víc."

"Tedy se pak vrátím."

Ministr odešel z místnosti a Čchorin-Cchu si povzdechl. Ten muž mu zalhal. Žádný útěk na jih nebude. Čchorin-Cchu však tuto myšlenku zahnal, došel ke kufru u dveří a začal vyndávat nádoby s balzamovacími tekutinami, nástroje k řezání a oškrabování a úhledně si všechno rozložil na stolek u postele.

V zadní části komnaty se odsunul pozlacený panel. Čchorin-Cchu padl na kolena a odvrátil zrak - ale teprve tehdy, když spatřil zlatou barvu na královské tváři a zaschlou krev na rtech, jak panovník líbal ránu na prsou své ženy.

"Probudím ji teď," pravil božský král. Došel k tělu, poklekl a přitiskl rty k jejím. "Pojď ke mně, sestro a ženo. Otevři oči, bohyně mrtvých. Pojď ke mně, prikazuji ti to!"

Čchorin-Cchu zůstal na kolenou a oči měl zavřené. "Prikazuji ti to!" křičel božský král. Pak se rozplakal a dlouhou dobu jen vzlykal. "A," řekl náhle. "Ona si ze mě utahuje, předstírá, že je mrtvá. Kdo jsi?"

Čchorin-Cchu sebou trhl, když si uvědomil, že král oslovil jeho. Otevřel oči a vzhlédl do tváře šílenství. Ve zlaté masce jasně svítily modré oči. Byly přátelské a laskavé. Čchorin-Cchu se pomalu, zhluboka nadechl. "Jsem královský balzamovač, Sire," řekl.

"Máš šikmé oči, ale nejsi Nadir. Pleť máš zlatou jako můj přítel Garen. Ty jsi z Kiatze?"

"To jsem, Sire."

"Uctívají mě tam? U vás doma?"

"Již dvaatřicet let žiji tady, Sire. Naneštěstí nedostávám z domova žádné zprávy."

"Pojď, povídej si se mnou. Sedni si na postel."

Čchorin-Cchu vstal a tmavé oči zaostřil na mladého božského krále. Byl střední postavy, štíhlý, dost se podobal své sestře. Na vlasech měl zlatou barvu a kůži měl pomalovanou stejnou barvou. Oči měl úžasně modré. "Proč se neprobouzí? Nařídil jsem to."

"Bojím se, sire, že královna byla... přenesena do druhé dimense."

"Druhé? Aha, chápu, bohyně moudrosti, královna mrtvých. Myslíš? Kdy se zase vrátí?"

"Jak může nějaký smrtelník předpovědět takovou událost, Sire? Bohové jsou vysoko nad obyčejnými smrtelníky, jako jsem já."

"To asi jsme. Myslím, že máš se svým předpokladem pravdu, balzamovači. Nyní vládne mrtvým. Očekávám, že bude šťastná. Je tam hodně našich přátel, aby jí sloužili. Spousty. Myslíš, že proto jsem je tam všechny poslal? Ovšemže ano. Věděl jsem, že Bokát se vrátí k mrtvým, a poslal jsem spoustu jejich přátel napřed, aby ji uvítali. Jen jsem předstíral, že se na ně zlobím." Šťastně se usmál a zatleskal. "K čemu je tohle?" zeptal se a zvedl dlouhý mosazný nástroj s vidlicí na konci.

"To je... pomáhá mi to, Sire, při mé práci. Díky tomu... předmět mé péče zůstane navždy krásný."

"Chápu. Je to velice ostré a ošklivě zahnuté. A k čemu všechny ty nože a škrabky?"

"Mrtvým nejsou vnitřní orgány celkem k ničemu, Sire. Zkazí se. Aby zůstalo tělo krásné, musejí se odstranit." Božský král vstal a došel k místu, kde u dveří stála otevřená Čchorin-Cchuova truhlice. Nahlédl dovnitř a zvedl skleněnou nádobku, v níž byly sady křišťálových očí.

"Myslím, že tě zanechám tvé práci, mistře balzamovači," řekl rozjařeně. "Musím dohlédnout na spoustu věcí. Je tady tolik Bokátiných přátel, kteří ji budou chtít následovat. Musím připravit jejich seznam." Čchorin-Cchu se mu hluboce poklonil a neřikal nic.

Sieben se mýlil. Když Majon nanesl otázku prorocství Drussovi, ten okamžitě neodmítl. Drenajský válečník poslouchal s nehybnou tváří, ve studených světlých očích neměl žádný výraz. "Promyslím si to," řekl nakonec.

"Ale, Drusse, existuje tolik věcí k uvážení, že..."

"Řekl jsem, že to promyslím. Teď odejdi." Válečníkův studený tón Majona zamrazil jako zimní vítr.

Pozdě odpoledne se Druss, oblečený nedbale do košile se širokými rukávy z měkké hnědé kůže, vlněných spodků a holínek po kolena, vydal do středu města a davů tlačících se kolem si nevšímal. Sluhové tu nakupovali zásoby a zboží pro své domácnosti, muži se scházeli kolem krčm a taveren, ženy procházely tržnicemi a krámky, milenci chodili ruku v ruce po parcích. - Druss se mezi nimi proplétal a v duchu se soustředil na velvyslancovu prosbu.

Když otrokáři přepadli Drussovu vesnici a pochytili mladé ženy - Rowenu mezi nimi - Druss nájezdníky pudově následoval a uštvál je. To bylo správné! V tom nebyly žádné politické otázky navozující problémy.

Ale tady a teď bylo všechno rozmazané. "Takové rozhodnutí by bylo čestné," ujišťoval ho Majon. A proč? Protože by tím zachránil tisíce drenajských životů. Poddat se přání šilence, utrpět pokoření a porážku? Tohle že je čest?

Přesto by vítězství mohlo v tom nejhorším případě znamenat strašlivou válku. Stálo vítězství za takové riziko? ptal se Majon. Za uspokojení z toho, že nějakého chlapa zatluče do země?

Druss přešel Parkem obrů a zahnul doleva Mramorovým obloukem směrem k Labutímu údolí, kde stál Klayův dům.

Tady stály domy boháčů, cesty lemovaly stromy a budovy byly elegantně rozvrženy, na pozemcích byla jezírka a kašny či nádherné sochy rozestavěné kolem vinoucích se chodníků, jež vedly neposkvrněně upravenými zahradami. Vše tu mluvilo o penězích, o nesmírném množství zlata. Druss vyrostl v horských osadách, kde byly domy z hrubě přitesaných klad utěsněné jilem. Teď tu stál a hleděl najeden palác z bílého mramoru, s pozlacenými sloupy, malovanými freskami a vyřezávanými reliéfy, za druhým. Všechny měly střechy z červených terakotových tašek či černé lentrijské břidlice.

Druss se vydal dál a vyhledal domov gothirského šampióna.

Před vysokou bránou z tepaného železa stáli dva strážníci. Oba muži měli stříbrné přední pláty a ozbrojeni byli krátkými meči. Dům byl působivý, i když ne tak okatě jako budovy opodál. Měl čtvercový půdorys, šikmou střechu z červených tašek, a neměl žádné zdobené sloupy, fresky ani malby. Domov šampióna byl z prostého bílého kamene. Hlavní dveře měly kamenný překlad a množství oken bylo jen čistě funkčních, nebyla v nich vidět žádná barevná skla, ani žádné proložené postavy, prostě vůbec žádné ozdoby. Druss ke svému značnému znechucení zjistil, že se mu muž, jemuž tento dům uprostřed zahrad plných vrb a buků patří, líbí.

Přece tu však bylo jedno dramatické gesto. Socha zápasníka, téměř dvakrát větší než živý muž, stála na podstavci na dobře udržovaném trávníku. Stejně jako dům, i socha byla z bílého kamene, nenamalovaná, neozdobená, a zpodobňovala Klaye se vzdorně pozdvíženými pěstmi.

Druss chvíli stál na široké třídě před bránou. Koutkem oka zachytil ve stínech jakýsi pohyb a všiml si malého hošíka krčícího se u silného kmene jilmu. Druss se na něj zazubil. "Čekáš, až zahlídneš velikána, co?" zeptal se přívětivě. Chlapec kývl, ale neřekl nic. Byl děsivě hubený a ušmudlaný, oči měl hluboko zapadlé a tvářičku ztrhanou a napjatou. Druss zalovil ve vaku u pasu a vytáhl stříbrňák, který rošťákovi hodil. "Mazej. Kup si něco k jídlu."

Hošík zachytil peníz a skryl jej do potrhane haleny - ale zůstal, kde byl.

"Ty ho opravdu chceš vidět, co? Ani hlad tě neodežene? Tak pojď se mnou, kluku. Vezmu tě s sebou." Dětská tvářička se okamžitě rozzářila a hoch se spěšně škrábal na nohy. Když stál, byl ještě hubenější, než jak vypadal předtím, lokty a kolena jako by měl nateklé a tudíž větší než bicepsy či stehna. Vedle obrovitého drenajského zápasníka vypadal jen jako pouhý křehký stín.

Společně se vydali k bráně, kde jim zastoupili cestu dva strážní.

"Jsem Druss. Byl jsem pozvanej."

"Ten mrňavej žebrák ale pozvanej nebyl." poznamenal jeden ze strážců. Druss udělal krok dopředu a upřel studený pohled muži do očí. Tváře měli jen pár palců od sebe. Strážný ustoupil ve snaze vytvořit mezi sebou a Drusem prostor, ale Drenajec ho následoval a mužův kyrys zazvonil o bránu. "Já ho pozval, mládenče. Máš s tím nějaký problém?"

"Ne. Samozřejmě že ne."

Strážní ustoupili stranou a otevřeli křídla brány z tepaného železa. Druss a chlapec pomalu vstoupili. Bojovník se zastavil a zadíval se na sochu, načež si znovu prohlédl dům a pozemky. Socha sem nezapadala, tloukla se s přírodní formou zahrady. Když se přiblížili k domu, otevřel hlavní dveře postarší sluha a poklonil se.

"Vítej, vzácný pane Drusse," pozdravil.

"Já nejsem žádný pán - a ani nechci být. Tohle děcko čekalo ve stínu na to, až zahlídne Klaye. Slíbil jsem mu, že se může kouknout blíž."

"Mmm," opáčil stařík. "Myslím, že nejdřív by mu prospělo něco k jídlu. Vezmu ho do kuchyně. Můj pán na tebe čeká, pane, v tělocvičně vzadu za domem. Jdi prostě chodbou. Nemůžeš ji minout," Stařec vzal chlapce za ruku a odcházel. Druss se vydal dál. Na pozemku za domem cvičilo či zápasilo asi dvacet atletů. Prostora byla dobře rozvržená, byly tu tři pískové kruhy, pytle s pískem, závaží, masážní stoly, a dvě kašny dodávaly tekoucí vodu. Na druhém konci byla hluboká nádrž, v níž Druss viděl plavat několik mužů. Rozložení bylo prosté a jemu se ihned zalíbilo, cítil, jak z něho opadá napětí. V jednom pískovém kruhu rohovali dva muži a třetí, kolohnát Klay, stál opodál a upřeně je pozoroval. V ubývajícím světle jeho nakrátko zastřížené plavé vlasy zářily jako zlato. Paže měl zkřížené na prsou a Druss si všiml mohutných svalů na ramenou a na zádech, i toho, jak se mu trup sbíhal v pase a bocích. Je stavěný pro rychlost a sílu, pomyslel si Druss.

"Odstupte!" nařídil Klay. Když se zápasníci rozestoupili, gothirsky šampión vstoupil doprostřed kruhu. "Jsi moc ztuhlý, Calasi." vysvětloval, "a ta levačka se ti pohybuje jako nemocná želva. Myslím, že tvůj výcvik není vyvážený. Snažíš se vypracovat si ramena a paže, což je dobrý pro sílu, ale zapomínáš na spodek těla. Ty nejnebezpečnější rány jdou až z nohou, síla ti prochází přes boky a teprve pak se dostává do ramen a paží. Když dostoupí až do pěstí, úder přijde jako blesk. Zítra budeš pracovat se Shonanem." - Otočil se k druhému muži a položil mu ruku na rameno. "Jsi velice schopný, chlapče, ale chybí ti instinkt. Máš odvalu a styl, ale ne srdce bojovníka. Díváš se jenom svýma očima. Shonan mi říkal, že práci s oštěpem zvládáš velmi dobře. Myslím, že prozatím se soustředíme na to." Oba muži se uklonili a odešli.

Klay se obrátil a zahlédl Drussa. - Zešíroka se usmál a s nataženou rukou přešel přes cvičiště. Byl o hlavu vyšší než Druss a širší v ramenou. Obličej měl plochý, na čele ani tvářích neměl žádné ostře vystupující kosti. Nebylo příliš pravděpodobné, že by mu nějaká rána rozrazila kůži nad nebo pod okem, a bradu měl hranatou a silnou. Měl tvář přirozeného rohovníka. Druss si s ním potřásl rukou. "Takhle by mělo cvičiště vypadat," prohlásil Druss. "Je to moc hezký. Dobře promyšlený."

Gothirsky zápasník kývl. "Líbí se mi, i když bych si přál, aby bylo větší. Není tu místo na vrhání oštěpem nebo házení diskem. Můj cvičitel Shonan používá pole, co je nedaleko. Pojď, ukážu ti naše zařízení." Pracovali zde právě čtyři maséři, obratně hnětli a natahovali svaly unaveným atletům. Vzadu za cvičištěm také byly lázně se dvěma vyhřívanými bazény. Oba muži se nějakou dobu procházeli, nakonec Klay zavedl Drussa do domu.

Stěny Klayovy pracovny byly pokryty náčrtky a obrázky lidského těla, na nichž byla vidět stavba svalů a to, jak se upínají na kosti. Druss ještě nikdy nic takového neviděl. "Několik mých přátel jsou ranhojiči," vysvětloval gothirský šampión. "Součástí výcviku je i pitvání mrtvol a studium toho, jak pracuje lidské tělo. Fascinující, že jo? Většina svalů zřejmě pracuje proti sobě. Když se dvojhlavý stáhne, trojhlavý se musí uvolnit a natáhnout."

"Jak ti to pomůže?" zeptal se Druss.

"Umožňuje mi to najít rovnováhu," řekl Klay. "Soulad, jestli chceš. Všechny svaly jsou životně důležité, jeden pro druhý. Proto by bylo hloupý rozvíjet jeden na úkor druhého. Chápeš?"

Druss kývl. "V Mašrápuru jsem měl přítele, zápasníka, jmenoval se Bořka. Na něj by to udělalo stejnej dojem jako na mě."

"Slyšel jsem o něm. Cvičil tě a pomohl ti stát se šampiónem. Když jsi opustil Mašrápúr, byl prvním zápasníkem v historii Kruhu, co znovu získal mistrovský titul. Před šesti lety odešel na odpočinek, když prohrál s Proseccem v kole, který trvalo skoro dvě hodiny."

Sluha přinesl džbán a naplnil dva poháry. "Občerstvení," poznamenal Druss a napil se.

"Šťáva ze čtyř druhů ovoce," poznamenal Klay. "Připadá mi povzbuzující."

"Já radši víno."

"Vím, povídá se, že červené víno posiluje krev," souhlasil Klay, "ale podle mě vždycky omezovalo plnohodnotný výcvik." Nějakou chvíli seděli oba muži mlčky, pak se Klay v pohovce opřel. "Uvažuješ o tom, proč jsem tě sem pozval,

že?"

"Myslel jsem, že se mě pokoušíš zastrašit," přiznal se Druss. "Teď tomu nevěřím."

"To je od tebe laskavý. Chtěl jsem, abys věděl, že mě to proroctví polekalo. Tebe to muselo rozčítit. Vím, že já jsem vždycky nesnášel, když se politika pletla do něčeho, co by měl být poctivý zápas. Proto jsem chtěl, aby ses uklidnil."

"Jak to chceš provést?"

"Tak, že tě přesvědčím, aby ses při zápase snažil zvítězit. Dát do toho všechno."

Druss se také opřel a upřeně se na gothirského šampióna zadíval. "Proč," zeptal se, "se mě vlastní velvyslanec snaží přesvědčit, abych udělal právě opak? Chceš vidět krále pokořeného?"

Klay se zasmál. "Špatně jsi mě pochopil, Drusse. Viděl jsem tě bojovat. Jsi velmi dobrý a máš srdce i instinkt. Když jsem se zeptal Shonana, jak nás dva vidí, řekl: Kdybych musel vsadit peníze na zápasníka, byl bys to ty, Klayi. Ale kdybych musel mít někoho, kdo by měl bojovat za můj život, byl by to Druss. Já jsem nafoukaný chlap, příteli, ale není to nafoukanost zrozená z falešné pýchy. Vím, co jsem, a vím, čeho jsem schopný. Jistým způsobem, jak mi řekli moji kamarádi doktoři, jsem hříčka přírody. Mám nejen úžasnou sílu, ale navíc jsem naprosto výjimečně rychlý. Postav se na chvíli."

Druss poslechl a Klay se postavil na délku paže od něj. "Vytrhnu ti chlup z brady, Drusse. Chci, abys mě odrazil, jestli to svedeš." Druss se připravil.

Klay vyrazil rukou dopředu a zpět a Druss cítil, jak mu vytrhl několik vousů. On sám jen tak tak stačil pohnout rukou. Klay se zas vrátil na pohovku. "Mě nemůžeš porazit, Drusse. To žádný člověk nedokáže. Proto si nemusíš lámat hlavu s věštbama."

Druss se usmál. "Líbíš se mi, Klayi," řekl, "a kdyby se nějaký zlato dalo vyhrát trháním vousů, myslím, že bys vyhrál. Ale o tom si můžeme promluvit po závěrečném kole."

"Budeš bojovat, abys vyhrál?"

"To jsem vždycky chtěl, mládenče."

"Nebesa, Drusse, ty jsi chlap podle mého gusta. Ty se nikdy nevzdáš, vid'š? Proto ti říkají Veliký?"

Druss zavrtěl hlavou. "Udělal jsem chybu, že jsem se spřátelil s básníkem, co skládá ságy. Teď všude, kam jdu, on vymyslí nový příběh, každý ještě fantastičtější než ty předtím. Udivuje mě ale, že tomu lidi věří. Čím víc to popírám, tím víc lidí věří, že je to pravda."

Klay zavedl Drussa dozadu do zahradní tělocvičny. -Ostatní atleti již odešli, avšak sluhové zapálili pochodně. "Znám ten pocit, Drusse. Popírání berou lidi jako skromnost. A taky rádi věří na hrdiny. Jednou jsem při cvičení ztratil trpělivost a hranou ruky praštil do kamenné sochy. Zlomil jsem si tři kosti. Teďka ale dobrá stovka lidí tvrdí, že jsem silným úderem roztrávil sochu na tisíc kousků. A nejmíň dvacet dalších přísahá, že viděli, jak se to stalo. Zůstaneš a povečeříš se mnou?"

Druss zavrtěl hlavou. "Cestou jsem šel kolem jedny taverny. Táhla se z ní vůně kořeněný masový pastičky. Od ty chvíle na ni mám chuť."

"Byla okna toho domu namalovaná namodro?"

"Ano. Ty to tam znáš?"

"Jmenuje se to U zlomeného meče a mají tam nejlepšího kuchaře v Gulgothku. Kéž bych se k tobě mohl připojit, ale musím ještě něco probrat se svým cvičitelem Shonanem."

"Tvoje společnost by se mi líbila. Můj přítel Sieben baví jednu dámu v našem pokoji, a kdybych dorazil moc brzo, určitě by ho to nepotěšilo. Tak co po zítřejším finále?"

"To by bylo skvělé."

"Mimochodem, máš hosta. Našel jsem venku čekat jednoho darebu z ulice. Byl bych rád, kdybys s ním mohl prohodit pár slov."

"Jistě. Nech si chutnat."

3

KELLS SI OLÍZL PRSTY, UTRHL DALŠÍ KUS tmavého chleba a vytřel jím z misky poslední zbytky guláše. Starý sluha se zachichotal. "To je v pořádku, chlapče, tam, odkud bylo tohle, je toho víc." Zvedl z pece kotlík a nandal chlapci plnou misku. - Kells byl nepokrytě nadšen. Popadl lžici, s obnovenou chutí zaútočil na guláš, a ten ve chvíli zmizel. Kells si hlasitě řihl.

"Jmenuju se Carmol" řekl starý sluha a natáhl ruku.

Kelis se na ni podíval a po chvíli natáhl ušmudlanou dlaň. Carmol mu potřásl rukou. "Myslím, že tohle je vhodná chvíle, abys mi řekl, jak se jmenuješ," poznamenal.

Kells vzhledl starci do tváře. Byla plná vrásek, zvláště kolem očí, které byly modré a veselé. "Proč?" V Kellsově tónu nebylo ani stopy po drzosti, pouze mírná zvědavost.

"Proč? No, považuje se to za zdvořilost, když spolu dva lidé pojedí. Také je to způsob, jak se s někým spřátelit." Stařec byl přátelský, jeho úsměv nebyl potouchlý.

"Říkají mi Šmátrálek." sdělil mu Kells.

"Šmátrálek." zopakoval Carmol. - "Takhle ti říká tvoje máma?"

"Ne, ta mi říká Kells. Ale všichni ostatní mi říkají Šmátrálek. Ten guláš je moc dobrý. A chleba měkče. Čerstvěj. Už jsem čerstvěj chleba jed a vím, jak chutná." Kells slezl

z lavice a znovu řihl. V kuchyni bylo teplo a útulno, bylo by moc hezké, kdyby se mohl stočit na podlahu u pece a prospat se. Ale to nemohl, protože ještě nedokončil své poslání. "Kdy se můžu sejít se vznešeným pánem Klayem?"

"Co s ním máš za obchod?" vyzvídával Carmol.

"Já s ním žádnéj vobchod nemám," odpověděl Kells. "Já ani nemám vobchod. Já jsem... žebrák," oznámil, neboť si myslel, že to zní lépe než zloděj či kapsář.

"Takže jsi sem přišel žebrat?"

"Ano, žebrat. Kdy ho můžu vidět?"

"Je to velmi zaměstnaný muž. Ale můžu ti dát pár peněz - a další misku guláše."

"Já nechci peníze..." Odmlčel se a sraštil čelo. "No, chci peníze od tebe, ale ne od něj. Ne od vzácného pána Klaye."

"Tak co tedy chceš?" vyptával se Carmol a přisedl si na lavici.

Kells se k němu naklonil. Určitě nemohlo být na škodu povědět sloužícímu vzácného pána Klaye o svém poslání? Ze stařilca se nakonec mohl vyklubat spojenec. "Chci, aby položil ruce na mou mámu."

Stařec se náhle rozesmál, což Kellse uvedlo do rozpaků. Tohle rozhodně nebylo k smíchu. Chlapec přimhouřil oči.

Carmolovi jeho výraz neunikl a úsměv pohasl. "Je mi líto, chlapče. Překvapils mě. Pověz, proč od mého pána žádáš takový... takový čin?"

"Protože já znám pravdu," prohlásil Kells a ztišil hlas. "Nikomlu jsem to neřekl, to tajemství je v bezpečí. Ale napadlo mě, že by mohl trochu kouzel obětovat i na mou mámu. Moh by zařídit, aby ji zmizely ty boule. Pak by zas mohla chodit a smát se. A mohla by pracovat a kupovat jídlo."

Ted' nebylo na Carmolově tváři po úsměvu ani stopy. -Jemně položil ruku Kellsovi na rameno. "Ty... věříš, že vzácný pán Klay vládne kouzly?"

"Je to bůh," zašeptal Kells. Stařec chvíli mlčel, ale Kells ho zblízka pozoroval. Sluhův výraz změkkl, ted' se zatvářil ustaraně. "Přisahám, že to nikdy nikomu nepovím," slíbil chlapec.

"A kde jsi přišel k této informaci, mladý Kells?"

"Viděl jsem ho provádět zázrak - bylo to vloni. Máma u sebe měla jednoho ze svých... přátel, tak jsem seděl schovanej v ústí uličky. Zuřila bouřka a hrozně se blejskalo. Viděl jsem z uličky blesk a slyšel opodál hlasitý prasknutí. Kolem mě prolítlo tělo - a vrazilo do zdi. Utekl jsem. Byla to Vysoká Tess. Je to společnice my mámy a pracuje na Dlouhý třídě. Musela se vracet domů. Ten blesk ji zasáhl, to teda jo. Zabil ji. Sáli jsem jí na krk a nebyl tam žádnéj tep. Dal jsem jí ucho na prsa a srdce netlouklo. Pak jel kolem kočár. Rychle jsem utekl do tmy - bál jsem se, že si budou myslet, že jsem ji zabil sám. Pak z kočáru vyskočil vzácněj pán Klay a šel k ní. Sáhl jí na krk a poslechl srdce. A pak to udělal." Kells cítil, jak se mu při té vzpomínce zrychluje dech a srdce se mu rozbušilo prudčeji.

"Co udělal?" zeptal se Carmol.

"Sklonil se nad ní a políbil ji! Nevěřil jsem vlastním očím. Líbal mrtvou ženu. Rovnou na pusu - jako milenec. Víš, co se stalo pak?"

"Povídej."

"Ona zasténala - a vrátila se zpátky z říše mrtvejš. Tak jsem to poznal. Neřekl jsem nic, dokonce ani Tess ne. Měla popáleniny na nohách a jedna náušnice se jí roztavila na uchu. Ale ani ona nevěděla, jak byla mrtvá."

Stařec si povzddechl. "Tohle je kouzelný příběh, chlapče. A já myslím, že by sis měl promluvit se vzácným pánem Klayem. Sedni si tu a já zjistím, jestli si chvílku vyšetří. Je tady nějaké ovoce. Vezmi si, co sníš."

Kells nepotřeboval žádnou další pobídku. Ještě než Carmol odešel z místnosti, chlapec už popadl dva zralé pomeranče a pár banánů. Ty rychle spolykal a zapil je ovocnou šťávou, kterou objevil v kameninovém džbánu.

Tohle bylo blaženství! Dobré jídlo - a zázrak pro mámu!

Tohle byla dobrá práce. Seděl u teplé pece a přemýšlel o tom, co řekne bohu, jak vysvětlí, že maminka je nemocná a nemůže pracovat. Není nemocná z lenosti. Když se jí na prsu objevila první bulka, pracovala dál v Krátké ulici, i když mívala často závratě a omdlívala při práci. Když bulka ztvrdla - a byla stále nevzhlednější, někteří zákazníci ji opustili, a ona musela pracovat déle a častěji v uličkách, kde se vše odehrávalo rázně a provádělo potmě. Ale pak se jí na krku objevila druhá bulka - velká jako pomeranče, které právě snědl. Pak už jí nikdo nechtěl platit za její přízeň. Taky se změnila barva její pleti, ted' měla tvář přízračně šedou a pod očima měla černé kruhy. A zhubla! Byla hubená přes všechno to jídlo, které pro ni Kells ukradl.

A tohle všechno poví bohu - a On všechno spraví.

Ne jako ten felčar, co ho zaplatila Vysoká Tess. Pět stříbrňáků si vzal - a neudělal nic! Oh, prohmatat bulky a přejel jí rukama po těle. Špinavěj sketa! Potom si chvíli špital s Tess a hodně vrtěl hlavou. Tess potom plakala a mluvila s mámou. Máma taky plakala.

Kells si lehl u ohně a začal dřímat.

Náhle se probudil a zjistil, že se nad ním sklání bůh. "Jseš unaveněj, chlapče," řekl bůh. "Vyspi se, jestli chceš."

"Ne, vzácněj pane," řekl Kells a zvedl se na kolena. "Musíš jít se mnou! Moje máma je nemocná."

Klay kývl a povzddechl si. "Carmol mi řekl, cos viděl. To ale nebyl zázrak, Kells. Jeden z mých přátel lékařů mě ten trik naučil. Šok z blesku zastaví srdce. Foukl jsem jí vzduch do plic a masíroval jí srdce. To nebylo žádnéj kouzlo, přisahám!"

"Ona byla mrtvá! Tys jí vrátil život!"

"Ale bez kouzel."

"Takže mi nepomůžeš?"

Klay kývl. "Udělám, co půjde, Kells. Carmol odešel pro toho lékaře, co jsem o něm mluvil. Až se vrátí, zajdeme za tvou mámou a uvidíme, co se dá dělat,"

o o o

Kells seděl tiše v rohu a šedovlasý lékař zatím prohlížel Loiru. Stařec prsty jemně zatlačil na bulky a pak ji prohmatat břicho, záda a slabiny. Umírající žena celou dobu sténala. Byla zpola v deliriu, jen bolest ji udržovala při vědomí.

Ryšavé vlasy měla rovné a mastné, bledý obličej se jí leskl potem. Ale Kellsovi i nyní připadala krásná. Poslouchal, jak

lékař mluví s Klayem, ale slovům nerozuměl. Ani nepotřeboval. Pohřební tóny mu všechno prozradily. Máma umírala - a žádný bůh nebyl, aby na ni položil ruce. Kellsovi do hrdla hněvem vystoupila žluč. Spolkl ji a ve špině na tvářích mu horké slzy vytvářely cestičky. Rychle zamrkal, jak se snažil ovládnout. V druhém rohu stála Vysoká Tess a hubené ruce měla zkřížené na prsou. Pořád na sobě ještě měla potrhane červené šaty, které označovaly její profesi.

"Musíme ji dostat do hospice," zaslechl říkat doktora.

"Co je to?" chtěl vědět Kells a zvedl se z podlahy.

Starý lékař si k němu přiklekl. "To je místo, které platí vzácný pán Klay, kde lidé s velkými bolestmi můžou strávit... můžou být, když jsou tak nemocní, že se už nemůžou uzdravit. Máme tam léky, které odstraní bolest. Můžeš jít s sebou, mladý muži. Můžeš u ní posedět."

"Ona umře, že jo?"

Klay Kellsovi položil ruku na kostnaté ramínko. - "Jo, chlapče. A nemůžeme nic udělat. Eduse je nejlepší lékař v Gulgothiru. Nikdo toho neví víc než on."

"Nemůžu za to zaplatit," poznamenal Kells hoře.

"Už je to zapláceno - zaplatil vzácný pán Klay," řekl Eduse. "Hospic postavili právě pro ty, kteří nic nemají. Rozumíš? Vzácný pán Klay..."

"On nepotřebuje slyšet přednášky o mně, příteli. Jsem mnohem mň, než věřil, a žádná slova jeho zklamání nezaznenu." Naklonil se nad postel, nemocnou zvedl a její hlavu si opřel o prsa.

Nemocná znovu zasténala a Tess k ní přistoupila a pohládila ji po hlavě. "To jev pořádku, holubičko. Postaráme se o tebe. Tess zůstane s tebou, Loiro. A Kells taky."

Klay zanesl Loiru k černému kočáru a otevřel dvířka. Kells a Tess si vlezli dovnitř. Klay položil nemocnou, nyní již v bezvědomí, na vypodložené sedátko a přisedl si k ní. Doktor Eduse se vyšplhal ke kočímu. Kells zaslechl plácnutí opratí a čtyři koně se napřeli do postraňků a kočár poskočil dopředu. Jeho matka se probudila a vykřikla bolestí. Kells měl pocit, že mu snad pukne srdce.

Cesta netrvala dlouho, protože hospic byl postaven nedaleko chudinské čtvrti, a Kells šel za Klayem, který odnesl matku do budovy s bílými stěnami. Přiběhli k nim ošetřovatelé v dlouhých bílých tunikách, aby jim pomohli, uložili Loiru na nosítka a zakryli ji silnou pokrývkou z bílé vlny. Eduse je odvedl dlouhou chodbou do místnosti, jíž větší Kells nikdy neviděl. Severní a jižní stěny lemovaly kavalce, na nichž leželi nemocní a umírající. Po místnosti se pohybovalo hodně lidí - ošetřovatelé v bílém, návštěvníci, kteří sem přišli za příbuznými či přáteli, lékaři připravující léky. Nosiči s nosítky zanesli Kellsovu matku na druhou stranu místnosti, pak do další chodby, až nakonec dorazili do malé místnosti asi dvanáct stop dlouhé. Přendali Loiru na jednu ze dvou úzkých postelí, na obou bylo čisté bílé lněné povlečení, a zakryli ji pokrývkou. Poté, co ošetřovatelé odešli, Eduse vyndal fiólu s tmavou tekutinou. Zvedl Loire hlavu a vlil jí tekutinu do úst. Tak se zakuckala a polkla. Pár kapek léku jí steklo na bradu. Eduse je otřel ručníkem a pak jí zase položil hlavu na polštář.

"Můžeš tady spát s ní, Kellsi," řekl Eduse. "Ty taky," otočil se k Tess.

"Nemůžu zůstat," odmítla žena. "Musím pracovat."

"Já zaplatím tvoji... mzdu," nabídl se Klay.

Tess mu věnovala úsměv plný chybějících zubů. "To není ono, brouku. Jestli nebudu na svém místě, tak můj obchod přezeme nějaká jiná děvka. Musím tam být. Ale až budu moct, vrátím se sem." Přistoupila ke Klayovi, vzala ho za ruku, zvedla ji ke rtům a políbila. Pak se rozpačitě otočila a rychle odešla z místnosti.

Kells došel k lůžku a vzal matku za ruku. Ta teď spala, ale kůži měla rozpálenou a suchou na dotek. Chlapec si povzdechl a sedl si na postel.

Klay a Eduse odešli z pokoje. "Jak dlouho?" zaslechl se Klaye ptát. Zápasník téměř šeptal.

"To je těžko říct. Rakovina velmi pokročila. Může umřít dnes v noci - nebo vydrží ještě měsíc. Měl bys jít domů, zítra máš zápas. Viděl jsem toho Drenajce bojovat - potřebuješ být v nejlepší formě."

"To budu, příteli. Ale ještě domů nepůjdu. Myslím, že se trochu projdu. Nadýchat se čerstvého vzduchu. Víš, já nikdy nechtěl být bohem. Až do dnešního večera."

Kells zaslechl, jak odchází.

Jarid byl opatrný muž, myslitel. Tohle věděl jen málokdo - protože všichni viděli velkého, šourajícího se medvěda s kulatými rameny a pomalou řečí - a tudíž přihlouplého. Tuhle mylnou představu Jarid rozhodně nehodlal nikomu vyvracet. To ani zdaleka ne. Narodil se v chudinské čtvrti Gulgothiru a rychle zjistil, že jediný způsob, jak může člověk prosperovat, je přechytračit ostatní lidi. Jako první se naučil, že morálka je jenom zbraň používaná boháči. Neexistovalo - a nikdy existovat nebude - konečné dobro či zlo. Celý život byl nějakou formou krádeže. Boháči nazývali své krádeže daněmi a král mohl vpadnout do jiného státu, dobýt ho a ukrást celý, a lidé by to prohlásili za slavné vítězství. A přesto mohl žebrák ukrást bochník chleba, a ti stejní lidé by to označili za zcizení cizího majetku a toho muže by pověsili. Jarid to nemínil snášet. Svého prvního muže zabil hned po dvanáctých narozeninách, měchatého kupce, na jehož jméno už si ani nevzpomínal. Bodl ho do slabin a pak

mu odřízl váček od opasku. Ten chlap dlouho a hlasitě křičel, ten zvuk Janda pronásledoval, když se hnál uličkami pryč. Za ty peníze koupil léky pro matku a sestru a jídlo pro jejich propadlá břicha.

Teď, ve čtyřiačtyřiceti letech, byl Jarid uznávaný zabiják. Tak uznávaný, že si jeho schopností povšiml i stát, a za svou práci nyní dostával zapláceno z veřejných fondů. Dokonce mu přidělili číslo daňového poplatníka - konečný symbol občanství, takže získal právo volit v místních volbách. Měl malý domek v jihovýchodní čtvrti a hospodyně mu dokonce zahřívala postel. Zdaleka nebyl bohatý, avšak přesto urazil dlouhou cestu od pouličního zlodějíčka, kterým kdysi býval.

Ze svého místa v uličce se díval, jak Druss vchází do taverny U zlomeného meče, a následoval ho dovnitř. Poslouchal, když si zápasník objednával jídlo, a všiml si, že mu šenkýřka říká, že hostinec je téměř plný a že bude chvíli trvat, než bude jídlo připraveno.

Jarid tavernu opustil a odběhl k místu, kde čekal Copass. Dal muži rozkazy a sám se stáhl do stínu a vyčkával. Copass se brzy vrátil s tuctem mužů, schopných, houževnatých rváčů, většinou ozbrojených noži a obušký. Poslední muž měl krátkou kuši. - Jarid vzal střelce s hubenou tváří za loket a odvedl ho od ostatních. Pak k němu tiše promluvil. "Nestřílej, dokud všechno ostatní neselže. Dostaneš zapláceno, ať už vystřelíš nebo ne. Tvůj cíl je černovousej Drenajec v tmavý kožený košili - nebudeš mít potíže ho najít."

"Proč ho prostě nemám zabít, jakmile se objeví ve dveřích?"

"Protože ti říkám, abys to nedělal, hňupe. Je to drenajské šampión. Našemu cíli poslouží, když bude jenom zraněnej - rozumíš?"

"O jakým cíli to tady mluvíme?"

Jarid se usmál. "Na ztířejší zápas byli vsazený vysoký sumy. Jestli chceš, řeknu ti jméno svého pána. Ale jakmile to udělám, chytnu tě za krk a zlomím ti vaz. Tvoje věc. Chceš ho vědět?"

"Ne. Rozumím. Ale ty musíš pochopit, že jestli tvoji muž zklamou, já budu střílet na terč pohybující se v temnotě.

Nemůžu zaručit, že ho nezabiju! Co se stane pak?"

"Stejně dostaneš zapláceno. Teď jdi na své místo." Jarid se otočil k ostatním, sehnal je do těsné skupinky a promluvil, skoro šeptal. "Ten Drenajec je děsivej bojovník, hrozně silnej. Jakmile mu někdo z vás vrazí nůž do horní části těla, do ramen, prsou nebo paže, ostatní musí utýct. Rozumíte? Tohle není boj na život a na smrt. Hluboká rána je všechno, co potřebujeme."

"Promiň, pane." řekl hubený muž s chybějícími předními zuby, "ale já vsadil na Klaye. Nezrušej tu sázku, jestli ten Drenajec nebude moct bojovat?"

Jarid zavrtěl hlavou. "Ta sázka zněla, že Klay získá zlato. Když Drenajec nebude bojovat, zlato automaticky dostane Klay."

"A co když nůž zajede moc hluboko a on umře?" zeptal se jiný muž.

Jarid pokrčil rameny. "Celej život je hazardní hra."

Odešel od mužů, zahrnul do uličky, pak zabočil přes rumišťe a vešel do zastíněného zádveří. U rozbitého zrcadla tam stála Vysoká Tess, červené šaty měla nahoře rozepnuté a stažené k bokům. Houbou si nanášela studenou vodu na nahou horní část těla.

"Dneska večer je horko," poznamenala a zazubila se na Jarida. On její úsměv neopětoval, jenom přistoupil blíž, popadl ji za paži a bolestivě jí ji zkroutil. Tess vykřikla.

"Drž hubu!" nařídil jí. "Řekl jsem ti, dneska večer žádný kunčafti, holka. Mám svůj ženský rád svěží."

"Žádněj nebyl, brouku," řekla Tess. "Musela jsem běžet z hospice, celou tu cestu. Proto jsem tak zpocená!"

"Z hospice? O čem to tady mluvíš, holka?" Pustil jí ruku a o krok ustoupil. Tess si mnila hubený biceps.

"Loira. Dneska ji tam vzali. Klay pro ni přišel. Vzal ji do svého kočáru, to udělal. - Bylo to nádherný, Jaride. Samý tmavý dřevo, černě nalakovaný, a čalouněný kožený sedadla a saténový podušky. A teď je v posteli s povlečením tak bílým, jako by bylo utkaný z obláček."

"Nevěděl jsem, že Klay je jeden z jejích zákazníků."

"To nebyl. Její spratek, Šmátrálek, tam šel a prosil o pomoc. A Klay to udělal. Takže teďka je o Loiru postaraný, má léky i jídlo."

"Radši bys mi měla říct pravdu, holka," řekl Jarid chraptivě, došel blíž a vzal do dlaně Tessino pokleslé ňadro.

"Nikdy jsem ti nelhala, brouku," zašeptala. "Ty jseš můj drahoušek. Můj jedinej drahoušek." Tess sjela rukou dolů a odpoutala od něj svoji mysl. Všechno teď bylo představení, a navíc byl každý pohyb tak otupující a známý, že už na to nepotřebovala myslet. Místo toho, jak tak sténala, dotýkala se, sváděla a hladila, myslela Tess na Loiru. Nepřipadalo jí správné, že nějakou ženu položí do tak čistých prostěradel, jen aby tam umřela. Mnohokrát se s Loirou za studených zimních nocí choulily pod tenoučkou přikrývkou, když mrazivý vítr vyhnal zákazníky z ulice. Povídky si o takovém přepychu, jako oheň hořící po celý den, polštáře a peřiny nacpané prachovým peřím, pokrývky z nejjemnější vlny. A hihňaly se a smály, a tiskly se k sobě, aby se trochu zahřály. Teď už měla chudinka Loira ta prostěradla, o kterých snívala - a ani o tom nevěděla. Brzy zemře, povolí jí svěrače a všechno vyteče na ta čistá bílá prostěradla.

Muž začal přirážet silněji a rychleji. Tess okamžitě začala rytmicky sténat a přitiskla k němu hubené tělo. Jarid jí drsně funěl do ucha, pak zasténal a sesul se na ni. Tess ho objala a hladila ho zezadu po krku. "Ach, ty jseš zázrak, brouku. Ty jsi můj drahoušek. Můj jedinej drahoušek."

Jarid se z ní zvedl, vytáhl si kamaše, které mu sjely ke kotníkům, a narovnal se. Hodil jí celý stříbrňák. "Nechceš se chvilku zdržet, Jaride? Mám trochu vína."

"Ne, mám nějakou práci." Usmál se na ni. "Dneska v noci to bylo dobrý." "Nejlepší," ujišťovala ho.

4

DRUSS DOJEDL A ODSTRČIL DŘEVĚNÝ TALÍŘ. Maso bylo dobré - libové a měkké, s chutným kořením a polité hustou tmavou šťávou, přesto si jídla moc neužil. Byl stále hodně zmatený a trudnomyslný. Setkání s Klayem moc nepomohlo. Zatraceně, jemu se ten chlap líbil!

Druss zvedl korbel a spolykal půl jeho obsahu. Pivo bylo řídké, ale osvěžující, a přivolávalo vzpomínky z mládí na pivo vařené v horách. Do dospělosti dorostl mezi obyčejnými lidmi. Byli to lidé s prostými radostmi, kteří pracovali od rozbřesku do soumraku a žili pro své rodiny, bojovali, aby na stůl dostali dost chleba. Za letních večerů se scházivali v obecní hospodě, popíjeli pivo, zpívali písničky a vyměňovali si historky. Otázky velké politiky, kompromisy, zrada

ideálů, to nebylo nic pro ně. Život byl tvrdý, ale ne složitý.

Druss byl z tohoto života vyrván, když odpadlík Colian vedl útok na jeho vesnici a pobil muže a starší ženy a mladé dívky zajal, aby je prodal jako otrokyně.

Mezi nimi byla Drussova žena Rowena, jeho láska a jeho život. Druss právě kácel stromy, vysoko, až v pásnu jehličnanů, když došlo k útoku. Vrátil se do trosek vlastní vesnice a vydal se za zabijáky. A našel je.

Druss pobil mnoho nájezdníků a dívky osvobodil, ale Rowena mezi nimi nebyla. Colian ji odvedl do Mašrápúru a prodal jednomu ventrijskému kupci. Aby získal peníze na cestu do Ventrie, stal se Druss zápasníkem v pískových kruzích Mašrápúru. A mladý sedlák se postupně a skrze velmi tvrdé zkušenosti měnil, brousil svou přirozenou sílu a divokost, až se z něj stal nejobávanější zápasník ve městě.

Nakonec se znovu vydal na cestu ve společnosti Siebena a ventrijského důstojníka Bodasena, aby se zapojil do ventrijských válek, a nakonec si vysloužil hroživou pověst. Stříbrný Zabíječ, tak mu říkali, kvůli tomu, co dokázal se svou blyštivou dvoubřitou sekerou Snagou.

Druss vybojoval na dvě desítky bitev a stovky šarvátek. Byl mnohokrát zraněn, ale vždycky se ze všeho vynořil jako vítěz.

Když po mnoha letech nalezl Rowenu a přivedl ji domů, skutečně věřil, že jeho potulky a bitvy jsou jen krvavými sny z minulosti. Rowena ale byla moudřejší. Den za dnem byl Druss mrzutější. Už to nebyl sedlák a nenacházel potěšení v obracení hlíny či práci s dobyt看em. Neminul ještě ani rok, když se vydal do Dros Delnochu, kde se připojil k oddílu domobrany, utvořenému kvůli nájezdům sathulských bojovníků. O šest měsíců později, když byli Sathulové zatlačeni zpátky do hor, se vrátil domů s čerstvými jizvami a bláhovými vzpomínkami.

Zavřel oči a vzpomněl si na slova, která Rowena pronesla té noci, co se vrátil ze sathulského tažení. Seděla na předložce z koží kůže před krbem, v němž hořela tlustá polena, natáhla se a vzala ho za ruku. "Můj ubohý Drusse. Jak může nějaký muž žít pro válku? Je to tak zbytečné."

Viděl v jejích oříškových očích smutek a snažil se najít odpověď. "To není jenom kvůli boji, Roweno. Je to kamarádství, oheň v krvi, čeliš svému strachu. Když hrozí nebezpečí, stanu se... mužem."

Rowena si povzddechla. "Jsi, co jsi, má láska. Ale je mi z toho smutno. Je to taková krása - vydobývat jídlo ze země, dívat se, jak slunce stoupá nad hory a odraz měsíce tau-

čí na jezeře. To je potěšení a radost. Ale pro tebe to není. Pověz mi, Drusse, proč jsi kvůli mně překročil svět?"

"Protože tě miluju. Ty jsi pro mě všechno."

Rowena zavrtěla hlavou. "Kdyby to byla pravda, netoužil bys po odchodu, aby ses mohl toulat a hledat válku.

Rozhlédni se kolem sebe na ostatní sedláky. Copak oni se ženou do boje?"

Druss vstal, došel k oknu, doširoka otevřel okenice a zadíval se na vzdálené hvězdy. "Já už nejsem jako oni. Nevím, jestli jsem někdy byl. Jsem muž, co se hodí pro válku, Roweno."

"Já vím," řekla ona smutně. "Oh, Drusse, já vím..."

Ted' Druss vyprázdnil korbek a upoutal pozornost plavovlasé šenkýřky. "Další!" zavolal a zamával korbelem ve vzduchu.

"Momentíček, pane," odpověděla mu. Šenk byl skoro plný, panovala tu veselá a hlučná nálada. Druss si našel výklenek v rohu, kde mohl sedět zády ke stěně a pozorovat dav. Obvykle se mu mírně zmatené rytmy hospod líbily, ta směs smíchu, hovoru, řinčení talířů, cinkání korbek, šoupání nohou a vrzání židlí. Dnes večer ale ne.

Šenkýřka mu přinesla druhý korbek piva. Byla to buclatá dívka s plným poprsím a širokými boky. "Chutnalo ti jídlo, pane?" zeptala se, položila mu ruku na rameno a předklonila se. Prsty mu prohrábla krátké tmavé vlasy. Rowena často dělávala to stejné, když byl napjatý nebo rozzlobený. Vždycky ho to uklidnilo. Usmál se na dívku.

"To jídlo by se hodilo i pro krále, holka. Ale nechutnalo mi, jak by mělo. Mám spoustu závažnejch problémů a nemám dost dobré mozky, abych to rozlouskl."

"Potřebuješ se uvolnit ve společnosti ženy," řekla a nyní ho drbala v tmavém vousu.

Druss ji uchopil za ruku a jemně jí ji odtáhl od svého obličej. - "Moje žena je sice moc daleko odsud, děvče, ale vždycky ji mám v srdci. A i když jseš moc hezká, počkám si

na její společnost." Zalovil v měsci u pasu a vyndal dva stříbrňáky. "Ten jeden je za jídlo, druhý pro tebe."

"Jsi moc laskavý. Kdybys změnil názor..."

"To neudělám."

Když odcházela, pocítil Druss na tváři studený průvan.

V té chvíli utichly všechny zvuky. Druss zamrkal. Šenkýřka stála nehybně jako socha - široké suknice, které šustily, když se pohybovala, ztuhly. Všude kolem něj byli jedlíci a flamendři jako přimrazení na svých místech. Když Druss pohlédl na oheň, plamenné jazyky již mezi poleny netančily, nýbrž stály a kouř nad nimi v komíně visel, jako by byl pevný. A normální pachy hostince, pečená masa, kouř ze dřeva a zvětralý pot - zmizely, nahradila je odporně nasládlá vůně skořice a hořícího santalového dřeva.

Na dohled přišel malíčký Nadir ve vestě z koží kůže -a proplétal se mezi ztichlými hýřily. Byl starý, ale ne staříčkový, řidnoucí černé vlasy měl mastné a matné. Rychle přešel šenkem a sedl si proti Drussovi. "Rád tě vidím, Sekerobijče," prohodil tichým, téměř šepavým hlasem.

Druss se zadíval do mužíkových šikmých tmavých očí a přečetl si v nich nenávist. "Tvoje kouzlo bude muset bejt hodně silný, aby mi zabránilo se natáhnout a zlomit ti ten špinavěj krk," poznamenal.

Stařík se zazubil a předvedl tak špinavé, polámané zuby. "Nejsem tu, abych ti uškodil, Sekerobijče. Já jsem Nosta Chán, šaman kmene Vlíč hlavy. Pomohl jsi jednomu mému mladému příteli, Talismanovi. Bojoval jsi po jeho boku."

"A co z toho?"

"Je pro mě nesmírně důležitý. A my Nadirové rádi splácíme své dluhy."

"Já nic oplácet nepotřebuju. Ty mi nemůžeš nic nabídnout."

Nosta Chán zavrtěl hlavou. "Nebud' si tak jistý, Sekerobijče. Za prvé, překvapí tě, když ti řeknu, že vím, že právě teď venku čeká tucet mužů ozbrojených obušků a noží? Jejich cílem je zabránit ti v zápase s gothirským šampiónem. Nařídili jim, aby tě zmrazčili, jestli to půjde, a zabili, jestli budou muset."

"Zdá se, že každé chce, abych prohrál," zabručel Druss. "Proč mě varuješ? A neurážej mě řečma o odplatě. Vidím ti na očích, jak moc mě nenávidíš."

Šaman chvíli mlčel, a když promluvil, z jeho hlasu číselo zloba i zvláštní lítost. "Můj lid tě potřebuje, Sekerobijče."

Druss se chladně usmál. "To chtělo hodně, abys tohle řekl, co?"

"To ano," připustil mužík. "Ale já bych za svůj lid spolykal i hořící uhlíky, a povědět malou pravdu kulatookému je bolest, se kterou můžu žít." Znovu se zazubil. "Jeden tvůj předek nám v minulosti dost pomohl. Nenáviděl Nadiry. A přesto pomohl mému dědovi ve velké bitvě proti Gothi-ru. Jeho hrdinství nás přivedlo blíž ke dni příchodu Sjedenotitele. Byl znám jako Anděl, ale jeho nadirské jméno znělo Těžko-ho-zabít."

"Nikdy jsem o něm neslyšel."

"Vy kulatooki jste mi odporní! Nás nazýváte barbary, a přesto neznáte ani činy vlastních předků. Pche! Pokračujme. Moje moc není neomezená, a tahle páchnoucí krčma se brzy vrátí se vším svým odporným rámusem a smradem. Anděl byl spojený s Nadiry, Drusse. Spojený krví a držený osudem. A ty taky. Riskoval jsem život v mnoha horečnatých snech a vždycky jsem před sebou viděl vznášet se tvou tvář. Zatím nevím, jakou roli hraješ v nadcházejícím dramatu. Možná bude malá, i když o tom pochybuju. Ať to bude cokoli, vím, že v přicházejících dnech musíš být přítomný. Je naprosto nutné, aby ses vydal do údolí Sul-seniných slz. Je to pět dní jízdy na východ. Tam je hrobka zasvěcená památce Ošikaje Zhouby démonů, největšího z nadirských válečníků."

"Proč bych tam měl jezdit?" zeptal se Druss. "Ty tvrdíš, že je to nutný, ale já si to nemyslím."

Šaman potřásl hlavou. "Povím ti o léčivých kamenech, Sekerobijče. Vypráví se, že neexistuje rána, kterou by nedokázaly zahojit. Někteří dokonce tvrdí, že dokážou oživit mrtvého. Jsou schované v hrobce."

"Jak sám vidíš," poznamenal Druss, "já nejsem zraněný."

Mužík před Drussovým pohledem odvrátil zrak a ošlehané rysy mu zjemnil vědoucí úsměv. "Ne, to nejsi. Ale v Gulgothiru se může přihodit ledacos. Zapomněl jsi na muže, kteří čekají venku? Pamatuj, Drusse, pět dní jízdy na východ, v údolí Sul-seniných slz."

Druss začal vidět rozmazaně a hluk taverny mu znovu naplnil uši. Podle šamana venku čekal tucet chlapů. Rváčů najatých k tomu, aby mu zabránili zápasit s Klayem. Zhluboka si povzdechl a došel k dlouhému baru na kozách. Přistoupil k němu hostinský, s tlustým břichem a ruměnými tvářemi. "Další pivo, pane?"

"Ne," odmítl Druss a položil na bar stříbrný peníz. "Půjč mi obušek."

"Můj obušek? Nevím, co tím myslíš."

Druss se usmál a spiklenecky se předklonil. "Ještě jsem nikdy nepotkal hostinskýho, příteli, co by neměl někde po ruce těžkou palici. Takže, já jsem ten drenajské zápasník, Druss, a dozvěděl jsem se, že venku je nějaká banda a čeká na mě. Chtějí mi zabránit v zápase s Klayem."

"Mám v tom peníze," zamumlal hostinský. "Tak hele, synku, co kdybys šel se mnou, vezmu tě dolů do pivnice. Tam jsou tajný dvířka, takže kolem nich budeš moci proklouznout."

"Nepotřebuju tajný dveře," vysvětloval Druss trpělivě. "Potřebuju si půjčit tvůj obušek."

"Jednou si, synku, možná uvědomíš, že je rozumnější trablům se vyhnout. Nikdo není neporazitelný." Sáhl dolů a vytáhl osmnáct palců dlouhý obušek z tmavého kovu, který položil na bar. "Vršek je ze železa," řekl, "ale vnitřek je olověný. Až skončíš, vrať ho." Druss zbraň potěžkal. Byla dvakrát těžší než většina krátkých mečů. Strčil si ho do pravého rukávu košile a protáhl se davem. Když otevřel dveře, spatřil venku postávat několik velkých chlapů. Byli oblečení v rozedraných halenách a kamaších a vypadali jako žebráci. Přenesl pohled doprava a spatřil opodál stát druhou skupinku. Jakmile se objevil, muži se napjali a chvíli se nikdo nehýbal. "No, chlapci," řekl Druss se širokým úsměvem. "Kdo chce být první?"

"To budu já," odpověděl vysoký muž s rozcuchaným vousem. Měl široká, svalnatá ramena, a přes otrhané odění nebyl žádný žebrák, to Druss poznal. Kůži na krku měl bílou a čistou, stejně jako ruce. A nůž, který držel, byl z ventrijské oceli. Takové zbraně se nedaly pořídít nijak lacině. "Podle tvých očí poznám, že jseš vyděšený," prohlásil muž s nožem, když vykročil. "A cítím tvůj strach."

Druss stál úplně nehybně a muž náhle skočil kupředu a sekl nožem Drussovi po rameni. Druss výpad odrazil levým předloktím a tím samým pohybem poslal levý hák, který muži explodoval na bradě. Útočník dopadl na břicho na dláždění a už se nepohnul. Druss roztáhl prsty a nechal si vyklouznout obušek z rukávu. Ze stínů se vyhrnuly další postavy, a on se na ně vrhl, ramenem vrazil do prvního ničemy a srazil ho k zemi. Obušek se míhal napravo a nalevo a srazil muže jako kuželky. Na rameni ho škrábl nůž. Druss popadl jeho majitele za předek halen a praštil ho hlavou - rozdrtil mu nos a lícní kost - načež ho otočil do cesty dvěma dalším útočníkům. První se neohrabaně složil a přistál na vlastním nozi. Čepel se mu zaryla do boku a jeho výkřik protal vzduch. Druhý muž couvl. Ale blížili se další. Osm bojovníků, všichni se zbraněmi z broušené oceli. Druss poznal, že už nepomýšlejí na to, jak by ho zmrazčili. Cítil jejich nenávist a touhu po krvi, která jim bouřila v žilách.

"Jseš mrtvola, Drenajče!" zaslechl jednoho z nich křičet, když se skupinka vydala k němu.

Náhle zaduněl čísi hlas. "Vydrž, Drusse, už jdu."

Druss se otočil nalevo a viděl, jak se z ústí nedaleké uličky řítí Klay. Jak se obrovský Gothirán vrhl na muže, ti ho poznali a rozprchli se. Klay došel k Drussovi. "Vedeš tak vzrušující život, příteli," poznamenal se širokým úsměvem. Così světlého vylétlo Drussovi k obličejí, a on v té jediné chvíli spatřil mnoho věcí. Měsíční světlo odrážející se od čepele dýky, vrhače, vítězoslavný výraz v jeho špinavé tváři - a Klayovu ruku mihnoucí se neuvěřitelně rychle, takže

nůž zachytila za jilec jen pár palců od Drussova oka.

"Říkal jsem ti, Drusse, rychlost je všechno." řekl Klay.

Druss si dlouze, zhluboka vydechl. "To nevím, mládenče, ale zachránils mi život, a to já nezapomenu."

Klay se uchechtl. "Pojď, přáteli, potřebuju se najíst." Položil Drussovi ruku kolem ramen a obrátil se směrem k hostinci.

V tom přelétla otevřené prostranství černě opeřená střela ze samostřilu a zarazila se gothirskému šampiónovi do zad.

Klay vykřikl a zhroutil se na Drussa. Drenajec se pod tou váhou zapotácel a spatřil střelu v rohovníkových bedrech.

Jemně Klaye položil na zem. Obhlédl stíny kvůli útočníkovi, a spatřil prchat dva muže. Jeden nesl samostřil, a Druss by ho byl velmi rád pronásledoval, ale nemohl opustit zraněného Klaye.

"Lež klidně - seženu ranhojiče."

"Co se mi to stalo, Drusse? Proč ležím na zemi?"

"Zasáhla tě střela z kuše. Lež klidně!"

"Nemůžu pohnout nohama, Drusse..."

V mučímě byla zima a vlhko, smrdutá voda zanechávala na špinavých stěnách slizké stopy. Dvě bronzové lucerny na jedné stěně vydávaly mihotavé světlo, ale žádné teplo. Čchorin-Cchu seděl u hrubého stolu, na němž viděl nové i staré skvrny od krve, trpělivě čekal a sbíral myšlenky. Maličký Kiatzan strážnému neřekl ani slovo. Hlídal ho podsaditý voják v umouněné kožené kazajce a potřhaných spodcích, jenž stál se založenými rukama u dveří. Měl surovou tvář a kruté oči. Čchorin-Cchu se na něj nedíval, jen se s nezaújatým klidem rozhlížel po místnosti. V myšlenkách však zůstával u strážného. Poznal jsem mnoho dobrých a ošklivých mužů, říkal si v duchu, a dokonce i pár pohledných zloduchů. Ale člověku stačí jediný pohled na tohoto strážného, aby rozpoznal jeho krutost - jako by jeho drsná a zlá povaha nějak dosáhla zevnitř a uhnětla jeho rysy a oči, posazené blízko u tlustého, podobaného nosu nad silnými, ochablými rty, mu uzavřela do váčků tuku.

Místností proběhla černá krysa a strážný naskočil, kopl po ní, ale zdaleka minul. Tvoreček zmizel v díře v protějším rohu. "Zatracený krysy!" zasyčel strážný, jehož uvedlo do rozpaků, že se nechal překvapit před vězněm. "Ty je máš zřejmě rád. Dobrý! Brzo s nima budeš bydlet. To po tobě budou běhat, pokoušou tě a nechaj po sobě ty své mrňavý blechy, co ti budou ve tmě pít krev."

Čchorin-Cchu si ho nevšímal.

Garen-Cchen dorazil náhle, dveře se tiše otevřely. Ve světle luceren ministrův obličej získal nechutně nažloutlý lesk a oči se mu nepřírozeně třeptaly. Čchorin-Cchu nepozdravil. Ani, jak by mělo být kiatzanským zvykem v přítomnosti ministra, nepovstal a nepoklonil se. Místo toho jen seděl s klidným, nevzrušeným výrazem.

Ministr propustil strážného a sedl si naproti maličkému kiatzanskému balzamovači. "Omlouvám se za to nepohostinné prostředí," začal Garen-Cchen kiatzansky. "Bylo to nezbytné pro tvoje bezpečí. S královnou jsi to provedl ohromně dobře. Nikdy tak nezářila krásou."

"Děkuji ti, Garen-Cchene." řekl Čchorin-Cchu chladně. "Ale proč jsem tady? Slíbil jsi mi, že budu osvobozen."

"To skutečně budeš, krajane. Ale nejdřív si promluvíme. Pověz mi o svém zájmu o nadirské pověsti."

Čchorin-Cchu hleděl na stíhlého ministra a neuhnul před ním pohledem. Teď byla všechno hra s jediným koncem. Mám zemřít, říkal si. Tady, na tomto studeném, bídném místě. Chtěl vykřičet svou nenávist do tváře té obludy před sebou, chtěl zuřit a ukázat vzdor. Síla toho pocitu ho překvapila, byla proti všemu kiatzanskému učení, ale na tváři se mu neobjevila nejmenší stopa vnitřního věení, seděl skoro nehybně a tvářil se vážně a vyrovnaně. "Všechny pověsti mají základ ve skutečnosti, Garen-Cchene. Já studuji historii a studuji rád."

"Ovšem. Ale v posledních letech ses při studiu soustředil na jednu věc, ne? Strávil jsi stovky hodin ve Velké knihovně a studoval svitky týkající se Ošikaje Zhouby démonů a pověsti o Kamenném vlku. Proč?"

"Tvůj zájem mě vskutku těší - i když nechápu, proč by se měl muž tvého postavení a s tvou zodpovědností zajímat o to, co je, koneckonců, jenom koníček," odpověděl Čchorin-Cchu.

"Pohyby a zájmy všech cizinců jsou podrobně sledovány. Ale mě to zajímá víc. Ty jsi učenec a tvoje práce si zaslouží širší publikum. Byl bych poctěn, kdybys mi sdělil svůj názor na Kamenného vlka. Ale protože nás tlačí čas, asi by bylo nejlepší, kdybys mi jen nastínil to, co jsi zjistil o Alchazzarových očích."

Čchorin-Cchu téměř nepostřehnutelně pokývl hlavou. "Možná by bylo lepší odložit tento rozhovor, až budeme oba sedět v pohodlnější komnatě."

Ministr se v židli zaklonil a sepal si prsty pod dlouhou bradou. Když promluvil, měl chladný hlas. "Dostat tě pryč bude jak drahé, tak nebezpečné, krajane. Za kolik stojí tvůj život?"

Čchorin-Cchua to překvapilo. Otázka byla hrubá a hluboko pod úroveň každého urozeného Kiatzana. "Mnohem méně, než by sis myslel, ale mnohem víc, než si můžu dovolit," odpověděl.

"Myslím, že zjistíš, že cenu můžeš klidně zaplatit, mistře balzamovači. Dva klenoty, abych byl přesný," řekl

Garen-Cchen. "Alchazzarovy oči Věřím, že jsi objevil jejich skryš. Mýlím se?"

Čchorin-Cchu mlčel. Mnoho let věděl, že smrt bude jeho jedinou odměnou, a věřil, že je na ni připraven. Ale teď, na tomto studeném, vlhkém místě, se mu strachem rozbušilo srdce. Chtěl žít! Vzhlédl a střetl se s hadím pohledem svého krajana. Vyrovnaným hlasem řekl: "Čistě kvůli debatě předpokládejme, že máš pravdu. Jak by mohlo to, že se o tuto informaci podělí, pomoci tomuto nehodnému balzamovači?"

"Pomoci? - Budeš volný. Máš svaté slovo kiatzanského šlechtice - copak ti to nestačí?"

Čchorin-Cchu se zhluboka nadechl a sáhl do posledních zbytků odvahy. "Slovo kiatzanského šlechtice je vskutku posvátné. A v přítomnosti takového muže bych nezaváhal a sdělil mu, co vím. Možná bys pro nějakého mohl poslat, abychom mohli pokračovat v rozhovoru."

Tvář Garen-Cchena získala sytější odstín. "Udělal jsi tu nejnešťastnější chybu, protože teď se budeš muset seznámit s

královským mistrem popravčím. Skutečně po tom toužíš, Čchorin-Cchue? On tě donutí mluvit. Budeš křičet, blábolit, plakat a prosit. Proč podstupovat takovou bolest?"

Čchorin-Cchu tuto otázku pečlivě zvážil. Celý svůj dlouhý život si vážil kiatzanského učení, zvláště zákonů prikazujících podřízení vlastního já železné etiketě. A přesto tady teď seděl a hledal odpověď na otázku, o jejímž položení by se žádnému skutečnému Kiatzanovi ani nesnilo. Byla nepřistojná a vlezlá - skutečně takový druh otázky, kterou mohl vyslovit pouze barbar. Zadíval se hluboko do Garen-Cchenových očí. Ten muž čekal na odpověď.

Čchorin-Cchu si povzddechl a poprvé ve svém životě promluvil jako barbar.

"Abych zmařil tvoje plány, ty prolhaný pse," řekl.

o o o

Cesta byla dlouhá a vyprahlá, slunce bušilo do otevřené stepi a sílu vysávající žár dostal oba jezdce i koníky téměř na hranici jejich sil. Skalnaté pleso bylo vysoko v horách pod břidličnatým převisem. Jen málokdo věděl o jeho existenci, a Talisman jednou našel vysušené kosti jakéhosi poutníka, který zahynul žízni ani ne padesát stop od něj. Jezírko bylo necelých dvacet stop dlouhé a jen dvanáct široké. Ale bylo velmi hluboké a voda byla studená jako v zimě. Poté, co se postaral o koníky a spoutal je, Talisman si strhl kazajku a přetáhl si košili přes hlavu. Prach a písek ho zaškrábaly na pažích a ramenou. Skopl si boty a rozepjal opasek. Vystoupil z kamaši a nahý došel na okraj vody. Slunce mu spalovalo kůži, pod nohama cítil žár rozpálených kamenů. Zhluboka se nadechl a nehezkým skokem, kdy voda vyšplíchla v třípytné spršce, se vrhl po hlavě do vody. Vynořil se nad hladinu a smetl si hladké černé vlasy z obličeje.

Jiesaj, plně oblečená, se posadila k vodě. Dlouhé černé vlasy měla zmáčené potem, na tváři prach, a světle zelený hedvábný živůtek - kus oděvu, který byl v Gulgothiru zářivě krásný a drahý teď byl ušpiněný z cesty a plný prachu.

"Umíš plavat, Jiesaj?" zeptal se jí. Dívka zavrtěla hlavou. "Chtěla bys, abych tě to naučil?"

"To je od tebe velmi laskavé, Talismane. Možná při nějaké jiné příležitosti."

Talisman doplavál ke břehu a vytáhl se na kameny vedle ní. Jiesaj poklekla, naklonila se nad okraj, nabrala vodu do dlaní a prsty si poklepala na čelo a líčka. Za ty dva dny, co byli spolu, Jiesaj ani jednou nezačala sama rozhovor. Pokud Talisman promluvil, odpovídala s typickou kiatzanskou zdvořilostí a ohleduplností. Nyní si opět položila na hlavu široký slamák a s odvrácenými očima a beze slůvka stíženosti se v dusném parnu posadila.

"Plavání není těžké," řekl. "Vůbec to není nebezpečné, Jiesaj, protože já budu v jezírku s tebou, podepřu tě. Taky to nádherně ochladí."

Dívka sklopila hlavu a zavřela oči. "Děkuji ti, vzácný pane Talismane. Jsi skutečně velmi pozorný společník. Slunce dost pálí. Možná by ses měl už obléknout - nebo budeš mít spálenou kůži."

"Ne, myslím, že si znovu zaplavu," řekl jí a skočil do jezírka. Talismanovy znalosti o lidech z Kiatze se omezovaly pouze na jejich metody vedení války, které byly zjevně rituální. Podle gothirských zpráv bylo mnoho tažení vedeno a vyhráno bez prolití krve, vojska manévrovala kolem bitevního pole, dokud jedna nebo druhá strana nedosáhla výhody. To mu ale v nejmenším nepomáhalo pochopit Jiesaj. Převrátil se na záda a vznášel se na studené hladině. Uvědomil si, že začíná mít potíže, snašet její dobré způsoby. Usmál se, doplavál na okraj jezírka a zahákl ruku za teplý kámen.

"Věříš mi?" zeptal se jí.

"Ovšem. Jsi strážcem mé cti."

To Talismana překvapilo. "Můžu strážit tvůj život, Jiesaj, jak nejlíp umím. Ale nikdo kromě tebe nemůže strážit tvou čest. To je něco, co ti žádný muž - nebo žena - nemůže vzít. Cti se můžeš pouze vzdát."

"Jak říkáš, tak to musí být, pane," pravila poddajně.

"Ne, ne! Nemusíš souhlasit, jen abys byla zdvořilá, Jiesaj!" Jejich pohledy se setkaly a ona dlouho mlčela. Když promluvila, hlas měla podivně změněný, stále byl zpěvavý a mírný, ale také podbarvený sebedůvěrou, která v Talismanovi udeřila na souhlasnou strunu.

"Bojím se, že můj překlad tvého slova nebyl dostatečně přesný. Čest, o které mluvíš, je nutně mužské pojetí, zrozené z krve a bitev. Mužské slovo, mužské vlastenectví, mužská odvaha. Této formy cti je skutečně možné se vzdát. Snad bude vyhovovat 'strážce mé bezúhonnosti'. A i když se můžeme dát do filozofické debaty o významu slova bezúhonnost, používám ho ve smyslu, který by muž použil pro ženu - zvláště nadírký muž. Slyšela jsem, že mezi vašimi lidmi je znásilněná žena usmrcena, kdežto ten, kdo ji znásilnil, pouze vyhnán z kmene." Odmlčela se a znovu odvrátila oči. Byla to ta nejdelší řeč, jakou od ní kdy slyšel.

"Ty se zlobíš," podotkl.

Jiesaj se uklonila a zavrtěla hlavou. "Je mi jenom horko, můj pane. Bojím se, že díky tomu jsem byla netaktní."

Talisman se vytáhl z vody, došel ke spoutaným koníkům a ze sedlové brašny vytáhl čistou košili a kamaše. Když byl oblečen, vrátil se k sedící ženě. "Dneska si tu odpočineme," sdělil jí. "Je tu mělčina, kde voda není ani čtyři stopy hluboká. Můžeš se tam vykoupat. Abys měla soukromí, sejdu zpátky po stezce a nasbírám dříví na dnešní oheň."

"Děkuji, pane," pravila s úklonou.

Talisman si natáhl boty a přes rameno si přehodil prázdný plátěný pytel. Pomalu se vracel po stezce, zastavil se těsně pod hřebenem a zadíval se do stepi dole. Po jiných jezdcích tam nebylo jediné stopy. Vedro nad hřebenem bylo spalující a prudké. Talisman pomalu sestupoval po úbočí a cestou se zastavoval, aby zvedl klacky, které házel do pytle. Tady rostly pouštní stromy a keře, jejich kořeny vrůstaly hluboko do vyprahlé půdy. V takovém suchu dokázaly žít pouze díky několika dnům silných dešťů v období, které se tady vydávalo za zimu. Paliva byla spousta a Talisman měl brzy plný pytel. Zrovna se díval nahoru do svahu, když zaslechl Jiesaj vykřiknout. Odhodil pytel stranou a rychle se hnál vzhůru po stezce a přes hřeben. Jiesaj sklouzla z mělčiny. Sice kolem sebe divoce mlátila rukama, ale hlava jí zajela pod vodu.

Talisman doběhl na okraj plesa a vrhl se za ní. Pod hladinou otevřel oči a viděl, že Jiesaj, stále zápasící, se potápí asi

dvacet stop pod ním. Od úst jí stoupaly bublinky vzduchu. Talisman se potopil za ní, zachytil ji za vlasy, stočil se ve vodě a kopaje nohama se snažil dostat k hladině. Zprvu se vynořit nedokázal a sevřel ho strach. Dívka byla příliš těžká. Jestli ji nepustí, utopí se oba! Rozhlédl se kolem sebe

a všiml si podvodní desky, z níž Jiesaj sklouzla. Nebyla dál než deset stop nalevo od něj. Hladina musí být blízko, pomyslel si. Jiesaj teď byla zcela bezvládná, jen mrtvá váha, a Talismanovi docházel dech. Ale držel se - a začal kopat s obnovenou silou. Dostal hlavu z vody. Zhluboka se nadechl, dovlekl Jiesaj k mělčině a vytáhl ji na ni. Dívka se v mělké vodě převrátila tvář dolů. Talisman dolezl k ní a s nohama na pevné skále si ji zvedl na rameno a vylezl z jezírka. Položil Jiesaj na břicho, klekl si nad ní a zatlačil ji na záda. Z úst jí bublala voda, jak jí stále mačkal záda. Najednou zakašlala - a začala zvracet. Talisman vstal, doběhl k jejímu koníkovi a odepjal její pokrývku. Když se vrátil, Jiesaj seděla. Talisman kolem ní rychle ovinul pokrývku.

"Umírala jsem," řekla ona.

"Ano. Ale teď jsi znovu naživu."

Chvilí neřikala nic, pak k němu vzhledla. "Ráda bych se naučila plavat," řekla mu.

Talisman se pousmál. "Tak tě to naučím - ale ne dneska."

Slunce již zapadalo a ochlazovalo se. - Talisman vstal a došel pro pytel se dřevem. Když se vrátil, měla na sobě Jiesaj modrou košili a kamaše a vypírala prach z jejich špinavých cestovních šatů. Talisman zapálil oheň v širokém výklenku ve skále na popelu předchozího ohně. Jiesaj se k němu připojila a společně chvíli seděli v příjemném tichu.

"Ty taky studuješ dějiny jako tvůj dědeček?" zeptal se jí.

"Pomáhám mu od svých osmi let a mnohokrát jsem s ním již cestovala na posvátná místa."

"Bylas už u Ošikajovy hrobky?"

"Ano, dvakrát. Kdysi to býval chrám. Dědeček věří, že je to zdaleka nejstarší budova v celých gothirských zemích."

Ošikaje tam prý přenesli po bitvě v údolí. Jeho žena byla s ním, když umíral. Proto to pojmenovali údolí Sul-seniných slz. Někteří návštěvníci tvrdí, že ji stále můžeš slyšet plakat, když se za studené temné noci posadíš u hrobky. Slyšel jsi ji plakat, vzácný pane Talismane?"

"Nikdy jsem tam nebyl" přiznal válečník.

"Odpusť, pane." pospíšila si dívka, sklonila hlavu a zavřela oči. "Bojím se, že má slova, která nebyla míněna vážně, se tě dotkla."

"Ale vůbec ne, Jiesaj. Teď mi pověz o hrobce. Popiš mi ji"

Dívka vzhledla. "Již jsou tomu tři roky, co jsem tam byla. Bylo mi čtrnáct a dědeček mi dal mé ženské jméno, Jiesaj."

"Jak ses jmenovala jako malá?"

"Voni. To v jazyce Kiatze znamená Štěbetající krysa."

Talisman se zahihňal. "Má to... stejný význam i v nadirštině."

"V nadirštině to znamená Koza s větry." poznamenala Jiesaj, naklonila hlavu a věnovala mu úsměv tak oslnivý, že ho zasáhl mezi oči jako silná rána pěstí. Talisman zamrkal a zhluboka se nadechl. Než se usmála, byla její krása chladná a vzdálená, takže Talismanovi jejich společná cesta nedělala ani ty nejmenší starosti. Ale teď? Kupodivu mu došel dech. Když ji zachránil před utopením, její nahota ho nijak nevhodně neovlivnila. Avšak teď mu před očima zazářila její nazlátlá pleť, křivka jejich boků a břicha, velké tmavé bradavky jejich malých ňader. Uvědomil si, že na něj Jiesaj mluví.

"Jsi v pořádku, pane?"

"Ano," odpověděl drsněji, než zamýšlel. Vstal a odešel stranou od zmatené dívky. Vyšel po stezce a sedl si na skálu pod hřebenem. Před očima mu zářil její úsměv a jeho tělo po ní zoufale toužilo. Bylo to, jako by na něj seslala kouzlo. Nervózně se ohlédl k ohni, kde tiše seděla Jiesaj. Není to čarodějka, říkal si v duchu, ale daleko do ní nemá. Byla to prostě ta nejkrásnější žena, jakou kdy Talisman poznal.

A on byl zavázán ctí, aby ji odvedl jinému muži.

Čchorin-Cchu hovořil o oběti.

Talisman už věděl, co tím myslel...

o o o

Jiesaj seděla mlčky u malého ohničku, s barevnou pokrývkou ovinutou kolem ramen. Talisman spal opodál, dýchal zhluboka a pravidelně. Když se jeden z koníků ve spánku pohnul a škrábl kopytem o kámen, Talisman se zavrtěl, ale neprobudil se. Dívka se podívala na jeho tvář v měsíčním světic. Nebyl zrovna hezký, ale ani nijak ošklivý. A přesto jsi přitažlivý, pomyslela si Jiesaj, když si vzpomněla na jemný dotyk, jak jí dával pokrývku kolem ramen, a na zájem v jeho očích, když se vzpamatovala z děsivé zkušenosti ve vodě. Během sedmi let v dědečkově společnosti se Jiesaj setkala s mnoha nadirskými kočovníky. Někteří se jí líbili, jinými opovrhovala. Ale všichni byli děsiví, protože těsně pod povrchem nadirské osobnosti číhala divokost, strašlivá touha po krvi a násilí. Talisman byl jiný. Měl sílu a osobní kouzlo, které se u někoho tak mladého neobjevovalo zrovna často. Ona však vycítila, že krutost nijak nemiluje, ani netouží po prolévání krve.

Jiesaj na oheň přiložila poslední dříví. Noc nebyla studená, ale maličký ohniček byl příjemný. Kdo jsi, Talismane, uvažovala. Talisman byl Nadir - o tom nebylo pochyb. A již byl dospělý. Tak proč neměl nadirské jméno? Proč Talisman! A pak tu byla jeho řeč. Nadirský jazyk byl hrdelní, mnoho zvuků se vytvářelo až v krku, díky čemuž měli Nadirové problémy, když mluvili měkčím jazykem kulatookých jižanů. Ne tak Talisman, jenž mluvil plyně a dobře artikuloval. Jiesaj strávila mezi Nadiry mnoho měsíců, protože její dědeček cestoval široko daleko po kraji a zkoumal místa zajímavá z historického hlediska. Nadirové byli suroví lidé, drsní a nepoddajní jako stepi, na nichž žili. K ženám se chovali s lhostejnou krutostí. Jiesaj se posadila a promýšlela události uběhlého dne.

Když se Talisman svlékl a skočil po hlavě do vody, Jiesaj to jak rozzuřilo, tak i úžasně vzrušilo. Ještě nikdy neviděla

nahého muže. Plet' měl Talisman světle zlatou, tělo hubené, vlčí. Zada, hýždě a stehna měl křížemkrážem posetá bílými jizvami - stopy po bičí. Ačkoliv byli Nadirové krutí k ženám, své děti bičovali jen zřídka, a rozhodně ne tak silně, aby to zanechalo jizvy, které měl na těle Talisman.

Nedalo se o tom pochybovat, Talisman byl záhada.

"Bude jedním ze Sjednotitelových generálů," řekl jí dědeček. "Je to myslitel, a přesto také muž činu. Takoví muži jsou vzácní. S muži, jako je on, budou mít i Nadirové svůj den slávy."

Jeho zápal Jiesaj mátl. - "Nejsou to naši lidé, dědečku. Proč bychom se o ně měli starat?"

"Máme stejný původ, maličká. Není to však celý důvod. Kiatzané jsou bohatý, pyšný národ. Pyšníme se svou osobitostí a svou kulturou. Tihle kulatooci jsou skuteční divoši, a jejich zlo je tak veliké, že ho ani nedokážeme pochopit. Jak dlouho potrvá, než obrátí svůj zrak na Kiatze a zanesou své války, své choroby, svou špínu do naší domoviny? Sjednocený nadirský národ bude hradbou proti jejich vpádu."

"Oni ale nikdy nebyli jednotní. Nenávidějí se navzájem," poznamenala tenkrát.

"Ten, který přichází, muž s fialovými očima, má moc je přitáhnout k sobě, obvázat rány způsobené během staletí."

"Odpusť, že nechápu tak rychle, dědečku, ale nerozumím tomu," řekla Jiesaj. "Jestli již přichází - jestli je to psáno ve hvězdách - proč musíš trávit tolik času studiem, cestováním a schůzkami se šamany? Copak se on nedostane k moci bez ohledu na tvé úsilí?"

Starý pán se usmál a vzal její ruku do své. "Možná ano, Voni. Možná. Jasnovidce ti čtením z ruky může povědět hodně o tvém životě, minulém a přítomném. Ale když se podívá do budoucnosti, řekne: 'Tahle ruka ukazuje, co by mělo být, a tahle ruka ukazuje, co by mohlo být.' Nikdy neřekne: 'Tahle ruka ukazuje, co bude.' Jsem trochu nadaný astrolog. Vím, že tam někde venku je muž s fialovými očima. Ale také vím, jaká nebezpečí ho očekávají. Nestačí, že má odvahu, sílu a charisma. Převeliké síly se proti němu sbírají. - On existuje, Jiesaj. Jeden zvláštní muž v záplavě obyčejných. Měl by se pozvednout k vládě. Mohl by změnit svět. Ale udělá to? Nebo ho nepřítel najde první, či ho sklátí nemoc? Nemůžu sedět a čekat. díky svým studiím vím, že nějakým způsobem uspíším nadcházející drama, že budu závanem větru, z něhož se zrodí bouře."

A tak pokračovali v cestách a studiích, stále hledající muže s fialovými očima.

Pak nadešel den, kdy do jejich domu v Gulgothiru dorazil ten ohavný maličký šaman, Nosta Chán. Jiesaj se od první chvíle nelíbil. Téměř hmatatelně z něj číselo špatnost a zloba. S dědečkem se zavřeli na několik hodin, a teprve když odešel, vyjevil jí Čchorin-Cchu plnou hrůzu toho, co přijde. Byl to tak velký šok, že ji opustil veškerý kiatzanský výcvik a ona promluvila drze.

"Ty chceš, abych se provdala za divocha, dědečku? Abych žila ve špině a bídě mezi lidmi, kteří si svých žen cení méně než svých koz? Jak bys to mohl udělat?"

Čchorin-Cchu její porušení dobrých způsobů přešel, i když Jiesaj viděla, že ho její výbuch ranil - a zklamal. "Ten divoch - jak ho nazýváš - je zvláštní muž. Nosta Chán kráčet Mlhami. Já studoval astrologické mapy a četl z run. Není pochyb, ty jsi pro toto pátrání životně důležitá. Bez tebe příchod Sjednotitele nenastane."

"Tohle je tvůj sen - ne můj! Jak mi to můžeš udělat?"

"Prosím, ovládej se, vnučko. Tento nevhodný projev je nesmírně skličující. A řeknu ti ještě něco, Jiesaj. Tvoje mapy jsem dělal mnohokrát, a vždycky se na nich ukázalo, že je ti předurčeno provdat se za velkého muže. Víš, že tohle je pravda, no, tím mužem je Sjednotitel. Tohle vím bez jediného stínu pochybnosti."

Pod měsícem a hvězdami se Jiesaj zadívala na Talismana. "Proč jsi to nemohl být ty?" zašeptala.

Nadir otevřel tmavé oči. "Říkala jsi něco?" Dívka se zachvěla. "Ne. Mrzí mě, že jsem tě vyrušila." Talisman se převrátil a opřel se o loket, takže viděl, že oheň již dohořívá. Pak si zase lehl a usnul.

Když se Jiesaj probudila, zjistila, že má přes sebe přehozenou, kromě své, i Talismanovu pokrývku. Posadila se a uviděla Nadira sedět se zkříženýma nohama na skále o kus dál, zády k ní. Jiesaj odhrnula pokrývku a vstala. Nad vrcholky hor vykouklo slunce a teplota již stoupala. Jiesaj se protáhla a pak se vydala k místu, kde seděl Talisman. Ten měl oči zavřené, ruce složené na prsou, dlaně opřené o sebe a palce přes sebe. Jiesajin dědeček častokrát zaujímal tuto pozici, když meditoval, obvykle když se snažil vyřešit nějaký problém. Jiesaj se mlčky posadila naproti válečníkovi.

"Kde jsi teď, Talismane?" přemítala. "Kde tvůj neklidný duch létá?"

Byl malý chlapec, který nikdy předtím neviděl město. -Svůj mladý život trávil ve stepích, běhal a hrál si mezi stany lidu svého otce. V pěti letech se naučil starat o kozy a vyrábět sýr z jejich mléka, napínat a oškrabovat kůže zabitých zvířat. - Již v sedmi letech uměl jezdit na malých konících a střílet z luku. Avšak ve dvanácti ho otci sebrali muži ve třeptné zbroji, kteří cestovali daleko za step, až do kamenného města u moře.

To byl první skutečný šok v Talismanově životě. Jeho otec, nejsilnější a nejodvážnější z nadirských náčelníků, jen seděl mlčky stranou, když přijeli ti kulatooci muži v brnění. Tento muž, který bojoval ve stovce bitev, neřekl ani slovo, dokonce se ani nepodíval synovi do očí. Jen Nosta Chán k němu přistoupil a položil mu osmahlou ruku na rameno.

"Musíš jít s nimi, Okaji. Závisí na tom bezpečí kmene."

"Proč? My jsme Vlčí hlavy, silnější než všichni ostatní."

"Protože to nařídil tvůj otec."

Zvedli Okaje na záda vysokého koně a dlouhá cesta začala. Ne všechny nadirské děti plně ovládaly jazyk kulatoocích, ale Talisman měl na jazyky ucho a Nosta Chán strávil mnoho měsíců, aby ho naučil jeho jemnostkám. Takže těm velkým vojákům rozuměl. Dělal vtípy na účet dětí, které sbírali, mluvili o nich jako o špinavých štěňatech. Jinak ke svým zajatcům nebyli nelaskaví. Dvacet čtyři dny cestovali, až nakonec dorazili na místo, které jako by vystoupilo přímo z nočních můr a na něž nadirské děti hleděly s úžasem a hrůzou. Všechno bylo z kamene, kámen pokrýval celou zemi a zvedal se jako výzva nebesům. Obrovské hradby, vysoké domy a úzké uličky, a masa lidí neustále se kroutící jako obrovský had přes tržiště, ulice, uličky a třídy.

Sedmnáct nadirských mladíků, všechno syny náčelníků, přivedli koncem toho léta do města Bodacas. - Talisman-Okaj si vzpomínal na jízdu ulicemi města. Děti si ukazovaly na Nadiry a pak štekaly a vriskaly a prsty dělaly neslušná gesta. Dospělí se také zastavovali a dívali se se zachmuřenými tvářemi. Zástup jezdců dorazil k hradbami obehnané stavbě na okraji města, kde se před muži otevřela obě křídla brány z bronzu a železa. Pro Okaje to bylo jako vjet do chřtánu obrovské tmavé šelmy, a strach mu stoupl do hrdla jako žluč.

Za branou bylo ploché zatrávněné místo, a Okaj se díval, jak mladí muži a starší chlapci cvičí s meči a štíty, oštěpy a luky. Byli oblečení všichni stejně, v kanninových halenách, tmavých spodcích a po kolena vysokých holínkách z lesklé hnědé kůže. Když nadířští mládenci vjeli se svým doprovodem dovnitř, veškerý výcvik ustal.

Dopředu popošel mladý muž s plavými vlasy a cvičným mečem stále v ruce. "Vidím, že konečně dostaneme vhodné terče pro naše šipy," řekl svým druhům, kteří se hlasitě zasmáli.

Nadirům nařídili sesednout a potom je vedli do šestipodlažní budovy, nahoru po zdánlivě nekonečném točitém schodišti, až na páté poschodí. Tady byla dlouhá skličující chodba, která vedla do velké místnosti, v níž za stolem z leštěného dubu seděl podsaditý válečník s rozdělenou bradkou. Oči měl jasně modré a ústa široká, s plnými rty. Po straně nosu napravo se mu táhla jizva až dolů na čelist. Na předloktí měl také jizvy z boje zblízka. Když vešli, vstal.

"Rozdělte se na dvě řady," nařídil jim hlubokým, studeným hlasem. Mladíci se odšourali na svá místa. Okaj, jako jeden z nejmenších, se ocitl v první řadě. "Jste tu jako janičáři. Nechápete, co to znamená, ale já vám to povím. Král - kéž žije věčně - vymyslel skvělý plán, jak zastavit nadirské nájezdy jak teď, tak v budoucnosti. Jste tu jako rukojmí, takže se vaši otcové budou chovat podle toho. Ale víc než to, za roky strávené u nás se naučíte, co je to civilizace, z čeho se skládají dobré způsoby a jak se máte správně chovat. Naučíte se číst, rozmlouvat a myslet. Budete studovat poezii a literaturu, matematiku a kartografii. Také se naučíte válečnému umění, základům strategie, logistiky a velení. Zakrátko se stanete kadety a pak důstojníky ve velkém gothirském vojsku." - Vzhledl a oslovil dvojici důstojníků, kteří přivedli chlapce do místnosti. "Už smíte odejít a smýt prach z cest ze svých těl. Musím těmto... kadetům... říct ještě pár slov."

Když důstojníci odešli a dveře se s cvaknutím zavřely, válečník vstal a postavil se přímo před chlapce, takže se nad Okajem tyčil jako hora. "To, co jste právě slyšely, vy smradlavý opice, je oficiální přivítání na Bodacasově Akademii. Já se Jmenuju Gargan, pán z Larness, a většina jizev, co nosím, pochází z bojů s tou vaší mizernou rasou. Skoro celý život zabíjím nadirskou chátru. Vy se nemůžete nic naučit, protože nejste lidé. Bylo by to jako snažit se naučit psy hrát na flétnu. Tahle hloupost se zrodila ve zmatené hlavě jednoho senilního staříka, avšak až on umře, tahle blbost umře s ním. Do toho požehnaného dne budete tvrdě pracovat, protože na lenochy a hlupáky čekají důtky. Teď jděte dolů, kde na vás čeká kadet. On vás zavede za šikovatelem, který vám vydá halený a boty."

Když Talisman zaslechl, jak se Jiesaj vedle něj pohnula, s trhnutím se vrátil do přítomnosti. Otevřel oči a usmál se.

"Dneska musíme postupovat opatrně. Tuhle oblast, jak mi prozradil tvůj dědeček, ovládá skupina Žaků, co se jmenuje Dřevěná záda. Rád bych se jim vyhnul, jestli to půjde."

"Víš, proč se jim říká Dřevěná záda?" zeptala se ho dívka.

"Pochybuju, že to má něco společného se studiem filantropie," prohodil Nadir a prošel kolem ní ke koním.

"Studiem filantropie?" zopakovala Jiesaj. "Co jsi to za Nadira?"

"Já jsem pes, co hraje na flétnu," řekl jí, když utáhl podpínku a vyhoupl se koníkovi na hřbet.

Jeli skoro celé dopoledne, v poledne se potom zastavili v údolíčku, aby dali odpočinout koním a pojedli studeného masa a syra. Nezahledli žádné jezdce, ale Talisman našel čerstvé stopy, a jednou narazili na koňské koblížky, které byly ještě vlhké. "Tři válečníci," řekl Talisman. "Jsou před námi."

"To je znepokojivé. Není možné, že to jsou jenom poutníci?"

"Možné - ale ne pravděpodobné. Nevezou zásoby a nesnaží se zamaskovat stopy. Jestli to půjde, vyhneme se jim."

"Mám dva vrhací nože - jeden v každé botě, pane," sdělila mu s úklonou. "Docela to s nimi umím. Ale samozřejmě." dodala spěšně, "v nejmenším nepochybuji, že válečník jako ty snadno zabije tři Žaky."

Talisman tu informaci vstřebal. "Budu mít to, co říkáš, na paměti, ale doufám, že krveprolití nebude nutné. Pokusím se si cestu přes ně získat. Netoužím po tom zabíjet Nadiry."

Jiesaj se znovu uklonila. "Jsem si jistá, pane, že vymyslíš vhodný plán."

Talisman vytáhl zátku z lahvice s vodou, lokl si a poválel teplou tekutinu po jazyku. Podle mapy Čchorin-Cchua byla nejbližší voda půl dne jízdy na východ. Tam se hodlal utábořit, i když ho napadlo, že Žakové nejspíš mají v plánu něco podobného. Podal lahvici Jiesaj a počkal, až se napije. Potom lahvici odnesl ke spoutaným koníkům, namočil kousek látky a vyčistil jim prach a písek z nozder. - Vrátil se k dívce a dřep si před ní. "Přijímám tvou nabídku," řekl. "Ale ať je mezi námi jasno. Použiješ svůj nůž jen na můj výslovný rozkaz. Jsi pravák?" Jiesaj kývla. "Takže tvůj cíl bude ten muž nejvíc vlevo. Jestli se s Žaky setkáme, musíš nůž vytáhnout potajmu. Dávej pozor, až ti řeknu. Rozkaz přijde, až vyslovím tvoje jméno."

"Rozumím, pane."

"Musíme si vyjasnit ještě jednu věc. Kiatzanská zdvořilost je téměř bájná a dokonale se hodí do světa s hedvábím potaženými sedátky, velkými knihovnami a deset tisíc let starou civilizací. Sem ale ne. Zapomeň na strážce a chráněnkou. Právě jsme si stanovili bitevní plán a jsou z nás nyní dva válečníci cestující společně po nepřátelském území. Od teď bych byl rád, kdybys mluvila méně formálně."

"Ty nechceš, abych ti říkala pane?"

Talisman se jí podíval do očí a cítil, jak mu vyschlo v ústech. "Tento čestný titul si schovej pro manžela, Jiesaj. Můžeš mi říkat Talisman."

"Jak přikazuješ, tak se stane... Talismane."

Odpolední slunce spalovalo step a konici se ploužili se skloněnými hlavami směrem ke vzdáleným horám. Ačkoliv krajina vypadala plochá a prázdná, Talisman věděl, že jsou tu skryté dolíky a prolákliny, a ti tři Žakové mohli být na

některém ze stovky různých skrytých míst. Talisman přimhouřil oči a prohlížel chvějící se, žářem sužovaný terén. V dohledu nic nebylo. Nadir si uvolnil šavli v pochvě a jel dál.

o o o

Gorkaj byl zabiják a zloděj. Obvykle - ale ne vždy -v tomto pořadí. Slunce na něj svítilo, ale na plochem, ošklivém obličejí se mu neobjevila ani kapka potu. - Dva muži s ním měli na hlavách slamáky se širokou střechou, které jim chránily hlavu a krk před nemilosrdným žářem, ale Gorkaj vedru nevěnoval jedinou myšlenku, když čekal na další oběť. Kdysi usiloval o to, aby se stal něčím víc než jen zlodějem. Toužil vlastnit stádo koz a řádku pěkných koníků po houževnatých hřebcích ze severních průsmyků. Gorkaj snil o dni, kdy by si mohl dovolit druhou ženu, i když ještě nezískal ani první. A dál, za oněch večerů, když se rozvinula jeho představivost, viděl sám sebe, jak ho zvou na místo mezi starší. Nyní však byly všechny jeho sny jako dým, jenom štiplavá pachut', která zbude po vzpomínce.

Ted' patřil k Žakům - k žádnému kmeni.

Jak tak seděl ve žhavém slunci s pohledem upřeným na step, neměl žádné sny. Doma v táboře bude děvka s úzkým nosem, která tam na něj čekala, vyžadovat, aby jí donesl nějakou hezkou tretku, než mu věnuje svou přízeň.

"Myslíš, že uhnuli ze stezky?" zeptal se Baski, krčící se vedle něj. Koně byli spoutáni ve žlebu dole a oba muži se ukrývali za převíslými větvemi několika keřů sijijs.

"Ne. Jedou pomalu, nechťejí vysílit koníky."

"Zaútočíme, až se dostane na dohled?"

"Myslíš, že se nechá jen tak snadno chytit?" opáčil Gorkaj.

Baski si odkašlal a odplivl, pak pokrčil rameny. "Je to jeden muž. My jsme tři."

"Tři? Bylo by od tebe moudré, kdybys do toho Džanga nepočítal."

"Džang už zabil předtím," prohlásil Baski. "Viděl jsem to."

Gorkaj zavrtěl hlavou. "On je zabiják, ano. Ale my tady čelíme bojovníkovi."

"Ještě jsme ho neviděli. Jak tohle víš, Gorkaji?"

Starší muž si dřepł na paty. "Muž nemusí znát ptáky, aby viděl, že káně je lovec a holub jeho kořist. Rozumíš? Ostré pařáty, nebezpečně zahnutý zobák, silná a rychlá křídla. -A s muži je to stejné. Tenhle je opatrný a ostražitý, vyhýbá se místům vhodným pro léčku, což ukazuje, že se vyzná ve způsobech nájezdníků. A také ví, že je na nepřátelském území, a přesto jede dál. Tohle svědčí o jeho odvaze a sebedůvěře. Není spěch, Baski. Nej dřív ho budeme pozorovat, pak ho zabijeme."

"Klaním se tvé moudrosti, Gorkaji."

Za nimi se cosi ozvalo a Gorkaj se prudce otočil. Viděl, že do svahu šplhá Džang. "Pomalu!" zasyčel Gorkaj, "zvedáš prach!"

Džang se zatvářil rozmrzele. "To z dálky nemůže být vidět," zabručel. "Bojíš se jako stará baba."

Gorkaj se od mladšího muže odvrátil. Další hovor nebyl nutný. Džang byl obdařen hloupostí, téměř nadpřirozenou schopností odolat jakékoli formě logiky.

Po jezdcích stále nebylo ani stopy a Gorkaj se v duchu uvolnil. Kdysi ho považovali za slibného muže, za hlas budoucnosti. Ty dny ted' byly daleko za ním, zadupané do prachu jeho minulosti. Když ho poprvé vyhnali, považoval to za smůlu, ale ted', když se zbytečně ohlížel zpátky, věděl, že to tak nebylo. Byl tak netrpělivý, chtěl se pozvednout příliš vysoko a příliš rychle. Nadutost mládí. Příliš chytrý, aby rozpoznal vlastní hloupost.

Bylo mu teprve sedmnáct, když se zúčastnil nájezdu na kmen Vlčích hlav, a byl to Gorkaj, kdo chytil třicet jejich koníků. Náhle byl bohatý a naučil se vytahovat. V té době se zdálo, že se na něj usmáli bohové kamene a vody. Když se ohlédl, viděl, že to byl dar prosáklý jedem. Kdyby byl chytil dva koníky, byl by si pomohl k ženě. Deset by mu získalo místo mezi elitou. Ale třicet bylo pro mladého muže příliš mnoho, a čím víc se chvástal, tím méně ho měli ostatní rádi. To mladý muž mohl pochopit jenom stěží. Při letním shromáždění učinil nabídku za Li-ši, dceru Lon-Cchena. Pět koníků! Ještě nikdo nikdy nenabídl pět koníků za pannu.

A byl odmítnut! Ještě ted' mu na tvářích vyskočily červené skvrny, když si vzpomněl na tu hanbu. Byl ponížen přede všemi, protože Lon-Cchen dal svou dceru válečníkovi, který nabídl jen jednoho koníka a sedm pokrývek.

Gorkaj, rozzlobený, až ztrácel rozum, si své ponížení pěstoval, rozněčchal ho v nenávist tak silnou, že když ho napadla ta věc, považoval to za oslnivě bystrý plán, jak si znovu získat oťesenou hrdost. Unesl Li-ši, znásilnil ji a pak ji vrátil jejímu otci. "Ted' uvidíme, kdo si vezme to, co Gorkaj nechal," řekl starci. Podle nadirského zvyku se s ní nemohl oženit žádný jiný muž. Nadirský zákon nařizoval, aby ji její otec buď dal Gorkajovi, anebo ji zabil, poněvadž způsobila hanbu své rodině.

Potom pro něj v noci přišli a přivlekli ho před radu. Tam se stal svědkem dívčiny popravy, když ji uškrtil vlastní otec, a od starších vyslechl slova, která z něj udělala vyhnance.

Přes všechny lidi, co od té doby zabil, na smrt té dívky stále vzpomínal se skutečnou lítostí. Li-ši se vůbec nevzpírala, jenom upřela oči na Gorkaje a pozorovala ho, tak dlouho, až se jí z očí vytratilo světýlko a poklesla jí brada. Stále cítil vinu. Byla jako kámen na srdci.

"Támhle jsou," zašeptal Baski. Gorkaj zahnal vzpomínky a přimhouřil oči. Byli stále dost daleko, ten muž jel vepředu před ženou. Ted' k nim byli zatím vůbec nejbliž. Gorkaj mhouřil oči a prohlížel si muže. Přes sedlovou hrušku měl pověšený luk a toulec a u pasu měl šavli v pochvě. Asi šedesát kroků od Gorkaje ten muž přitáhl koni uzdu. Byl mladý, což Gorkaje překvapilo. Soudě podle obratnosti, jakou zatím vykazoval, vůdce Žaků čekal, že to bude ostřílený válečník hodně po třicítce.

Žena dojela vedle muže a Gorkajovi spadla brada. Byla vybraně krásná, s havraními vlasy, a štíhlá. - Co jím však oťáslo, byla podoba s dívkou, kterou kdysi miloval. Bohové mu určitě dávali šanci nakonec najít štěstí. Ticho porušilo

syčení vytahované oceli, a Gorkaj přes rameno vrhl rozzlobený pohled na Džanga, jenž tasil meč.

Jezdec na stepi otočil koně a zamířil doleva. Spolu se ženou odcvālali pryč.

"Pitomče!" vyjel Gorkaj.

"Jsme tři. Doženeme je," pobízel ostatní Baski.

"Není třeba. Jediná voda na čtyřicet mil kolem je u Kailova jezírka. Najdeme je,"

Talisman seděl stranou od ohně, když do tábora, který připravil necelých dvě stě yardů od Kailova jezírka, přijeli tři jezdci. Jezírko bylo další skalnaté pleso, napájené z části hlubokými prameny pod skalní deskou. Kolem vody rostly tenké stromy a v měkké půdě na okraji jezírka se života držely kvítky jasných barev. Jiesaj chtěla tábořit u vody, ale Talisman odmítl, a tak zapálili oheň u skalní stěny v dohledu vody. Když jezdci vjeli do tábora, dívka spala u skomírajících uhlíků, ale Talisman byl úplně vzhůru, šavli měl venku z pochvy a položenou na zemi před sebou. U boku měl lovecký luk a z toulce vytáhl tři šípy a zapíchal je do země.

Jezdci se zastavili a prohlíželi si ho, jako si on prohlížel je. Uprostřed byl podsaditý válečník s nakrátko ostříhanými vlasy a kouty, takže vlasy jako by mu nad čelem tvořily šipku. Po pravici měl menšího, štíhlejšího jezdce se žhavým pohledem a po levici muže s masitým obličejem, s kožišinou podloženou železnou přílbou.

Jezdci vyčkávali, ale Talisman se nepohnul ani nepromluvil. Nakonec vedoucí jezdec sesedl. "Opuštěné místo," prohodil tiše. Jiesaj se probudila a posadila se.

"Všechna místa jsou pro osamělého muže opuštěná," podotkl Talisman.

"Co to znamená?" zeptal se válečník a kývl na své druhy, aby se k němu připojili.

"Kde v Zemi kamene a vody se může nějaký Žak cítit vítaný?"

"Nejsi moc přátelský." řekl ten muž a pokročil dopředu. Druzí dva ustoupili do stran s rukama položenými na jílcích mečů.

Talisman vstal, šavli nechal ležet u svých nohou a ruce mu volně visely u boků. Na skupinku jasně svítil měsíc. Jiesaj se chtěla zvednout, ale Talisman na ni promluvil. "Zůstaň, kde jsi... Jiesaj," řekl. "Všechno bude za chvíli v pořádku."

"Zdá se, že si tím jsi dost jistý," pravil válečník s kouty. "A přesto jsi v cizí zemi a ne mezi přáteli."

"Tahle země mi není cizí," sdělil mu Talisman. "Je to nadirská země a vládnou jí bohové kamene a vody. Já jsem Nadir a tahle země je má po právu i po krvi. Vy jste tu cizinci. Copak ve vzduchu, ve vánku, necítíte svou smrt? Necítíte, jaké opovržení k vám tato země chová? Žakové! To jméno páchne jako tři dny mrtvé prase."

Vůdce zrudl. "Myslíš, že jsme si ten titul vybrali, ty nadutý pse? Myslíš, že jsme takhle chtěli žít?"

"Proč se s ním baviš?" prskl ten s masitou tváří. "Skončujme to s ním!" - Vyškubl meč z kožené pochvy a rozběhl se kupředu. Talisman zvedl pravici a vzduchem proletěl nůž a zajel muži do pravého oka, kam se zarazil až po slonovinový jilec. Válečník uběhl ještě dva kroky, pak se zhroutil doleva a dopadl na tvář. Když dopředu skočil druhý válečník, zboku do krku se mu zaryl Jiesajin nůž. Do průdušnice se mu nahrnula krev. S kašláním pustil meč, vyrval si nůž z rány a šokované, nevěřícně se na štíhlou čepel zadíval. -Klesl na kolena a snažil se promluvit, ale z úst se mu v karmínové spršce vyřinula krev. Talisman podsunul nohu pod šavli, vyhodil ji do vzduchu a obratně ji chytil.

"Tvůj mrtvý přítel ti položil otázku," řekl ohromenému vůdci. "Ale já bych rád slyšel odpověď. Proč ses se mnou bavil?"

Muž zamrkal a najednou se posadil k ohni. "Máš pravdu," prohlásil. "Cítím opovržení. A jsem sám. Nebylo to tak vždycky. Udělal jsem chybu, zrodila se z pýchy a hlouposti, a posledních dvacet let za ni platím. Ale konec není na dohled."

"Ze kterého kmene jsi?" zeptal se Talisman.

"Ze Severních grošáků."

Talisman došel k ohni a sedl si naproti němu. "Jmenuju se Talisman a žiju, abych sloužil Sjednotiteli. Jeho den již téměř nadešel. Jestli chceš být znovu Nadirem, tak mě následuj."

Muž se pousmál a zavrtěl hlavou. "Sjednotitel? Hrdina s fialovými očima? Ty věříš, že existuje? A i kdyby žil, proč by si vybral mě?"

"On si tě vezme - jestli půjdeš se mnou."

"Ty víš, kde je?"

"Vím, co ho k nám přivede. Budeš mě následovat?"

"Ze kterého kmene jsi?"

"Vlčí hlavy. Jako budeš i ty."

Muž se zachmuřeně zadíval do ohně. "Všechny moje potíže začaly s Vlčími hlavami. Možná u nich teď skončí." -Vzhlédl a setkal se s Talismanovým tmavým očima. "Půjdu za tebou. Jakou krvavou přísahu si žádáš?"

"Žádnou," odvětil Talisman. "Jak jsi řekl, tak se stane. Jak se jmenuješ?"

"Gorkaj."

"Tak teď hlídej, Gorkaji, protože já jsem unavený."

S těmi slovy Talisman odložil šavli, zabalil se do pokrývky a usnul.

Jiesaj seděla mlčky, když se Talisman natáhl a hlavu si položil do ohbí lokte. Začal zhluboka dýchat. Jiesaj tomu nemohla uvěřit! Nervózně mrkla na Gorkaje a viděla, jak je zmatený. Teprve před chvílí tento muž a dva další vjeli do tábora, aby je zabili. Teď byli dva vetřelci mrtví a třetí mlčky seděl u ohně. Gorkaj se zvedl a Jiesaj sebou trhla. Nadirský válečník však jenom došel k první mrtvole a odtáhl ji z tábora. Totéž zopakoval s druhým tělem. Vrátil se, dřepl si před Jiesaj a natáhl ruku. Ona se podívala dolů a viděla, že drží její vrhací nůž se slonovinovou rukojetí. Mlčky si ho vzala. Gorkaj vstal, a než si sedl k ohni, nasbíral dříví na oheň. Jiesaj se nechťelo spát, neboť byla přesvědčená, že ve chvíli, kdy zavře oči, tenhle zabiják podřízne Talismanovi krk a ji znásilní a zavraždí. Noc stárla, ale Gorkaj se nepohnul ani směrem k ní, ani ke spícímu Talismanovi. Místo toho se, hluboce zamyšlen, posadil se zkříženými nohama. Talisman ze

spánku zasténal a náhle promluvil v jazyce Gothiřanů. "Nikdy!" řekl.

Gorkaj pohlédl na ženu a jejich oči se setkaly. Jiesaj zrak neodvrátila. Gorkaj vstal a kývl na ni, aby šla za ním. Bez ohlednutí došel ke koníkům a sedl si na kámen. Jiesaj se chvíli nehýbala, ale pak, s nožem v ruce, se přece jen vydala za ním.

"Pověz mi o něm něco," vyzval ji Gorkaj.

"Vím toho jen málo."

"Oba jsem vás sledoval. Nedotýkáte se. Není tu žádná důvěrnost."

"On není můj manžel," pravila dívka chladně.

"Odkud je? Kdo je?"

"Je Talisman z kmene Vlčí hlavy."

"Talisman není nadírké jméno. Dal jsem mu svůj život, protože on se dotkl mých snů a mých potřeb. Ale potřebuju to vědět."

"Věř mi, Gorkaji, víš skoro tolik co já. Ale je silný a jeho sny jsou velké sny."

"Kam cestujeme?"

"Do údolí Sul-seninych slz k Ošikajově hrobce."

"Aha," řekl Gorkaj, "takže pouť. Budiž." Vstal a zhluboka se nadechl. "Já mám taky sny - i když jsem na ně už skoro zapomněl." Zaváhal a pak znovu promluvil. "Neboj se mě, Jiesaj. Nikdy ti neublížím." Pak se vrátil zpátky k ohni a posadil se.

Jiesaj se vrátila ke své pokrývce.

Vycházející slunce bylo skryto za hustou hradbu mraků. Jiesaj se probudila s trhnutím. Byla odhodlána neusnout, ale někdy v noci odplula do říše snů. Talisman byl již vzhůru a rozmlouval s Gorkajem. Jiesaj otevřela brašny, rozfoukala oheň a připravila ke snídani slanou ovesnou kaši a sušené maso. Muži pojedli mlčky, potom Gorkaj posbíral dřevěné talíře a očistil je v jezírku. Byla to práce pro ženu nebo pro sluhu, a Jiesaj věděla, že takhle Gorkaj ustanovuje svoje místo mezi nimi. Dívka pak zabalila talíře do plátěného vaku, který si přivázala za sedlo. Gorkaj jí pomohl nasednout, pak jí podal otěže druhých dvou koníků.

Talisman vyjel do stepi a Gorkaj zajel vedle něj. "Kolik Žaků je v této oblasti?" zeptal se Talisman.

"Třicet," odpověděl Gorkaj. "My... oni si říkají Dřevěná záda."

"Tak jsem to slyšel. Byl jsi někdy u Ošikajovy hrobky?"

"Třikrát."

"Pověz mi o ní."

"Je to jednoduše vyřezaný sarkofág postavený v budově z bílého kamene. Kdysi to bývala gothirská pevnost, ale teď je to svaté místo."

"Kdo ji teď bude strážit?"

Gorkaj pokrčil rameny. "To je těžko říct. Nedaleko vždycky táboří válečníci aspoň ze čtyř kmenů. Slepý kněz jim posílá zprávy a říká jim, kdy mají přijít do služby. Taky jim říká, kdy se mají vrátit do svých zemí, a v takovém čase pošlou válečníky jiné kmeny. Je to velká čest, být vybraný jako stráž na místo Ošikajova posledního odpočinku. Když jsem tam byl naposled, hlídal hrobku kmen Zelené opice. Čekali Severní grošáci, Kamenní tygři a Hbití koníci."

"Kolik je v každé skupině?"

"Ani ne čtyřicet."

Mraky se začaly protrhávat a vysvitlo pálicí slunce. Jiesaj ze sedlové hrušky sundala slamák a přivázala si ho na hlavu. Přelévající se prach jí vysušil hrdlo, ale odolala touze se napít.

A trojice tak jela celý dlouhý den.

5

NEPOKOJE TRVALY TŘI DNY, ZAČALY V nejchudší čtvrti a rychle se rozšířily. Z okolních oblastí byly povolány oddíly a na vzbouřence zaútočila jízda. Smrtelná daň byla vysoká, a koncem třetího dne bylo hlášeno asi čtyři sta lidí zabitých a další stovky zraněných.

Hry byly během pouličních bouří přerušeny, atletům poradili, aby raději zůstali ve svých pokojích, a v okolní oblasti hlídkovali vojáci. Když se snesla tma, Druss zachmuřeně vyhlížel z horního okna a díval se, jak z hořících budov v západní čtvrti vyskakují plameny.

"Šílenství," prohodil, když se k němu připojil Sieben.

"Majon mi vykládal, že chytli toho kušičníka a rozsekali ho na kusy."

"A přesto zabíjení pokračuje dál. Proč, Siebene?"

"Sám jsi to řekl - šílenství. Šílenství a chamtivost. Skoro každý si na Klaye vsadil, a všichni teď mají pocit, že je zradili. Tři herny byly vypáleny do základů." Venku po široké třídě právě klusal oddíl jízdy, měl namířeno do oblastí nepokojů.

"Co je nového o Klayovi?" zeptal se Druss.

"Nic nového se neví, ale Majon mi řekl, že má mezi lékaři mnoho přátel. A Klay je bohatý muž, Drusse, může si dovolit ty nejlepší."

"Já bych bejval umřel," poznamenal Druss měkce. "Do oka mi letěl nůž. V ty chvíli jsem nemohl udělat nic. Pohnul rukou rychle jako blesk, básníku. Nikdy jsem nic takového neviděl. Sebral tu čepel přímo ze vzduchu." Druss potřásl hlavou. "Pořád tomu nemůžu uvěřit. Ale o chvíli později ho střela toho zbabělce srazila na zem. Už nikdy nebude chodit, Siebene."

"To nemůžeš tvrdit, starý brachu. Nejsi ranhojič."

"Vím, že má rozdrčenou páteř. Viděl jsem takový zranění už tucetkrát. Z toho se už nevzpamatuje. Ne bez..." Odmlčel se.

"Bez čeho?"

Druss odešel od okna. "Přišel za mnou jeden nadirskéj šaman - těsně před tou rvačkou. Vykládal mi o kouzelných drahokamech, co zahojí každou ránu."

"Pokusil se ti také prodat mapu s bájným dýmavým dolem?" zeptal se Sieben s úsměvem.

"Jdu ven," prohlásil Druss. "Musím vidět Klaye."

"Ven? Do toho zmatku? No tak, Drusse, počkej do rána."

Druss zavrtěl hlavou.

"Tak si vezmi zbraň," vybízel ho Sieben. "Ti vzbouřenci pořád touží po krvi."

"Tak to by se ode mě měli držet dál," prskl Druss, "nebo jí proleju tolik, že se v ní všichni utopí!"

Pozemky byly opuštěné a brána otevřená. Druss se zastavil a zadíval se na rozbitou sochu ležící na trávníku. Vypadalo to, jako by soše někdo rozmlátil nohy kladivem. Krk byl odsekán a hlava ležela v trávě a nevidoucí kamenné oči hleděly na černovousého válečníka stojícího v bráně.

Druss se rozhlédl okolo. Květiny byly vyrvány ze záhonů a trávník kolem sochy byl rozdupaný až na bláto. Druss došel k předním dveřím, které byly otevřené. Když procházel na cvičiště, nepřivítal ho žádný sluha. Nikde se nic nezobývalo. Pískové kruhy byly prázdné, nebyli tu žádní rohovníci, kašny byly tiché. Na dohled se přisouval nějaký stařík s vědrem vody. Byl to onen sluha, který se postaral o malého žebráčka. "Kde jsou všichni?" zeptal se Druss.

"Pryč. Všichni jsou pryč."

"Co Klay?"

"Přenesli ho do hospice v jižní čtvrti. Ti špinaví neřádi!"

Druss zašel zpátky do domu. Lenošky a křesla byly rozbité napadrtí, závěsy servané z oken. - Klayův portrét byl rozsekaný a všude páchla moč. Druss zmateně potřásl hlavou. "Proč by to ti vzbouřenci dělali? Myslel jsem, že ho milovali."

Stařík odložil vědro, narovnal křeslo a sesul se do něj. - "Och ano, milovali ho, dokud měl v pořádku záda. Potom ho začali nenávidět. Lidi na něj vsadili životní úspory. Doslechli se, že se zapletl do opilecké rvačky a že všechny sázky byly umořeny. Přišli o peníze, a tak se obrátili proti němu. Obrátili se proti němu jako zvířata! Po všem tom, co pro ně vyhrál - co pro ně udělal. Víš," řekl, a když vzhledl, bylo vidět, že je celý rudý hněvem, "ten hospic, kam ho odnesli, postavili za peníze, které jim Klay daroval. Spoustě lidí, co sem přišli a křičeli sprostoty, v minulosti pomohl. Žádný vděk. Ale nejhorší z nich byl Shonan."

"Klayův trenér?"

"Pche!" odplivl si stařík. - "Cvičitel, sekundant, majitel? Říkej mu, jak chceš, ale já mu říkám krevsající parazit. Klay teď skončil - a jeho bohatství taky. Shonan dokonce tvrdí, že mu tenhle dům patří. Klay už zřejmě nemá vůbec nic. No věřil bys tomu? Ten všivák dokonce ani nezaplatil za kočár, kterým odvezli Klaye do hospice. - Umře tam bez groše." Stařec se hoře zasmál. "Jednu chvíli to byl hrdina Gothiru - všichni ho milovali, všichni mu pochlebovali. Teď je chudák, sám a bez přátel. U všech bohů, to tě přinutí se zamyslet, co?"

"Má tebe," řekl Druss. "A má mě."

"Tebe? Ty jsi drenajský zápasník, skoro ho neznáš."

"Znám ho, a to stačí. Můžeš mě za ním dovést?"

"Jistě, a rád. Tady jsem už skončil. Posbírám si svoje věci a sejdem se před domem."

Druss vyšel na přední trávník. Bránou přicházela skupina asi tuctu atletů a jejich smích popíchl Drussův hněv.

Uprostřed skupiny byl holohlavý muž se zlatým nákrčníkem, vykládaným drahokamy. - Muži se zastavili u sochy a Druss zaslechl jednoho mladíka, jak říká: "U Šemaka, ta obludnost stála přes tři tisíce raqů. Teď je to jen rum."

"Co bylo, bylo," prohlásil Zlatý nákrčník.

"Tak co budeš dělat teď, Shonane?" zeptal se jiný atlet.

Muž pokrčil rameny. "Najdu si jinýho zápasníka. Bude to tvrdý, víš, protože Klay byl nadanej. O tom není pochyb."

K Drussovi došel starý sluha. "Nedohání tě jejich žal k slzám? Klay je všechny podporoval. Vidíš tam toho mladého blondáka? Ani ne před týdnem Klay zaplatil jeho

dluhy z hazardu. Něco přes tisíc raqů. A takhle mu oni děkují!

"Jo, je to falešná cháska," zabručel Druss. Přešel trávník a přistoupil k Shonanovi.

Muž se na Drussa zakřenil. "Jak padají mocní," prohodil a ukázal na sochu.

"A takhle ti, co nejsou tak mocní," opáčil Druss a pěsti udeřil muže do obličeje a srazil ho na zem. Několik atletů se vrhlo kupředu, ale Druss se na ně zlobně zamračil - a oni se na místě zastavili. Pomalu zacouvali a Druss došel k ležícímu Shonanovi. - Muž měl rozdrčené rty, vyražené dva řezáky a čelist mu visela nakřivo. Druss mu serval zlatý nákrčník a hodil ho starci. "Tohle by mohlo zaplatit pár účtů v hospici," poznamenal.

"To zaplatí," souhlasil stařík. Atleti pořád stáli opodál. Druss ukázal na mladíka s dlouhými plavými vlasy.

"Ty, pojď sem." Muž nervózně zamrkal, ale pak přece jen popošel dopředu.

"Až se tahle hromada hnoje probere, řekni mu, že si ho Druss znovu najde. Řekni mu, že čekám, že se o Klaye postará. Čekám, že bude zpátky ve svém domě a bude mít vlastní sluhy a dost peněz, aby jim moh zaplatit. Jestli to nezařídí, tak se vrátím a zabiju ho. A pak si najdu tebe a urvu ti ten hezkej ksicht od lebky. Rozumíš mi?" Mladík kývl a Druss se otočil k ostatním. "V duchu jsem si vás všechny, červi, označil. Jestli zjistím, že Klayovi něco chybí, tak si přijdu pro každého z vás. Doufám, že je vám jasné, že jestli Klay utrpí ještě jedinou unci urážek, tak všichni chcípnete. Já jsem Druss, a tohle vám slibuju."

Druss od nich odešel a stařík se k němu připojil. "Jmenuji se Carmol" řekl sluha se širokým úsměvem. "A je mi potěšením se s tebou zase setkat!"

Společně procházeli nepokoji rozervaným městem. Tu a tam bylo vidět v uličce ležící těla a vítr sem přinášel zápach

hořících domů.

Hospic byl umístěn ve středu nejchudší čtvrti, jeho bílé stěny jaksi nezapadaly mezi zchátralé budovy okolo. Pouliční bouře začaly kousek odtud, ale již před několika dny se přesunuly. Postarší mnich je doprovodil do Klayova pokoje, který byl malý a čistý, pod oknem stála jedna postel. Klay spal, když vstoupili, a mnich jim přinesl dvě židle. Zápasník se probudil, když si Druss sedal vedle jeho postele.

"Jak se cítíš?" zeptal se Drenajec.

"No, už jsem zažil lepší dny," odpověděl Klay s nuceným úsměvem. Pod opálením byl popelavý a oči měl zapadlé, s tmavými kruhy.

Druss vzal zápasníka za ruku. "Jeden nadírskej šaman mi pověděl o místě na východě, kde jsou kouzelný klenoty, co vyléčí každou ránu. Zítra odjedu. Jestli existují, tak je najdu a přinesu ti je. Rozumíš?"

"Ano, rozumím," řekl Klay a v hlase se mu ozývalo zoufalství. "Kouzelný drahokamy, co mě uzdraví!"

"Nevzdávej se naděje," řekl Druss.

"Naděje tady nepodávají, příteli. Tohle je hospic a my sem přicházíme umřít. Po celým tomhle domě lidé čekají na smrt, někteří s rakovinou, jiní s úbytěma, další se zhoubnejma chorobama, co ani nemají jména. Jsou tu ženy, manželé, děti. Jestli takový kameny existují, tak jsou tu jiní, kteří si to zaslouží víc než já. Ale děkuju ti za tvá slova."

"Nejsou to jenom slova, Klayi. Zítra odjíždím. Slib mi, že budeš bojovat o život, dokud se nevrátím."

"Já vždycky bojuju, Drusse. To je moje nadání. Na východě, říkáš? To je srdce zemí Nadirů, plný lupičů a zlodějů a nebezpečných zabíjáků. S těmi se nebudeš chtít setkat."

Druss se uchechtl. "Věř mi, mládenče. Oni se nebudou chtít setkat se mnou!"

Garen-Cchen se zadíval na tělo balzamovače - tvář měl ve smrti zkřivenou, ztuhlou uprostřed výkřiku, oči měl doširoka rozevřené a vytřeštěné. Z mnoha ran přestala prýštit krev a rozdrcené prsty sebou již necukaly.

"Byl houževnatej," poznamenal kat.

Garen-Cchen si ho nevnímal. Informace posbírané od balzamovače nebyly zdaleka úplné. Nakonec si něco nechal pro sebe. Garen-Cchen se díval do mrtvé tváře. - Věděl jsi přesně, kde jsou, pomyslel si. Za léta studií Čchorin-Cchu nakonec poskládal cestu, kterou se dal odpadlý šaman, jenž původně Alchazzarovy oči ukradl. Toho muže našli, jak se skrývá v Měsíčních horách, a tam ho zabili. Po Očích nenašli nejmenší stopu. Mohl je schovat kdekoliv, ale mnoho příhod ukazovalo na to, že jsou ukryty v hrobce Ošikaje Zhouby démonů - nebo poblíž. Vyprávělo se, že tam došlo k zázračným uzdravením - pár slepců znovu nabylo zrak, chromí zase chodili. Samy o sobě tyto zprávy neznamenal nic. Hrobky hrdinů či proroků vždycky přitahovaly taková tvrzení, a jelikož byl Garen-Cchen Kiatzan, dobře chápal podstatu hysterické obrny či slepoty. Přesto to byl jediný náznak, kde se šperky nacházejí. Zůstával však problém s tím, že při posledních třech příležitostech byla hrobka tajně prohlédnuta. Žádné ukryté klenoty nebyly nalezeny.

"Zbav se toho," nařídil Garen-Cchen katovi a muž kývl. Univerzita platila pět zlat'áků za každou čerstvou mrtvolu - i když tahle byla v tak špatném stavu, že nejspíš dostane jenom tři.

Kiatzansky ministr zvedl lem svého dlouhého sametového roucha a odešel z místnosti. Chytám snad listí ve větru? uvažoval. Můžu poslat oddíl do Sul-senina údolí s jistou nadějí na úspěch?

Když byl nazpátek ve svých pokojích, pustil ten problém z hlavy a začal se probírat denními hlášeními. Tajná schůzka v domě senátora Borvana, vyslechnutá kritika božského krále v krčmě na Úhoří ulici, rvačka v domě toho zápasníka Klaye. Do oka mu padlo jméno Druss, a on si vzpomněl na děsivého drenajského zápasníka. Četl dál, probíral se hlášeními a dělal si poznámky. Drussovo jméno se objevilo víc než jednou. Ráno navštívil Klaye v hospici.

Garen-Cchen zamrkal, když četl drobné písmo. "Subjekt se zmínil o léčivých kamenech, které chce pro zápasníka sehnat..." Garen-Cchen zvedl stříbrný zvoneček a dvakrát zazvonil. Vstoupil sluha a uklonil se.

O hodinu později stál informátor nervózně před Garen-Cchenovým stolem. "Pověz mi všechno, cos slyšel. Každé slovo. Nic nevynechej," nařizoval Garen-Cchen. Muž tak učinil. Kiatzan ho propustil, došel k oknu a zadíval se na věže a střechy. Nadírský šaman pověděl Drussovi o drahokamech a on zamířil na východ. Údolí Sul-seniných slz leželo na východě. Čchorin-Cchuova vnučka jela na východ s nadírským válečníkem Talismanem.

Znovu zazvonil na zvonek.

"Zajdi za urozeným pánem z Larness." nařídil sluhovi, "a vyřiď mu, že se s ním musím dneska vidět. Také vypiš zatykač na toho drenajského zápasníka Drussa."

"Ano, pane. Jaké obvinění by proti němu mělo být vzneseno?"

"Napadení gothirského občana, vedoucí ke smrti toho muže."

Sluha se zatvářil zmateně. "Ale, pane, Shonan není mrtvý, jen přišel o pár zubů." Garen-Cchen na muže upřel zastíněné oči a sluha zrudl. "Dohlédnu na to, pane. Odpusť."

Handrkování dosáhlo rozhodujícího bodu a Sieben Básník se obrnil proti tomu, co teď mělo přijít. Koňský handlíř přešel od zdvořilosti přes zdvořilý nezámek k podráždění, a teď předváděl působivě zahraný hněv. "Tohle ti nejspíš připadá jako kůň," říkal handlíř a poplácal zvíře po šedých bocích, "ale pro mě je Ganael člen mojí rodiny. My toho koně milujeme. Jeho otec byl šampión a jeho matka byla rychlá jako východní vítr. Je chrabrá a věrný. A ty mě urážíš, když mi nabízíš cenu, která se normálně platí za herku s prohnutým hřbetem!"

Sieben se zatvářil vážně a před šedýma očima handlíře neuhnul. "Ne že bych s tvým popisem toho... valacha nesouhlasil. A kdyby byl o pět let mladší, asi bych měl nutkání rozloučit se s trochou víc stříbra. Ale ten kůň nestojí za víc, než jsem nabídl."

"Takže já končím," vyštěkl handlíř. - "V Gulgothiru je spousta šlechticů, kteří by zaplatili dvojnásobek toho, oč žádám tebe. A tobě nabízím tuhle zvláštní cenu jen proto, že se mi líbíš, a mám pocit, že se Ganaelovi líbíš taky."

Sieben vzhledl k šedákovi a podíval se mu do očí: "Vypadá zle." poznamenal.

"Živé" vyhrkl handlíř rychle. - "Jako já, ani on nesnáší hlupáky. Ale je neohrožený a silný. Jedeš do stepí. Nebesa, člověče, tam budeš potřebovat koně, který je dost silný, aby předběhl nadírské horské koníky."

"Třicet je moc. Ganael je možná silný, ale taky je skoro moc starý."

"Nesmysl. Není mu ani devět..." Když handlíř promluvil, Sieben zvedl tázavě obočí. "... no, možná spíš deset nebo jedenáct. I tak, ještě bude hezkých pár let dobře sloužit. Má silné nohy a dobrá kopyta. A do stepí mu přehodím podkovy. Jak ti to zní?"

"To by znělo velmi dobře - za dvaadvacet stříbrňáků."

"Bohové, člověče, to jsi sem přišel, jenom abys mě urážel? Copak ses dneska ráno probudil a řekl si: "Tenhle den strávím tak, že se pokusím přivést poctivého gothirského obchodníka k infarktu?" Dvacet sedm."

"Dvacet pět - a můžeš přihodit tu starou kobytku támhle ve stání, a dvě sedla."

Handlíř se otočil. "Tu kobytku? Přihodit ji? Copak se mě snažíš přivést ke krachu? Ta kobyłka je z nejlepšího chovu. Je..."

"... je členem tvé rodiny," přerušil ho Sieben se suchým úsměvem. "Vidím, že je silná, ale důležitější je, že je stará a klidná. Můj přítel není jezdec, a myslím, že ona se pro něj bude hodit. Stejně ji nikdo nekoupí - leda za cenu masa nebo kůže. Cena za tahle zvířata je půl stříbrňáku."

Handlíř se uvolnil a zatahal se za špičatou bradku. "Náhodou mám dvě stará sedla - je to nádherná práce, jsou na nich brašny a lahvice. Ale nemůžu je dát za míň než stříbrňák za každé. Dvacet sedm a pláceme si. Na další dohadování je moc horko."

"Platí," souhlasil Sieben. "Ale chci, abys nechal oba koně znova okovat a do tří hodin mi je přivedl." Z váčku vytáhl dva stříbrné a podal je handlíři. "Zbytek dostaneš po dodání," řekl.

Dal handlíři adresu a vyšel na tržiště za stájem. Bylo téměř opuštěné, němý svědek bouří, které se tady odehrály předchozí noci. Přistoupila k němu jakási mladá nevěstka, vykročila ze zádveří očázeného domu. - "Hledáš potěšení, vzácný pane?" zeptala se ho. Sieben si ji prohlédl. Tvář měla mladou a hezkou, ale oči měla unavené a prázdné.

"Kolik?"

"Pro šlechtice jako ty, pane, pouhýho čtvrt stříbrňáku. Pokud nepotřebuješ postel, to by byla půlka."

"A za to mě potěšíš?"

"Dám ti celý hodiny potěšení," slibovala. Sieben ji vzal za ruku a viděl, že má čisté prsty, stejně jako laciné šaty, které měla na sobě.

"Ukaž mi to," vyzval ji.

O dvě hodiny později se vrátil zpět na ubytovnu. Majon seděl u okna a skládal si řeč, kterou zítra přednese na královnině pohřbu. Když Sieben vstoupil, velvyslanec vzhledl a odložil brk. "Musíme si promluvit," řekl a kývl na Siebena, aby se k němu připojil.

Básník byl unavený a už litoval svého rozhodnutí, že se na výpravě připojí k Drussovi. Sedl si na vycpaný lenoch křesla a nalil si pohár ředěného vína. "Vyřídíme to rychle, velvyslance, protože se před cestou nutně potřebuju hodinku prospat."

"Ano, ta cesta. Tohle se nehodí, básníku. Zítra je pohřeb královny a Druss je čestný host. Odjet teď je urážka toho nejhoršího druhu. Zvláště po těch nepokojích - které začaly, koneckonců, kvůli Drussovi. Nemohli byste aspoň pár dní počkat?"

Sieben zavrtěl hlavou. "Bojím se, že se tady bavíme o něčem, čemu nerozumíš, velvyslance. Druss to bere jako čestný dluh."

"Nesnaž se mě urazit, básníku. Já ten pojem chápu velmi dobře. Ale Druss toho muže nepožádal o pomoc, a proto není nijak zodpovědný za jeho zranění. Nic mu nedluží."

"Úžasné," opáčil Sieben. "Zrovna jsi dokázal, že mám pravdu. Já mluvím o cti, a ty vykládáš o obchodování."

Poslouchej mě... ten muž byl zmrzačen, když se snažil pomoci Drussovi. Teď umírá a my nemůžeme čekat ani o chvíli déle. Ranhojič Drussovi řekl, že Klay má asi tak měsíc života. Proto odjíždíme teď, jakmile nám dodají koně."

"Ale to je všechno nesmysl!" zařval Majon. "Kouzelné drahokamy ukryté v nadírskému údolí! Který muž se zdravým rozumem by vůbec vážně uvažoval o takové... takové podivné vyprávěnce? Prozkoumal jsem oblast, kterou hodláte navštívit. V těch místech loupí mnoho kmenů. Neprojde tamtudy žádný konvoj - pokud nemá silnou stráž. Je tam jedna obzvlášť nebezpečná skupina nájezdníků, známá jako Dřevěná záda. Jak se ti to líbí? Víš, jak získali své jméno? Rozdrtí svým vězňům bederní páteř a nechají je ve stepi, aby je sežrali vlci."

Sieben vypil víno a doufal, že se mu ve tváři neobjeví hrůza, kterou cítil. "Řekl jsi, cos chtěl, velvyslance."

"Proč to doopravdy děláš?"

"Už jsem ti to říkal. Druss je tomu muži velmi zavázaný - a prošel by ohněm, aby svůj dluh splatil."

Když Sieben vstal, Majon se zvedl také. - "Proč jedeš s ním? Není zrovna nejchytřejší a já... jen tak tak chápu jeho zjednodušený pohled na svět. Ale ty? Ty jsi důvtipný a velice inteligentní. Copak nevidíš, jak je tohle dobrodružství marné?"

"To ano," připustil Sieben. "A je mi smutno, že to vidím, protože to jenom zdůrazňuje obrovské chyby toho, čemu ty říkáš inteligence."

Když byl ve svém pokoji, Sieben se vykoupal a natáhl se na postel. - Potěšení, které nevěstka slibovala, se nakonec ukázalo prchavé a šalebné. Prostě jako všechna ostatní potěšení, která kdy Sieben vyzkoušel. Chtíč následovaný mírným smutkem pro všechno to, co nebylo. Nejlepší zážitek, jako i mýtus o nejlepší ženě, byl stále někde vepředu.

Proč s ním vlastně jedeš?

Sieben nesnášel nebezpečí a trásl si při pouhém pomyšlení na blížící se hrůzu. Ale Druss, přes všechny své chyby, žil

život naplno a těšil se z každého nadechnutí. Sieben nebyl nikdy víc naživu, než když doprovázel Drussa na jeho pátrání za unesenou Rowenou, v bouři, když si moře Hromoditětem pohazovalo, jako by to byl kousek dřeva, nebo v bitvách a válkách, když se smrt zdála být téměř na dosah ruky.

Vrátili se vítězoslavně do Drenanu - a tam Sieben složil epickou báseň Druss Veliký. Nyní to byla po celé drenajské zemi nejčastěji přednášená sága a byla přeložena do desítky jazyků. Sláva přinášela bohatství a bohatství přitahovalo ženy a Sieben s ohromující rychlostí upadl do života nečinnosti v přepychu. Nyní si povzdechl a vstal z postele.

Sloužící mu připravili šaty - kamaše ze světle modré vlny, měkké jezdecké holínky po kolena, smetanové barvy. - Košili s nabíranými rukávy měl z modrého hedvábí a na manžetách prostřihávané, takže bylo vidět šedé hedvábí zdobené perletí. Pláštěnka v barvě královské modři doplňovala odění a zapínala se u krku jemným spletaným zlatým řetězem. Když se dooblékl, postavil se básník před vysoké zrcadlo a přehodil si přes rameno bandalír. Na něm visely čtyři černé pochvy a v každé pochvě byl vrhací nůž se slonovinovou rukojetí.

Proč s ním jedeš? Bylo by hezké, kdyby mohl říci: "Protože je to můj přítel." Sieben doufal, že je vtom aspoň náznak pravdy. Skutečnost však byla úplně jiná. "Potřebuju se cítit naživu," řekl nahlas.

"Koupil jsem dva koně." řekl Sieben, "skvostného plnokrevníka pro sebe a tahouna pro tebe. Protože jezdíš s půvabem pytle mrkve, myslím jsem, že se k tobě bude hodit."

Druss si posměšku nevšímal. "Kdes sehnal ty hezký nože?" zeptal se ukazuje na zdobený černý bandalír, který měl Sieben bezstarostně přehozený přes rameno.

"Hezké? Tohle jsou skvěle vyvážené zbraně roznášející smrt." Sieben jeden nůž vytáhl z pochvy. Čepel byla kosočtverečná a ostrá jako břitva. "Cvičil jsem s nimi, než jsem je koupil. Zasáhnu mola na deset kroků."

"To by se mohlo hodit." zavrčel Druss. "Nadírský moli bejvaj obzvlášť divoký, jak jsem slyšel."

"Aha, ano," zamumlal Sieben, "ty staré vtipy jsou pořád nejlepší. Ale tenhle jsem měl vidět, jak se potácí na obzoru. Druss si pečlivě nabalil do sedlových brašen zásobu sušeného masa, ovoce, soli a cukru. - Upevnil femínky, stáhl z postele pokrývku a pevněji stočil, než ji přivázal k sedlovým brašnám. "Majon není zrovna potěšen, že odjíždíme." poznámenal Sieben. "Zítra je pohřeb královny, a on se bojí, že král vezme náš odjezd v tuto chvíli jako urážku drahé zesnulé."

"Už sis sbalil?" zeptal se ho Druss a přehodil si sedlové brašny přes rameno.

"Nechal jsem to udělat sluhu," řekl Sieben, "balí, co se tu teď bavíme. Nenávidím tyhle brašny, hedvábí se v nich vždy pomačká. Žádná košile ani kazajka nikdy nevypadá dobře, když ji vytáhneš z téhle obludnosti."

Druss podrážděně potřásl hlavou. "Ty si do stepí bereš hedvábný košile? - Myslíš, že mezi Nadíry najdeš hodně těch, co obdivují módu?"

Sieben se zasmál. "Až mě uvidí, řeknou si, že jsem bůh!"

Druss došel k protější stěně a zvedl svou sekeru, Snagu. Sieben se podíval na děsivou zbraň, na její třípytivé čepele ze stříbřité oceli ve tvaru motýlích křídel a černý topor vylepšený stříbrnými runami. "Nesnáším tu věc," pravil procítěně. Druss vyšel z ložnice a prošel obývacím pokojem až do vstupní haly. Velvyslanec Majon tam hovořil se třemi vojáky z královské gardy. Byli to vysocí muži ve stříbrných korysech a černých pláštích. "A, Drusse," řekl přivětivě. "Tito pánové by chtěli, abys je doprovodil do Inkvizičního paláce. Očividně došlo k nějaké chybě, ale rádi by ti položili nějaké otázky,"

"O čem?"

Majon si odkašlal a nervózně si uhladil úhledně učesané stříbrné vlasy. "V domě toho zápasníka Klaye zjevně došlo k hádce a někdo jménem Shonan následkem ní zemřel."

Druss položil Snagu na podlahu a shodil sedlové brašny z ramene. "Zemřel? Na ránu do brady? Pche! Tomu nevěřím. Když jsem odcházel, byl naživu."

"Půjdeš s námi," prohlásil jeden gardista a udělal krok dopředu.

"Měl bys souhlasit, Drusse," ozval se Majon ve snaze jej uklidnit. "Jsem si jistý, že můžeme..."

"Dost řečí, Drenajče," zarazil ho gardista. "Tento muž je hledán pro vraždu a my ho odvedeme." Z opasku vyndal pouta a Druss přimhouřil oči.

"Já myslím, že teď děláte chybu, důstojníku," ozval se Sieben. Ale jeho slova přišla příliš pozdě, protože gardista už udělal krok dopředu - přímo do cesty Drussovy pravé pěsti, která mu přistála na bradě. Důstojník přepadl napravo a hlavou se praštil o zeď, až mu spadla přílba s bílým chocholem. Druzí dva gardisté se vrhli dopředu. Druss prvního složil levým hákem a druhého pravým zvedákem.

Jeden z nich zasténal, ale pak se rozhostilo ticho. Třesoucím se hlasem promluvil Majon. "Co jsi to udělal? Nemůžeš napadnout královskou gardu!"

"Zrovínka jsem to udělal. Takže, jseš připravenej, básníku?"

"To jsem. Vezmu si brašny a pak bychom podle mě měli tohle město co nejrychleji opustit."

Majon se sesul do čalouněného křesla. "Co jim řeknu, až se... probudí?"

"Radím ti, udělej jim svou přednášku o přednostech diplomacie před násilím." poradil mu Sieben. Jemně poplácal Majona po rameni, pak odběhl do svých pokojů a posbíral si věci.

Koně byli ustájeni vzadu. Druss přivázal sedlové brašny na místo a pak se neohrabaně vyškřábal do sedla. Kobyłka měla šestnáct pěstí, a i když měla prohnutý hřbet, byla silná. Siebenovo zvíře bylo stejně vysoké, ale, jak básník Drussovi vysvětlil, byl to plnokrevník, ocelově šedý a štíhlý.

Sieben se vyhoupl do sedla a jako první vyjel na hlavní ulici. - "Toho Shonana jsi musel uhodit velice silně, starý brachu."

"Ne dost silně, aby ho to zabilo." opáčil Druss, zakymácel se v sedle a musel se zachytit hrušky.

"Stiskni ji stehny, ne holeněmi," radil mu Sieben.

"Vždycky jsem nerad jezdil. Cejtím se tady nahoře jako trouba."

K Východní bráně mířil značný počet jezdců a Druss se Siebenem uvízli v dlouhém zástupu proplétajícím se úzkými ulicemi. V bráně vojáci každého jezdce zpovídali a Sieben byl stále znepokojenější. "Přece už nás nemůžou hledat?" Druss pokrčil rameny.

Pomalů dojeli k bráně. Dopředu popošel strážný. "Papíry," nakázal jim.

"My jsme Drenajci," řekl mu Sieben. "Jen se chceme trochu projet."

"Musíte mít papíry podepsané důstojníkem hlídky pro odchody," vykládal strážný a Sieben viděl, jak se Druss napjal. Rychle sáhl do měšce a vytáhl drobnou stříbrnou minci. Sklonil se ze sedla a podal ji vojákově.

"Člověk se ve městě cítí jako v kleci," pravil Sieben se zářivým úsměvem. "Hodinka jízdy otevřenou krajinou osvěží mysl."

Strážný minci hbitě schoval. "Rád bych se projel sám," pravil. "Bavte se." Odmávl je a oba jezdci pobídlí koně do klusu a vydali se směrem k východním pahorkům.

Asi po dvou hodinách v sedle Sieben dopil poslední vodu a začal se rozhlížet kolem sebe. S výjimkou vzdálených hor byla krajina zcela nezajímavá a vyprahlá.

"Žádné řeky ani potoky," utrousil básník. "Kde najdeme vodu?" Druss ukázal na pásmo skalnatých kopců asi o míli dál. "Jak si můžeš být tak jistý?" zeptal se básník. "Nechci tam umřít žízni."

"Neumřeš." Druss se na Siebena usmál. "Bojoval jsem v pouštích a vím, jak najít vodu. Ale jeden trik jsem se naučil líp než všechny ostatní."

"A ten je?"

"Koupil jsem mapu, kde jsou poznačené vodní jámy! Nyní chvíli povedem koně."

Druss sklouzl ze sedla a kráčel dál pěšky. Sieben sesedl a připojil se k němu. Chvilí šli mlčky.

"Proč tak mrzutý, starý brachu?" zeptal se Sieben, když se přiblížili ke skalnaté poušti.

"Přemýšlel jsem o Klayovi. Jak se proti němu lidi mohli takhle obrátit? Po tom všem, co pro ně udělal."

"Lidé jsou občas prachšpatní tvorové, Drusse, sobečtí a bezohlední. Ale skutečná chyba není v nich, nýbrž v nás, protože od nich čekáme něco lepšího. - Až Klay zemře, všichni se rozpomenou, jak skvělý muž to byl, a nejspíš pro něj i prolíjí pár slz."

"Zaslouží si něco lepšího," zabručel Druss.

"Možná ano," souhlasil Sieben a navoněným kapesníčkem si otíral pot z čela. "Ale kdy na tom ostatně záleželo? Dostaneme, co si zasloužíme? To nemyslím. Dostaneme, co si sami získáme - co dokážeme urvat, ať už je to práce, peníze, ženy nebo země. Podívej se na sebe! Nájezdníci ti ukradli ženu. Měli sílu si ji vzít, a tak si ji vzali. Naneštěstí pro ně jsi ty měl sílu je pochyttat, a neochvějně odhodlání následovat svou lásku přes oceán. Ale nezískal jsi ji zpátky díky štěstí nebo z rozmaru nějakého vrtošivého božstva. Dokázal jsi to silou svých paží. Nemusel jsi uspět ze stovky důvodů, jako je nemoc nebo válka - vystřelený šíp, máchnutí mečem - nebo náhlá bouře na moři. Tys nedostal, co sis zasloužil, Drusse, dostal jsi, co sis vybojoval. Klay měl smůlu. Chytil střelu, která byla určená pro tebe. To bylo tvoje štěstí."

"Proti tomu nic nenamítám," řekl Druss. "Ano, měl smůlu. Ale oni strhli jeho sochu, a jeho přátelé ho obrali a potom ho opustili - muže, který je podporoval, pomáhal jim a chránil je. Tohle je to, co nedokážu strávit."

Sieben kývl. - "Otec mi řekl, že muž má v životě štěstí, když se může spolehnout alespoň na dva dobré přátele. Vždycky trval na tom, že muž, který má hodně přátel, musí být buď boháč, nebo pitomec, a já myslím, že je to v podstatě pravda. Za celý svůj život jsem měl jenom jednoho přítele, Drusse, a to jsi ty."

"Ty nepočítáš svoje ženský?"

Sieben zavrtěl hlavou. "Všechno s nimi byl vždycky výměnný obchod. Ony chtějí něco ode mě, já chci něco od nich. Vždycky si poskytujeme něco na oplátku. Ony mi dávají teplo svého poddajného těla. Já jim dávám neuvěřitelný zážitek milování s dokonalým milencem."

"Jak si můžeš říkat milenec, když při těch svých záletech nikdy nejsi zamilovaný?"

"Nebud' puntičkář, Drusse. Ten titul si zasloužím. Dokonce i zkušené nevěstky mi říkaly, že jsem nejlepší milenec, jakého kdy měly."

"Jak překvapivý," pravil Druss s pobaveným úsměvem. "Sázím se, že tohle říkají kdejakýmu muži."

"Posměch ti nesluší, Sekerobjiče. Každý umíme něco. Ty to umíš s tou ohavnou zbraní, já při milování."

"Jo," souhlasil Druss. "Ale mně to připadá, že ta moje zbraň potíže ukončuje. Tyje spíš vyvoláváš."

"Och, velmi vtipné. To při procházce pustou divočinou zrovna potřebuju, přednášku o morálce!" Sieben pohladil šedáka po krku a nasedl. Zvedl ruku a zastínil si oči. "Je to tu celé zelené. Ještě nikdy jsem neviděl zem, která by tolik slibovala, a tak málo dávala. Jak ty rostliny vůbec přežijí?"

Druss neodpověděl. Snažil se vsunout nohu do třmene, ale kobylka začala chodit v kruzích. Sieben se zasmál, dojel k ní, chytil otěže a kobylu podržel, dokud bojovník nenasedl. "Mají hluboké kořeny," promluvil Druss. "Každou zimu tady prší celý měsíc. Rostliny a keře to natáhnou a potom se snaží přežít další rok. Je to tvrdá země. Drsná a divoká."

"Jako lidi, kteří tu přebývají," poznamenal Sieben.

"Jo. Nadirové jsou zuřiví lidi."

"Majon mi vykládal o skupině, co se jmenuje Dřevěná záda."

"Odpadlici," zabručel Druss. "Říkají jim Žákové, žádný kmen. To jsou vyvrženci, lupiči a zabijáci. Pokusíme se jim vyhnout."

"A když se nám to nepovede?"

Druss se zasmál. "Tak to mi pak ukážeš, jak to umíš s těma hezkejma nožíčkama!"

Nosta Chán seděl ve stínu skalního převisu a vyzáblou ruku měl namočenou ve studené vodě skalního plesa. Slunce

už stálo vysoko a žár mimo stín byl nemilosrdný, neoblomný ve své síle. Nosta Chánovi to však nijak nevadilo. Ani horko, ani zuna, ani bolest, ani žal se ho teď nemohly dotknout. Protože on byl mistrem cesty - šamanem.

Po této mystické stezce nijak netoužil. - Ne, jako mladý muž snil sny všech nadírkých válečníků: mnoho koníků, mnoho žen, mnoho dětí. Krátký život plný divoké radosti z boje a chrochtavého, chlípného tepla sexu.

Tak to ale být nemělo. Jeho nadání mu odepřelo jeho sny. Žádné ženy pro Nosta Chána, žádné děti, které by si mu hrály u nohou. Místo toho ho jako chlapce odvedli do jeskyně Asta Chána, kde se učil o cestě.

Vytáhl ruku z vody, položil si ji na čelo a zavřel oči, jak mu několik kapek studené vody steklo po vráscitě tváři.

Měl sedm let, když Asta vzal jeho a šest dalších chlapců na vrchol hory zvané Kamenný jestřáb, kde se posadili v sálajícím slunci a na sobě měli jen bederní roušky a mokasíny. Starý šaman jim pokryl hlavu a obličej vlhkým jilem a řekl jim, aby seděli, dokud jíl neztvrdne a neodpadne. -Každé dítě mělo dvě slámky, skrze něž mohlo dýchat. V jilu chlapci nevnímali běh času, nebylo nic slyšet, nic vidět. Kůži na ramenou měli spálenou, až jim naskočily puchýře, ale Nosta se ani nepohnul. Tři žhoucí dny a tři mrazivé noci tak seděl v hrobce schnoucího jilu.

Hlína stále neodpadávala a on tolik toužil zvednout ruce a strhnout si ji z tváře. Ale neudělal to... ani když se ho zmocnil strach. Co jestli přijdou vlci? Co jestli je nablízku nepřítel? Co jestli ho tu Asta nechal zemřít, protože on, Nosta, není hoden? Dál však seděl bez pohybu, země pod ním byla znečištěna jeho močí a výkaly, lezli po něm mravenci a mouchy. Cítil jejich nožičky na kůži a zachvěl se. Co jestli to nejsou mouchy, ale štíři?

Přesto se dítě nepohnulo. Ráno čtvrtého dne, když slunce přineslo teplo a bolest jeho promrzlému, avšak zjitřenému tělu, odlomil se kus jilu, takže mohl pohnout svaly na čelisti. Naklonil hlavu a přinutil svá ústa, aby se pootevřela.

Slámky vypadly, pak se mu nad nosem odlomil velký kus vypálené hlíny. Na hlavu mu sáhla čísi ruka a on sebou trhl. Asta Chán z něj sundal zbytek jilu.

Sluneční světlo bylo krutě jasné a chlapci se z očí vyřinuly slzy. Starý šaman kývl. "Vedl sis dobře." řekl. Byla to jediná slova chvály, která kdy od Asta Chána slyšel.

Když konečně znovu začal vidět, Nosta se rozhlédl kolem sebe. Byli na Kamenném jestřábovi sami. "Kde jsou ostatní chlapci?"

"Pryč. Vráti se do svých vesnic. Ty jsi získal velikou cenu.

"Tak proč cítím jenom smutek?" zeptal se Nosta ochraptěle.

Asta Chán nejdříve neodpověděl. Podal chlapci měch s vodou a mlčky seděl, dokud se hoch dosyta nenapije. -"Každý muž," pravil nakonec, "dává něco ze sebe budoucnosti. Přinejmenším je ten dar ve formě dítěte, které nese jeho semě dál. Avšak toto potěšení je šamanům odepřeno." Vzal chlapce za ruku a odvedl ho na okraj srázu. Odsud se zadívali dolů na planiny a vzdálenou step. "Vidíš támhle," řekl Asta Chán, "kozy našeho kmene. Ty mají jen málo starostí, jen se nažrat, spát a pářit se. Ale podívej se na pasáčka. Ten musí dávat pozor na vlky a lvy, na masožravé larvy střechů, a musí hledat pastviny, které jsou bezpečné a plné trávy. Tvůj smutek pochází z vědomí, že nemůžeš být koza. Tvůj osud tě volá k něčemu většímu."

Nosta Chán si povzdechl a znovu si ošplíchal obličej vodou. Asta už byl dlouho mrtev a on na něj vzpomínal bez větší náklonnosti.

Na stezce se objevila zlatá lvice se třemi lvíčaty. Nosta se zhluboka nadechl a soustředil se.

Vysoké štíty skal jsou součástí těla bohů kamene a vody, a já jsem jedno se skalami.

Lvice se ostražitě blížila a věřila. Když se ubezpečila, že její rodinka je v bezpečí, došla k vodě. Lvíčata se batolila za ní. Poslední kotě skočilo na záda toho před sebou a začal se předstíraný boj. Lvice si jich nevšímala a zhluboka se napila.

Byla hubená, srst měla místy vypadanou. Když se napila dosyta, poodešla do stínu a lehla si vedle Nosta Chána.

Lvíčata ji následovala a přisála se ke strukům. Jedno vylezlo Nosta Chánovy na holé nohy, uložilo se mu v klíně a hlavu si položilo na jeho stehno.

Stařec natáhl ruku a pohladil lvici po velké hlavě. Ani se nehnula. Nosta Chán uvolnil svou mysl. Vysoko nad kopce se vznesl a prohlížel kotliny a žleby. Necelou míli na východ našel malou skupinku okpi, divokých horských koz s krátkými zakřivenými rohy. - Byl tam kozel, tři kozy a několik kůzlat. Nosta se vrátil do svého těla a spojil se s duchem lvice. Velká kočka zvedla hlavu a chřípí se jí zachvělo. Z takové vzdálenosti nemohla pach koz zachytit, zvláště když byly proti větru, ale Nosta Chán jí do mysli vložil obraz okpi. Lvice vstala, čímž rozehnala lvíčata, a odběhla. Lvíčata nejdřív zůstala, kde byla, ale máma tiše zavrčela, takže se kočička rozběhla za ní.

S trochou štěstí se nažere.

Nosta se posadil a vyčkával. Jezdci sem dorazí do hodiny. Představil si toho se sekerou, jeho široký, plochý obličej a hluboké, studené oči. Kéž by se všichni tihle jižani nechali tak snadno zmanipulovat, pomyslel si, když si vzpomněl na duchovní setkání v krčmě. Když vyšel ven, bylo snadné očarovat kušíštníka a nařídít mu, aby střílel po gothirském zápasníkovi. Nosta si s potěšením vzpomněl na let té střely, odporný zvuk při zásahu a hrozný šok střelce, když si uvědomil, co udělal.

Vlákna teď byla spletena, ale tolik toho ještě bylo třeba utkat. Nosta odpočíval na těle i na duchu, v polospánku se vznášel v teple.

Na dohled dorazili dva jezdcí. Šaman se zhluboka nadechl a soustředil se, jako když k jezírku přišla lvice. Byl jako skála, věčný, neměnný, podléhající jenom pomalému působení větrů času. Vedoucí jezdec, vysoký, štíhlý mladý muž se světlými vlasy, oblečený v přezdobeném hedvábí, hladce sesedl a pevně držel otěže, aby se ocelově šedý valach nemohl dostat ke studené vodě. "Ještě ne, krasavce," řekl tiše. "Nejdřív musíš vychladnout." Druhý jezdec, černovousý bojovník, přehodil nohu přes hrušku a seskočil na zem. Jeho kůň byl starý a velmi unavený. Druss odložil sekeru na zem, odepjal sedlo a stáhl ho kobylice ze hřbetu. Kobylka byla pokrytá pěnou a těžce dýchala. Druss ji vytřel dosucha kusem látky a přivázal ji vedle vysokého valacha ve stínu na východním konci jezírka. Ten světlovlasý jižan došel k vodě, svlékl si šaty, pečlivě z nich vytřepal prach a šaty úhledně poskládal. Tělo měl světlé jako slonovina,

hladké a měkké. Tohle není žádný válečník, pomyslel si Nosta Chán, když mladík skočil do vody. Druss zvedl sekeru a vydal se do stínu, kde seděl Nosta Chán. Dřepl si, spojil dlaně a napil se. Pak si nacákal vodu na husté tmavé vlasy a vousy.

Nosta Chán zavřel oči a duchem se natáhl, aby se dotkl Drussovy ruky a přečetl mu myšlenky. Kolem zápěstí se mu sevřela železná pěst a šaman prudce otevřel oči. Druss se díval přímo na něj.

"Již jsem na tebe čekal," pravil Nosta a snažil se uklidnit.

"Nemám rád lidi, co se ke mně tajně plíží," zabručel studeným hlasem válečník. Nosta se podíval na jezero a napětí z něj vyprchalo. Krycí kouzlo ho neklamalo, Druss jenom zahlédl odraz jeho ruky ve vodě. Válečník ho pustil a znovu se napil.

"Takže hledáš léčivé klenoty? To je dobře. Muž by měl stát u svých přátel v jejich nejtemnější chvíli."

"Kde přesně jsou?" zeptal se Druss. "Nemám moc času. Klay umírá."

"Nemůžu ti to říct přesně. Před několika sty lety je ukradl jeden odpadlý šaman. Pronásledovali ho, a on se zastavil u Ošikajovy hrobky, aby si odpočinul. Potom ho našli a zabili. Přes to nejtěžší mučení odmítl skrýši vyjevit. Teď si myslím, že jsou schované v hrobce."

"Tak proč jsi je nehledal sám?"

"Myslím, že je schoval do hrobky Ošikaje Zhouby démonů. - Žádný Nadir nemůže poskvřnit ten posvátný objekt. Pouze... cizinec... by ho znesvětil."

"Kolik toho přede mnou schováváš, skrčku?"

"Hodně," přiznal Nosta. "Ale ono je toho taky hodně, co nemusíš vědět. Jediná pravda, která má pro tebe cenu, je tahle: ty drahokamy zachrání život tvého přítele a navrátí mu plné zdraví."

Z vody se vynořil Sieben a přešel po rozpálených kamenech do stínu. "Aha, vidím, že sis našel přítele." poznamenal a posadil se vedle šamana. "Mám za to, že tohle je ten stařík, který s tebou mluvil v té taverně?" Druss kývl a Sieben natáhl ruku. "Jmenuji se Sieben, jsem básník. Možná jsi už o mně slyšel."

"Neslyšel jsem o tobě," řekl Nosta a napřaženou ruku nechal bez povšimnutí.

"To je tedy rána mé marnivosti," prohodil Sieben s pobaveným úsměvem. "Máte mezi Nadiry nějaké básníky?"

"K čemu?" zeptal se stařec.

"Umění, radost, zábava..." Sieben zaváhal, když viděl tupý, nechápavý výraz na starcově tváři. "Dějiny!" vyhrkl náhle.

"Jak u kmenů udržujete povědomí o dějinách?"

"Každý muž se naučí dějiny kmene od své matky a dějiny rodiny od svého otce. A kmenový šaman zná veškeré dějiny a činy každého nadirského hrdiny."

"Vy nemáte žádné umění, sochaře, herce ani malíře?"

Nosta Chánovi se zajiskřilo v uhlově černých očích. "Tři z pěti nadirských dětí zemřou, než se naučí mluvit. Průměrný nadirský muž zemře v šestadvaceti letech. - Žijeme neustále ve válečném stavu, kmeny válčí proti sobě, a mezitím nás pro zábavu honí gothirští šlechtici. Mor, dobytčí mor, neustálá hrozba sucha a hladu - tohle jsou věci, které dělají Nadirům starosti. Nemáme prostě čas na umění." Nosta Chán poslední slovo vyplivl, jako by ho jeho chuť urážela.

"Jak nesnesitelně hloupé," poznamenal Sieben. "Nikdy jsem vaše lidi nelitoval - až doteď. Omluvte mě, půjdu napojit koně."

Sieben vstal a oblékl se. - Nosta Chán spolkl podráždění a vrátil se pohledem k Drussovi. "Je v jižních zemích hodně takových, jako je on?"

Druss se usmál. "Takových lidí, jako je on, není moc nikde." Sáhł do brašny a vytáhl kouli sýra zabalenou v mušelínu a sušené hovězí. Nabídl porci Nosta Chánovi, jenž odmítl. Druss se mlčky najedl. Vrátil se Sieben a připojil se k němu.

Když dojedli, Druss zívł a natáhl se do stínu. Ve chvílce usnul.

"Proč s ním cestuješ?" zeptal se Siebena Nosta Chán.

"Kvůli dobrodružství, starý brachu. Kamkoliv Druss zajde, člověk zcela určitě najde dobrodružství. A představa kouzelných šperků se mi líbí. Jsem si jistý, že z toho bude píseň nebo příběh."

"V tom se shodneme," pravil Nosta Chán. "Právě v této chvíli se sbírají dvě tisícovky gothirských válečníků. - Vede je Gargan, urozený pán z Larness, připočoduji k hrobce Ošikaje Zhouby démonů a oblehnou ji s úmyslem zabít každého, koho tam najdou, a sebrat drahokamy jako dar pro šilence, který sedí na trůně. - Jedete do oka uragánu, básníku. Ano, jsem si jistý, že z toho vytřískáš píseň."

Nosta si vychutnával strach, který se objevil ve vlhkých očích mladého muže. Protáhl si vyzábělé tělo, vyškřábal se na nohy a odešel od jezírka. Všechno šlo tak, jak to naplánoval, a presto byl Nosta znepokojený. Dokáže Talisman sebrat nadirské oddíly, aby vydržely Laraessův útok? Dokáže najít Alchazzarovy oči? Nosta zavřel oči a nechal svého ducha vzlítout k východu, vyletěl nad hory a přelétal vyprahlá údolí. Hluboko dole zahlédl hrobku, křivka bílé hradby zářila jako prstenec ze slonoviny. Za ní stály stany nadirských strážců. Kde jsi, Talismane? uvažoval.

Soustředil se na tvář mladého muže a dovolil svému duchu slétnout dolů, jak byl přitahován Talismanovou osobností. Otevřel své duchovní oči a uviděl mladého nadirského válečníka, jak překonává poslední hřeben před údolím. Za ním jela ta kiatzanská žena, Jiesaj. Pak se na dohled objevil třetí jezdec, vedoucí dva koníky. Nostu to překvapilo. Doletěl nad cizince, sáhł dolů a duchovními prsty se dotkl jeho krku. Jezdec se zachvěł a přitáhl si těžký kaftan blíž ke svalnatému tělu.

Nosta se spokojeně stáhl. Za tu kratičkou dobu se stal svědkem pokusu o přepadení Talismana a té dívky, i Gorkajova rozhovoru o záležitosti Sjedenotitele. Bylo to dobré. Ten chlapec si vedl dobře. Bohy kamene a vody to potěší.

Nosta letěl dál, až se zastavil nad hrobkou. Kdysi to bývala malá zásobovací pevnůstka, hradby se pyšnilly dřevěným ochozem, ale nebyly tu žádné věže. Zdi nebyly ani dvacet

stop vysoké, byly postaveny proto, aby zastavily loupeživé kočovníky - ne dva tisíce zkušených vojáků. Brána

vedoucí na západ těla v bronzových závěsech a západní hradba se uprostřed propadla, takže pod puklinou ve tvaru V ležela hromada sutin.

Nosta Chána se dotkl strach děsivými prsty.

A co Druss? Jakou roli bude hrát bojovník se sekerou? Bylo to k vzteku, tolik vidět, ale tak málo vědět. Bude jeho úkolem stát se sekerou v rukou na hradbách? V té chvíli se mu hlavou mihla prchavá vidina: bělovlasý válečník stojící na kolosální hradbě, se sekerou vzdorně zvednutou. Vidina, tak náhle, jak přišla, zase zmizela.

Nosta se vrátil do svého těla a zhluboka, roztřeseně se nadechl.

U jezera spal básník vedle obrovského zápasníka.

Nosta si povzdechl a odešel k východu.

Talisman seděl na nejvyšší hradbě a rozhlížel se po údolí Sul-seniných slz. Slunce jasně svítlo, a přesto tady povíval lehký vánek, čímž zbavoval vedro jeho ničivé síly. Pohoří v dálce vypadalo jako hradby tmavých bouřkových mračneců, choulící se k obzoru, a nad hlavou mu v teplých proudech kroužil párek orlů. Talisman tmavými očima propátrával údolí. Z jižní hradby místa Ošilkajova posledního odpočinku viděl dva tábory. V prvním byla před největším stanem umístěna korouhev z dlouhých koňských žíní s lebkou a rohy divokého buvola. Třicet válečníků kmene Křivý roh sedělo v ubývajícím světle a připravovalo si večerní jídlo. Tři sta kroků na východ byla druhá řada stanů z kozí kůže. Tam byla zaražena korouhev Hbitých koníků.

Mimo dohled na severní straně hrobky byly dva další tábory, Osamělých vlků a Nebeských jezdců, každý kmen hlídal jednu světovou stranu místa posledního odpočinku největšího nadirského válečníka. Vánek utichl a Talisman sešel dolů po rozvrzaných schůdcích na nádvoří a došel ke stolu u studny. Odsud viděl, že se západní hradba uprostřed provalila. Zubatou dírou dohlédl právě tak na vzdálený okraj lesa na západních kopcích.

Tohle místo se rozpadá, pomyslel si, právě jako sny muže, jehož kosti tady leží. Talisman se snažil ovládnout studený, sžíravý hněv, který cítil hluboko v žaludku. Dorazili předchozí noci právě včas, aby se stali svědky souboje na meče mezi dvěma nadirskými válečníky, který skončil tím, že mladý muž z kmene Hbitých koníků byl najednou a krutě rozpárán. Vítěz, hubený válečník s bílým náramkem z bílé srsti Nebeských jezdců, po umírajícím skočil, zarazil meč své oběti do hrdla, prořezal se přes obratle a oderval celou hlavu z ramen. Celý od krve vyskočil a vítězoslavně zahalekal. Talisman pobídl konika do brány. Nechal Gorkaje, aby se postaral o zvířata, přešel přes nádvoří a zastavil se před vstupem do hrobky.

Avšak nevstoupil, nemohl vstoupit. Talismanovi vychlo v ústech a žaludek se mu stáhl strachem. Tam venku, v jasném slunečním světle, měl dokonale jasné sny a neotřesitelnou sebedůvěru. Jakmile by však prošel dveřmi, mohl by zmizet jako dým.

Uklidni se! Hrobku už vyloupili předtím. Oči budou ukryté. Vstup a vzdej úctu duchu hrdiny.

Zhluboka se nadechl, popošel dopředu a otevřel prastaré dřevěné dveře. Místnost, plná prachu, nebyla ani třicet stop dlouhá a dvacet široká. Do zdi byly zatlučeny dřevěné kolíky, ale nic na nich teď neviselo. Kdysi tady byla vystavena Ošikajova zbroj, jeho pancíř a přilbice, a také Kolnūsaj, jednobřítá válečná sekera, která skolila stovky nepřátel Bývaly tu nástěnné koberce a mozaiky, na nichž byl zpodobněn jeho život a vítězství. Teď tu byly jen prázdné holé zdi. Hrobku vyplenili již před sto lety. Jak mu sdělil Nosta Chán, drancíři otevřeli i rakev a vytrhali mrtvole prsty, aby se dostali ke zlatým prstenům, které měl Ošikaj. Komora byla pustá, kamenný sarkofág spočíval na vyvýšeném podstavci uprostřed. Sarkofág byl bez ozdob, pouze do kamene byl zasazen čtverec černého železa. Na něm byla vypouklými písmeny zapsána tato slova:

Ošikaj Zhouba démonů - vojevoda.

Talisman položil dlaň na chladný kámen víka sarkofágu. "Žiju," pravil, "abych viděl návrat tvých snů. Opět budeme sjednoceni. Budeme Nadirové a svět se bude třást."

"Pročpak sny mužů vždycky vedou k válce?" otázal se čísi hlas. Talisman se otočil a ve stínu uviděl sedět jakéhosi slepce v šedém hábitu a kápi. Byl hubený jako tyčka a bez ochlupení. Uchopil svou hůl, zvedl se na nohy a přiblížil se k Talismanovi. "Viš," řekl, "studuji Ošikajův život, probírám se spoustou pověstí a bájí. On nikdy nechtěl válku. Vždy mu ji vnutili. Tehdy se z něj stal tak hrozný nepřítel. Ty sny, o kterých jsi mluvil, se většinou týkaly hledání zaslíbené země hojnosti, kde by jeho lid mohl růst v míru. Byl to veliký muž."

"A kdo jsi ty?" zeptal se Talisman.

"Já jsem mnich pramene." Když ten muž vstoupil do paprsku slunečního světla, jež sem pronikalo otevřeným západním oknem, Talisman viděl, že je to Nadir. "Teď žiju tady a píšu své dějiny."

"Jak může slepec psát?"

"Pouze oči mého těla jsou slepé, Talismane. Když píšu, používám oči svého ducha."

Talisman se zachvěl, když muž vyslovil jeho jméno. "Ty jsi šaman?"

Mnich zavrtěl hlavou. "Rozumím cestám, i když moje vlastní stezka je odlišná. Nesesílám žádná kouzla, Talismane, i když umím vyléčit bradavice a čist v lidských srdcích. Naneštěstí je nemůžu změnit. Dokážu kráčet po stezkách mnoha budoucností, ale nevím, která se přihodí. Kdybych to věděl, otevřel bych tento sarkofág a pozvedl muže, který v něm spočívá. Ale nemůžu."

"Jak to, že znáš moje jméno?"

"Proč bych neměl? Jsi jako hořící šíp, posel."

"Ty víš, proč tu jsem," zašeptal Talisman.

"Ovšem. Hledáš Alchazzarovy oči, které tu byly ukryty před mnoha lety."

Talisman nahnátl dýku u pasu a tišeji vytáhl. "Tys je našel?"

"Vím, že jsou tady. Ale nebyly tu zanechány, abych je našel já. Já píšu dějiny, Talismane. Není na mně, abych je tvořil."

Kéž tě Pramen obdaří moudrostí."

Stařec se odvrátil a došel ke sluncem zalitým dveřím, kde se na chvíli zastavil, jako by na něco čekal. Pak znovu promluvil. "Nejméně ve třech budoucnostech jsem viděl, jak mě na tomto místě zabíjíš, jak mi vrážíš dýku hluboko do zad. Proč jsi to v této neudělal?"

"Uvažoval jsem o tom, starče."

"Kdybys byl ten čin spáchal, byli by tě vyvlekli z této komory a ruce a nohy by ti provazy přivázali k sedlům čtyř koníků. Rozčtvrtili by tě, Talismane. To se také stalo."

"Očividně ne, protože jsi pořád naživu."

"Někde se to stalo," prohlásil stařec. Pak byl pryč.

Talisman ho následoval do světla, ale muž zmizel do některé z budov. Mladík zahlédl Gorkaje, jenž tahal vodu ze studny, a vydal se k němu. "Kde je Jiesaj?"

"Ta žena spí," sdělil mu Gorkaj. "Zdá se, že dneska dojde k dalšímu boji. Hlava toho zabitého chlapce teď zdobí kůl v táboře Nebeských jezdců. Jeho kamarádi hodlají tuhle urážku potrestat."

"Pitomost," prohlásil Talisman.

"Zřejmě je to v naší krvi. Možná nás bohové prokleli."

Talisman kývl. "To prokletí přišlo, když ukradli Alchazarovy oči. Až budou navráceny Kamennému vlkovi, tak uvidíme nový den."

"Ty tomu věříš?"

"Muž musí něčemu věřit, Gorkaji. Jinak jsme jenom přesouvající se zrnka písku, hnaného větrem. Nadirové čítají stovky tisíc, možná milion, mužů, žen a dětí, a přesto žijeme v bídě. Všude kolem nás je bohatství, ovládané státy, které mají vojska, co nepřesáhnou dvacet tisíc mužů. Dokonce i tady čtyři kmény strážící hrobku nedokážou žít v míru. Mají stejný cíl - hrobka, kterou chrání, patří muži, jenž je hrdinou pro všechny Nadiry - a přesto se na sebe dívají s nepokrytou nenávistí. Věřím, že se to změní. My to změníme."

"Jenom ty a já?" zeptal se Gorkaj tiše.

"Proč ne?"

"Zatím jsem žádného muže s fialovými očima neviděl," poznamenal Gorkaj.

"Uvidíš ho. To přísahám."

Když se Druss probudil, Nosta Chán byl pryč. Pomalu se stmívalo a Sieben seděl u jezírka a bosé nohy si máchal ve studené vodě. Druss zív a protáhl se. Vstal, stáhl si kazajku, holínky a nohavice a skočil do jezírka. Voda byla příjemně studená. Osvěžen vylezl ven a posadil se vedle básníka. "Kdy ten skrček odešel?" zeptal se.

"Hned potom, co jsi usnul," sdělil mu Sieben hluše.

Druss vzhlédl příteli do tváře a viděl tam stopy napětí. "Děláš si hlavu kvůli těm dvěma tisícovkám válečníků, co míří ke hrobce?"

Sieben spolkl rozzlobenou odpověď. "Dělat si hlavu, to ho ani zdaleka nevystihuje, starý brachu. Tebe to ale zřejmě nepřekvapuje."

Druss zavrtěl hlavou. "Řekl mi, že mi oplácí dluh, protože jsem pomohl jeho mladému příteli. To ale není nadirské] způsob. Ne, on mě chtěl mít u hrobky, protože věděl, že dojde k bitvě."

"Aha, chápu, a mocný Druss Veliký obrátí příliv, co?"

Druss se uchechtl. "Možná, básníku. Možná ale ne. Ať už je odpověď jakákoliv, jedinej způsob, jak můžu najít ty drahokamy, je jít tam."

"A co když tam žádné kouzelné kameny nejsou? Co jestli ti o tomhle lhal taky?"

"Tak Klay umře a já udělám, co bude v mejch silách."

"Pro tebe je všechno tak prosté, že?" vybuchl Sieben. "Černá a bílá, světlo a tma, čistota nebo zlo? Dva tisíce válečníků chtějí prohlédnout hrobku. A ty je nezastavíš. A proč bys to měl vůbec zkoušet? Co je na Klayovi, že se tě to tak dotklo? Jiní muži utrpěli vážné rány už dřív. Po celá léta se díváš, jak tvé kamarády vedle tebe rozsekávají na kusy."

Druss vstal a oblékl se, pak odešel ke koním a ze sedlové hrušky sundal pytlík se zrním. Z brašny vyndal dva pytlíky na krmení a přehodil je koním přes hlavu. Sieben se k němu připojil. "Povídá se, že koně krmení zrním předběhnou každý zvíře, co se živí trávou," poznamenal Druss. "Ty jseš koňák, je to pravda?"

"No tak, Drusse, odpověz mi na otázku, zatraceně! Proč Klay?"

"Připomíná mi muže, kterého jsem nikdy nepoznal," odpověděl Druss.

"Nikdy nepoznal! Co to má znamenat?"

"To znamená, že se musím pokusit ty kameny najít, a dva tisíce gothirskejch parchantů nebo celej ten nadirskej pronárod mi můžou být zatraceně ukradený. Nech to plavat, básníku!"

Na stezce se ozval dusot kopyt a oba muži se obrátili ke zdroji zvuku. K jezírku se blížilo šest nadirských válečníků jedoucích v řadě za sebou. Měli na sobě hazuky z kozí kůže a přilbice podložené kožíšinou. Každý měl luk a dva krátké meče. "Co uděláme?" zeptal se šepem Sieben.

"Nic. Vodní jámy jsou posvátná místa a žádněj Nadir by u vody nebojoval. Chtějí jenom napojit koně, potom odjedou."

"A potom co?"

"Potom se nás pokusí zabít. Ale to je problém, co budem muset řešit jindy. Uvolni se, básníku, chtěl jsi přece dobrodružství. Teď ho budeš mít."

Druss odešel zpátky do stínu a sedl si vedle své děsivé sekery. Nadirové se rozhodli si ho nevšímát, ale Sieben viděl, že jeho směrem vrhají kradmé pohledy. Nakonec vůdce - podsaditý válečník ve středním věku s tenkou, řídkou bradkou - přišel blíž a sedl si naproti němu.

"Jsi daleko od domova," řekl kulhavě řečí jižanů.

"Přesto jsem klidný." opáčil Druss.

"Holubice je málokdy klidná v domově krahujce."

"Jenomže já nejsem holubice, starouši. A ty nejseš krahujec."

Muž vstal. "Myslím, že se ještě setkáme, Kulatooký." Odešel zpátky ke svým druhům, vyhoupl se do sedla a odvedl jezdce k východu.

K Drussovi si přisedl Sieben. - "No, skvělá práce, starý brachu. Vždy děláš, co můžeš, abys potěšil nepřítele, který je v přesile tří na jednoho."

"Nemělo to smysl. On ví, co musí udělat. Stejně jako já. Ty počkej tady u koní. Osedlej je a měj je připravené."

"Kam jdeš?"

"Kousek na východ. Chci vidět, jakou past přichystají."

"Je to moudré, Drusse? Je jich šest?"

Druss se zazubil. "Myslíš, že by to bylo poctivější, kdybych nechal sekeru tady?" S tím zvedl Snagu a vydal se nahoru přes skaliska. Sieben se za nim díval, jak odchází, a potom se posadil a vyčkával. - V horách se stmívalo rychle a básník si přál, aby si byl vzpomněl, že má na dlouhé cestě .nasbírat suché dřevo. Oheň by byl na tomto opuštěném místě vítaným společníkem. Jasně však svítil měsíc a Sieben se zabalil do pokrývky a sedl si dál do stínu u skalní stěny. Už nikdy, říkal si v duchu. Odeď budu vítat nudu s otevřenou náručí a nadšeně ji obejmú!

Cože to Druss říkal o Klayovi? Připomíná mi muže, kterého jsem nikdy nepoznal? Náhle to bylo Siebenovi jasné. Druss mluvil o Michanekovi, muži, jenž se ve Ventrii zamiloval do Roweny a oženil se s ní. Jako Druss, i Michanek byl vynikající válečník a rohovník mezi vzbouřenci, kteří se postavili princí Gorbenovi. A Rowena, oloupená o svou paměť, ho začala milovat a dokonce se pokusila o sebevraždu, když zjistila, že zemřel. Druss byl u toho, když se Michanek postavil elitním vojákům z Gorbenovy osobní gardy nesmrtelných. Michanek jich mnoho zabil, až ho nakonec opustila jeho ohromná síla, vytekla mu z těla spolu s krví z desítek ran. Když umíral, požádal Drussa, aby se postaral o Rowenu. Když jednou Sieben navštívil Drussa a jeho paní na jejich statku v horách, vyšel si básník s Rowenou na procházku po horské louce. Tehdy se jí na Michaneka zeptal, a ona se mile usmála. "Byl v mnoha směrech jako Druss, ale byl také laskavý a něžný. Milovala jsem ho, Siebene, a vím, že Druss to těžko snáší. Ale oni mi sebrali paměť. Nevěděla jsem, kdo jsem, a na Drussa jsem si vůbec nevzpomínala. Věděla jsem jen, že mě ten velký chlap miluje a záleží mu na mně. A pořád je mi smutno, když vím, že Druss měl podíl na jeho smrti."

"On Michaneka neznal," řekl Sieben. "Celá ta dlouhá léta snil jen o tom, že tě najde a přivede domů."

"Já vím."

"Kdyby sis mohla mezi nimi vybrat, koho bys zvolila?" zeptal se náhle Sieben.

"To je otázka, kterou jsem si nikdy nepoložila," řekla mu. "Vím jen, že jsem měla štěstí, že mě oba milovali a já jsem milovala je."

Sieben se chtěl ptát víc, ale ona si položila prst na rty. "Dost, básníku! Vraťme se domů."

Přes skalnaté pleso teď vál studený vítr a Sieben si přitáhl plášť úžeji k tělu. Nic se neozývalo, jen vítr hvízdal mezi skalami, a Sieben se cítil strašlivě sám. Čas se nudně vlekl a básník několikrát usnul. Vždycky se probudil s trhnutím, vyděšený, že se k němu snad plíží nějaký skrytý nadržší vrahové.

Těsně před úsvitem, když obloha zesvětla, zaslechl na kamení dusot kopyt. Vyškrábal se na nohy a vytáhl jeden ze svých nožů, pustil ho, znovu ho zvedl a v očekávání se postavil. Na dohled se objevil Druss, vedoucí čtyři nadirské koníky, a Sieben mu vykročil vstříc, Druss měl na kazajce a kamaších krev. "Nejsi zraněný?" zeptal se Sieben.

"Ne, básníku. Cesta už je volná - a máme na výměnu čtyři koníky."

"Dva z těch Nadirů unikli?"

Druss zavrtěl hlavou. "Nadirové ne, ale dva koníci se utrhli a utekli."

"Tys zabil všech šest?"

"Pět. Jeden spadl ze skály, když jsem ho honil. Teď bychom měli vyrazit."

6

TĚSNĚ PŘED PŮLNOCÍ TALISMAN VSTOUPIL do hrobky Ošikaje Zhouby démonů. Zatímco Gorkaj stál na strážu u dveří, nadirský válečník se vplížil dovnitř a na zem před sarkofágem položil čtyři malé váčky. - Z prvního vytáhl špetku červeného prášku. Potom ukazovákem vytvořil kruh ne větší než dlaň. Otevřeným oknem svítilo slabé měsíční světlo, takže měl úkol snazší. Z druhého váčku vyndal tři dlouhé suché lístky, které svinul do kuličky a vložil si je pod jazyk. Chutnaly hořce, skoro se zakuckal. Z kapsy koží kazajky vytáhl krabičku s troudem, křísil a přidržel plamínek u červeného prášku, který okamžitě vzplál karmínovým světlem. Vyvalil se kouř. Talisman se ho nadechl a spolkl kuličku z listů.

Cítil závrat, slabost, jakoby z veliké dálky slyšel tichou hudbu, pak povzdech. Začal vidět rozmazaně, pak jasně. Na stěnách hrobky se objevila mihotavá světla, z pohledu na ně se mu zalily oči slzami. Palcem a ukazovákem si je protřel a podíval se znovu. - Pod kolíky na zdi poblikávala zbroj Ošikaje Zhouby démonů - pancíř se sto a deseti plíškami z tepaného zlata, okřídlená přilbice z černého železa, vyložená stříbrnými runami, a strašlivá sekera Kolmisaj. Talisman se pomalu rozhlížel po komoře. Stěny zdobily překrásné koberce, na každém byl vyobrazen výjev z Oši-kajova života - lov na černého lva, zničení Tien-Po, útěk do hor, svatba se Sul-sen. Ten poslední byl skvostný kousek, hejno krkavců přinášelo nevěstu k oltáři, zatímco Ošikaj čekal se dvěma demony po boku.

Talisman zamrkal a snažil se udržet pozornost i přes vlny narkotika, které mu proudily krví. Ze třetího váčku vyndal zlatý prsten a ze čtvrtého malou prstní kůstku. Jak mu nařídil Nosta Chán, položil kůstku před sebe. Díky se mělce říz

na předloktí a nechal krev skápnout na kůstku a prsten. "Volám tě, vojevodo," pronesl nahlas. "Pokorně tě žádám, abys přišel."

Nejdřív se vůbec nic nedělo, potom jako by v komoře zavál chladný vánek, i když se nezvedlo jediné zrnko prachu. Nad sarkofágem se začala zhmotňovat jakási postava. Připlula k ní zlatá zbroj a sekera jí spočinula v pravé ruce. Talisman skoro přestal dýchat, když se duch snesl dolů a se zkříženými nohama si sedl naproti němu. Ačkoliv měl široká ramena, Ošikaj nebyl žádný kolohnát, jak Talisman čekal. Tvář měl plochou a tvrdou, nos široký, chřípí rozšířené. Vlasy měl stažené do těsného culíku a neměl bradku ani knír. Ve fialových očích mu zářila síla a vyzařovala z něj cílevědomost. "Kdo volá Ošikaje?" zeptala se průsvitná postava.

"Já, Talisman Nadir,"

"Přinášíš zprávy o Sul-sen?"

Otázka to byla nečekaná a Talisman se zakoktal. "Já... já o ní nic nevím, pane, kromě toho, co se vypráví v pověstech a příbězích. Někteří říkají, že zemřela brzy po tobě, jiní, že překročila oceán do světa, kde není tma."

"Prohledal jsem Údolí duchů, Údolí zatracených, Pole hrdinů, Síně mocných. Celou věčnost procházím prázdnotou. Nemůžu ji najít."

"Jsem tady, pane, abych viděl, jak se tvoje sny vrací do života," řekl Talisman, jak mu Nosta Chán nařídil. Ošikaj ho zřejmě neslyšel. "Nadirové se musejí sjednotit," pokračoval Talisman. "K tomu musíme najít vůdce s fialovými očima, ale nevíme, kde hledat."

Ošikajův duch pohlédl na Talismana a pak si povzdechl. "Bude nalezen, až budou Alchazzarovy oči zasazeny do jejich pravých důlků. Do země pak zase bude proudit kouzlo a on bude odhalen."

"Já hledám oči, pane," řekl Talisman. "Prý mají být ukryté tady. Je to pravda?"

"Ano, to je pravda. Jsou blízko, Talismane Nadire. Ale tvým osudem není je najít."

"Tak kdo je najde, pane?"

"Vezme je cizinec. Víc ti toho nepovím."

"A Sjednotitel, pane. Nemůžeš mi, prosím, vyjavit jeho jméno?"

"Jeho jméno bude Ulrik. Teď už musím jít. Musím dál pátrat."

"Proč pátráš, pane? Copak tebe nečekal Ráj?"

Duch na něj upřel oči. "Jaký by to mohl být Ráj bez Sul-sen? Smrt bych snesl, ale ne tohle rozloučení duší. Já ji najdu, i kdyby to mělo trvat deset věčností. Hodně štěstí, Talismane Nadire."

Než mohl Talisman něco říci, postava byla pryč. Mladý nadirský válečník se nejistě zvedl na nohy a vycouval ke dveřím.

V měsíčním světle čekal Gorkaj. "Co se tam stalo? Slyšel jsem tě mluvit, ale nikdo neodpovídal."

"Přišel, ale nemohl mi pomoci. Je to zmučená duše, hledá svou ženu."

"Tu čarodějnici Sul-sen? Povídá se, že ji zaživa upálili a její prach rozsypali do čtyř větrů a jejího ducha zničili čarami."

"Tenhle příběh jsem nikdy neslyšel," pravil Talisman. "Mezi jinými nás učili, že překročila moře do země, kde nikdy nepadá tma, a že žije životem věčným v naději, že ji Ošikaj najde."

"To je hezčí příběh," připustil Gorkaj, "a oba by vysvětlovaly, proč ji vojevodo nemůže najít. Co uděláme teď?"

"Uvidíme, co přinese zítřek," prohlásil Talisman a vydal se do pokojů, které jim Gorkaj našel. V hlavní budově bylo třicet malých komůrek, všechny byly postaveny pro poutníky. Jiesaj si rozložila pokrývky na podlahu pod oknem, a když Talisman vstoupil, předstírala, že spí. Nadir za ní nešel, přitáhl si židli, sedl si a zadíval se na hvězdy. Jiesaj už mlčení déle neunesla a promluvila.

"Copak za tebou ten duch nepřišel?" zeptala se.

"Ano, přišel." Pomalu jí vypověděl celý příběh o Ošika-jově pátrání po Sul-sen, a o dvou pověstech, které popisovaly její odchod z tohoto světa.

Jiesaj se posadila a přitáhla si pokrývky. "O Sul-sen existují i další příběhy - že ji svrhli z útesu vysoko v Měsíčních horách. Že spáchala sebevraždu. Že se proměnila ve strom. Každý kmen má jiný příběh. Ale povídá se, že on ji nemůže najít."

"Víc než to," dodával Talisman. "Říkal, že bez ní nebude žádný Ráj."

"To je krásné," pravila. "Ale on byl taky Kiatzan, a my jsme lidé, kteří rozumějí citům."

"Za svůj život jsem zjistil, že lidi, kteří se chlubí svými city, jsou citliví pouze ke svým vlastním potřebám a naprosto lhostejní k potřebám ostatních. Nicméně nemám vůbec náladu se o tom teď dohadovat." Vzal si pokrývku, lehl si vedle ní a usnul. Jako vždy se mu zdály sny plné bolesti a utrpení.

Důtky se mu zakously hluboko do zad, ale on ani nevykřikl. Byl Nadir, a bez ohledu na to, jak velkou bolest mu způsobí, těmhle gaidžinům - těmhle kulatookým cizincům - nikdy neukáže, jak trpí. Důtky si musel sám vyrobit, kůže byla těsně ovázaná kolem dřevěného drždala a pak rozřezaná na tenké proužky, z nichž každý byl zakončen malou olověnou kuličkou. Okaj odpočítal každou ránu do předepsaných patnácti. Jak se mu důtky zadíraly do krvácejících zad, dovolil si opřít se o kůl. "Dej mi ještě pět," ozval se Garganův hlas.

"To by bylo víc, než je v předpisech, můj pane," namítl Premian. "Dostal maximum, co je pro patnáctiletého kadeta povoleno." Okaj málem nevěřil vlastním uším, že se ho Premian zastal. Prefekt kasáren vždycky dával jasně najevo, jak nadirskými chlapci opovrhuje.

Gargan promluvil znovu. "Ty předpisy jsou pro lidské bytosti, Premiane, ne pro tuhle nadirskou špínu. Jak vidíš, vůbec netrpěl. Nevydal ani hlásku. Tam, kde není rozum, není ani cit. Pět navrch!"

"Nemůžu tě poslechnout, pane."

"Jsi zbaven hodnosti, Premiane. Považoval jsem tě za chytřejšího."

"A já tebe taky, urozený pane Gargane." Okaj slyšel, jak důtky dopadly na podlahu. "Jestli tenhle mladý muž dostane

jedinou ránu navíc, ohlásím tento incident otci v paláci. Patnáct ran je až tak dost za výtržnictví. Dvacet by bylo neuvěřitelně kruté."

"Buď zticha!" vybuchl Gargan. "Ještě slovo a dostaneš stejný trest a budeš vyloučen z akademie. Já neposlušnost snášet nebudu, ani porušování kázně. Ty!" křikl a ukázal na chlapce, na něhož Okaj neviděl. "Pět dalších ran, prosím." Okaj slyšel zašustění důtek zvedaných z podlahy a snažil se připravit. Teprve když dopadla první rána, uvědomil si, že Premian se držel zpátky. Ať už držel důtky kdokoliv, nakládal mu na záda pomstychtivé rány. Třetí rána z něj vynutila zasténání, které ho zahanbilo víc než trest, ale pak se pevně zakousl do koženého řemene, který měl mezi zuby, a další zvuk už nevydal. Po zádech se mu teď krev řinula proudem a hromadila se pod opaskem kamaší. Při páté ráně padlo na sál ticho. Přerušil ho Gargan. "Ted', Premiane, můžeš jít a napsat otci. Odřízněte tuhle zdechlinu."

Tři nadirští hoši se rozběhli a rozvázali provazy, kterými byl Okaj spoután. Když jim padal do náručí, ohlédl se, aby viděl, kdo držel důtky, a srdce mu pokleslo. Byl to Dalch-čchin z kmene Hbitých koníků.

Jeho přátelé ho zpola nesli na ošetřovnu, kde mu ošetřovatel namazal na záda hojivou mast a hlubší ránu na rameni mu sešil třemi stehy. Vstoupil Dalch-čchin a postavil se před něj. "Vedl sis dobře, Okaji." prohlásil nadirský. "Srdce mi jávalo, jak jsem byl na tebe pyšný."

"Tak proč jsi mě přinutil vykřiknout před gaidžiny?"

"Protože by byl nařídil pět dalších ran, kdybys nevykřikl, a pak ještě pět. Byla to zkouška vůle, která tě nakonec mohla zabít."

"Přestaňte mluvit tím hnusným jazykem," zarazil je ošetřovatel. "Víte, že je to proti pravidlům, a já to nedovolím!" Dalch-čchin kývl, pak natáhl ruku a položil ji Okajovi na hlavu. "Máš chrabré srdce, mladíku," prohlásil jižanským jazykem. Potom se obrátil a odešel z místnosti.

"Dvacet ran za to, že ses bránil," řekl Okajův nejbližší přítel Čchen-ši. "To nebylo spravedlivé."

"Od gaidžinů nemůžeš spravedlnost očekávat," řekl mu Okaj. "Jenom bolest."

"Mně už ubližovat přestali," podotkl Čchen-ši. "Možná to teď bude lepší pro nás pro všechny."

Okaj neřikal nic věda, že jeho přáteli přestali ubližovat, protože pro ně Čchen-ši běhal s posilkami, čistil jim boty, klaněl se a dřel, prostě se choval jako otrok. Když se mu vysmívali, jen se usmál a uklonil. Okaj z toho byl smutný, ale nemohl nic dělat. Každý muž se musel rozhodnout sám. On se rozhodl vzpírat se jim ve všem, ale přitom se naučit všemu, čemu ho mohli naučit. Čchen-ši neměl na něco takového sílu, byl měkký a na nadirského chlapce velmi něžný.

Po krátkém odpočinku na ošetřovně Okaj bez pomoci vešel do pokoje, o který se dělil s Lin-cchem. Lin-cche byl z kmene Nebeských jezdců a byl vyšší než většina ostatních

nadirských mládenců, tvář měl hranatou a oči skoro rovné. Povídalo se, že má gaidžinskou krev, ale nikdo mu to neřekl do očí. Lin-cche byl prchlivý a křivdy si dlouho pamatoval. Když Okaj vstoupil, Lin-cche vstal. "Přinesl jsem jídlo a pití, Okaji," řekl, "a trochu horského medu na záda."

"Děkuji ti, bratře," odpověděl Okaj formálně.

"Naše kmény spolu válčí," prohlásil Lin-cche, "a proto nemůžeme být bratry. Ale vážím si tvé odvahy." Uklonil se a vrátil se ke svému studiu.

Okaj si lehl na břicho na úzkou palandu a snažil se zapomenout na pálivou bolest, která mu šířila rozsekaná záda.

"Naše kmény jsou ve válce teď," řekl, "ale jednoho dne z nás budou bratři, a Nadirové se vrhnou na tyhle gaidžiny a smetou je z povrchu zemského."

"Kéž se tak stane," opáčil Lin-cche. "Zítřka máš zkoušku, vid'?"

"Ano. Úloha jízdy při trestných výpravách."

"Tak tě z toho vyzkouším. Pomůže ti to zapomenout na bolest, kterou trpíš."

Talisman se probudil těsně před rozbřeskem. Jiesaj ještě spala, když se tiše zvedl a odešel z pokoje. Na nádvoří dole tahal slepý nadirský mnich vodu ze studny. - V nejasném světle před východem slunce ten muž vypadal mladší, tvář měl bledší a vážnější. "Doufám, že jsi spal dobře, Talismane?" zeptal se, když se k němu Nadir přiblížil.

"Dost dobře."

"A sny byly stejné?"

"Do mých snů ti nic není, staříku, a pokud chceš žít, abys mohl dokončit své dějiny, tak si to pamatuj."

Mnich odložil okov a sedl si na roubení studny. Světlé opálové oči se mu leskly v posledních paprscích měsíčního světla. "Sny nikdy nejsou tajemstvím, Talismane, bez ohledu na to, jak moc se je snažíme ochránit. Jsou jako lítost, vždycky hledají světlo, vždycky se o ně dělíme. A mají mnohem větší význam, než si umíš představit. Uvidíš. Tady, na tomto místě, bude kruh uzavřen."

Mnich odnesl okov k nejbližšímu stolu a měděnou naběračkou začal pomalu plnit hliněné pohárky, které sundával z trámu na zápraží, na němž visely na tenkých provázcích. Talisman došel ke stolu a posadil se. "Co za dějiny to vlastně píšeš?" zeptal se.

"Většinou se týkají Kiatzanů a Nadirů. Ale pak mě začal fascinovat život Ošikaje. Znáš původ jména Nadir?"

Talisman pokrčil rameny. "V jižním jazyce to znamená bod největší beznaděje."

"V kiatzanštině to znamená křižovatku smrti," vykládal mnich. "Když Ošikaj poprvé vyvedl svůj lid ze země Kiatze, pronásledovalo je převeliké vojsko, které se snažilo zlikvidovat to, co Kiatzané považovali za vzbouřený oddíl. Ošikaj se s nimi střetl na pláních Čchu-t'ien a zničil je. Ale blížila se k němu další dvě vojska, a on musel převést svůj lid přes Ledové hory. Stovky jich zemřely, mnoho dalších v té strašlivé zimě přišlo o prsty na ruku i na nohu, dokonce i o celé údy. - Když prošli zamrzlými průsmyky, vynořili se na strašlivé slané poušti za pohořím. Panovalo naprosté zoufalství. Ošikaj svolal svou radu. Řekl jim, že jsou lid zrozený v útrapách a nebezpečnostech a že nyní dosáhli svého nadiru. Od té chvíle změnil jejich jméno. Pak oslovil shromáždění a řekl jim, že je Sul-sen zavede k vodě a že je za solnou

pouští očekává země zaslíbená. Mluvil o snu, v němž Nadirové rostli a prospívali od mihotavého moře po sněhem pokryté štíty hor. A tehdy jim dal verše, které se všechny nadirské děti učí, když pijí mateřské mléko:

, Nadirové jsme.

Zrození mladí.

Sekery nosíči. Krvavá písmena.

Vítězi stále."

"Co se stalo se Sul-sen?" zeptal se Talisman. Mnich se usmál, znovu odložil okov a přisedl si ke stolu.

"Existuje mnoho příběhů, většinou ale hodně vyšperkovaných, některé jsou jen výmysly, jiné upravené s tak mystickým symbolismem, že jsou teď již k ničemu. Pravda, jak se obávám, je mnohem svěštější. Podle mě ji chytli Ošikajovi nepřátelé a zabili ji."

"Kdyby tomu tak bylo, tak by ji byl našel."

"Kdo by ji našel?"

"Ošikaj. Jeho duch po ní pátrá už stovky let, ale nikdy ji nenašel. Jak by to bylo možné?"

"To nevím," přiznal mnich, "ale promyslím to. Jak to přijde, že tohle víš?"

"Prostě se smíř s tím, že to vím." odušil Talisman.

"My Nadirové jsme tajnůstkářští lidé, a přesto také zvědaví," poznamenal mnich s úsměvem. "Vrátím se ke svým studiím a zvážím otázku, kterou jsi mi nanessl."

"Ty tvrdíš, že se procházíš po mnoha stezkách budoucnosti," řekl Talisman "Tak proč nezajdeš na tu jedinou stezku minulosti a nezjistíš si to?"

"Dobrá otázka, mladý muži. Odpověď je prostá. Skutečný dějepisec zůstává objektivní. Každý, kdo se stane svědkem velké události, si na ni okamžitě utvoří subjektivní názor, protože ho ovlivní. Ano, mohl bych se vrátit a podívat se. Ale neudělám to."

"Tvoje logika je mylná, mnichu. Jestli dějepisec nemůže pozorovat události, tak se musí spoléhat výhradně na svědectví těch, kteří, podle tvých slov, můžou nabídnout jenom subjektivní názor."

Mnich se zasmál nahlas a zatleskal. "A, chlapče můj! Kdybychom tak jen měli víc času, abychom si mohli důkladně promluvit. Mohli bychom probrat skrytý kruh klamu při hledání altruismu, nebo nedostatek důkazů pro neexistenci nejvyšší bytosti." Jeho úsměv pohasl. "Ale my čas nemáme."

Mnich vrátil okov ke studni a odešel. Talisman se předklonil a sledoval majestátní slunce vycházející nad východní vršky.

Ťieng-čchin se vynořil ze svého stanu do slunečního světla. Byl to vysoký muž s hluboko posazenými očima a vážnou tvář. Stál tam a těšil se z teplých slunečních paprsků na obličej. Spal spánkem beze snů a probudil se osvěžený a připravený na sladkou pomstu. Včerejší hněv nyní nahradila chladná, odhodlaná cílevědomost. Jeho muži seděli v kroužku opodál. Ťieng-čchin zvedl svalnaté paže nad hlavu a pomalu si protáhl zádomové svaly. Jeho přítel Ši-tcha opustil kroužek a přinesl mu meč. "Teď je ostrý, kamaráde," prohlásil menší muž, "a připravený zaříznout se do těla nepřítele." Ostatních šest mužů také vstalo. Žádný nebyl tak vysoký jako Ťieng-čchin.

Před Ťieng-čchina se postavil Sangejův bratr ve zbrani. - Sangej byl válečník, kterého zabil bojovník Nebeských jezdců. "Duše Sangeje čeká na odplatu," sdělil mu formálně.

"Pošlu mu sluhu, který o něho bude pečovat," ocitoval Ťieng-čchin.

K mužům došel jakýsi mladý válečník s grošovaným konikem. Ťieng-čchin si od něj vzal otěže a vyhoupl se do sedla. Ši-tcha mu podal dlouhé kopí zdobené dvojitém copem z tmavých koňských žíní, které značilo prolitou krev válečníka Hbitých koníků, a černou přilbici z lakovaného dřeva, vypodloženou kožíšinou. Ťieng-čchin si sčesal dozadu tmavé, po ramena dlouhé vlasy a nasadil si přilbici. Pak pobídl konika do slabin a vyjel z tábora kolem bílých hradeb, místa posledního odpočinku Ošikaje.

V táboře Nebeských jezdců se již hemžili muži a připravovali ohně na vaření, když Ťieng-čchin přijel. Válečník si jich ale nevšímal a zamířil s konikem k nejvzdálenějšímu z osmnácti stanů. Před vchodem do stanu bylo do země zabodnuté kopí a na něm byla naražená Sangejova hlava. Na zem stekla krev a kůže na mrtvém obličej byla popelavě šedá.

"Vyjdi ven," zavolal Ťieng-čchin. - Stanová chlopeň se otevřela a objevil se rozložitý válečník. Ťieng-čchina si nevšímal, shrnul si kamaše a vyprázdnil měchýř na zem. Pak vzhlédl k odseknuté hlavě.

"Přišels sem obdivovat můj strom?" zeptal se. "Vidíš, už kvete." Kolem dvojice mužů se již mezitím shromáždila většina Nebeských jezdců, kteří se začali smát. Ťieng-čchin počkal, až přestanou. Když promluvil, hlas měl studený a drsný.

"Je to dokonalé." poznamenal Ťieng-čchin. "Jenom na stromě Nebeského jezdce může vyrůst shnilý plod."

"Ha! Tenhle strom bude mít dneska čerstvý plod. Škoda že tu nebudeš, abys ho mohl obdivovat."

"Ale já tu budu. Postarám se o něj osobně. A teď je čas promluvit si o minulosti. Počkám na tebe venku, kde není vzduch zkažený smradem z vašeho tábora."

Ťieng-čchin zatahal za otěže a odcválal zhruba dvě stě kroků k severu. Tam se již shromáždilo osmadvacet válečníků Hbitých koníků, mlčky seděli v sedlech. Ve chvíli vyjela třicítka Nebeských jezdců a utvořila řadu proti Ťieng-čchinovi a jeho mužům.

Podsaditý Nebeský jezdec s dlouhým kopím v ruce pobídl svého koníka dopředu, pak zahrnul doprava a odcválal asi padesát yardů, než prudce přitáhl otěže. Ťieng-čchin dojel mezi oba seřazené kmény, otočil se a zvedl kopí. Podsaditý válečník sklopil kopí a kopl koníka, který se rozběhl proti Ťieng-čchinovi. Vůdce Hbitých koníků zůstal nehybně sedět v sedle, zatímco se jeho protivník rychle blížil. Nebeský jezdec byl stále blíž, až Ťieng-čchin v poslední možné chvíli trhl otěžemi a vyšťekl rozkaz. Jeho koník napjal svaly a odskočil doprava. Ťieng-čchin zároveň zvedl kopí nad koníkovu hlavu a napřel ho doleva. Hodlal tak probodnout

protivníkovi bok a břicho, ale Nebeský jezdec přitáhl otěže rychleji, než Ťieng-čchin předpokládal, a kopí se zanořilo soupeřovu zvířeti do krku. - Koník klopýtl a padl, přičemž Ťieng-čchinovi vyrazil kopí z ruky. Nebeského jezdce to hodilo do vzduchu a on tvrdě přistál na zádech. Ťieng-čchin seskočil z koníka a s taseným mečem se rozběhl kupředu. Nebeský jezdec se překulil na kolena, stále omámený z pádu, ale přesto tasil svou čepel a odrazil první výpad. Ťieng-čchin se přiblížil a levou nohou vykopl Nebeskému jezdci po nechráněném koleni. Nebeský jezdec odskočil a poklesl. Ťieng-čchin na něj tlačil dál a zuřivě sekal mečem, takže druhému muži roztřel kaftan a tvář a z rozšklebené rány vytryskla do vzduchu sprška krve. Nebeský jezdec zavřískl bolestí a zaútočil. Ťieng-čchin odrazil bodnutí na břicho, otočil se na patě a levým loktem praštil Nebeského jezdce do zakrvácené tváře. Toho to srazilo na zem, avšak jak se Ťieng-čchin blížil, ještě se vyškřábal na nohy. Byl rychlý a bleskově ťal po Ťieng-čchinově tváři. Vyšší muž se zhoupł do strany a čepel mu roztrhla ucho. Sám provedl sek na krk, který však byl příliš nízký, a čepel se Nebeskému jezdci zarazila do levého ramene. Podsaditý válečník klopýtl dopředu, ale máchl mečem právě včas, aby odrazil druhou ránu, která mu mřila na krk. Oba válečníci se teď ostražitě obcházeli a začali se navzájem ctít. Ťieng-čchina překvapila protivníkova rychlost, a Nebeský jezdec, jemuž z ran na rameni a na tváři crčela krev, teď věděl, že má vážné potíže. Ťieng-čchin se vrhl kupředu a předstíral sek na hrdlo. Nebeský jezdec švihl mečem, aby výpad vykryl, avšak jeho rychlost ho zradila. Křyt byl příliš rychlý. Ťieng-čchin zarazil čepel Nebeskému jezdci do prsou, ale ve chvíli nárazu se protivník vrhl dozadu, takže mu Ťieng-čchinova čepel zajela do těla jen asi na dva palce, než dostal meč ven. Nebeský jezdec upadl, překulil se a potácivě se zvedl.

"Jsi velmi zkušený," poznamenal. "Budu hrdý na to, že jsem si mohl rvou hlavu přidat na svůj strom." Levá paže mu teď nebyla k ničemu, krev mu stékala po ruce a kapala na zem. V té chvíli pocítil Ťieng-čchin lítost. Sangej byl nadutý, chlubitivý mladý muž, který vyzval tohoto válečníka a zemřel pro to. A nyní, podle nadirského zvyku, pošle Ťieng-čchin duši tohoto muže, aby mu na věčnost sloužila. Bojovník si povzdychl.

"Já jsem také pyšný," řekl. "Jsi muž mezi muži. Zdravím tě, Nebeský jezde."

Nebeský jezdec pokývl... a rozběhl se do útoku. Ťieng-čchin uhnul před zoufalým výpadem a sám zarazil soupeři meč do břicha a nahoru do srdce. Nebeský jezdec padl na svého protivníka a hlava se mu skulila na Ťieng-čchinovo rameno, jak se umírajícímu podlomila kolena. Ťieng-čchin ho zachytil a položil na zem. S rozřeseným vydechnutím Nebeský jezdec zemřel.

Tohle byla ta správná chvíle. Ťieng-čchin poklekl vedle těla a vytáhl nůž. Obě řady jezdců čekaly, ale Ťieng-čchin zase vstal. "Nevezmu tomuto muži oči," prohlásil. "Ať ho jeho přátelé odnesou a pohřbí."

Ši-tcha seskočil z koníka a rozběhl se k němu. "Musíš, bratře! Sangej musí mít jeho oči v ruce, jinak nebude mít v podsvětí žádného sluhu!"

Jeden Nebeský jezdec pobídl svého koníka a sesedl vedle Ťieng-čchina. "Bojovals dobře, Dalch-čchine." řekl. Válečník Hbitých koníků se obrátil při vyslovení svého dětského jména a podíval se do smutných očí Nebeského jezdce. Lin-cche se za ty dva roky, co opustili Bodacasovu Akademii, příliš nezměnil. Byl teď širší v ramenou a hlavu měl vyholenou, pouze na temeni měl krátký cop tmavých vlasů. "Rád tě zase vidím, Lin-cche," řekl. "Je mi smutno z toho, že je to při takovéto příležitosti."

"Mluvíš jako Gothiřan," řekl Lin-cche. "Zítra přijedu do tvého tábora. A až tě zabiju, vezmu tvoje oči a dám je svému bratrovi. Budeš mu sloužit, dokud se hvězdy nerozpadnou na prach."

o o o

Když byl zpátky ve svém stanu, Ťieng-čchin si stáhl zakrvácený kaftan a klekl si na zem. Za ty dva roky, co opustil Bodacasovu Akademii, bojoval, aby znovu získal své nadirské kořeny, neboť si byl vědom toho, že jeho lidé mají pocit, že ho léta mezi Gothiřany nějak pošpinila. Popíral to, dokonce i sám před sebou, avšak dnes poznal, že to je pravda. Zvenčí zaslechl, jak se jezdci vracejí se Sangejovou hlavou, ale zůstal ve stanu a myšlenky měl neveselé. Obřady soubojů ze msty se kmen od kmene lišily, ale základy byly stejné. Kdyby byl vyřízl Nebeskému jezdci oči a vložil je Sangejovi do ruky, potom by duch Nebeského jezdce byl k Sangejovi připoután navždy. Věřilo se, že Nebeský jezdec bude v prázdnotě slepý, pokud mu Sangej nepropůjčí svůj zrak. To mělo zajistit poslušnost. Teď Ťieng-čchin obřad porušil. A k čemu? Zítra bude muset bojovat znovu. Pokud zvítězí, vyzve ho další válečník.

Do stanu vešel jeho přítel Ši-tcha a dřepł si k němu, "Bojoval jsi chabře." řekl Ši-tcha. "Byl to dobrý boj. Ale zítra musíš vzít oči."

"Oči Lin-cchea." zašeptal Ťieng-čchin. "Oči toho, kdo býval mým přítelem? To nemůžu udělat."

"Co je to s tebou, bratře můj? Tohle jsou naši nepřátelé."

Ťieng-čchin vstal. "Zajdu do hrobky. Potřebuju přemýšlet."

Nechal Ši-tchu ve stanu, sehnul se pod stanovou chlopni a vyšel do jasného slunečního světla. Sangejovo tělo, zabalené v kůži, zůstalo ležet jenom kousek od jeho stanu. Pravá ruka mrtvol vyčnívala, prsty byly zahnuté jako drápy a otevřené. Ťieng-čchin došel ke svému grošákovi a vyjel k hrobce s bílými hradbami.

Jak vlastně otrávil mého nadirského ducha? uvažoval. Byly to ty knihy, rukopisy, kresby? Nebo možná učení o morálce, či snad nekonečné debaty o filozofii? Jak to mám vědět?

Brána byla otevřená a Ťieng-čchin vjel dovnitř a sesedl. Nechal stát koníka ve stínu a vydal se k hrobce.

"Donutíme je trpět, jako trpěl i Čchen-ši." ozval se čísi hlas. Ťieng-čchin ztuhl. Pomalu se obrátil k mluvčímu.

Ze stínu vystoupil Talisman a přistoupil k vyššímu muži. "Rád tě zase vidím, příteli," řekl.

Ťieng-čchin chvíli mlčel, pak stiskl Talismanovu napřaženou ruku. "Potěšil jsi moje srdce, Okaji. Jsi v pořádku?"

"Docela. Pojď, rozdělíme se o vodu a chleba."

Oba muži odešli do stínu, kde se posadili pod dřevěnou stříškou. - Talisman z kameninového džbánu nalil do dvou hliněných pohárků studenou vodu. Jeden pohárek podal Ťieng-čchinovi. "Co se stalo dnes ráno při souboji?" zeptal

se. "Bylo tam tolik prachu, že jsem z hradeb nic neviděl."

"Nebeský jezdec zemřel," utrousil Ťieng-čchin.

"Kdy tohle šílenství skončí?" zeptal se Talisman smutně. "Kdy otevřeme oči, abychom viděli skutečného nepřítele?"

"Ne dost brzo, Okaji. Zítřka budu bojovat znovu." Podíval se Talismanovi do očí "Proti Lin-ccheovi,"

Lin-cche seděl na kameni a brousil si meč, tvář měl nehybnou a maskoval svůj hněv. Ze všech lidí na světě ze všeho nejméně chtěl zabít Dalch-čchina. Ale osud už byl takový, a opravdový muž nikdy nekňučel, když bohové kamene a vody otočili nožem v ráň! Brousek klouzal po ostří šavle a Lin-cche si představil, jak čepel ze stříbřité oceli projíždí Dalch-čchinovi krkem. Tiše zaklel, vstal a protáhl se.

Nakonec v Akademii zůstali jenom čtyři nadirští janičáři - on sám, Dalch-čchin, ten ubohý kluk ze Zelených opic, Čchen-ši, a ta zvláštní Vlíčí hlava, Okaj. Někteří z ostatních utekli, většina prostě uboze selhala u zkoušek - k velkému nadšení Gargana, urozeného pána z Larness. Jednoho pověsili za zabití důstojníka. Další spáchal sebevraždu. Pokus - jak ostatně urozený pán Larness zamýšlel - selhal. Ale ke značné lítosti gothirského generála, čtyři nadirští mladíci neustále u zkoušek procházeli. A jeden - Okaj - vynikal nade všechny studenty, včetně generálova vlastního syna Arga.

Lin-cche vrátil šavli do pochvy a vyšel do stepi. V duchu se vrátil k Čchen-šiovi, s jeho vystrašenými očima a nervózním úsměvem. Mučený a zneužívaný, podlézal gothirským kadetům, zvláště Argovi, a posluhoval jim jako otrok. "Zubící se opice", tak mu Argo říkal, a Lin-cche mladíkem pro jeho zbabělost opovrhoval. Čchen-ši měl jen pár jizev, ale on byl taky ztělesněním toho, co gothirské chlapce učili, že mají očekávat od barbara - patolizalství a podřízenost civilizovaným rasám.

A přesto udělal chybu - a ta ho stála život. Při výročních zkouškách překonal každého kromě Okaje. Lin-cche si stále pamatoval výraz na Čchen-šiově tváři, když byly vyhlášeny výsledky. Nejdřív byla vidět radost, ale pak, když se podíval na Arga a ostatní, došla mu plná hrůza jeho situace. Zubící se opice je všechny překonala. Už v něm neviděli předmět opovržení či posměchu. Teď se z něj stala nenáviděná postava. Maličký Čchen-ši pod jejich zlovlnými pohledy zvadl.

Té noci Čchen-ši spadl ze střechy. Jeho tělo se na zasněženém dláždění dole rozbilo na kaši.

Byla zima, noc byla drsná a studená, zevnitř se na oknech tvořil led. A přesto byl Čchen-ši oblečený pouze v bederní roušce. Lin-cche zaslechl jeho výkřik, když padal, vyhlédl z okna a uviděl hubené tělo krvácející na sněhu. S Okajem vyběhli na dvůr spolu s desítkami dalších chlapců a přistoupili k mrtvole. Na zádech, hýždích a stehnech byly vidět rudé podlitiny od biče. Zápěstí také krvácela.

"Byl svázaný," řekl Lin-cche. Okaj neodpověděl. Díval se nahoru na štít, odkud Čchen-ši spadl. Pokoje nahoře byly vyhrazeny pro starší kadety z urozených rodin. Ale nejbližší okno patřilo Argovi. Lin-cche sledoval Okajův pohled. Garganův plavovlasý syn se opíral o parapet a s mírným zájmem shlížel dolů na scénu na nádvoří.

"Viděls, co se stalo, Argo?" křikl kdosi.

"Ta mrňavá opice se pokusila vyšplhat na střechu. Myslím, že byl opilý." Pak Argo odstoupil od okna a zavřel ho.

Okaj se obrátil k Lin-ccheovi a oba chlapci se vrátili do svého pokoje. Dalch-čchin už na ně čekal. Když byli pohromadě, dřepi si na podlahu a tiše rozmlouvali nadirsky.

"Argo poslal pro Čchen-šia," šeptl Dalch-čchin, "před třemi hodinami."

"Byl svázaný a zbitý," řekl Okaj. "Nevydržel bolest, proto mu museli dát roubík. Jinak bychom ho slyšeli křičet. Bude vyšetřování."

"Zjistí se," poznamenal Lin-cche, "že Zubící se opice vypil příliš mnoho alkoholu, když oslavoval svůj úspěch, a pak spadl ze střechy. Užitečná lekce, svědčící o tom, že barbari nesnášejí silný alkohol."

"To je pravda, příteli," řekl Okaj. "Ale my je donutíme trpět - jako trpěl Čchen-ši."

"Příjemné pomyšlení," řekl Lin-cche. "A jak ten zázrak dokážeme?"

Okaj chvíli mlčel. Lin-cche nikdy nezapomene na to, co následovalo. Okaj ztišil hlas ještě víc. "Severní věž ještě není dostavěná. Dělníci se vrátí nejdřív za tři dny. Je opuštěná. Zítřka v noci počkáme, až všichni usnou, zajdeme tam a připravíme pomstu."

Gargan, urozený pán z Larness, si sundal přílbu a zhluboka se nadechl horkého pouštního vzduchu. Slunce pražilo a nad stepí se tvořil z horka mihotavý opar. Tisíc kopiníků, osm set pěších gardistů a dvě stě lučištníků pomalu postupovalo a zvedající se prach kolem nich vytvářel hotový oblak. Gargan zatahal za otěže a odklusal zpátky podél zástupu, kolem vozů s vodou a povozů se zásobami. Připojili se k němu dva důstojníci a společně vyjeli na hřeben nízkého kopce, kde Gargan přitáhl otěže a obhlížel okolní krajinu.

"Utáboříme se táhle u toho hřebene," prohlásil Gargan a ukázal na obzor o několik mil dál na východ. "Jsou tam nějaká skalnatá plesa."

"Ano, pane," odpověděl Marinám, prosedivělý bělohrady důstojník z povolání, který se již blížil věku nařízenému pro odchod do důchodu.

"Vyšlete zvědy," nařídil Gargan. "Ať zabijí každého Nadira, kterého uvidí."

"Ano, pane."

Gargan se otočil ke druhému důstojníkovi, pohlednému mladému muži s jasnými modrými očima. "Ty, Premiane, si vezmeš čtyři roty a prohlédneš blata. Žádné zajatce. Se všemi Nadiry budeš zacházet jako s nepřáteli. Rozumíš?"

"Ano, můj pane Gargane." Ten kluk se ještě nenaučil, jak se ovládnout, aby z jeho výrazu nebylo možné vyčíst jeho pocity.

"Nechal jsem tě převelet k tomuto oddílu," řekl Gargan. "Víš proč?"

"Ne, můj pane Gargane."

"Protože jsi měkký, chlapče," štkl generál. "Viděl jsem to v Akademii. Ocel v tobě - pokud v tobě nějaká ocel je - ještě nebyla zakalena. No, a k tomu dojde při tomto tažení. Hodlám zalít stepi nadirskou krví." Pobídl hřebce a odcválal dolů ze svahu.

"Dávej si pozor, chlapče můj," poznamenal Marinám. "Ten chlap tě nenávidí."

"Je to zvíře," opáčil Premian. "Je škodolibý a zlý."

"To teda je," souhlasil Marlham. "Vždycky to byl tvrdý chlap, ale když zmizel jeho syn... no, něco to s ním udělalo. Od ty chvíle už nebyl stejný. Tys tam v ty době byl, že?"

"Ano. Byla to ošklivá záležitost," řekl Premian. "Měla se vyšetřovat smrt jednoho kadeta, co vypadl z Argova okna. Noc před vyšetřováním Argo zmizel. Hledali jsme všude. Zmizely jeho šaty i jeho plátěný vak. Nejdřív jsme mysleli, že ho vyděsilo to, jak je zapleten do smrti toho chlapce. Ale to bylo směšné, protože Gargan by ho byl ochránil."

"Co se podle tebe stalo?"

"Něco zlého," řekl Premian. Trhl otěžením, dojel k zadní části kolony a dal znamení svým podřízeným důstojníkům, aby se k němu připojili. Rychle jim sdělil nové rozkazy. Stovka mužů pod jeho velením přivítala tuto zprávu s úlevou, protože to znamenalo, že už nebudou muset polykat prach zvířovány kolonou.

Zatímco si muži vyzvedávali zásoby, Premian přemýšlel o těch posledních dnech v Akademii, to léto přede dvěma roky. Z původního nadirského oddílu zůstal jen Okaj, jeho dva druhové nezvládli nejtěžší zkoušky před závěrečnými. Jejich neúspěch dělal Premianovi starosti, protože s nimi pracoval, a věděl, že v daných předmětech vynikají stejně jako on. A on prošel na výbornou. Zůstal jen Okaj - student tak vynikající, že prostě nemohl propadnout. Přesto však jen tak tak prošel.

Premian své starosti vyslovil před nejstarším - a nejlepším - z učitelů. Byl to Fanlon, bývalý důstojník. Pozdě v noci, v pracovně starého pána, řekl Fanlonovi, že podle něj byli mladíci nespravedlivě vyhozeni.

"Mluvíme hodně o cti," řekl Fanlon smutně, "ale ve skutečnosti je jí nedostatek. Vždy byl. Nedovolili mi zúčastnit se posuzování jejich prací. Ty označili pán z Larness a dva jeho kumpáni. Ale bojím se, že máš pravdu, Premiane. Jak Dalch-čchin, tak Lin-cche byli víc než schopní studenti."

"Okajovi dovolili projít. Proč?" zeptal se Premian.

"On je výjimečný, tenhle kadet. Ale absolvovat mu nedovolí. Najdou si způsob, jak ho vyhodit."

"Copak mu nemůžeme nějak pomoci?"

"Nejdřív mi řekni, Premiane, proč bys to dělal? Nejste přátelé."

"Otec mě vždycky učil nenávidět nespravedlnost," odpověděl Premian. "Copak to nestačí?"

"To opravdu stačí. Tak dobrá, pomůžu ti."

V den závěrečných zkoušek, před vstupem do zkušebny, dostal každý kadet kolečko s číslem, vytažené z černého sametového váčku, který držel hlavní prefekt - vysoký, vyčouhlý mladík jménem Jashin. Každé kolečko bylo zabalené v papíře, aby prefekt číslo neviděl. Byl to obřad, jenž měl zaručit, že žádný student během zkoušek nebude mít nějaké výhody. Kadeti prostě jen napsali číslo svého kolečka na papír. Při uzavěrci zkoušky odnesli vybrané papíry přísedícím, kteří je okamžitě oznámkovali.

Premian stál v řadě za Okajem a všiml si, že Jashin měl už pěst sevřenou, když lovil ve váčku, aby mohl nadirskému chlapci podat jeho kolečko. Premian Okaje následoval do zkušebny, kde byly do řad rozestaveny stoly.

Zkoušky trvaly tři hodiny, a nejdřív bylo třeba vypočítat zásobování a určit strategii útočícího vojska o síle dvaceti tisíc mužů, táhnoucího přes Ventrijské moře. Potom následoval dopis velícímu důstojníkovi výpravy, v němž mu měl zkoušený poradit a naznačit nebezpečí, která musí během vpádu do Ventrie očekávat.

Premian byl ke konci vyčerpaný, ale byl si docela jistý, že si vedl dobře. Otázky byly založeny na skutečném tažení, které přede dvěma staletími vedl slavný gothirský generál Bodacas, po němž pojmenovali Akademii. Naštěstí Premian tažení nedávno studoval.

Když kadeti vycházeli, Premian si všiml, že do místnosti spolu s přísedícími vstoupil i generál Gargan. Premian se vyhnul jeho pohledu a vyhledal Farilona. Starší učitel kadetovi nalil pohár ředěného vína a oba pak chvíli seděli mlčky u okna v poschodí, odkud bylo vidět na záliv.

Odpoledne se táhlo a nakonec zazvonil zvon v pevnosti. Premian se připojil k ostatním studentům mířícím do sněmovního sálu, aby si vyslechli výsledky.

Gargan a starší učitelé stáli na vyvýšeném pódiu u jižní stěny a dvě stovky starších kadetů se seřadily před nimi.

Tentokrát se Premian zpřímá podíval na generála, jenž měl plnou zbroj odpovídající své hodnosti, zlacený kyrys a bílý plášť vyššího důstojníka gardy. - Za ním, na dřevěných stojanech, byly desítky lesklých šavlí. Když kadeti zaujali svá místa, Gargan popošel dopředu.

Jeho hlas se rozlehl síní. "Sto čtyřicet šest kadetů složilo závěrečnou zkoušku a dnes získají svou šavli," oznámil.

- "Dalších sedmáct prošlo s vyznamenáním. Jeden kadet získal čestný titul. Třicet šest kadetů neuspělo a opustí toto slavné místo s hanbou, kterou si vysloužili svou leností. Podle časem prověřené tradice začneme s těmi, kteří prošli, a budeme pokračovat k čestnému kadetovi. Jak bude vyvoláno číslo vašeho žetonu, vystupte."

Jeden po druhém kadeti předstoupili, předali své kolečko, přebírali si šavli, uklonili se učitelům a pak se vrátili dolů do sálu a postavili se do řady.

Následovali studenti s vyznamenáním. Premian mezi nimi nebyl, Okaj taky ne. Premianovi vyschlo v ústech. Stál blízko pódia a vzhlížel ke Garganovi. "A nyní," pokračoval Gargan, "přicházíme k čestnému studentovi - smetaně Akademie, muži, jehož válečné schopnosti pomůžou udržet slávu Gothiru." Obrátil se a vzal poslední šavli ze stojanu. Čepel byla z lesklé stříbrné oceli a jílec byl vyložen zlatem. "Vystup, číslo sedmáct."

Z řady vystoupil Okaj - a vylezl po krátkých dřevěných schůdkách. Po celém sále se šířil šepot. Premian se soustředil

na Garganovu širokou tvář. Generál vytřeštil oči a Premian viděl, jak se mu chvěje brada. Stál mlčky a s nezakrytou nenávistí zíral na mladého Nadira.

"Stala se chyba," řekl nakonec. "Tohle není možné! Doneste jeho papíry!"

Na sál se sneslo ticho, když hlavní prefekt odběhl z pódia. Míjely minuty a nikdo se nehýbal. Hlavní prefekt se vrátil a podal Garganovi pár listů papíru. Gargan vstal a prostudoval si je. Dopředu popošel Fanlon. "O rukopisu nemůže být pochyb, urozený pane Gargane," poznamenal tiše. "Tohle jsou Okajovy papíry. A vidím, že jste je sám poznačil.

Nemůže být pochyb." Gargan zamrkal. Okaj popošel dopředu s nataženou rukou. Gargan na něj zíral a pak se podíval na šavli ve svých třesoucích se rukou. Náhle šavli vrazil Fanionovi. "Dej mu to ty!" zasyčel. A odešel z pódia.

Starší učitel se na Okaje usmál. "To je zasloužené, mladý muži," řekl a jeho hlas se nesl po celém sále. "Za pět let jsi hodně vytrpěl, jak tělesné strádání, tak citovou krutost. Pokud to k něčemu je - a já doufám, že je - máš mou úctu a obdiv. Doufám, že až odsud odejdeš, poneseš si s sebou aspoň pár hezkých vzpomínek. Chtěl bys říci pár slov svým druhům kadetům?"

Okaj kývl. Popošel dopředu, zastavil se a přelétl pohledem shromážděné kadety. - "Hodně jsem se tady naučil," řekl.

"Jednoho dne tyto vědomosti dobře využiju." Bez dalšího slova sestoupil z pódia a odešel ze sálu.

Fanion ho následoval z pódia a přistoupil k Premianovi. "Přimluví se za tebe a nechám tvé papíry znovu přezkoumat."

"Děkuji, pane. Za všechno. Měl jsi s těmi kolečky pravdu. Viděl jsem, že má Jashin zavřenou ruku, když lovil v pytli. Už měl pro Okaje kolečko připravené."

"Jashin bude mít vážné potíže," řekl Fanion. "Urozený pán Gargan není právě shovívavý muž."

Později toho dne Premiana zavolali do Garganovy pracovny. Generál byl pořád v brnění a tvář měl popelavou. "Sedni si, chlapče," vyzval Premiana. Ten poslechl. "Chci se tě na něco zeptat a spoléhám na tvou čest, že mi odpovíš pravdivě."

"Ano, pane," řekl Premian a srdce mu pokleslo.

"Je Okaj tvůj přítel?"

"Ne, pane. Mluvili jsme spolu jen párkrát. Máme málo společného. Proč se ptáš, pane?"

Gargan na něj chvíli jen zíral, pak si povzdechl. "Na tom nezáleží. Zlomilo mi srdce, když jsem ho viděl, jak si bere tu šavli. Nicméně tobě do toho nic není. Zavolať jsem tě sem, abych ti řekl, že při známkování došlo k chybě. Získal jsi vyznamenání."

"Děkuji, pane. Jak... se to stalo?"

"Byl to čestný omyl, a já doufám, že přijmeš mou omluvu."

Premian odešel z pracovny a vrátil se do svého pokoje, kde ho o půlnoci probudilo klepání na dveře. Vstal a zvedl závoru. Stál tam Okaj. Nadir byl oblečený na cestu. "Ty odcházíš? Ale ceny se předávají až zítra."

"Mám svou šavli," řekl Okaj. "Přišel jsem ti sem poděkovat. Myslel jsem, že celá ta gothirská čest je jenom fáleš. Mýlil jsem se."

"Hodně jsi tu vytrpěl, Okaji, ale vyšel jsi z toho vítězně, a já tě za to obdivuji. Kam teď půjdeš?"

"Zpátky ke svému kmeni."

Premian natáhl ruku a Okaj mu s ní potřásl. Když se Nadir otočil k odchodu, Premian ještě promluvil. "Mohl bych se tě na něco zeptat?"

"Ale ovšem."

"Když jsme byli na pohřbu vašeho přítele, Čchen-šia, otevřel jsi raketu a vtiskl mu do ruky malý balíček. Byla na něm krev. Často jsem přemýšlel, co v něm bylo. Je to nějaký nadirský obřad?"

"Ano," přitakal Okaj. "Dal jsem mu sluhu do příštího života."

S tím Okaj odešel.

O tři dny později, po neustálých stížnostech na zápach vycházející zpoza části nové zdi v severní věži, dělníci vypáčili několik kamenných kvádrů. Za nimi našli tlející tělo, jemuž byly vyříznuty oči.

7

NUANGSUAN BYL MAZANÁ STARÁ LIŠKA a nikdy by nepřivedl svůj lid na území Dřevěných zad, kdyby se na něho štěstěna nepřestala usmívat. Zastínil si oči a prohlížel okolní krajinu. Zarazil se u skalních věží na západě. Dojel k němu synovec Meng. "To jsou Věže zatracených?" zeptal se tichým hlasem, aby nevyvolal duchy, kteří tam přebývali. "To jsou," řekl Nuang chlapci, "ale my se nedostaneme dost blízko, aby nás démoni napadli." Chlapec otočil konika a odcválal zpátky k malému zástupu. Nuang ho sledoval. Čtrnáct válečníků, padesát dvě ženy a třicet jedno dítě. To nebyla zrovna velká síla, když měli vstoupit na takovou půdu. Ale kdo mohl tušit, že gothirská jízda bude tak blízko Měsíčních hor? Když Nuang vedl nájezd na gothirské sedláky na blatech ve snaze zmocnit se jejich koní a koz, učinil tak s vědomím, že tam už pět let nebyli posádkou žádní vojáci. Měl štěstí, že unikl se čtrnácti muži, když kopiníci zaútočili. Přes dvacet válečníků mu rozsekali na kusy, dva z jeho synů a tři synovce mezi nimi. Když ti zatracení gaidžinové šli po jeho stopě, neměl na vybranou, musel odvést zbytek svého lidu na tohle prokleté místo.

Nuang kopl konika do běhu a vyvedl lid na vyšší místo. Silhaje do ranního sluníčka prohlížel stezku, po které přijeli. Po kopinících nebylo ani vidu, ani slechu. Možná se také báli Dřevěných zad. Ale co potom dělali tak blízko blat? Na východní pláň nikdy žádný gothirsky oddíl nevstoupil, pouze když se válčilo. Jsou snad Gothirané s někým ve válce? S Vlčími hlavami, možná, nebo se Zelenými opicemi? Ne, to by se byl určitě doslechl od kočovných kupců a obchodníků.

Byla to záhada, a Nuang neměl záhady rád. Znovu se podíval na svůj malý oddíl - teď příliš malý, aby ze svého klanu vybudoval plnoprávný kmen. Budu je muset odvést zpátky na sever, pomyslel si. Předklonil se a odplivl si. Jak se budou smát, až bude Nuang žebrať o povolení vstupu na kmenové území. Nuang Nešťastný, tak ho nazvou.

Meng a dva další mladíci vycválali na hřeben. Meng dorazil první. "Jezdci," pravil ukazuje na západ. "Goidžinové, ti dva. Můžeme je zabít, strýčku?" Chlapec byl vzrušený a v tmavých očích mu jiskřilo. Nuang přenesl pohled tam, kam Meng ukazoval. Z této vzdálenosti a přes žárem rozechvělý vzduch jenom tak tak jezdce rozeznal, a chvíli mládencům záviděl jejich oči. "Ne, ještě nezaútočíme. Můžou to být zvědové většího oddílu. Ať se přiblíží."

Pobodl konika dolů na pláň, čtrnáct válečníků mu jelo po boku a rozestoupilo se do útočné řady. Nuang si zavolal Menga a řekl: "Co vidíš, chlapče?"

"Pořád jen ty dva, strýčku. Goidžinové. Jeden má vousy a má kulatou černou přílbu a černou kazajku se stříbrnými chrániči na ramenou. Ten druhý má žluté vlasy - a nemá meč. Na prsou má pochvy s noži. Ach!"

"Co?"

"Ten černobradý má velkou sekeru se dvěma lesklými čepelemi. Jedou na gothirských koních, ale vedou čtyři osedlané koníky."

"To už teď vidím taky." zavrčel Nuang nedůtklivě. "Jdi dozadu."

"Chci se taky zúčastnit zabíjení, strýčku!"

"Ještě ti není dvanáct a budeš mě poslouchat, nebo na zadku ucítíš můj bič!"

"Je mi skoro třináct." oponoval mu Meng, ale váhavě zatahal za otěže a odcouval s poníkem dozadu. Nuang Suan čekal a pokroucenou ruku měl položenou na slonovinou vykládaném jílci šavle. Oba jezdci pomalu překonávali vzdálenost, jež je dělila, až Nuang konečně jasně uviděl jejich rysy. Světlovlasý gaidžin byl velmi bledý, jeho chování prozrazovalo jistou nervozitu a strach, rukama pevně svíral otěže a tělo měl v sedle ztuhlé. Nuang přelétl pohledem na bradáče. Na něm nebyl vidět žádný strach. Ale i tak, jeden muž a jeden zbabělec proti čtrnácti? Nuangovo štěstí se nyní určitě muselo změnit. Jezdci přitáhli otěže těsně před skupinou a Nuang se zhluboka nadechl, připraven nařídít svým mužům útok. Při nádechu se podíval znovu na bradáče a zjistil, že hledí do těch nejstudenejších očí, jaké kdy viděl - měly barvu zimních bouřkových mračen, byly šedé a nepoddajné. Nuanga hryzly pochyby a on si vzpomněl na zbývajících syny a synovce, z nichž mnozí již byli zranění, jak dokazovaly jejich zakrvácené obvazy. Napětí sílilo. Nuang si olízl rty a znovu se připravil vydat rozkaz. Bradáč téměř nezatelně zavrtěl hlavou. Pak promluvil, hlubokým, a pokud něco, tak ještě chladnějším hlasem, než byl jeho pohled. "Pečlivě si svoje rozhodnutí promysli, staříku. Vypadá to, že v poslední době neměl zrovna štěstí," řekl. "Žen máš víc než mužů, tak třikrát? A jezdci s tebou vypadají zakrvácení a utahaní."

"Třeba se naše štěstí obrátilo." slyšel Nuang sám sebe říkat.

"Třeba," souhlasil jezdec. "Mám náladu na obchod. Mám čtyři nadirský koníky a pár mečů a luků."

"Máš skvělou sekeru. Ta je taky na prodej?"

Muž se usmál. Nebyl to příjemný pohled. "Ne, tohle je Snaga, což ve starém jazyce znamená Průvodkyně, čepel bez návratu. Jestli si chce někdo její jméno ověřit, stačí jenom říct."

Nuang cítil, jak se muži kolem něj vrtí. Byli mladí, a přes nedávné ztráty dychtili po boji. Nuang najednou pocítil celou váhu svých sedadesáti let. Otočil koně, nařídil svým mužům, aby připravili tábor na noc poblíž kamenných věží, a vyslal jezdce, aby dávali dobrý pozor na nepřátelské oddíly. Všichni okamžitě poslechli. Nuang se obrátil zpátky k bradáči a přinutil se k úsměvu. "Jsi vítán v našem táboře. Dnes večer si promluvíme o obchodu."

Později, když padl soumrak, seděl Nuang u malého ohýnku s bradáčem a jeho společníkem. "Nebylo by to bezpečnější mezi skálama?" zeptal se černobradý válečník.

"Bezpečnější před muži" řekl mu Nuang. "To jsou Věže zatracených a v jejich průsmycích se prý plíží démoni. Je tam pohřbený nějaký starý kouzelník a jeho ďáblové s ním. Aspoň tak se to povídá. Takže, co chceš výměnou za ty vyzáblé koníky?"

"Jídlo na cestu a průvodce k nejbližší vodě a potom k hrobce Ošikaje Zhouby démonů."

Nuanga to překvapilo, ale dál se tvářil neutrálně. Co může gaidžin hledat u hrobky? "To je obtížná cesta a nebezpečná. Tohle je půda Dřevěných zad. Dva muži a průvodce, to bude... lákavá... kořist."

"Už je to zlákal," sdělil mu bradáč. "Proto máme koníky a zbraně na výměnu."

Sieben, znuděný pokračujícím handlováním, vstal a odešel od ohně. Nadirský klan vztyčil své stany v hrubém kruhu a mezi nimi nastavěl zástěny proti větru. Ženy vařily nad malými ohničky a muži seděli ve třech malých skupinkách a dělili se o džbánky fyrrdu - což byl alkohol vyráběný z kyselého koziho mléka. Přes ohně a zástěny byla noc studená. Sieben došel ke koním a odepjal svou pokrývku, kterou si bezstarostně přehodil přes rameno. Když poprvé zahlédl nadirské jezdce, došel k závěru, že smrt i přes Drussovou ohromnou sílu přijde rychle. Teď se však reakce uklidnily a on se téměř zalykal úlevou. Jakási mladá Nadirka vstala od ohně a přinesla mu dřevěnou misku s dušeným masem. Byla vysoká a štíhlá, rty měla plné a svůdné. Sieben zapomněl na únavu, poděkoval jí a usmál se. Nadirka beze slova odešla a Sieben zrakem prodléval na jejich pohupujících se bocích. Maso bylo horké a silně kořeněné, jeho chuť pro něj byla nová. Básník se najedl s chutí a misku vrátil ženě, která teď seděla se čtyřmi dalšími. Sieben si dřepel mezi ně. "Jídlo vhodné pro prince," řekl jí "Děkuji ti, má paní."

"Nejsem tvoje paní," sdělila mu jasně a bez zájmu.

Sieben po ní šlehl svým nejlepším úsměvem. "To opravdu nejsi, což je, jak jsem si jistý, moje smůla. Je to jenom výraz, který my... gaidžinové používáme. Snažím se říct tohle: Děkuji ti za tvou laskavost a za tvé vynikající vaření."

"Už jsi mi poděkoval třikrát, a pes, on se připravuje docela snadno," řekla mu, "pokud ho necháš viset, až se jemu v očích objeví červi."

"Pochoutka." opáčil Sieben. "Tuhle radu si budu dlouho pamatovat."

"A nesmí být moc starý." pokračovala žena. "Mladí psi jsou víc dobří."

"Ovšem," řekl básník vstávaje.

Žena náhle naklonila hlavu a jejich pohledy se setkaly. "Mého muže zabili," řekla, "gothirští kopiníci Teď jsou moje

pokrývky studené a není tady nikdo, kdo by mi za studené noci rozechl krev."

Sieben se znovu posadil rychleji, než zamýšlel. "To je tragédie." pravil tiše a zadíval se jí hluboko do mandlových očí.

"Krásná žena by nikdy neměla trpět samotou ve studených pokrývkách."

"Můj muž, on byl skvělý bojovník. On zabil tři kopiníky. Ale pářil se jako pes v říji. Rychle. Pak usnul. Ty nejsi bojovník. Co ty jsi zač?"

"Já jsem učenec," vysvětloval Sieben a naklonil se k ní. "Studuji mnoho věcí - dějiny, poezii, umění. Ale hlavně studuji ženy. Přitahují mne." Zvedl ruku a pohladil ji po dlouhých tmavých vlasech, které jí shrnul z čela. "Miluji vůni ženských vlasů, hlazení po kůži, měkký dotek rtů. A nejsem moc rychlý."

Žena se usmála a řekla něco nadírký svým přítelkyním. Všechny ženy se zasmály. "Já jsem Niobé." oznámila mu.

"Uvidíme, jestli ty se páříš stejně dobře, jako mluvíš."

Sieben se usmál. "Vždycky jsem měl rád přímý přístup. Je ale tohle dovoleno? Chci říct, co..." Ukázal na muže u táborových ohňů.

"Pojď ty se mnou," vyzvala ho a ladně se zvedla. "Chci vidět, jestli to, co se povídá o gaidžinech, je pravda." Natáhla se, vzala ho za ruku a odvedla do temného stanu.

U vůdcovského ohně se Nuang zachichotal. "Tvůj přítel se rozhodl vlézt na hřbet tygřici. Niobé má dost ohně, aby roztavila železo každého muže."

"Myslím, že to přežije." prohodil Druss.

"Chceš ženu, aby ti zahřála přikrývky?"

"Ne. Mám ženu doma. Co se stalo tvým lidem? Vypadá to, že vás pěkně zřídili."

Nuang plívl do ohně. "Napadli nás gothirští kopiníci, vrhli se na nás z ničeho nic na těch svých obrovských koních.

Dvacet mužů jsem ztratil. Mluvil jsi pravdu, když jsi říkal, že mi štěstěna nepřeje. Musel jsem udělat něco, co mi znepřátelilo bohy kamene a vody. Ale kňučet kvůli tomu není k ničemu. Kdo jsi? Ty nejsi Gothiřan. Odkud jsi?"

"Ze země Drenaje, daleko za modřejma horama na jihu."

"Jsi daleko od domova, Drenajče. Proč hledáš hrobku?"

"Jeden nadírký šaman mi řekl, že bych tam mohl najít něco, co pomůže mýmu umírajícímu kamarádovi."

"Hodně riskuješ, abys tomu příteli pomohl. Tohle není pohostinná země. Já sám jsem uvazoval o tom, že tě zabiju, a to patřím mezi mírumilovnější z našich lidí."

"Mě není snadný zabít."

"To jsem poznal, když jsem se ti podíval do očí, Drenajče. Viděl jsi už moc bitev, co? Za tebou je hodně hrobů. Jednou mezi můj lid přišel jiný Drenajec. Byl to taky válečník. Říkali mu Těžko-ho-zabít a bojoval v bitvě proti Gothiřanům. O hodně let později přišel mezi nás žít. Ty příběhy mi vyprávěli, když jsem byl malý. Jsou to jediné příběhy, co jsem kdy o Drenaji slyšel. Jmenoval se Anděl."

"Už jsem to jméno někde slyšel" prohodil Druss. "Co víc o něm víš?"

"Jen to, že si vzal dceru Dubové hlavy a měli spolu dva syny. Jeden byl vysoký a hezký a vůbec nevypadal jako Anděl, ale ten druhý byl mocný válečník. Oženil se s nadírkou dívkou a opustili kmen a vydali se na jih. To je vše, co vím."

Přišly k nim dvě ženy a poklekly vedle nich. Nabídky mužům misky s masem. Ze stanu Niobé se ozvala řada krátkých, pronikavých výkřiků a ženy se zasmály. Druss zrudl a mlčky snědl maso. Ženy odešly. "Tvůj přítel bude za úsvitu unavený," prohodil Nuang.

Druss tiše ležel a vzhlížel ke hvězdám. Málokdy špatně usínal, ale dnes v noci byl neklidný. Sedl si a odhodil pokrývky. Tábor byl tichý, ohně pohasly do žhavých uhlíků. Nuang mu nabídl přístřeší ve svém stanu, ale Druss odmítl, raději spal pod širým nebem.

Ted' zvedl sekeru, přilbu a stříbrem obité rukavice, vstal a protáhl se. Noc byla chladná a pod zástěnami roztaženými mezi stany šeptal mrazivý větrík. Druss byl neklidný. Nasadil si přilbu a natáhl rukavice. - Mlčky prošel táborem a protáhl se za natažené plátěné zástěny ven na otevřenou step. U keře tlustice seděla hlídka s pláštěm z kozí kůže přitaheným k tělu. Když k němu Druss přistoupil, všiml si, že je to ten štíhlý chlapec, Meng, kterého mu Nuang představil jako svého nejmladšího synovce. Mladík vzhlédl, ale nic neříkal.

"Všude klid?" zeptal se Druss. Chlapec kývl, očividně byl celý nespávající.

Druss se vydal směrem k věžím z černého kamene a sedl si na balvan asi padesát stop od chlapce. Za dne byla step horká a nehostinná, ale chladné kouzlo noci jí propůjčilo jakýsi nádech číhající zloby, která hovořila o bezejmenných hrůzách kradoucích se mezi zastíněnými skalami. Oči klamaly mozek. Pokřivené balvany se změnily v příkrčené demony, kteří se mihotali a pohybovali, a vítr svištěcí nad stepem se změnil v šepavý hlas, slibující bolest a smrt. Na Drussa tato lunární kouzla neměla nejmenší vliv. Zahnal podobné myšlenky a vzhlédl k měsíci. V duchu zalétl k Roweně doma na statku. Tolik se snažil během těch let od její záchranu, aby se cítila milovaná, potřebná. Ale hluboko v nitru cítil hryzavou bolest, kterou nemohl ignorovat. Milovala toho válečníka Michaneka, a on miloval ji. Drussa nebolela žárlivost, byla to hluboko zakořeněná hanba. Když ji před mnoha a mnoha lety ukradli nájezdníci, Druss se jí vydal hledat s umíněným odhodláním, naprosto si nepřipouštěl žádné protivenství. Cestoval do Mašrápuru, a tam, aby získal dost peněz na plavbu do Ventríe, se stal rohovníkem. Poté překročil oceán, a přitom se zapletl do bitev s korzáry a piráty a připojil se k demoralizovanému vojsku prince Gorbena a stal se jeho prvním bojovníkem. To vše proto, aby našel Rowenu a zachránil ji před tím, co považoval za život v nejhlubším otroctví.

Ale nakonec se dozvěděl pravdu. Když ztratila Rowena paměť, zamilovala se do Michaneka a žila jako velice vážená a milovaná žena v přepychu, šťastná a spokojená. Přes to, že tohle Druss věděl, dál bojoval po boku vojáků, kteří zničili město, v němž žila, a zabili také muže, kterého milovala.

Druss se díval, jak Michanek stojí proti nejlepším z nesmrtelných, a viděl je užasle couvat, když tam bojovník stál s

desítkami ran a tuctem mrtvých soupeřů okolo.

"Tys byl chlap, Michaneke." zašeptal Druss s povzdechem. Rowena nikdy nedávala najevo hořkost kvůli jeho účasti na Michanekově smrti. Vlastně o tom muži spolu nikdy nemluvili. Tady, v této osamělé pustině, si Druss uvědomil, že to je chyba. Michanek si zasloužil něco lepšího. Stejně jako Rowena - sladká, něžná Rowena. Ona se jenom chtěla provdat za sedláka, kterým by se byl Druss stal, postavit dům a vychovávat děti. Druss býval sedlákem, ale už se jím nikdy nemohl stát. Okusil radost bitev, osvěžující drogu násilí, a ani jeho láska k Roweně ho nemohla udržet připoutaného k jejich horskému domovu. A děti? Nedostalo se jim požehnání. Druss by měl rád syna. Pocítil lítost, ale rychle ji z mysli zahnal V duchu se vrátil k Siebenovi a usmál se. Tolik se nelišíme, pomyslel si. Oba vynikáme v temném, neplodném umění. Já žiju pro boj a nepotřebuju k němu mít nějaký důvod, a ty žiješ pro sex bez pomýšlení na lásku. Co nabízíme zmučenému světu? přemítal. Zvedl se vítr a Drussův neklid vzrostl. Bojovník přimhouřil oči a rozhlížel se po stepi. Všude panovalo ticho. Druss vstal a vrátil se k chlapci. "Co hlásili jezdcí?" zeptal se. "Nic," odpověděl Meng. "Ani stopy po gaidžinech nebo Dřevěných zádech." "Kdy je další výměna stráží?" "Až se měsíc dotkne nejvyššího vrcholku." Druss vzhledl. To bude brzy. Opustil chlapce a znovu se vydal na pláň. Jeho nepokoj stále rostl. Měli se utábořit ve skalách, a k čertu se strachem z démonů! Na dohled se objevil jezdec. Zamával na Menga a odklusal do tábora. O několik minut později vyjel z tábora jeho nástupce. Přijel další jezdec, pak ještě jeden. Druss chvíli čekal, pak se obrátil k chlapci. "Neposlali ven čtyři?" "Ano. Předpokládám, že Jodaj někde usnul." Vítr se změnil. Druss zvedl hlavu a zavětril. Popadl chlapce za rameno a prudce ho zvedl. "Vzbud' strýce, hned! Řekni mu, ať všechny odvede do skal."

"Dej tu pracku pryč!" Chlapec se chabě ohnal, ale Druss si ho přitáhl blíž. "Poslouchej mě, chlapče, přichází smrt! Rozumiš? Možná už nezbyvá žádný čas. Tak utíkej, jako by na tom závisel tvůj život, protože taky nejsi závislý." Meng se obrátil a vyrazil zpátky k táboru. Druss, se sekerou v ruce, hleděl na zdánlivě prázdnou step. Pak se také obrátil a odklusal do tábora. Nuang již byl venku, když se Druss sehnul pod zástěnu proti větru. Ženy spěšně sbíraly pokrývky a jídlo a tišily děti. K Drussovi se rozběhl Nuang. "Co jsi viděl?" zeptal se.

"Neviděl, cítil. Zahuštěný husí sádlo. Kopiníci to používají, aby chránili kůži na postrojích, a taky aby jim nerezavěla kroužková zbroj. Někde ukryli koně a už jsou blízko."

Nuang zaklel a odešel. Když se ze stanu vynořil Sieben a přehazoval si přes rameno bandalír, Druss na něj zamával a ukázal ke skalám asi sto kroků daleko. Nadirové vylezli ze stanů, otevřeli zástěny a rozběhli se přes otevřené prostranství. Druss viděl, jak zbývající válečníci odvádějí koně do hluboké rozsedliny ve skalách. Sám se zařadil za zástup. Jedna z běžících žen upadla a Druss jí pomohl na nohy. Žena nesla nemluvně a také držela za ruku batole. Druss popadl hošíka do náručí a utíkal dál. Když se z nedaleké strže vynořilo padesát kopiníků, do skal se ještě nedostala hrstka nadirských žen. Kopiníci zaútočili pěšky a čepele se jim v měsíčním světle jasně třpytily.

Druss podal batole zděšené matce, potěžkal Snagu a obrátil se k blížícím se vojákům. Několik nadirských válečníků vyšplhalo výš na skaliska a posílalo do řad nepřátel šípy s černými dřívky. Ale gothirští kopiníci měli skvělou zbroj, kyrysy a kroužkové chrániče a přilby s hledím, které jim chránily celý obličej. Každý měl na levém předloktí připevněný kulatý puklíř. Většina šípů se neškodně odrazila, jen jeden zasáhl jednoho muže hluboko do stehna. Muž klopýtl a upadl, přilba s chocholem z koňských žíní se mu skulila z hlavy. "Stílejte nízko!" křikl Druss.

Průchod do skal byl úzký a Druss k němu zacouval. První tři kopiníci doběhli do rozsedliny a on se jim s řevem vrhl vstříc. Snaga rozdrtila prvním muži přilbu a druhého zabil Druss sekem druhou čepelí, kdy mu rozřal bok a rozerval břicho. Třetí voják se pokusil seknout šavlí Drussa po hlavě, ale čepel se odrazila od jeho černé přilbice. Snaga zazpívala a udeřila dalšího muže do kroužkového okruží. Kroužky byly kvalitní a zabránily tomu, aby se čepel dostala ke kůži, jenže pouhá váha úderu zarazila kroužky muži do krku a rozdrtila mu vaz na maděru. Přibíhali další vojáci. První se pokusil odrazit čepel plechem posíleným dřevěným puklířem, avšak stříbrná čepel štit čistě rozřala vejplů a zpola prosekla i paži pod ním. Muž se s bolestiplným řevem složil na zem a podrazil přitom nohy ještě dalším dvěma útočníkům za sebou. Úzká rozsedlina dovolovala útočit jen třem mužům najednou a ostatní kopiníci se tlačili za jejím ústím. Shora na ně Nadirové shazovali kamení a vysílali střely do nechráněných nohou.

Druss sekal a tesal a mocná sekera byla zmáčená krví...

A kopiníci ustoupili. U Drussových nohou zasténal jakýsi muž. Byl to onen voják se zpola uřatou paží. Druss poklekl, sundal mu přilbu a popadl zraněného za vlasy. "Kolik je vás v oddíle?" zeptal se Drenajec. "Mluv a budeš žít, poněvadž ti dovolím vrátit se ke kamarádům."

"Dvě roty. Přisahám!"

"Vstaň a utíkej, protože za lučištníky nahoře neručím."

Muž vyklopýtl na otevřené prostranství a rozběhl se. Od kyrysu se mu odrazily dva šípy a třetí mu uvízl ve stehně. Muž srdnatě kulhal dál a podařilo se mu dostat ke svým druhům.

Dvě roty... padesát mužů. Druss se podíval na těla, na která dohlédl. Sedm jich zemřelo pod jeho sekerou, další zasáhl šípy a už nebudou znovu bojovat. Takže jich pořád zbývalo asi čtyřicet - ne dost na to, aby vzali skály útokem, ale dost na to, aby je tu zadrželi, dokud nepošlou pro posily.

Dolů k místu, kde stál, slezli tři mladí Nadirové a začali mrtvým sundávat zbroj a sbírat zbraně. Nuang slezl také.

"Myslíš, že odejdou?"

Druss zavrtěl hlavou. "Budou hledat jinou cestu dovnitř. Musíme se stáhnout dál do skal, jinak najdou způsob, jak nám vpadnout do zad. Kolik bylo v té skupině, co vás napadla na blatech?"

"Ani ne sto."

"Takže zůstává otázka: Kde jsou ty druhý dvě roty?"

Náhle kopiníci zaútočili znovu. Nadirští mládenci utekli zpátky a Druss popošel dopředu. "Pojďte a chcípněte, vy čubčí syni!" zařval z plna hrdla, a jeho hlas duněl a odrážel se ve skalách. První kopiník se rozmáchl syčivým obloukem, míře

šavlí Drussovi na hrdlo, ale Snaga se vymrštila a čepel roztříštila. - Voják se vrhl dozadu, čímž srazil dva ze svých druhů. Jak po nich Druss skočil, muži se otočili a utekli.

Po Drussově boku se objevil Nuang s mečem v ruce. Z nadírského tábora vyšlehly plameny a Nuang zaklel, ale Druss se uchechtl. "Stany se dají nahradit, staříku. Mně to připadá, že se ti štěstí obrátilo k lepšímu."

"No ano," opáčil Nuang hořce. "Skáču radostí nad tímhle obratem štěstěny!"

Niobé ležela na břiše a dívala se do úzké pukliny v černé čedičové skále. "Tvůj přítel je velmi velký bojovník," poznamenala a odhrnula si jako havran černé vlasy z obličeje.

Sieben si k ní dřep. "To je jeho nadání," přiznal podrážděn jejím obdivným tónem a tím, jak upírala tmavé, mandlové oči na válečníka dole.

"Proč ty nebojuješ po jeho boku, básníku?"

"Drahoušku, když se Druss začne ohánět tou hroznou sekerou, poslední místo, kde bys chtěla být, je vedle něho. A stejně, Druss má vždycky rád, když bojuje proti přesile. To z něj dostane to nejlepší, víš."

Niobé se překulila, opřela se o loket a podívala se mu do očí. "Proč ty už se nebojíš, básníku? Když my jsme utíkali sem, ty ses třásl."

"Nemám rád násilí," přiznal Sieben, "zvlášť když je namířené proti mně. Ale oni nás sem pronásledovat nebudou. Jsou to kopiníci, mají těžkou zbraň. Jsou cvičeni pro jezdecké útoky na volném prostranství. Boty mají okované a s vysokými podpatky, aby se lépe udrželi ve tmenech. Naprosto se nehodí k tomu, aby šplhali po sopečných skalách. Ne, ti se teď stáhnou a pokusí se nás chytit na otevřené zemi. Proto jsme prozatím v bezpečí."

Niobé zavrtěla hlavou. "Nikdo tady není v bezpečí," řekla mu. "Podívej kolem sebe, básníku. Tyhle černé kameny, ony jsou součástí Věží zatracených. Tady přebývá zlo. Právě teď se k nám můžou plížit démoni!"

Sieben se zachvěl, ale dokonce i ve slábnoucím měsíčním světle zahlédl pobavený záblesk v jejích očích. "Tomu ani na chvíli nevěříš," poznamenal.

"Možná věřím."

"Ne, jenom se mě snažíš vylekat. Chtěla bys vědět, proč Nadirové věří, že tu jsou démoni?" Kývla. "Protože tahle oblast je - nebo kdysi byla - sopečná. Plivala oheň, jedovatý popel a doruda rozžhavenou lávu. Ti, kdo tudy cestovali, mohli slyšet z podzemí silné dunění." Otočil se a ukázal na dvojici věží zvedajících se k světlající obloze. "To jsou kužele z duté, vychladlé lávy."

"Ty nevěříš na demony?" zeptala se ho Niobé.

"Ano." odpověděl střízlivě, "věřím. Existují bestie, které je možné povolat z jámy pekelné - ale ty jsou ve srovnání s demony, které každý člověk nosí ve svém srdci, jako štěňata."

"Ty máš ve svém srdci demony?" zašeptala s rozšířenými očima.

"Lidé úplně bez fantazie," pravil Sieben, potřásl hlavou a vstal. Rychle sešplhal dolů, kde čekal Druss s Nuangem a několika Nadiroy. Všiml si, jak Nadirové stojí těsně kolem Sekerobijce, visí mu na rtech a zubí se, když Druss promluvil. Před pár hodinami toužili po jeho krvi. Teď byl pro ně hrdina. Přítel.

"Ohó, starý brachu!" zavolal Sieben a Druss se k němu otočil.

"Co myslíš, básníku? Už jsme jim viděli paty?"

"Myslím, že ano. Ale měli bychom radši najít jinou cestu z těch kopců. Nechtěl bych, aby mě chytili na volné pláni." Druss kývl. Na kazajce a ve vousech měl krev, ale čepele sekery již stačil očistit.

Nad vzdálenými horami vysvitlo slunce a Druss došel k ústí rozsledliny. Kopiníci se ve tmě stáhli a nebyli nikde v dohledu.

Nadirové asi hodinu nervózně cekali ve skalách, pak jich několik slezlo dolů do ohořelých trosek tábora a posbíralo těch pár věcí, které oheň nezničil.

K Drussovi a Siebenovi došel Nuang. "Niobé mi říkala, že si myslíš, že ve skalách je to bezpečné." řekl a Sieben mu znovu vysvětlil, co je to sopečná činnost. Na Nuanga to zřejmě dojem neudělalo, snědou, plochou tvář měl bezvýraznou a v očích ostražitý výraz.

Druss se zasmál. "Kdybych si měl vybrat mezi démonama, co jsme neviděli, a kopiníkama, co jsme viděli, tak vím, co si vyberu."

Nuang zavrčel, pak si odkašlal a uplivil si. "Zabíjí ta tvoje sekera i demony?"

Druss se chladně usmál a potěžkal Snagu. Zvedl čepele Nuangovi pod nos. "Do čeho se zasekne, to taky zabije."

Nuang se zešíroka usmál. "Myslím, že se projdeme po Kopcích zatracených," prohodil.

"S tebou se člověk nikdy nenudí, Drusse," zamumlal Sieben. Když ho Druss poplácal po rameni, básník se podíval na jeho zakrvácenou ruku. "No děkuji. Přesně tohle košile z modrého hedvábí potřebuje, skvrnu od zaschlé krve!"

"Mám hlad," prohlásil Druss a s úsměvem se otočil. Sieben vytáhl z kapsy kamaší kapesník a otřel tu pohoršlivou skvrnu. Potom se vydal za válečníkem nahoru do skal. Niobé mu přinesla jídlo, studené maso a kozí sýr, a zatímco jedl, přisedla si k němu.

"Máme nějakou vodu?" zeptal se.

"Zatím ne. Gaidžinové zničili všechny sudy, jenom čtyři zůstaly. Dneska bude sucho a horko. To moc hezká košile," dodala a natáhla ruku, aby mohla pohladit hedvábí. Prsty prodlala na perletových knoflíčcích u krku.

"Ušili mi ji v Drenanu," řekl jí.

"Všechno je tak měkké." zamumlala, sjela mu rukou po vlněných kamaších a položila mu dlaň na stehno. - "Tak měkké."

"Zvedni ruku trochu výš, a už to tak měkké nezůstane," varoval ji Sieben. Nadírka k němu vzhledla, zvedla obočí a pak mu vyjela rukou po vnitřní straně stehna. "Á." vydechla, "to je pravda."

"Čas vyrazit, básníku!" zavolal Druss.

"Tvoje načasování je dokonalé." opáčil Sieben.

Dvě hodiny zástup postupoval hlouběji do černých kopců. Nic tu nerostlo a nad hlavy se jim zvedaly stěny z černého sopečného kamene. Skupina se mlčky drala dál, Nadirové kolem sebe vrhali ustrašené pohledy. Dokonce i děti zůstávaly zticha. Nikdo se nevezl, protože půda tady byla zrádná. Kolem poledne se pod jedním koníkem propadla zem a zvíře upadlo a zlomilo si přední nohu. Chvilí sebou mlátilo, dokud na něj neskočil jeden mladý nadirský válečník a nepodířil mu krk. Z rány se na kamení vyřinula krev. Dopředu popošly ženy, vytáhly koníka z jámy a rozbouraly ho. "Čerstvé maso na večer," řekla Niobé Siebenovi.

Horko teď bylo hrozné, tak silné, že se Sieben přestal potit a cítil, jak se mu mozek scvrkává na velikost ořechu. Za soumraku vyčerpaná skupina dorazila doprostřed kopců a utábořila se pod jednou z dvojice věží. Sieben víc než hodinu toužil po doušku vody z jednoho ze zbývajících sudů a pak stál v řadě s válečníky na jediný šálek. Voda chutnala lépe než nektar.

Později, těsně před soumrakem, vyšel z tábora a vyšplhal se na zubatá skaliska stoupající k západnímu vrcholku. Šplhání nebylo těžké, ale bylo to únavné. Jenomže Sieben se potřeboval dostat pryč od ostatních, být chvíli sám. Na vrcholku se posadil a zadíval se na krajinu. Po obloze se ploužily bílé obláčky, mírumilovné a klidné, a zapadající slunce se občas za nějaký schovalo a zalévalo vzdálené hory zlatým světlem. Větrík tu byl nádherně chladný a výhled výjimečný. Když slunce kleslo ještě níž, vzdálené pohoří ztratilo barvu a obloha nad ním se zabarvila do fialová, potom do stříbrošeda a nakonec do bledězlata. Obláčky také změnily barvu, přešly z čistě bílé do korálově rudé na pozadí moře královské modří. Sieben se opřel o skálu a vpíjel se pohledem do té krásy. Potom obloha potměla a objevil se měsíc, zářivý a čistý. Sieben si povzdechl.

Vyšplhala k němu Niobé a posadila se vedle něj.

"Chtěl jsem být sám," utrousil.

"Jsme sami," poukázala ona.

"Jak je to ode mě hloupé. Ovšemže jsme sami." Obrátil se od ní a zadíval se dolů do kužele věže. Mraky prorazil paprsek měsíčního světla a osvětlil jádro.

Niobé mu položila ruku na rameno. "Podívej na tu plošinu támhle dole." řekla.

"Nemám náladu na sex, srdíčko. Ne teď."

"Ne, podívej! Na konci té plošiny." Pohledem sledoval, kam ukazuje. Asi o dvacet stop níž a napravo byl - nebo aspoň vypadal, že tam je - vstup vysekaný do skály.

"To je klam světla," prohlásil Sieben s pohledem upřeným do kužele.

"A támhle," pokračovala, "schody!" Byla to pravda, na druhé straně římsy byly do stěny kužele vytesány schody.

"Jdi dolů a sežeň Drussa," nařídil jí.

"Tady sídlí démoni," zašeptala, když odcházela.

"Řekni mu, ať přinese provaz, pochodně a křesadlo."

Niobé se zastavila a ohlédla se. "Ty chceš jít tam dolů? Proč?"

"Protože jsem od přírody zvědavý muž, drahoušku. Chci vědět, proč by někdo vytesával otvor do vnitřku sopky."

Měsíční světlo teď zesílilo, když se mraky rozešly, a Sieben se přesunul kolem okraje kráteru blíž ke starobylým stupňům vytesaným do skály. Těsně nad prvním z nich byly v měkké skále vidět rýhy od provazu. Stupně samotné byly buď vysekané ve velkém spěchu, nebo je silně poškodily živly - možná že obojí, napadlo Sieben. Naklonil se nad okraj a hmatl po prvním schodu. Kámen se mu pod prsty oddolil. Tyhle stupně za žádných okolností nemohly udržet váhu člověka.

Vyšplhal k němu Druss, Nuang a několik nadirských válečníků. Starý nadirský náčelník se naklonil přes okraj a zadíval se na čtvercový vstup dole. Neřekl nic. Druss si dřepel vedle Siebeny. "Ta holka říkala, že chceš jít tam dolů. Je to moudrý, básníku?"

"Možná ne, starý brachu. Ale nechci po zbytek života přemýšlet, co to mohlo být."

Druss se zadíval do sopky. "To je dlouhý pád."

Sieben se zadíval do temných hlubin. Měsíční světlo, ač jasné, nedosáhlo až na dno kráteru. "Spust' mě na tu římsu," nakázal Drussovi, přičemž se držel posledních zbytků odvahy. Teď už prostě nemohl couvnout. "Ale nepouštěj mě, až se na ni dostanu. Ta skála se drolí jako krystaly soli a ta římsa by mě možná nemusela udržet." Uvážal si provaz kolem pasu a počkal, až si ho Druss přehodí přes mohutná ramena. Pak se přehoupl přes okraj. Druss pomalu popouštěl provaz, až se Sieben dotkl nohama římsy, která byla pevná a vydržela.

Teď stál básník před vchodem. Nebylo pochyb, že ho vytesal člověk. Do skály byly vyškrábány zvláštní symboly, spirály a hvězdy obklopující něco, co vypadalo jako náčrtek zlomeného meče. Těsně za vstupem byly do černé skály upevněny železné tyče. Teď již byly červené rzi. Sieben jednu popadl a silně zabral, ale tyč nepovolila.

"Co se děje?" zavolal Druss.

"Pojď dolů a podívej se sám. Odvážu provaz,"

O chvíli později se k němu připojil Druss se zapálenou loučí. "Uhni," nařídil mu válečník a podal Siebenovi louč, načež si odvázal provaz. Pevně popadl první tyč oběma rukama a zatahal. Tyč se se skřípavým sténáním uprostřed prohnula a pak se vylomila ze skály. Druss ji hodil přes rameno a Sieben slyšel, jak při pádu do kráteru zvoní a odráží se. Druss stejně vypáčil další dvě tyče. "Po tobě, básníku," řekl Druss.

Sieben se protáhl mezerou mezi tyčemi a zvedl pochodně. Zjistil, že stojí v malé kulaté komoře. Obrátil se a uviděl ze stropu viset dva řetězy. Vedle něj se objevil Druss a došel k řetězům. Na jednom z nich cosi viselo. "Přines tu pochodně blíž," přikázal a Sieben poslechl.

Na řetězu visela vyschlá a svařetělá paže, která se vyrvala z ramenního kloubu, když se mrtvola rozložila. Sieben dal louč níž a uviděl dávno mrtvé, téměř mumifikované tělo. Mihotavý plamen ukazoval dlouhé roucho ze ztělého bílého hedvábí, které si i v tomto temném, ponurém prostředí stále zachovávalo svou zvláštní krásu.

"Byla to žena," poznamenal Druss. "Někdo ji tu pohřbil zaživa."

Sieben k mrtvole poklekl. V zapadlých očních důlcích se cosi zatřpytilo a on téměř pustil pochodeň. Druss se naklonil blíž. - "Ti čubčí syni jí zlatými hřeby vypíchli oči," řekl. Sáhл mrtvole na hlavu a otočil ji. Zlato se také lesklo v uších na obou stranách. Sieben si přál, aby byla Niobé tu římsu nikdy nezahledla. U srdce ho zabolet žal pro tuto dávno mrtvou ženu a její strašlivé utrpení.

"Pojďme odsud," řekl tiše.

Na okraji sopky sdělili Nuangovi, co viděli. Starý náčelník seděl mlčky, dokud nedomluví. "Musela to být mocná čarodějka," řekl. "Ty spirály a hvězdy u vchodu ukazují, že seslali kouzlo, aby uvěznilo jejího ducha na tomto místě. A ty hřeby jí měly zabránit, aby slyšela či viděla svět duchů. Je také pravděpodobné, že jí propíchli jazyk."

Sieben vstal a znovu si přivázal provaz kolem pasu. "Co to děláš?" zeptal se Druss.

"Jdu zpátky, starý brachu."

"Proč?" vyzvídal Nuang. Sieben neodpověděl, jenom se znovu přehoupl přes okraj.

Druss se na něj zazubil a vzal provaz, "Pořád romantik, co, básníku?"

"Prostě mi dej tu pochodeň."

Když byl Sieben opětovně v komoře, poklekl k mrtvole a přinutil se vsunout prsty hluboko do očních důlků, aby mohl vypáčit zlaté hřeby. Ven šly snadno, stejně jako delší hřeb v pravém uchu. Ten levý byl zaklíněný hluboko a Sieben ho musel uvolnit čepelí nože. Když otevřel ústa, čelist upadla. Sieben se zapřel a vyndal poslední zlatý hřeb. "Nevím," prohodil tiše, "jestli je teď tvůj duch volný, paní. Doufám, že je." Už chtěl vstát, když zahlédl v zetlelých záhybech ženina roucha záblesk kovu. Sáhл dolů a zvedl tu věc. Byl to kulatý medailonek lemovaný tmavým zlatem. Zvedl ho ke světlu a videi, že uprostřed je matné stříbro v reliéfu, který nerozpoznal. Dal si medailon do kapsy, vyšel na římsu a zavolal na Drussa, aby ho vytáhl nahoru.

Když byl znovu v táboře, Sieben se posadil do měsíčního světla a vyleštil medailon, takže znovu získal lesk. Připojil se k němu Druss. "Vidím, že našel poklad," řekl zápasník, a Sieben mu to podal. Na líci byl profil muže a na reverzu ženy. Kolem ženiny hlavy byla nějaká slova v jazyce, který Sieben nepoznal.

Druss se na to zadíval. "Možná to byla mince - král a královna," prohodil. "Myslíš, že ta žena byla ona?"

Sieben pokrčil rameny. "To já nevím, Drusse. Ale ať už byla kdokoliv, její vraždu připravili s tou nejodpornější krutostí. Umiš si představit, jaké to muselo být? Přitáhli ji na tohle hrozné bezduché místo a vypíchli jí oči. Nechali ji tam viset, krvácející, zatímco se smrt blížila tak bolestně pomalu."

Druss mu medailon vrátil. "Možná to byla hrozná čarodějnice, co jedla děti. Možná byl její trest spravedlivý."

"Spravedlivý? Drusse, neexistuje zločin, za který by takovýhle trest byl spravedlivý. Když je někdo zlý, tak ho zabiješ. Ale koukni, co udělali jí. Ať už za to byl zodpovědný kdokoliv, měl z toho potěšení. Bylo to tak pečlivě naplánované, tak puntičkářsky provedené."

"No, udělals, co šlo, básníku."

"Ale nebylo to nic moc, co? Myslíš, že jsem osvobodil jejího ducha, aby mohl vidět, mluvit a slyšet?"

"Moc rád bych si to myslel."

Došla k němu Niobé a přisedla si k Siebenovi. "Jsi velmi napjatý, básníku. Potřebuješ ty se pomilovat."

Sieben se zazubil. "Myslím, že máš naprostou pravdu," řekl vstávaje a vzal ji za ruku.

Později Sieben seděl vedle spící Niobé a v měsíčním světle přemýšlel o té ženě v hrobce. Kdo byla a za jaký zločin byla popravena? uvažoval. Byla to čarodějka, o tom nebylo pochyb. Ti, co ji zabili, si dali spoustu práce - a taky je to hodně stálo - aby ji zničili.

Niobé se vedle něj zavrtěla. "Copak nemůžeš spát, básníku?"

"Přemýšlel jsem o té mrtvé ženě."

"Proč?"

"To nevím. Byl to krutý způsob smrti, oslepená, v řetězech, zanechali ji samotnou v sopečné jeskyni. Kruté a mrzké. A proč ji vůbec přivedli sem, na toto opuštěné místo? Proč ukryli tělo?"

Niobé se posadila. "Kam chodí slunko spát?" zeptala se. "Kde má doupata vítr? Proč ty dáváš otázky, na které nemůžeš najít odpověď?"

Sieben se usmál a políbil ji. "Takhle se získávají vědomosti," řekl. "Lidé si kladou otázky, na něž neexistují okamžité odpovědi. Slunce nespí, Niobé. Je to velká ohnivá koule na nebesích a tahle planeta je menší koule, která se kolem ní otáčí." Niobé se na něj popleteně podívala, ale vůbec nic neřikala. "Snažím se ti tu říct, že odpovědi existují vždycky, i když je hned nevidíme. Ta žena v jeskyni byla bohatá, pravděpodobně urozená, princezna nebo královna. Na tom medailonku jsou vyobrazené dvě hlavy, muže a ženy. U obou jsou nadírské nebo kiatzanská písmena."

"Ukaž mi to."

Sieben vytáhl medailonek z váčku a pustil jí ho do ruky. Měsíční světlo bylo jasné a Niobé si prohlížela hlavy. "Ona byla moc krásná. Ale ona nebyla Nadírka."

"Proč to říkáš?"

"Ty nápisy na lon-cchia. Jsou v kiatzanštině. Už jsem ty symboly viděla někde jinde."

"Umiš přečíst, co tam stojí?"

"Ne." Podala mu šperk zpátky.

"Jak tomu říkáš? Lon-cchia?"

"Ano. Je to dárek z lásky. Velmi moc drahý. Na svatbu museli vyrobit dva. Ten muž, on je její manžel a ona svoji lon-cchia nosila s hlavou muže dovnitř, na srdci. On by svoji nosil obráceně, s její hlavou na srdci. Je to starý kiatzanský zvyk - ale jenom pro bohaté."

"To bych tedy rád věděl, co se stalo s jejím manželem."

Niobé se naklonila blíž. "Už žádné další otázky, básníku." zašeptala. "Teď budu spát." Sieben si lehl k ní. Pohladila ho po tváři a pak rukou sklouzla dolů přes hrud' na břicho.

"Myslel jsem, žeš říkala, že chceš spát."

"Po milování se vždycky spí líp."

o o o

Odpoledne následujícího dne skupinka dorazila na poslední opyš před stepí. Nuang vyslal zvědy. Ženám a dětem rozdělili poslední vodu. Druss, Nuang a ten chlapec, Meng, vyšplhali na skály a obhlíželi pustou, očividně prázdnou step. Po nepříteli nebylo ani stopy.

Zvědové se vrátili za hodinu a hlásili, že kopiníci odjeli. Jezdci sledovali jejich stopu k vodní jámě v hluboké rokli. Voda ale teď byla spotřebována a rokle opuštěná.

Nuang zavedl svůj unavený lid k jámě a tam se utábořili. "Nemají trpělivost., tihle gaidžinové" řekl Drussovi, když spolu stáli u rozbahněné vodní jámy. "Je to prosak, a oni přesto dovolili svým koním do něj vjet. Kdyby byli počkali a brali jen trochu vody najednou, byli by plně napojili lidi i zvířata. A teď? Ha! Jejich koně si jen tak tak smočili jazyky a při západu slunce jim už nebudou k ničemu."

Několik nadirských žen začalo kopat v bahně a šterku pod ním a pomalu jámu vyčistily. Pak si sedly opodál a čekaly. Po hodině se malý prosak začal plnit vodou.

Později Nuang znovu vyslal zvědy. Ti se vrátili hodinu před západem slunce. Nuang s nimi pohovořil a pak přešel k místu, kde si Druss se Siebenem sedlali koně. "Gaidžinové zahruli k severozápadu. Moji muži tam zahlédli velký oblak prachu. Přiblížili se, jak nejvíc se odvážili a uviděli vojsko na pochodu. Proč je tady vojsko? Co je tu, aby jim stálo za to o to bojovat?"

Druss starci položil na rameno obrovskou ruku. "Jedou do údolí Sul-seniných slz. Chtějí vyloupit hrobku."

"Chtějí Ošikajovy kosti?" vydechl starce nevěřící.

"Jak je to daleko k hrobce?" zeptal se Druss.

"Když si vezmeš dva náhradní koně a pojedíš celou noc k severovýchodu, tak uvidíš její hradby zhruba za dva dny," sdělil mu Nuang. "Ale goidžinové nebudou daleko za tebou."

"Kéž se ti navrátí štěstí." řekl Druss a zvedl ruku. Nadirský náčelník kývl a oba muži si potřásli rukama.

Sieben poodešel stranou k místu, kde stála Niobé. "Doufám, že se opět setkáme, má paní," řekl.

"Možná, a možná taky ne," odtušila Nadirka a otočila se k němu zády. Básník došel ke svému koni a vyhoupl se do sedla. Druss nasedl na klisnu a se dvěma náhradními koníky oba muži opustili tábor.

Ještě než Nosta Chán dorazil k hrobce, do čtyř táborů se dostala zpráva o gothirském vpádu. Přijel k nim jezdec z kmene Křivých rohů, jeho koník byl celý pokrytý pěnou. Muž docválal ke stanům svého lidu a seskočil ze sedla. Oddíl jízdy napadl dvě vesnice Křivých rohů a pobil muže, ženy i děti. Tisíce dalších vojáků míří k údolí, vykládal.

Partsaj, velitel oddílu Křivých rohů, válečník ve středním věku, poslal pro ostatní velitele a společně se pak v poledne sešli v jeho stanu: Lin-cche z kmene Nebeských jezdců, Ťieng-čchin z Hbitých koníků a Kchun, válečný náčelník Osamělých vlků s vyholenou hlavou. Všichni seděli mlčky, když jezdec vyprávěl, co viděl - gothirské vojsko na pochodu, zabíjející všechny Nadiry, které cestou potká.

"To nedává smysl," namítl Kchun. "Proč by zahajovali válku s Křivými rohy?"

,"A proč jejich vojsko míří do tohoto údolí?" přisadil si Lin-cche.

"Co je možná důležitější," ozval se i Ťieng-čchin, "tak bychom se měli zeptat sami sebe, co hodláme podniknout.

Nejsou ani dva dny cesty od nás."

"Uděláme?" opáčil Partsaj. "Co můžeme dělat? Vidiš tu kolem sebe nějaké vojsko? Nemáme tu ani sto dvacet mužů.

"Jsme strážci posvátné hrobky." řekl Lin-cche. "Počet nic neznamená. I kdybychom tady byli jen čtyři, měli bychom bojovat."

"Mluv za sebe!" vyštěkl Partsaj. "Podle mě nemá smysl zahodit zbytečně život. Když tady nebudou žádní válečníci, tak gaidžinové hrobku jenom minou. Vůbec nic tu pro ně není, jen Ošikajovy kosti. Není tu žádný poklad, nic k uloupení. Proto zachováme hrobku v bezpečí, když uprchneme.

"Pche!" ohrnul ret Lin-cche. "Co jiného se dá čekat od zbabělého Křivého roha?"

Partsaj se vymrštil na nohy a vyškubl od pasu zakřivenou dýku. Lin-cche se také zvedl a sáhl po šavli. Mezi ně skočil Ťieng-čchin. "Ne!" zařval. "Tohle je šílenství!"

"Nenechám se urážet ve vlastním stanu," hulákal Partsaj a zlostně se mračil na vyššího Lin-cchea.

"Tak nemluv o tom, že uprchneme," napomenul ho Lin-cche a zarazil šavli zpátky do pochvy.

"O čem jiném se máme bavit?" zeptal se Kchun. "Nechci před gaidžiny utíkat. Ale ani nechci zbytečně zahodit životy svých mužů. Křivé rohy nemám zrovna v lásce, ale Partsaj je válečník, který vyjel do mnoha bitev. Není to žádný zbabělec. Já také ne. To, co říkal, je pravda. Ať už tu mají za lubem cokoli, gaidžinové se teší na to, jak budou zabít Nadiry. Když tady žádný nebude, budou muset jet dál. Měli bychom je odlákat dál do stepí, dál od vody. Jejich koně tam umřou.

Otevřela se stanová chlopeň a do stanu vstoupil malý mužík. Byl starý a scvrklý a na krku měl náhrdelník z lidských prstních kůstek.

"Kdo jsi?" zeptal se Partsaj ostražitě, neboť podle kostí na krku bylo zřejmé, že neznámý je šaman.

"Jsem Nosta Chán." Popošel dopředu a posadil se mezi Kchuna a Partsaje. Oba muži se posunuli stranou, aby měl víc místa. "Víte, že vám hrozí nebezpečí," pokračoval šaman. "Dva tisíce gothirských válečníků pod velením Gargana Zhouby Nadirů pochodují k tomuto posvátnému místu. Co však nevíte, je proč, ale já vám to prozradím. Přišli sem

zničit hrobku, srovnat hradby se zemí, sebrat Ošikajovy kosti a rozemlít je na prášek."

"Ale proč?" chtěl vědět Kchun.

"Kdo dokáže číst v mysli gaidžinů!" opáčil Nosta Chán. "Zacházejí s námi jako s červy, které je možné zničit z pouhého rozmaru. Mě jejich důvody nezajímají, stačí, že sem přicházejí."

"Co radiš, šamane?" zeptal se Lin-cche.

"Musíte si zvolit válečného náčelníka a postavit se jim s celou mocí. Hrobka nesmí padnout gaidžinům do rukou."

"Smradlaví kulatoocí červi!" zasyčel Kchun. "Copak nestačí, že nás loví a zabíjejí? Teď ještě chtějí znesvětit naše svatá místa. To nestrpím. Otázkou je, kdo by nás měl vést? Nechci mluvit nadutě, ale bojoval jsem ve třicet sedmi bitvách. Nabízím se."

"Poslouchejte," začal Ťieng-čchin tiše. "Vážím si všech přítomných náčelníků a moje slova nemají za účel někoho urazit. Z mužů v tomto stanu jsou pouze dva, kteří by nás mohli vést, a to jsem já a Lin-cche, protože nás oba cvičili gaidžinové a dobře známe jejich způsoby obléhání. Ale je tu mezi námi jeden muž, který rozumí taktice gaidžinského vedení války lépe než kdo jiný."

"A kdo je ten... hrdina?" zeptal se Partsaj.

Ťieng-čchin se obrátil k Lin-ccheovi. "Kdysi se jmenoval Okaj. Teď si říká Talisman."

"A ty věříš, že by nás tenhle muž mohl vést k vítězství?" vložil se do hovoru Kchun. "Proti síle dvacetkrát větší?"

"Nebeští jezdci půjdou za ním," řekl náhle Lin-cche.

"Stejně jako Hbití koníci," připojil se Ťieng-čchin.

"Ze kterého kmene je ten muž?" zeptal se Partsaj.

"Vlčí hlavy," sdělil mu Lin-cche.

"Tak nás k němu doved'. Chci ho vidět na vlastní oči, než mu zavážu své muže," řekl Partsaj. "Mezitím vyšlu jezdce, protože kolem je mnoho vesnic Křivých rohů. Budeme potřebovat víc bojovníků."

o o o

Jiesaj prožila neklidnou noc a hlavu měla plnou zvláštních snů. Muži ji vláčeli divnou krajinou a připoutali ji řetězem ke stropu v temné, ponuré komoře. Nadávali jí: "Čarodějnice! Běhno!" Do tváře i těla ji zasáhl bezpočet ran.

Když otevřela oči, srdce jí panicky bušilo. Vyskočila z postele a rozběhla se k oknu. Prudce ho otevřela a zhluboka vdechovala chladný noční vzduch. Byla příliš vyděšená, aby šla znovu spát, a tak se vydala na nádvoří před hrobkou. Když vyšla ven, seděli tam Talisman s Gorkajem, a Talisman vstal "Jsi v pořádku, Jiesaj?" zeptal se a vzal ji za ruku. "Jsi velice bledá."

"Měla jsem hrozný sen, ale už se ztrácí." Usmála se. "Smím si přisednout?"

"Ovšem."

Všichni tři spolu pak probírali pátrání po Alchazzarových očích. Talisman podrobně zkontroloval pohřební komoru, prohlédl stěny i podlahu, ve snaze najít nějaké skryté prostory, ale nic tam nebylo. Společně s Gorkajem dokonce zvedli víko kamenného sarkofágu a prozkoumali vysušené kosti uvnitř. Nenašli tam nic, jenom lon-cchia z těžkého stříbra s hlavami Ošikaje a Sul-sen. Talisman ji nechal u kostry a pečlivě vrátil víko na místo.

"Duch Ošikaje mi řekl, že Oči jsou schované tady, ale už mě nenapadá, kam se ještě podívat," řekl Talisman.

Jiesaj se natáhla vedle mužů a odplula do spánku...

Štíhlý muž s hořícíma očima k ní přistrčil tvář a kousl ji do rtu, až tekla krev. "Teď umřeš, čarodějnice, a je to zrovna včas." Plivla mu do tváře.

"Pak budu se svou láskou," řekla mu, "a nikdy se už nebudu muset podívat na tu tvou bezcennou tvář!" Tehdy ji udeřil, surově, několikrát. Pak ji popadl za vlasy.

"Na téhle straně věčnosti ho už nikdy neuvidíš." Zvedl ruku a ukázal jí pět malých zlatých hřebů. "S těmi ti vypíchnu oči a propíchnu ušní bubínky. Ten poslední ti zarazím do jazyka. Tvůj duch bude můj po celý čas. Budeš ke mně připoutaná, jako jsi ke mně byla připoutaná i v životě. Nechceš poprosit? Kdybych tě odřízl, padneš na kolena a budeš mi přísahat věrnost?"

Jiesaj chtěla říci ano, ale hlas, který vycházel z jejích úst, jí nepatřil, přísahat věrnost červu? Ty nejsi nic, Chakato. Varovala jsem před tebou svého pána, ale on neposlouchal. Teď tě proklínám a moje kletba tě bude pronásledovat, dokud nezemrou hvězdy!"

Trhl jí hlavou dozadu. Zvedl ruku a ona cítila, jak se jí do oční bulvy zaráží třpytivý hrot...

S výkřikem bolesti se Jiesaj probudila a zjistila, že vedle ní na posteli sedí Talisman. "Jak jsem se sem dostala?" zeptala se Jiesaj.

"Přinesl jsem tě sem. Začala jsi mluvit kiatzansky. S tím jazykem nejsem obeznámený. Neuvěřitelně ti to změnilo hlas."

"Zase jsem měla ten sen, Talismane. Bylo to tak skutečně. Muž... mnoho mužů... mě vzali do tmavé komory a tam mi vypíchli oči. Bylo to hrozné. Nadávali mi do čarodějnic a běhen. Oni... myslím... zavraždili mého manžela."

"Odpočiň si." vyzval ji Talisman. "Jsi rozrušená."

"Jsem rozrušená," souhlasila dívka, "avšak... ještě nikdy jsem nezažila podobný sen. Barvy byly tak ostré a..." Jemně ji pohladil po hlavě, a ona opět vyčerpaně usnula. A tentokrát se jí nic nezdálo.

Když se probudila, byla sama a pokoj byl plný jasného slunečního světla. Na stolku pod oknem stál džbánec s vodou a umyvadlo. Jiesaj vstala z úzké postele, sebrala svoje šaty, nalila si do umyvadla vodu, přidala tři kapky voňavky z maličké lahvičky a opláchla si obličej a horní část těla. Z brašny vytáhla dlouhou suknici z bílého hedvábí. Byla pomačkaná, ale čistá. Když se oblékla, přeprala si šaty, které měla předchozího dne na sobě, a položila je na parapet, aby uschly. Bosky odešla z pokoje, sešla po úzkých dřevěných schodech a vynořila se na nádvoří dole.

Talisman seděl sám a snídal chleba a sýr. Gorkaj na druhé straně nádvoří hřebelcoval koníky. Jiesaj si přisedla k

Talismanovi a nalila si do poháru víno. "Zase se ti něco zdálo?" zeptal se jí Nadir.
"Ne." Je k smrti utahaný, pomyslela si, oči má matné. "Co uděláš teď?" zeptala se ho.
"Vím... věřím... že Oči jsou tady, ale nenapadá mě, kam se ještě podívat."
Otevřenou bránou prošlo pět mužů. Jiesaj pokleslo srdce, když poznala Nosta Chána, a tak vstala a zacouvala do stínů. Talisman se tvářil neutrálně, když se muži přiblížili. První z nich, válečník s vyholenou hlavou a zlatou náušnicí, se zastavil před ním. "Jsem Kchun z Osamělých vlků," pravil hlubokým, chladným hlasem. Tělo měl hubené a houževnaté a Jiesaj při pohledu na něj pocítila záchvěv strachu. Stál vyzývavě a vysoko Talismana převyšoval. "Tieng-čchin z Hbitých koníků tvrdí, že jsi válečný náčelník, za kterým stojí za to jít. Nevypadáš jako válečný náčelník."
Talisman vstal a prošel kolem Kchuna, aniž by ho vzal na vědomí. Přistoupil k vysokému vážnému válečníkovi. "Rád tě zase vidím, Lin-cche," prohlásil.
"Já tebe taky, Okaji. V této chvíli tě sem přivedli bohové kamene a vody."
Dopředu popošel podsaditý muž středního věku. "Já jsem Partsaj z Křivých rohů." Dřepl si a natáhl pravici dlaní nahoru. "Tieng-čchin z Hbitých koníků tě velmi chválil, a my jsme sem přišli, abychom tě požádali o službu."
"Ne, to jsme nepřišli," vyštěkl Kchun. "Nejdřív se musí prokázat."
"K čemu potřebujete válečního náčelníka?" zeptal se Talisman, obraceje se se svou otázkou na Lin-cchea.
"Přichází sem Gargan s vojskem. Gothiřané chtějí zničit hrobku."
"Už napadli několik nadirských táborů," dodával Tieng-čchin.
Talisman od nich poodešel a sedl si se zkříženými nohama na zem. Tři z ostatních ho následovali. Kchun zaváhal, ale potom se k nim taky připojil. Nádvoří přešel i Gorkaj a s rukama zkříženými na prsou se postavil za Talismana.
"Kolik mužů má gothirské vojsko?" zeptal se Talisman.
"Dva tisíce," odpověděl Nosta Chán. "Kopiníky a pěšáky."
"Za jak dlouho dorazí?"
"Za dva dny. Možná za tři," odpověděl tentokrát Partsaj.
"A vy hodláte bojovat?"
"Proč bychom jinak potřebovali válečného náčelníka?" zeptal se Kchun.
Talisman se mu poprvé podíval do očí "Ujasněme si to, Kchune z Osamělých vlků," řekl beze stopy hněvu v hlase.
"Hrobka je v podstatě neubránitelná. Při soustředěném útoku ji dva tisíce mužů nakonec dobudou. Tady není naděje na vítězství. Přinejlepším se dokážeme udržet pár dní, možná týden. Rozhlédni se kolem sebe. Jedna stěna už se zborčila a brána je k ničemu. Všichni obránci by pak zemřeli."
"Přesně tohle jsem říkal," přisadil si Partsaj.
"Takže jsi pro útek?" zeptal se Kchun.
"V této chvíli nejsem pro nic," řekl Talisman. "Říkám tu, co je zřejmé. Hodláte bojovat?"
"Ano," řekl Kchun. "Tohle je jediné místo, posvátné pro všechny Nadiry."
Promluvil Lin-cche. "Ty znáš gothirské způsoby, Okaji. Víš, jak budou bojovat. Povedeš nás?"
Talisman vstal. "Vraťte se ke svým válečníkům. Řekněte jim, ať se tu za hodinu sejdou. Promluví s nimi," Nechal je tam sedět, odešel na druhou stranu nádvoří a vyšplhal se na ochoz na východní hradbu. Vůdci se zmateně zvedli a odešli z hrobky. Nosta Chán se vydal za Talismanem.
Jiesaj stála mlčky u zdi, když k ní přistoupil Gorkaj. -"Myslím, že se příchodu Sjednotitele nedožijeme," prohodil zachmuřeně.
"A přesto tu zůstáváš." opáčila dívka.
"Já jsem Vlčí hlava," sdělil jí pyšně. "Já zůstanu."
Nosta Chán na hradbě došel k Talismanovi. "Tohle jsem nepředvídal," poznamenal šaman.
"Na tom nezáleží," řekl mu Talisman. "Ať už zvítězíme nebo prohrajeme, jenom to urychlí den zúčtování."
"Jak to?"
"Čtyři kmeny budou bojovat bok po boku. To ukáže cestu, po které se musíme vydat. Jestli uspějeme, Nadirové poznají, že Gothiřany je možné porazit. Pokud neuspějeme, tak oběť, kterou vykonají na tomto místě, spoutá kmeny ohnivými řetězy."
"Úspěch? Říkal jsi, že zemřou."
"Musíme být na smrt připravení. Ale je tu šance, Nasto. Nemají vodu, takže musíme strážit prameny a nedovolit jim přístup. Dva tisíce mužů potřebují na den padesát věrtelů. Koně třikrát tolik. Když se k vodě nedostanou déle než pár dní, koně začnou umírat. Potom muži..."
"Na to ale určitě museli myslet," namítl Nosta Chán.
"O tom pochybuju. Budou čekat, že se hrobky zmocní během jediného dne. A tady jsou tři hluboké studny."
"Dokážeš je zadržet se stovkou mužů a uhlídat studny a vodní jámy venku?"
"Ne, potřebujeme víc válečníků. Ale oni přijdou."
"Odkud?" zeptal se šaman.
"Gothiřané je pošlou," sdělil mu Talisman

TALISMAN SEDĚL SÁM NA OCHOZE, SE ZKŘÍŽENÝMA NOHAMA A ROZPRAŽENÝMA RUKAMA, OČI MĚL ZAVŘENÉ A OBLIČEJ ZVEDNUTÝ K SÁLAJÍCÍMU SLUNCI. Chtěl dosáhnout mnoha věcí, první z nich byla vjet do města Gulgothiru po Sjednotitelově boku, vidět Gothiřany pokořené, jejich vysoké hradby stržené a vojsko v troskách. Zaplavil ho hněv a on na chvíli dovolil, aby mu tento silný cit bouřil v žilách. Pak se pomalu zklidnil. To, co řekl Nosta Chánovi, byla pravda. Bitva o hrobku sjednotí kmeny tak, jak to ještě nikdo nikdy nedokázal. I kdyby tu měl zemřít - což bylo

pravděpodobné - jenom to urychlí Sjedenotitelův příchod.

Řekl kmenovým náčelníkům, že vítězství není možné. To byla také pravda. Avšak člověk, jenž bojuje s pomyšlením na porážku, musí prohrát. Talisman začal dýchat pomaleji a bušící srdce se mu uklidnilo. Vzněl se nad pocity vzteku a zoufalství. Brzy se střetnou dvě vojska. Zahnal pomyšlení na počty a probíral se nezbytnostmi. Znovu viděl Fanionovu dřevem obloženou pracovnu v Bodacasově Akademii a přes moře let slyšel tichý hlas starého vojáka. "Zodpovědnost za vojenský oddíl leží na jediném muži. On je duchem. Pokud vojsku chybí morálka, i generál ztratí odvalu. Rozkazy a zmatek, kuráž a zbabělost, to jsou hodnoty ovládané odvážným srdcem. Proto ten, kdo dokáže ovládnout nepřítele, ho dožene k zoufalství a pak proti němu vyrazí. Hněv a znepokojení oloupí nepřítele o jeho odvalu, naruší jeho schopnost plánovat."

Talisman si představil Gargana a znovu jím projel záchvěv hněvu. Počkal, až to přejde. Urozený pán z Larness proti němu jednou neuspěl, když všechno svědčilo v jeho prospěch. Dokážu to ještě jednou? uvažoval Talisman.

Ten muž byl plný nenávisti, ale pořád to byl skvělý generál a chrabrý válečník a když byl klidný, nebyl to žádný hlupák. Tajemství tedy spočívalo v tom, vyvést ho z míry, zařít, aby jeho nenávist pohltila jeho intelekt.

Talisman otevřel oči, vstal a zadíval se k západu. Odsud viděl na místo, kde se nepřítel utáboří, na úpatí vyprahlých pahorků, kde budou koně odpoledne ve stínu. Obklíčí hrobku? Ne. Nechají kopínky patrolovat po okolí.

Talisman seděl na cimbuří a obhlížel budovy a hradby hrobky. Bylo tady místo, kde odpočívaly Ošikajovy ostatky, s plochou střechou, vedle pak stála dvouposchodová budova s deseti pokoji, postavená pro poutníky. Za nimi pak byla pobořená ruina staré věže. Tři ze čtyř sto dvacet stop dlouhých hradeb obklopujících budovy byly stále silné, ale hradba stojící na západě s dlouhou klínovitou puklinou byla slabým místem - tudy zřejmě přijde hlavní útok. Gargan pošle lučištníky, aby zadrželi obránce, a pěšáky s lopatami a krumpáči, aby puklinu rozšířili. Potom pouhá síla jejich oddílů dostane Gothiřany dovnitř.

Talisman sešel po kamenných schodech dolů a prošel podél hradby až k poničené části. S dost velkým počtem mužů a dostatkem času by to mohl opravit nebo přinejhorším aspoň posílit kameny ze zhroutené věže.

Muži a čas. Bohové kamene a vody ho obrali o obojí.

Bránou vjel dovnitř Kchun a jeho Osamělí vlci. Talisman si svlékl košili, odhodil ji do prachu a znovu vylezl po schodech na ochoz. Do brány vjel Ťieng-čchin s oddílem Hbitých koníků, následoval ho Lin-cche se svými Nebeskými jezdci. Poslední dorazil Partsaj s Křivými rohy. Nadířští válečníci mlčky seděli na svých konících a oči upírali na Talismana na hradbě nahoře.

"Já jsem Talisman," řekl. "Můj kmen jsou Vlíčí hlavy, moje krev je nadířská. Toto území ovládají Křivé rohy. Ať se ke mně jejich vůdce Partsaj připojí na hradbě." Partsaj přehodil nohu přes hrušku sedla a seskočil na zem. Vyšel po schodech a postavil se vedle Talismana. Talisman vytáhl nůž a říz se do dlaně levé ruky. Z rány se vyřinula krev.

Talisman natáhl ruku a díval se, jak rudé kapky dopadají na zem. "Toto je moje krev, kterou dávám Křivým rohům," prohlásil. "Svou krev a svůj slib, že budu bojovat na život a na smrt za kosti Ošikaje Zhouby démonů." Ještě chvíli stál mlčky, pak si zavolal ostatní vůdce. Když se k němu připojili, zahleděl se dolů na čekající jezdce. "Na tomto místě, o hodný kus proti proudu řeky času, vybojoval Ošikaj bitvu pěti armád. Vyhrál a zemřel. Ve dnech, které přijdou, budou Nadirové mluvit o našem zápase jako o bitvě pěti kmenů. Budou o tom mluvit s pýchou v srdcích. Protože my jsme válečníci a synové mužů. My jsme Nadirové. My se nebojíme ničeho." Zesílil hlas. "A kdo jsou ti muži, kteří jedou proti nám? Kdo si myslí, že jsou? Zabijete naše ženy a děti. Drancují naše svatá místa." Náhle ukázal na jednoho jezdce z Křivých rohů. "Ty!" zařval. "Už jsi někdy zabil nějakého gothiřského válečníka?" Muž zavrtěl hlavou. "Zabiješ.

Prosekneš mu mečem hrdlo a jeho krev se vyleje na zem. Uslyšíš jeho předsmrtný výkřik a uvidíš, jak se mu z očí vytrácí světlo. Ty taky. I ty! A ty! Každý tady dostane možnost jim oplatit jejich urážky a ukrutnosti. Moje krev -nadířská krev - se tady vpíjí do půdy. Neopustím tohle místo, dokud Gothiřané nebudou rozdrceni, nebo se nestáhnou. Každý muž, který nedokáže složit stejnou přísahu, by měl ihned odejít." Žádný z jezdců se nepohnul.

Vedle Talismana se postavil Lin-cche. Zakřivenou dýkou se řízl do levé ruky a vysoko ji zvedl. Jeden po druhém se k němu připojili také ostatní vůdci. K Talismanovi se obrátil Kchun, natáhl zakrvácenou ruku, a Talisman mu ji pevně stiskl "Bratři ve zbrani!" prohlásil Kchun. "Bratři ve smrti!"

Talisman došel na okraj ochozu. Vytáhl šavli a zadíval se dolů na jezdce. "Bratři ve smrti!" zařval. Do vzduchu vyletěly meče.

"Bratři ve smrti!" křičeli" v odpověď.

Slepý mnich seděl ve svém pokoji a naslouchal řevu, který se ozýval venku. Sny mužů, pomyslel si, se vždycky točí kolem války. Bitva a smrt, sláva a bolest. Mladí muži po tom touží, staří muži o tom s láskou vyprávějí. Padl na něj převeliký smutek a on pomalu obcházel po místnosti a sbíral svoje papíry.

Kdysi také býval válečníkem. Vyjížděl do stepi spolu s nájezdníky a dobře si vzpomínal na opojné vzrušení z boje. Jedna malá část v něm si přála, aby mohl zůstat s těmito mladíky a smést nepřítele z povrchu země. Ale jen velmi malá část.

Na celém světě je jen jediný skutečný nepřítel, to dobře věděl. Tím nepřítelem byla nenávist. Veškeré zlo se rodilo z tohoto nízkého citu. Nesmrtelná, věčná, honila se v srdcích mužů všech pokolení. Když Ošikaj a jeho vojska dorazili před stovkami let do této země, našli ve šťavnatém kraji na jihu mírumilovný lid. Po Ošikajově smrti si je vojáci podmanili, přepadli jejich vesnice a vzali si jejich ženy a zaseli sémě nenávisti. Sémě pak rostlo a jižané se vzepřeli a dali se dohromady. A Nadirové se zároveň rozdrobili do mnoha kmenů. Z jižanů se stali Gothiřané a jejich vzpomínky na minulé ohavnosti způsobily, že Nadirové nenáviděli a šířili mezi nimi hrůzu vražednými vpády.

Kdy to skončí? uvažoval.

Pomalu si do plátěného vaku sbalil rukopisy, brky a atrament. Na všechno neměl místo, takže zbytek skryl do krabice pod podlahou. Hodil si vak na záda a vyšel z pokoje ven do slunečného rána, které neviděl.

Jezdci se vrátili do svých táborů a on zaslechl blížící se kroky. "Odcházíš?" zeptal se Talisman.

"Odcházím. Pár mil na jih je jeskyně. Často tam zajdu, když chci meditovat."

"Viděl jsi budoucnost, starče. Můžeme je porazit?"

"Některé nepřátele není nikdy možné překonat." opáčil mnich a bez dalšího slova odešel pryč.

Talisman se za ním díval, jak odchází. Přistoupila k němu Jiesaj a lněným plátnem mu ovázala zraněnou ruku. "Mluvil jsi dobře," řekla obdivně. Talisman natáhl ruku a prohrábl jí rukou vlasy.

"Musíš odsud odejít."

"Ne, zůstanu."

Talisman se zadíval na její krásu, prostá suknice z bílého hedvábí se ve slunci leskla a dlouhé černé vlasy jí přímo zářily.

"Kéž bys," povzdychl si, "mohla být moje."

"Já jsem tvoje," řekla mu. "Teď a navždy."

"Ale to není možné. Ty jsi zaslíbená Sjednotiteli. Muži s fialovými očima."

Dívka pokrčila rameny. "To říkal i Nosta Chán. Ale tys dnes sjednotil pět kmenů, a to mi stačí. Zůstanu." Odstoupila, vzala ho za ruku a políbila na dlaň.

Přiblížil se k nim Ťieng-čchin. "Chtěl jsi mě vidět, Talismane?"

Jiesaj se stáhla, ale Talisman ji chytil za ruku a zvedl ji ke rtům. Pak se obrátil a kývl na Ťieng-čchina, aby ho následoval. "Musíme zpomalit jejich postup," prohlásil a odvedl válečníka ke stolu se snídání.

"A jak?"

"Jestli jsou pořád dva dny cesty daleko, tak se musejí utábořit na noc. Vezmi si deset mužů a prozkoumej tu oblast.

Potom, až se utáboří, rozprašíte tolik gothirských koní, kolik jen dokážete."

"S deseti muži?"

"Víc by bylo na překážku," řekl mu Talisman. "Musíš se řídit příkladem Adria - vzpomínáš na hodiny s Fanionem?"

"Vzpomínám." odvětil Ťieng-čchin se suchým úsměvem. "Ale tehdy jsem tomu nevěřil."

"Tak teď dokaž, že je to pravda, příteli, protože potřebujeme čas."

Ťieng-čchin vstal. "Žiju, abych poslouchal, můj generále." prohlásil gothirsky a zasalutoval jako kopiník. Talisman se zakřenil.

"Už běž. A neumři mi - potřebuju tě."

"To je rada, kterou si vezmu k srdci," slíbil válečník.

Pak si Talisman zavolal Partsaje. Vůdce Křivých rohů se posadil a nalil si do poháru vodu. "Pověz mi o všech vodních jámách na den jízdy odsud," vyzval ho Talisman.

"Jsou tu tři. Dvě jsou jen malé prosaky. Jen jedna by mohla zásobit vojsko."

"To je dobře. Popiš mi ji."

"Je dvanáct mil na východ vysoko v horách. Je velmi hluboká a studená a plná dokonce i v tom nejsušším období."

"Jak snadný je přístup?"

Partsaj pokrčil rameny. "Jak říkám, jáma je hodně vysoko. Vede k ní jen jedna stezka, která se vine průsmykem."

"Dostane se tam vůz?"

"Ano, i když by ze stezky museli nejdřív odstranit větší balvany."

"Jak bys ji bránil?"

"Proč bych ji měl bránit?" opáčil Partsaj. "Nepřítel přichází sem!"

"Budou potřebovat vodu, Partsaji. Musíme jim zabránit v přístupu k ní."

Partsaj se zazubil a předvedl tak polámané zuby. "Tak to jo, Talismane. S padesáti muži dokážu udržet stezku proti každému vojsku."

"Padesát ti dát nemůžu. Vyber si dvacet - ty nejlepší, co máš."

"Povedu je sám," nabídl se Partsaj.

"Ne, tebe potřebuju tady. Až se Gothiřané přiblíží, přijdou k hrobce další Křivé rohy a budou tě brát jako náčelníka."

Partsaj kývl. "To je pravda. Včera v noci jich přišlo sedm a poslal jsem muže najít další." Starší válečník si povzdychl.

"Prožil jsem skoro padesát let, Talismane. A snil jsem o boji proti Gothiřanům. Ale ne takhle - hrstka mužů v rozpadající se hrobce."

"Tohle je jenom začátek, Partsaji. To ti slibuji."

Kchun zvedl na místo další kámen a ustoupil. Špinavou rukou si otřel pot z obličeje. Tři hodiny on a jeho muži přenášeli kamenné kvádry z poničené věže a skládali je k západní hradbě těsně za puklinu, aby vytvořili plošinu, kterou chtěl mít Talisman asi dvacet stop dlouhou, deset širokou a pět vysokou. Z té práce bolet hřbet a někteří muži si začínali stěžovat. Ale Kchun je umlčel. Nehodlal před ostatními kmeny trpět žádné křůčení.

Mrkl k místu, kde byl Talisman zabrán do hovoru s tím Nebeským jezdce s protáhlou tváří, Lin-cchem. Kchuno-vi stékal do očí pot. Tuhle práci nenáviděl, protože mu připomínala dva roky, které strávil v gothirském zlatém dole na severu. Zachvěl se při té vzpomínce a připomněl si den, kdy ho s řetězy na nohou přivlekli k ústí šachty a nařídili mu slézt dolů. Řetězy mu nesundali, a Kchunovi dvakrát podklouzly nohy a on zůstal viset v temnotě. Nakonec se dostal na dno šachty, kde čekali dva hlídači s pochodněmi. Jeden Kchuna udeřil pěstí do obličeje a srazil ho na zeď. "To jen abych ti připomněl, ty špinavá opice, že máš poslechnout každé rozkaz, co uslyšíš. Okamžitě!" Patnáctiletý Kchun se vyškrábal na nohy a podíval se muži do vousaté, ošklivé tváře. Uviděl letět druhou ránu, ale nemohl se jí vyhnout. Pěst mu rozrazila ret a zlomila nos. "A tohle abych ti připomněl, že se nikdy nemáš koukat strážnému do očí. Teď vstaň a pojď s náma."

Následovaly dva roky ve tmách, s mokvajícími ranami na kotnících, kde ho dřely řetězy, karbunkly na zádech a na krku

a polibky biče pokaždé, když už nedokázal své unavené tělo přimět k pohybu dost rychle, aby to uspokojilo strážce. Muži kolem něj umírali, jejich ducha zlomili dávno předtím, než se tělo poddalo temnotě. Každý den železným krumpáčem či lopatou s krátkou násadou odsekal kus stěny tunelu a zvedal koše s kamením a tahal je dozadu k vozíkům, do kterých byli zapraženi slepí koníci. A pokaždé, když ho nechali usnout protože kdo mohl vědět, kdy je den a kdy noc? - upadl na rozkaz vyčerpaně na zem a odpočíval na kamenné podlaze prodlužujícího se tunelu. Dvakrát se čelo tunelu zborilo a zabilo to mnoho havířů. Kchuna to při druhém sesuvu zpola zasypalo, ale on se vyhrabal dřív, než dorazili zachránci.

Většina otroků kolem něj byli gothirští zločinci, malí zlodějčkové a domovní lupiči. Nadirský oddíl byli prostě "sebranci". V Kchunově případě to znamenalo, že do jejich vesnice přijel oddíl gothirských vojáků a zatkl všechny mladé muže, které našli. Sedmáct jich odvedli. Po celých horách byly doly, a Kchun už své přátele nikdy neviděl. Potom, při jedné šichtě, se dělníkovi, který připravoval výdřevu, ulomila špička pilníku. Muž s nadávkou odešel zpátky, aby si našel náhradní. Kchun špičku sebral. Nebyla delší než jeho palec. Pak po mnoho dní, vždy, když mu dovolili spát, pomalu piloval zámky na řetězech. V tunelech bylo pořád plno hluku, ozývalo se tu burácení podzemních řek a chrápání spáčů, kteří měli plíce ucpané špinou a prachem. Přesto byl Kchun opatrný. Nakonec, když rovnoměrně odpiloval oba zámky, první povolil. Kchun horečnatě piloval druhý. I tento okov odpadl. Kchun vstal a vydal se tunelem k místu, kde byly uskladněny nástroje. Bylo tu větší ticho a muže v řetězech by strážce v menší komoře vedle šachty jistě uslyšely. Ale Kchun žádné řetězy neměl. Vybral si krumpáč s krátkou násadou a tiše se odšoural do komory stráží. Uvnitř byli dva muži. Hráli nějakou hru s kostěnými kostkami. Kchun se zhluboka nadechl a skočil dovnitř. Rozmáchl se krumpáčem a zarazil ho prvnímu muži do zad - železný hrot projel hrudním košem a ven vyjel vepředu z prsou. Kchun pustil zbraň, sebral umírajícímu nůž a vrhl se přes stůl na druhého strážného. Ten se vymrštil na nohy a snažil se nahnánout svůj nůž, ale bylo příliš pozdě.

Kchunova zbraň mu zajela do krku a za klíční kosti do srdce.

Kchun muže rychle svlékl a vlezl si do jeho šatů. Vysoké boty mu byly příliš velké a on je odhodil.

Došel k šachtě a začal šplhat po železných kruzích zasazených do kamene. Oblouha nahoře byla tmavá a on viděl jasné svítit hvězdy. Zadrhlo se mu hrdlo. Teď šplhal pomaleji. Dostal se k okraji šachty a ostražitě se rozhlížel. Za šachtou byl shluk budov, kde drtili rudu, a kasárna pro strážce. Kchun se vyškrábal ven a přešel po otevřeném prostranství. V nočním vánku ucítil koně a po pachu našel stáje.

Ukradl dobrého koně, vyjel z osady a pokračoval dál ve sladkém, čistém horském vzduchu.

Když se vrátil do své vesnice, zjistil, že v něm nikdo nepoznává toho mladého muže, kterého odvedli teprve přede dvěma roky. Přišel o vlasy a jeho pleť měla sinalý nádech jako čerstvá mrtvola. Zuby na pravé straně úst mu vyhnily a kdysi mohutné tělo měl hubené jako vlčí.

Gothiřané pro něj nepřišli. Nadirských "sebranců" se na jména neptali, ani neměli žádný záznam, ve které vesnici ho při nájezdu sebrali.

Kchun teď zvedl další kamenný kvádr, položil ho na místo a odstoupil od nové zdi. Byla skoro čtyři stopy vysoká. Vedle něho se objevila krásná žena a přinesla vědro vody s měděnou naběračkou. Hluboko se mu poklonila a nabídla mu malý bílý šátek. "To je na hlavu, pane." řekla obřadně.

"Děkuji ti," odpověděl a neusmál se, protože jí nechtěl ukazovat své zkažené zuby. "Kdo jsi?" zeptal se, když si uvazoval šátek na holou hlavu.

"Jsem Jiesaj, Talismanova žena,"

"Jsi velmi krásná a on má velké štěstí."

Žena se znovu poklonila a nabídla mu naběračku vody. Kchun se zhluboka napil a pak podal vědro svým čekajícím mužům. "Pověz mi, jak to, že toho Talisman tolik ví o způsobech Gothiřanů?"

"Odvedli ho jako dítě," odpověděla Jiesaj. "Byl rukojmí. Cvičili ho na Bodacasově Akademii stejně jako Ťieng--čchina a Lin-cchea."

"Janičář. Chápu. Slyšel jsem o nich."

"Je to velký muž, pane."

"Jen velký muž si zaslouží někoho, jako jsi ty," poznamenal Kchun. "Děkuji za šátek."

S úklonou odešla a Kchun si povzdychl. Jeden z jeho mužů udělal sprostou poznámku a Kchun se k němu prudce otočil. "Už ani slovo, Chisku, nebo ti vyrvu jazyk z huby!"

"Jak vidíš ostatní velitele?" zeptal se Talisman.

Lin-cche nechal otázku chvíli viset ve vzduchu a pořádal si myšlenky. "Nejslabší z nich je Partsaj. Je starý. Nechce zemřít. Ťieng--čchin je takový, jak si ho pamatuju, kurážný a přemýšlivý. Jsem Garganovi vděčný, díky němu jsem nemusel Ťieng--čchina zabít. Zůstala by mi jizva na duši. Kchun? Ten muž má v sobě demony. Je vyšinutý, Talismane, ale podle mě bude stát pevně na svém místě."

"A co Lin-cche?"

"Je takový, jakého jsi ho znal. Moji lidé mi říkají Muž dvou duší. Nemyslím, že je to pravda, ale ta léta v Bodacasu mne změnila. Teď jsem se snažil být Nadirem. Pro Ťieng--čchina je to horší. Ten zabil mého nejlepšího bojovníka a odmítl vzít jeho oči. Já bych to byl nedokázal, Talismane, ale byl bych si to přál. Rozumíš?"

"Rozumím," řekl Talisman. "Něco nám sebrali. Ale my jsme na oplátku sebrali něco jim. A tady to dobře využijeme."

"Tady zemřeme, příteli," řekl mírně Lin-cche. "Ale zemřeme dobře."

"Bratři ve smrti," poznamenal Talisman. "A možná že i pak. Kdo ví?"

"Tak jaké rozkazy pro mě máš, generále?"

Talisman se Lin-ccheovi podíval do tmavých, zadumaných očí. "Důležité je, abychom tohle dobrodružství začali

vítězstvím - ať je sebemenší. Gargan sem přitáhne s hlavním vojem. Vepředu bude několik rot kopiníků. Ti sem dorazí první, a já chci, abys jim se svými Nebeskými jezdci pustil žilou. Partsaj říkal, že asi dvanáct mil na západ je úzký průsmyk. Až tam kopiníci dorazí, napadni je ne přímo, ale se šípy. Pak utečte zpátky průsmykem. Budeš mít většinu dneška a zítřejší ráno, aby sis připravil svoje překvapení. A přivez nějakou kořist, jestli to půjde."

Lin-cche kývl. "Myslíš na Fecrema a Dlouhý ústup."

"To myslím. Jak jsem říkal, vítězství je důležité. Mnohem důležitější ale je, abys zbytečně neriskoval. Jestli tam bude víc kopiníků než tři roty, neutoč na ně. Tvých třicet mužů je nenahraditelných."

Lin-cche vstal. "Udělám, co budu moci, generále."

"Já o tom nepochybuju. Máš chladnou hlavu, Lin-cche. Proto jsem tě pro tuto misi vybral."

Lin-ccheův výraz se nezměnil. Beze slova odešel. K Talismanovi přistoupil Gorkaj. "Je to tvrdý chlap, tenhle ten," poznamenal.

"Muž z kamene." souhlasil Talisman. "Kde je Jiesaj?"

"Odešla se do hrobky pomodlit."

Talisman za ní zašel a našel ji stát u kamenného sarkofágu. V zastíněné komoře byl chládek a on tam chvíli jen stál a díval se na dívku. Obrátila se k němu a usmála se. "Je tu takový klid," řekla.

"Viděl jsem tě, jak dáváš Kchunovi šátek. Proč jsi to udělala?"

"Je to nebezpečný muž, mohl by... zpovídat tvé rozkazy."

"Toho muže bys zlatem nekoupila - a tys ho získala kouskem plátna. Jsi žena plná překvapení, Jiesaj."

"Neexistuje nic, co bych pro tebe neudělala, Talismane. Odpuť, že jsem tak přímá, ale čas je vzácný, ne?"

"To je," přiznal a došel k ní. Vzala ho za ruku a položila si ji na prsa.

"Už jsi někdy byl se ženou?" zeptala se ho.

"Ne."

"Tak to toho máme oba hodně co objevovat." Přitáhl ji k sobě a jejich rty se setkaly. Nos měl plný vůně jejích vlasů, chuť jejích rtů mu znávala smysly. Cítil závrať, bylo mu slabo, a odstoupil od ní. "Miluji tě, můj Talismane," zašeptala. Na těch pár prchavých vteřin zapomněl na nebezpečí, které je oba čekalo. Teď ho zasáhla skutečnost jako rána pěstí.

"Proč teď?" zeptal se a odtáhl se od ní.

"Protože nám víc času už nezbyvá," odpověděla. Otočila se k sarkofágu a přejela rukou po železné desce. "Ošikaj Zhouba démonů, vojevoda," četla. "Když se ženil se Sul-sen, ze všech stran ho tísnil nepřítel. A měli tak málo času, Talismane. Byli spolu jen čtyři roky. Ale převeliká byla jejich láska. Naše bude stejně velká. Já to vím. Cítím to, tady, na tomto místě. A jestli zemřeme, budeme se Prázdnou procházet ruku v ruce. Tohle vím taky."

"Já nechci, abys zemřela," namítl Talisman. "Kéž bych tě sem nebyl nikdy přivedl. Tohle si přeju z celého srdce."

"A já jsem ráda, žeš to udělal. Ty zvítězíš, Talismane. Tvoje věc je spravedlivá. Zlo pochází od Gothiranů."

"To je dojemná myšlenka, Jiesaj. A já bych si přál, aby to byla pravda. Naneštěstí dobro ne vždycky porazí zlo. Musím jít, protože je třeba vykonat mnoho věcí."

"Až uděláš všechno, co půjde, a noc se bude dloužit, přijď za mnou, Talismane. Uděláš to?" "Přijdu za tebou," slíbil jí. Oblouha se černala vranami a supy, když Druss se Siebenem přejeli hřeben a sjížděli do mělkého údolí. Pod nimi bylo asi čtyřicet stanů z kozích kůží. Všude ležela těla pod hemžící se masou mrchožravých ptáků. Malí pouštní psíci se tahali o hnijící maso.

"Dobré nebe," zašeptal Sieben a zatáhl za otěže.

Druss pobídl kobyliku a sjel dolů z kopce. Sieben, vedoucí náhradní koníky, ho následoval. Supi byli příliš tlustí, aby dokázali vzlétnout, a tak jenom roztáhli křídla a kolébavým krokem uhýbali koním z cesty. Zápach smrti způsobil, že koně couvali, ale jezdci je přinutili jít dál. Sieben zprvu jen zíral přímo před sebe, snažil se na těla vůbec nedívat. Byly tu i děti a ženy, některé se choulily, jiné byly zabity, když utíkaly. Jakýsi hnědý pes vběhl do stanu, pak vykvikl a vyběhl ven. Druss přitáhl otěže. "Pročpak zastavujeme?" zeptal se Sieben. Druss sesedl a podal básníkovi otěže své kobyly. Se sekerou v ruce došel ke stanu, sehnul se a vstoupil. Sieben zůstal sedět na koni a přinutil se podívat kolem sebe. Nebylo těžké poznat, co se tu stalo. Zabijáci zaútočili pozdě večer, když již hořely ohně. Nadirové prchali do všech stran, ale kopiníci je pobili s nelítostnou zručností. Několik těl bylo zohaveno, bez hlavy či byla rozsekaná na kusy. Druss se vynořil ze stanu, došel ke koním a sundal lahvičku s vodou. "Uvnitř je žena," řekl. "Žije, ale jenom tak tak. Má dítě."

Sieben sesedl a přivázal koně ke stanové tyči. Gothirská zvířata se plašila a psi a supi je děsili, ale nadířští koníci stáli klidně. Sieben koně rychle spoutal kusem řemene ze surové kůže a pak se připojil k Drussovi. Ve stanu ležela nahá mladá žena se strašlivou ránou na břicho a na boku. Krev smáčela pokrývky jasných barev, na kterých ležela. Oči měla otevřené a dolní čelist jí bezvládně visela. Druss jí zvedl hlavu a přidržel ji lahvičkou u rtů. Voda jí stékala po bradě, ale podařilo se jí trochu polknout. Sieben se zadíval na ránu. Byla hluboká, čepel prořala tělo skrz naskrz. Děcko, částečně schované pod hromadou kožíšin, tiše kňouralo. -Druss ho zvedl a přidržel u ženina naběhlého prsu. Dítě začalo pít, zprvu však jen slabě. Žena zasténala, zvedla ruku a přitáhla si děťátko k sobě.

"Co můžeme udělat?" zeptal se Sieben. - Druss upřel chladné oči do jeho. Bojovník neříkal nic. Když Sieben vztáhl ruku, aby ženu pohladil po tváři, zíraly na něj její mrtvé oči. Dítě pilo dál.

"Tuhle si nechali pro znásilnění," zavrčel Druss. "To je ale smečka křiváků!"

"Ať hnijou v sedmi peklech," řekl Sieben. Dítě dopilo a Druss si ho zvedl na široké rameno, podepřel mu hlavičku a něžně mu třel zádičku. Siebenův pohled přitáhla ženina naběhlá bradavka. Vytékala z ní krev a mléko.

"Proč, Drusse?" zeptal se.

"Proč co?"

"Proč to udělali? K čemu to bylo?"

"Já zrovna nejsem vhodnej chlap, aby ses ho ptal na takový věci, básníku. Viděl jsem dobývat města a díval se, jak se dobří chlapi mění ve zmetky, když je poháněl vztek, chtíč a strach. Opravdu nevím, proč to udělali. Vojáci, co tohle spáchali, teď půjdou domů za manželkami a rodinami a budou z nich dobří manželé a tátové. Je to pro mě záhadou." Zabalil nahé děcko do pokrývky a odnesl ho ven do světla. Sieben ho následoval. "Budou to popisovat jako vítězství, co myslíš?" zeptal se Sieben. "Budou o tomhle nájezdu zpívat písně?"

"Doufejme jen, že u hrobky budou nějaký ženy s mlíkem v prsou," prohodil Druss. Sieben odvázal koně a podržel dítě, dokud Druss nenasedl. Pak podal dítě bojovníkovi a vyhoupl se do valachova sedla.

"Krmil se mlékem a krví," poznamenal Sieben. "Pil od mrtvé."

"Ale přežije," opáčil Druss. "Dýchá."

Vyjeli dál. Druss zvedl pokrývku přes hlavičku nemluvněte, aby ho zastínil před prudkým sluncem. Chlapeček usnul. Druss cítil nový život, smetanovou vůni mléka z dechu dítěte. Vzpomněl si na Rowenu a její touhu, aby mohla u prsu podržet právě takové dítě.

"Budu sedlák," řekl náhle. "Až se vrátím domů, zůstanu tam. Už žádný války. Už žádní supi."

"Ty tomu věříš, příteli?" zeptal se Sieben.

Drussovi pokleslo srdce. "Ne," řekl.

Další hodinu jeli rozžhavenou stepí, pak přendali sedla na dva nadirské koníky. Děcko se probudilo a chvíli plakalo.

Druss se ho pokusil uklidnit, pak si ho vzal Sieben. "Jak je starý, co myslíš?" zeptal se básník.

"Tak měsíc. Dva - já nevím."

Sieben zaklel a Druss se zasmál. "Taky tě umazal, co?"

"Za svůj krátký, rušný život jsem se naučil spoustu věcí, Drusse, starý brachu," řekl drže děcko na vzdálenost paže.

"Ale nikdy mě nenapadlo, že si budu muset lámat hlavu se skvrnami od moči na hedvábí. Rozežere to látku, co myslíš?"

"Můžeme doufat, že ne."

"Jak zařídíme, aby přestal plakat?"

"Pověz mu jednu z těch svých historek, básníku. Mě teda vždycky uspí."

Sieben začal dítě kolébat a zazpíval něžnou píseň o princezně Ulastaj a její touze nosit ve vlasech hvězdy. Měl dobrý hlas, silný a melodický. Nadirské dítě si mu opřelo hlavičku o prsa a brzy usnulo. Za soumraku před sebou uviděli oblak zvířeného prachu. Druss je odvedl ze stezky do malé kotliny. Nad nimi projely dvě roty kopiníků míříce na západ, brnění se jim třpytilo a přilbice se ve slábnoucím světle rudě leskly. Siebenovi začalo prudce bušit srdce. Chlapeček v jeho náručí si brumlal, ale ten zvuk nepřehlušil dusot koňských kopyt.

Když kopiníci projeli, Druss zamířil k severovýchodu.

Se zapadajícím sluncem se ochladilo a Sieben cítil, jak dítě v jeho náručí hřeje. "Myslím, že má horečku," řekl Drussovi.

"Všecky děcka jsou teplý," opáčil Druss.

"Vážně? Rád bych věděl proč,"

"No, prostě jsou. Nebesa, básníku, to se musíš ptát na všechno?"

"Mám zvědavou duši."

"Tak začni pracovat na tom, jak to dítě nalomíme, až se probudí. Mně připadá jako zdravej a silnej kluk a jeho křik se určitě ponese hezky daleko. A tady na přátele skoro nenarazíme."

"To je ono, Drusse. Vždycky se snaž končit povzbudivou připomínkou."

Gargan, urozený pán z Larness, trpělivě čekal, než mu jeho komorník Bren rozepne těžký kyrys a sundá mu ho. V pase dost ztloustl od té doby, co měl kyrys naposled na sobě, a když se mu břich opět uvolnil, radostně si vydechl. Minulý měsíc si objednal novou zbroj, ale když mu Garen-Cchen řekl o těch drahokamech, ještě nebyla připravena a bylo nutné spěchat.

Bren mu odepjal nastehenky a náhlenice a Gargan se posadil na plátěnou židli a natáhl si nohy. Stát se řítí do propasti, pomyslel si horce. Císařovo šílenství se den ode dne zhoršovalo a dvě frakce číhaly ve stínech. Hrozila občanská válka. Šílenství!

A my jsme uvízlí uprostřed, uvědomil si. Kouzelné šperky, to určitě! Jediné kouzlo, na kterém záleželo, byly meče královské gardy a lesklé hroty královských kopí.

Teď byla nutná hrozba zvenčí, aby se gothirsky národ dal dohromady. Válka s kmeny nádherně soustředí myšlenky lidí. To jim poskytne čas. Císař bude muset jít. Otázkou bylo jen kdy a jak a kdo ho nahradí. Do toho dne musel Gargan frakcím dát něco jiného na přemýšlení.

Bren odešel ze stanu a vrátil se s podnosem, na kterém bylo víno, máslo, sýr a chleba. "Kapitáni chtějí vědět, kdy je přijmeš, můj pane," řekl. Gargan k němu vzhledl. Ten chlapík stárl, chátral.

"Na kolika taženích jsi mi sloužil?" zeptal se Gargan.

"Na dvanácti, můj pane," odpověděl Bren, nakrájel chleba a tři krajíce namazal.

"Na které si vzpomínáš nejraději?"

Stařík se při přípravě jídla zarazil. "Gassimské," odpověděl.

Nalil víno do stříbrného poháru, přilil vodu a podal ho generálovi. Gargan usrkl. Gassima! Poslední občanská válka, skoro před pětadvaceti lety. Gargan, s menším oddílem, ustoupil přes blata, potom se otočil a zaútočil proti značné přesile, což mělo znamenat sebevraždu. Na svém obrovském bílém hřebci Skalovi se vrátil do srdce nepřátelského tábora a v souboji muže proti muži zabil Barma. Toho dne vyhrál válku, občanská válka skončila. Gargan vypil víno a podal pohár Brenovi, který mu ho doplnil.

"To teda byl kůň, u Missaele! Ničeho se nebál. Byl by zaútočil i na samo ohnivé peklo."

"Silný hřebec." souhlasil Bren.

"Už jsem nikdy nepoznal žádného, jako byl on. Znáš toho hřebce, na kterém teď jezdím? Je ze Skallovy krve, je to jeho pravnuček. Ale nemá ty stejné vlastnosti. Skall byl král mezi koňmi." Gargan se uchechtl. "Ten den, co umřel, obskočil tři klisny - bylo mu dvaatřicet. Já v životě plakal jen dvakrát, Brene. Poprvé to bylo, když zemřel Skall."

"Ano, můj pane. Co mám vyřídít kapitánům?"

"Za hodinu. Musím si přečíst pár dopisů."

"Ano, můj pane." Komorník nechal jídlo na stole a proklouzl pod stanovou chlopní. Gargan vstal a sám si nalil třetí pohár. Tentokrát žádnou vodu nedolil. Poštovní jezdcí dohonili předvoj za soumraku, a teď na něj čekaly tři dopisy. Otevřel první, na němž byla Garen-Cchenova pečeť. Gargan se snažil soustředit na pavoucí písmo. Sundal lucernu z tyče a postavil ji na stůl. Oči už mu nesloužily jako dřív. "Nic není jako dřív." pomyslel si.

Dopis vyprávěl o královnině pohřbu a o tom, jak Garen-Cchen propašoval krále z města. Vzal ho do Zimního paláce v Siccu. Frakce teď v senátu začaly otevřeně hovořit o "potřebě změny". Garen-Cchen ho nabádal k rychlému ukončení tažení a rychlému návratu do hlavního města.

Druhý dopis byl od jeho ženy. Přelétl ho. Čtyři stránky celkem nezajímavých poznámek s podrobnostmi o nepodstatných incidentech, které se přihodily doma a na statcích. Komorná si zlomila ruku, když při umývání oken spadla ze židle, chovné hříbě prodali za tisíc raqů, tři otroci ze Severního statku uprchli, ale brzy je znovu chytili v místním nevěstinci.

Poslední dopis byl od dcery Mirkel. Porodila chlapečka a dala mu jméno Argo. Doufá, že ho Gargan brzy uvidí. Starému vojákovi se zamžily oči.

Argo. Když našel jeho zohavené tělo, bylo to jako rána nožem do srdce, a Gargan stále cítil bolest. Celou dobu věděl, že dovolit té nadírské špině vstoupit do Akademie povede ke katastrofě. Ale nikdy ho ani vzdáleně nenapadla možnost, že povede ke smrti jeho vlastního syna. A jaká to byla smrt!

Svářil se v něm hněv a žal.

Starý císař byl moudrý muž, většinou vládl rozumně. Ale v posledních letech jeho vlády, když se země začal šířit zmatek, byl moc měkký. To kvůli tomuto muži Gargan bojoval v Cassimě. Dal jsem ti korunu, říkal si v duchu. Vložil jsem ti ji na hlavu. A kvůli tomu můj syn zemřel.

Nadírstí janičáři! Odporný a zkázonosný nápad. Proč ten stařík nedokázal pochopit, jak je to hloupé? Počet Nadírů neměl konce, a snili jen o tom, až je Sjedenititel přitáhne k sobě a vytvoří jediné neporazitelné vojsko. A přesto si císař přál, aby se synové jejich náčelníků cvičili v gothirském způsobu vedení války.

Den, kdy se Okaj stal nejlepším studentem, byl ponurou připomínkou. Horší však bylo vědomí, že muž, který vystoupil na pódium, byl vrahem jeho syna. Tenkrát ho měl po ruce. Mohl se natáhnout a rozervat mu hrdlo.

Gargan sáhl po džbánu - a zaváhal. Kapitáni brzy dorazí a silný alkohol plánování zrovna nepomáhal. Vstal od stolu, protřel si zarudlé oči a vyšel ze stanu. Dva strážníci se postavili do pozoru. Gargan se zadíval na tábor a potěšil ho pohled na pravidelně rozestavěné stany a pět úhledných řad provazů s koňmi. - Půda kolem táborových ohňů byla dobře očištěna, překopána a namočena, takže ani jiskřička nezapálí vyprahlou trávu stepí.

Gargan kráčel dál a rozhlížel se po táboře, jestli neuvidí známky nepořádku či samolibosti. Žádnou nenašel, jen jámy pro latríny byly vykopány na místě, odkud převažující vítr ponese zápach zpátky do tábora. V duchu si udělal poznámku.

Na kůlu před jedním stanem byly uvázané dvě nadírské hlavy. Kolem táborového ohně opodál seděla skupinka kopiníků. Když k nim Gargan došel, muži vyskočili a hbitě zasalutovali.

"Zakopejte to," řekl Gargan. "Přitahují jen mouchy."

"Ano, pane!" odpověděli sborem.

Gargan se vrátil do stanu. Sedl si ke stolu, vzal brk a kalamář a napsal krátký dopis Mirkel, v němž jí blahopřál a vyjevil naději i záměr, že se brzy setkají. "Dávej dobrý pozor na malého Arga," psal. "Nespoléhej na kojné. Dítě hodně získá z mateřského mléka, nebere z něj jen výživu, ale také ducha a odvahu. Dítě urozeného rodu by nikdy nemělo pít z prsu obyčejné ženy. Kází to charakter."

o o o

Ťieng-čchin a jeho devět jezdců putovali opatrně, využívali vyschlá údolí a prolákliny v terénu, takže se jim podařilo vyhnout se gothirským patrolám. Když se setmělo, schovávali se jižně od gothirského tábora. K Ťieng-čchinovi, jenž klečel za stěnou z křoví a obhlížel tábor, se přikradl jeho přítel Ši-tcha.

Zvedl se noční větřík, vál od jihovýchodu. Ši-tcha poklepal Ťieng-čchinovi na rameno. "Je to hotovo, bratře."

Ťieng-čchin si dřepel na paty. Vítr sílil. "Dobrá."

"Kdy?" zeptal se Ši-tcha a ve tváři mu byla vidět mladická dychtivost.

"Ještě ne. Počkáme, až se uloží na noc."

"Pověz mi něco o Talismanovi," požádal Ši-tcha a dřepel si vedle něj. "Proč je zrovna on ten vyvolený? Není tak silný jako ty."

"Tělesná síla u generála není k ničemu," vysvětloval mu Ťieng-čchin trpělivě. "On má chrabré srdce a mysl ostřejší než dýka."

"Ty máš taky udatné srdce, můj bratře."

Ťieng-čchin se usmál. To, jak ho chlapec uctíval jako hrdinu, pro něj bylo zdrojem jak podráždění, tak radosti. "Já jsem jestřáb, on je orel. Já jsem vlk, on je tygr. Jednoho dne bude Talisman mezi Nadíry velikým náčelníkem. Povede vojska, bratříčku. Má dobrou hlavu na..." Zaváhal. Pro logistiku žádné nadírské slovo neexistovalo. "Na plánování," řekl nakonec. "Když je vojsko na pochodu, musíš ho zásobovat. Potřebuje jídlo a vodu, a stejně důležité je, aby dostávalo informace. Aby měl plán pro všechny možnosti, na to musí být jedinečný muž. Talisman je takový muž."

"On byl s tebou v Akademii?"

"Ano. A nakonec byl nejlepším studentem, porazil všechny ostatní."

"On se všemi bojoval?"

"Dá se říci." Koník za nimi zařehotal a Ťieng-čchin se ohlédl k místu, kde se schovávali ostatní. "Vrat' se k nim." přikázal, "a řekni Lingovi, že jestli toho svého koně neohlídá, tak ho s hanbou pošlu zpátky."

Když se chlapec odplazil dolů do údolí, Ťieng-čchin se posadil a čekal. Fanlon často říkával, že největším nadáním kapitána je trpělivost - poznat, kdy zaútočit, a mít nervy na to, aby si počkal až na ten pravý okamžik."

Jak se ochladí, vítr zesílí. A také se zvýší vlhkost vzduchu, což způsobí změna teploty. Když se všechny tyto činitele spojí, načasování bude dokonalé. Ťieng-čchin se zadíval na nepřátelský tábor a jeho hněv zesílil. Tohle nebyla obranná formace, jaká byla nutná, když byly oddíly na nepřátelském území. Postavili tábor podle regulí pro mírové manévry: pět provazových řad pro koně, u každé dvě stě zvířat, stany postavené do čtverců podle pluků. Jak byli nadutí, tihle gaidžinové. Jak dobře chápali nadirskou mentalitu.

Od východu přijeli tři gothirští zvědové. Ťieng-čchin sjel dolů pod hřeben, dokud neprošli kolem. Jezdci se cestou bavili a smáli se. Zítra se už nikdo z nich smát nebude. Zítra budou hryzat do koženého řemene, až jim bude záda sdírat bič.

Ťieng-čchin se opatrně protáhl dolů ze svahu k místu, kde čekali jeho muži. Do provazové sítě byl zabalen troud a chrastí a síť byla přivázaná na dlouhém provaze. "Už je čas." prohlásil. Dopředu vystoupil Ši-tcha. "Můžu jet s ohněm?" požádal.

"Ne." Chlapec byl velmi zklamaný, ale Ťieng-čchin prošel kolem něj a zastavil se před pomeňším válečníkem s nohama do O. "Ty budeš mít tu čest, Niene." řekl. "Pamatuj, musíš jet k jihu nejméně čtvrt míle, než provaz pustíš. Ne moc rychle, a pak se vrátíš stejnou cestou."

"Bude to vykonáno," slíbil Nien. Všichni rychle nasedli a vyjeli na vrcholek kotliny. Ťieng-čchin a dva další seskočili ze sedel a s pomocí křesadel zapálili otýpky chrastí přivázané za Nienovým koníkem. Vyskočily plamínky a pak vyšlehly vysoko.

Nien kopl koně a ten vyrazil pomalým klusem přes suchou trávu stepi. Za ním se objevovaly plamínky a k obloze brzy stoupal tmavý mastný kouř. Vítr plameny rozdmýchal a zanedlouho se ke gothirskému táboru hnala burácející stěna plamenů.

"Smím se zeptat, pane, na cíl této mise?" zeptal se Premian, když se s ostatními staršími důstojníky sešel v Garganově stanu.

"Můžeš," řekl generál. "Naši zpravodajci hlásí, že Nadirové plánují povstání, a je naší povinností zařídit, aby k tomu nedošlo. Dostali jsme zprávy, ze kterých vyplývá, že kmen Křivých rohů se shromažďuje, aby mohl provést velký nájezd na území kolem Gulgothiru. My ten kmen rozdrtíme. To pošle zprávu ostatním nadirským náčelníkům. Ale nejdřív napochodujeme k Ošikajově hrobce a rozebereme ji kámen po kameni. Kosti jejich hrdiny rozemeleme na prach a rozprášíme ho po stepi."

Promluvil veterán Marlham. "Ale pane, ta hrobka je posvátné místo pro všechny kmeny. Copak to všichni náčelníci nebudou považovat za provokaci?"

"To opravdu budou," vyštěkl Gargan. "Ať poznají jednou provždy, že jsou rasou otroků. Kdybych tak mohl do stepi přivést vojsko o síle čtyřicet tisíc mužů. U Šemaka, pobil bych je všechny!"

Premian měl nutkání znovu promluvit, ale Gargan pil a tvář měl celou ruměnou a náladu vztekla. Opíral se o stůl, svaly na pažích mu ve světle lucerny ostře vystupovaly a oči se mu leskly. "Vadí snad někomu na téhle misi něco?"

Ostatní důstojníci vrtěli hlavami. Gargan se narovnal, obešel stůl a postavil se před menšího Premiana. "A co ty? Jak si vzpomínám, máš pro tyhle všiváky slabost."

"Jsem voják, pane. Je mou povinností plnit všechny rozkazy, které mi dá nadřízený důstojník."

"Ale nesouhlasíš s tím, co?" ohrnul pysk Gargan a přistrčil vousatou tvář tak blízko k Premianovi, že důstojník cítil nakyslý pach vína z jeho dechu.

"Není na mně, abych nesouhlasil s politiky, pane."

"Není na mně." napodobil ho škodolibě Gargan. "Ne, pane, to není na tobě. Víš, kolik těch zmetků tady je?"

"Ne, pane."

"Ne, pane. Já taky ne, chlapče. Nikdo to neví. Ale je jich bezpočet. Umíš si představit, co by se stalo, kdyby se spojili pod jedním vůdcem? Smetli by nás jako přival." Zamrkal, vrátil se ke stolu a ztěžka se posadil na plátěnou židli, která pod jeho vahou zasténala. "Jako přival," zamumlal. Zhluboka se nadechl a snažil se překonat víno ve svém krevním oběhu. "Musíme je pokořit. Rozdrtit. Demoralizovat."

Venku teď nastal nějaký zmatek a Premian zaslechl křičet muže. S ostatními důstojníky opustil stan. Noční oblohu ozařovala plamenná stěna a kolem tábora vířil kouř. Koně začali říčet strachy. Premian se rozhlédl po táboře. Oheň se požene přímo přes něj. "Vozy s vodou!" zařval. "Zapřáhněte koně do vozů s vodou!" Premian se rozběhl přes tábor k místu, kde předtím do čtverce přitáhli dvacet vozů. Na každém bylo šestnáct sudů. Kolem něj proběhl jakýsi zpanikařený muž a Premian ho popadl za rameno. "Sežeň koně pro vozy," nařídil a v hlase se mu jasně ozývala autorita. "Rozkaz, pane," odpověděl voják, zasalutoval a odběhl. Premian zahlédl skupinku vojáků, kteří se snažili dostat svoje věci ze společného stanu. "Nechte to," křikl. "Jestli shoří ty vozy, zemřeme všichni. Vy tři, jdete pro koně. Vy ostatní, začněte přetahovat vozy, aby se do nich dali ty koně zapřáhnout."

Plameny již olizovaly okraj tábora. Stovky mužů se snažily utlouci oheň pokrývkami a pláští, ale Premian věděl, že to není k ničemu. Přiběhli vojáci vedoucí vyděšené koně.

Chytil jeden stan. Do prvního vozu již bylo zapraženo. Jeden z vojáků vylezl na kozlík a plácl koně opratěmi. Čtyřspřeží koní se napřelo do postrojů a vůz se dal s trhnutím do pohybu.

Následoval druhý vůz, pak třetí. Na pomoc přibíhali další muži. Premian doběhl k nejbližší provazové řadě. "Odřízněte ostatní koně," nařídil vojákovi stojícímu opodál. "Zítřka je zase seženeme!"

"Rozkaz, pane," odpověděl muž a přerýzl nožem provaz. Premian popadl otěže nejbližšího koně a vyhoupl se na jeho holý hřbet. Zvíře bylo k smrti vydešené a vzepjalo se, ale Premian byl zkušený jezdec. Předklonil se a poplácal koně po dlouhém krku.

"Odvahu, krasavče," řekl koni. Odjel zpět k vozům a viděl, že bylo zapraženo do dalších šesti, ty již odjížděly směrem od ohnivě hradby. Hořely další a další stany a vzduch byl plný kouře a odletujících žhavých uhlíků. Nalevo začal kdosi ječet, jak mu chytily šaty plamenem. Několik vojáků ho hodilo na zem, zakrylo ho pokrývkami a plameny udusilo. Žár již byl téměř nesnesitelný a skoro se nedalo dýchat. Plameny olizovaly poslední vozy, ale zapraženo bylo ještě do dvou dalších.

"To stačí!" zařval Premian na klopotící se vojáky. "Zachraňte si kůži!"

Muži nasedli na poslední koně a odcvālali z hořícího tábora. Premian se otočil a viděl, jak další vojáci běží, aby si zachránili holý život. Několik jich klopýtlo, a když upadli, plameny je pohltily. Premian otočil koně - a uviděl kouřem procházející Gargana. Generál vypadal zmatený a ztracený. "Brene!" křičel. "Brene!"

Premian se pokusil dostat koně ke generálovi, ale zvíře se odmítalo přiblížit k ohni. Premian si strhl košili, předklonil se, přehodil ji koni přes oči a volně ji přivázał na místo. Pobídl nyní nevidoucího hřebce kupředu a dojel až ke Garganovi.

"Pane! Nasedni za mě!"

"Nemůžu opustit Brena. Kde je?"

"Už je možná venku, pane. Jestli zůstaneme ještě déle, tak nás to odřízne!"

Gargan zaklel, natáhl se, chytil Premiana za nataženou ruku a s nacvičenou lehkostí zkušeného jezdce se vyhoupl za něj. Mladší důstojník pobídl hřebce do cvalu přes hořící step a zahrnul kolem plamenné stěny, která se hnala k severozápadu. Žár byl spalující a Premian přes kouř skoro neviděl, kam se kůň, s ožehlými boky, řítí.

Konečně vyjeli z ohně a Premian vyčerpaného hřebce zastavil. Seskočil ze sedla, otočil se a díval se na hořící tábor.

Gargan sklouzl vedle něj. "Vedl sis dobře, chlapče," řekl a položil obrovskou ruku Premianovi na rameno.

"Děkuji, pane. Myslím, že jsme zachránili většinu vozů s vodou."

Hřebec měl popelené boky plné puchýřů a teď se třásl. Premian ho odvedl k východu, kde se shromáždila hlavní síla vojáků.

Pomalů, jak oheň v dále pohasínat, se muži začali vracet do tábora a probírali se troskami. Za úsvitu byla nalezena všechna těla. Dvacet šest mužů a dvanáct koní v plamenech zahynulo. Všechny stany byly zničeny, ale většina zásob byla zachráněna. Oheň prošel příliš rychle, než aby propálil všechny pytle s moukou, solí, ovšem a sušeným masem. Z devíti vozů s vodou, které zůstaly v táboře napospas, šest chytilo a nebylo nyní k ničemu, i když většina sudů s drahocennou vodou byla zachráněna. Jen u tří se rozeschla dužina.

Když brzy ráno vyšlo nad zčernalou zemí slunce, Gargan si prohlédl tu zkázu. "Oheň založili na jihu," řekl Premianovi.

"Zjistí jména nočních hlídek v té části. Třicet ran každému muži."

"Ano, pane."

"Je to menší škoda, než jsme čekali," poznamenal generál.

"Ano, pane. I když jsme přišli o víc než tisíc šípů a asi osmdesát kopí. Vašeho komorníka je mi líto. Našli jsme jeho tělo za stanem."

"Bren byl dobrý chlap. Věrně mi sloužil. Odvedl jsem ho z vojska, když mu revma zničilo klouby. Dobrý chlap! Zaplatí za jeho smrt stovkou svých životů."

"Taky jsme ztratili šest sudů s vodou, pane. S tvým dovolením upravím denní přiděly, aby se ztráta nahradila, a prozatím zruším rozkaz, že každý kopiník musí být denně čerstvě oholen."

Gargan kývl. "Všechny koně zpátky nedostanem," řekl. "Někteří z mladších poběží rovnou až do Gulgothiru."

"Bojím se, že máš pravdu, pane," souhlasil Premian.

"No dobře. Někteří z našich kopiníků budeme muset převelet k pěchotě. Aspoň si budou v budoucnosti víc vážit svých zvířat." Gargan se předklonil a odplivl si. "Pošli do průsmyku čtyři roty. Chci hlášení o všech pohybech Nadirů. Ten včerejší útok byl dobře provedený. Připomíná mi Adria a Zimní tažení, když ohněm zpomalil nepřátelské vojsko." Premian chvíli mlčel, ale viděl, že se na něj Gargan dívá a čeká odpověď. "Okaj byl z Vlčích hlav, pane. Ne z Křivých rohů. Vlastně podle mě jsme určitě neměli žádné janičáře z Křivých rohů."

"Ty neznáš nadirské zvyky, Premiane. Hrobku hlídají čtyři kmeny. Možná je s nimi. Doufám, že je. Dal bych levou paži, abych ho dostal do své moci."

Měsíc stál na obloze vysoko nad údolím Sul-seniných slz a Talisman, unavený k smrti, se naposledy prošel kolem hradeb a opatrně pokračoval spící nadirské válečníky. Oči ho z vyčerpaní bolely a tělo mu k zemi táhla nezvyklá únava, jak pomalu vystupoval po schodech na ochoz. Nová dřevěná plošina mu zapraskala pod nohama. Jelikož neměli hřebíky, byla prkna přivázána. Ale plošina byla dost pevná a zítra bude ještě pevnější, neboť Partsaj a jeho muži budou pokračovat v práci. Bojová plošina, kterou sestrojil Kchun a jeho Osamělí vlci, byla téměř hotová. Kchun pracoval dobře, neúnavně. Ale dělal také Talismanovi starosti. Často během dne odešel za pozemek hrobky a zastavil se ve stepi. A teď nespál se svými muži, ale venku, v bývalém táboře Osamělých vlků.

K Talismanovi došel Gorkaj. Podle Talismanových příkazů pracoval bývalý Žak celý den s Kchunovými muži. "Co jsi zjistil?" zeptal se Talisman tichým hlasem.

"Je podivín," vykládal Gorkaj. "Nikdy nespí ve stanu. Vezme si pokrývky ven a rozloží si je pod hvězdami. Nikdy si nevzal ženu. A na území Křivých rohů žije sám, daleko od kmene. Nemá žádné bratry ve zbraní."

"Tak proč tedy velí strážím hrobky?" podivil se Talisman.

"Je to zuřivý bojovník. Jedenáct soubojů vybojoval a ani jednou ho neškrábl. Všichni jeho nepřátelé jsou mrtví. Jeho

muži ho nenávidějí, ale váží si ho."

"Jaký je tvůj odhad?"

Gorkaj pokrčil rameny a poškrábal se ve zbytku vlasů na čele. "Nemám ho rád, Talismane, ale až budu muset čelit mnoha nepřátelům, chtěl bych ho mít po boku," Talisman se posadil na hradbu. Gorkaj se na něj lépe podíval "Měl by ses vyspat."

"Ještě ne. Mám hodně o čem přemýšlet. Kde je Nosta Chán?"

"V hrobce. Sesílá tam kouzla," odpověděl Gorkaj, "ale nic nenašel. Před chvílí jsem ho slyšel nadávat."

Gorkaj se zadíval na hradbu. Když poprvé uviděl hrobku, připadala mu malá, ale teď hradby - každá asi šedesát kroků - vypadaly podivně dlouhé. "Udržíme tohle místo?" zeptal se náhle.

"Na nějaký čas," odušil Talisman. "Hodně závisí na tom, kolik žebříků nepřítel má. Jestli jsou dobře vybavení, tak se přes nás přeznou."

"Tisíc kleteb na ně na všechny," zasyčel Gorkaj.

Talisman se zazubil. "Nebudou mít dost žebříků. Nečekají obléhání. A tady nejsou žádné stromy, které by mohli porazit a postavit si z nich žebříky. My teď máme skoro dvě stě mužů, padesát na každou hradbu pro případ, že by zaútočili ze všech stran. Zadržíme je, Gorkaji - aspoň na pár dní."

"A potom co?"

"Budeme žít, nebo zemřeme," řekl Talisman s unaveným pokrčením ramen.

Daleko na jihozápadě začala obloha zářit matnou, mihotavou červení. "Co je to?" chtěl vědět Gorkaj.

"S trochou štěstí to hoří nepřátelský tábor." řekl Talisman ponuře. "Moc je to nezpomalí, ale sebere jim to jejich samolibost."

"Doufám, že jich hodně zemře."

"Proč zůstáváš?" zeptal se Talisman.

Gorkaj se zatvářil zmateně. "Co tím myslíš? Kam jinam bych tak asi šel? Teď jsem Vlčí hlava, Talismane. Ty jsi můj vůdce."

"Možná jsem tě zavedl na stezku bez návratu, Gorkaji."

"Všechny stezky vedou ke smrti. Ale tady jsem spojen s bohy kamene a vody. Jsem zase Nadir, a to má význam."

"To opravdu má. A já ti řeknu jedno, příteli, v letech, co přijdou, to bude mít ještě větší význam. Až Sjedinitel povede svá vojska, svět se bude třást při pouhém vyslovení jména Nadir."

"To je příjemná myšlenka, se kterou půjdu do postele," řekl Gorkaj s úsměvem.

V té chvíli oba muži zahlédli, jak se z pokojů vynořuje Jiesaj. Měla na sobě jen lněnou košili a pomalu, jako ve snu, kráčela k bráně. Talisman seběhl po schodech, Gorkaj utíkal těsně za ním, a společně k ní dorazili, když už byla ve stepi. Talisman ji jemně vzal za loket. Jiesaj měla oči doširoka otevřené a ani nemrkla. "Kde je můj pán?" zeptala se.

"Jiesaj? Co se děje?" zašeptal Talisman.

"Jsem ztracená," řekla. "Proč je můj duch připoután na tom temném místě?" Po líci jí skanula slza. Talisman ji objal a políbil na čelo.

"Kdo to mluví?" chtěl vědět Gorkaj a vzal Jiesaj za ruku.

"Ty znáš mého pána?" zeptala se ho.

"Kdo jsi?" otázal se Gorkaj. Talisman ji pustil a otočil se k válečníkovi. Gorkaj ho pohybem ruky umlčel a postavil se před ženu. "Řekni mi své jméno," vyzval ji.

"Já jsem Sul-sen, žena Ošikaje. Můžeš mi pomoci?"

Gorkaj ji vzal za ruku a políbil jí ji. "Jakou pomoc potřebuješ, má paní?"

"Kde je můj pán?"

"On je..." Gorkaj se odmlčel a podíval se na Talismana.

"Není tady." řekl Talisman. "Vzpomínáš si, jak ses sem dostala?"

"Byla jsem slepá," vykládala dívka, "ale teď vidím a slyším a mohu i mluvit." Pomalu se rozhlédla kolem sebe. "Myslím, že znám toto údolí," poznamenala, "ale na ty budovy tady si nevzpomínám. Snažila jsem se opustit to temné místo, ale jsou tam démoni. Moje kouzla neměla žádný vliv. Moje moc je pryč a já nemohu odejít."

"Ale přesto jsi odešla," namítl Gorkaj. "Jsi tady."

"Tomu nerozumím," řekla. "Copak sním? Někdo mne zavola a já se probudila tady. Toto nejsou moje šaty. A kde je moje lon-ccchia? Kde jsou moje prsteny?"

Náhle sebou trhla, jako by dostala ránu. "Ne!" vykřikla. "Táhne mě to zpátky. Pomozte mi! Už to temné místo nesnesu!" - Divoce natáhla ruce, popadla Talismana za paži a pak se zhroutila a sesula se mu do náručí. Víčka se jí zachvěla a na Talismana se dívala Jiesaj. "Co se děje, Talismane?" zeptala se.

"Nač si vzpomínáš?"

"Něco se mi zdálo. Vzpomínáš? Na tu ženu z jeskyně? Procházela se ruku v ruce s mužem. Potom zhaslo slunce a kolem nás... kolem ní se vytvořily stěny z černého kamene. Všechno světlo zmizelo, panovala úplná temnota. Ten muž byl pryč. Já... ona... se snažila najít dveře ve skále, ale žádné tam nebyly. A zblízka se ozývalo sténání a vrčení. Na víc si nevzpomínám. Copak začínám šílet, Talismane?"

"To nemyslím, má paní," řekl laskavě Gorkaj. "Pověz, už jsi měla někdy vidiny?"

"Ne."

"Už jsi někdy slyšela hlasy, i když tam nikdo nebyl?"

"Ne. Co to říkáš?"

"Věřím, že je k tobě nějak přitahován duch Sul-sen. Nevím proč. Ale vím jistě, že nejsi šílená. Viděl jsem duchy a mluvil s nimi. Stejně to bylo s mým otcem. To, čeho jsme tu byli svědky, nebyla jen náměsíčnost. Měla jsi jiný hlas, chovala

ses jinak. Souhlasíš, Talismane?"

"Tohle vůbec nechápu," přiznal nadirský vůdce. "Co musíme udělat?"

"Nevím, jestli můžeme něco udělat," řekl Gorkaj. "Vykládal jsi mi, že Ošikaj hledá svou ženu, a teď víme, že i Sul-sen hledá jeho. Ale jejich svět není náš, Talismane. Nemůžeme je svést dohromady."

Měsíc zmizel za hradbou mraků a na step padla temnota. V dálce kdosi vykřikl a Talisman zahlédl chvatné vykresané světlo. Za Kchunovým stanem se zarnihotalo světlo lucerny.

9

SLEPÝ NADIRSKÝ MNICH ENŠIMA SEDEĚL MLČKY na okraji skály čnějící nad stepí. Za ním, u skrytého pramene, ve stínu bezútešně seděli uprchlíci - asi dva tucty většinou starších žen a malých dětí. Mnich ve tmě viděl vzdálený oheň a cítil odchod duší do Prázdnoty. Světlo modré roucho měl zaprášené a nohy ho bolely a krvácely mu z toho, jak šel po ostrých sopečných kamenech tohoto zničeného horského kraje.

Enšima v duchu vzdal modlitbu díkyvzdání za tu otrhanou skupinku z kmene Křivých rohů, která přede dvěma dny dorazila k prameni. Uprchlíci byli součástí větší skupiny, kterou napadli gothirští kopiníci, podařilo se jim však utéci do vyšších poloh, kam je těžce ozbrojení jezdci nemohli následovat. Prozatím byli v bezpečí. Hladoví, oloupení, opuštění, ale v bezpečí. Enšima děkoval Prameni za jejich životy.

Uvolnil řetězy svého ducha a vzlétl vysoko nad hory. Rozhlížel se po rozlehlé prázdnotě stepí. Dvanáct mil na severozápad uviděl maličké hradby hrobky, ale tam neletěl. Místo toho obhlížel krajinu a hledal dva jezdce, o nichž věděl, že se brzy přiblíží k prameni.

Zahlédl je vyjíždět z rokle asi dvě míle od skal, na nichž sedělo jeho tělo. Válečník vedl dva koně, zatímco básník, Sieben, jel vzadu a nesl dítě zabalené v rudé pokrývce. Mnich zaletěl blíž k vedoucímu jezdci a lépe si ho prohlédl. Seděl na kobyle s prohnutým hřbetem a na sobě měl kazajku z černé kůže s lesklými stříbřitými ramenními chrániči a nesl obrovskou dvoubřitou sekeru.

Cesta, kterou jeli, je zavede kolem skrytého pramene. Enšima zaletěl blíž k básníkovi. Natáhl svou duchovní ruku a dotkl se jezdcova ramene.

"Hej, Drusse," zavolal Sieben. "Myslíš, že by v těch skalách mohla být voda?"

"Nepotřebujeme ji," opáčil bojovník. "Podle Nuanga by měla být hrobka tak deset mil odsud."

"To je možná pravda, starý brachu, ale pokrývka toho malého začíná páchnout. A já bych ocenil příležitost vyprat si šaty, než přijde náš velkolepý vstup."

Druss se zasmál. "Jo, básníku, to by se nehodilo, kdybys dorazil a nevypadal co nejlíp." Druss zatáhl za otěže a zamířil s koněm doleva směrem k tmavým sopečným skalám.

Sieben dojel k němu. "Jak najdeš ty léčivé kameny?" zeptal se.

Bojovník otázku chvíli promýšlel. "Předpokládám, že budou v rakvi," odpověděl po chvíli. "To by bylo normální."

"Tohle je stará hrobka. Podle mě už ji dávno vyloupili."

Druss chvíli mlčel, pak pokrčil rameny. "No, ten starý šaman tvrdil, že jsou tam. Až ho uvidím, tak se ho zeptám."

Sieben se suše usmál. "Kéž bych měl tvou víru v lidskou přirozenost, Drusse, příteli můj."

Kobyla zvedla hlavu a nozdry se jí zachvěly, načež zrychlila krok. "Je tu voda, to tedy ano," prohlásil Sieben. "Koně ji vycítí."

Vyšplhali po úzké točité stezce, a když dorazili na hřeben, zastoupili jim cestu dva staří nadirští válečníci. Oba měli meče. Objevil se malý mnich ve vybledlém modrém hábitu a se starci promluvil. Ti se neochotně stáhli. Druss popojel dál, sesedl u pramene a vrhl ostražitý pohled na skupinku Nadirů sedících opodál.

Přistoupil k němu onen mnich. "Jsi vítán v našem táboře, bojovníku," řekl. Oči měl slepé, zorničky jako z kouřového opálu. Druss opřel Snagu o kámen, vzal Siebenovi chlapečka a počkal, dokud básník neseskočí na zem.

"Tohle dítě potřebuje mlíko," řekl Druss. Mnich zavolal jedno jméno a došla k nim jakási mladá žena. Přicházela váhavě.

Vzala si od Drussa dítě a vrátila se ke skupince.

"Tihle přežili gothirský nájezd," vysvětloval mnich. "Já jsem Enšima, mnich Pramene."

"Druss," opáčil bojovník. "A tohle je Sieben. Cestujeme .."

"K Ošikajově hrobce," dokončil Enšima. "Já vím. Pojď, přisedni si ke mně na chvíli," Poodešel ke shluku balvanů u pramene. Druss ho následoval. Sieben zatím napojil koně a doplnil vodu v lahvicích.

"U hrobky dojde k veliké bitvě," rozhovořil se Enšima. "To víš."

Druss si k němu přisedl. "Vím. To mě nezajímá."

"Ale zajímá, protože tvoje hledání je s ní spojeno. Ty drahokamy nenajdeš dřív, než začne bitva, Drusse."

Válečník poklekl u pramene a napil se. Voda byla studená a osvěžující, ale zanechávala na jazyku hořkou pachut'. Druss vzhlédl ke slepci a zeptal se: "Ty jsi věstec?"

"Pokud to k něčemu je," souhlasil Enšima.

"Tak mi pověz, kvůli čemu je ta ztracená válka? Podle mě je úplně nesmyslná,"

Enšima se lítostivě usmál. "Ta otázka předpokládá, že nějaké války smysl mají."

"Já nejsem filozof, mnichu, tak mě laskavě ušetři toho přemílání,"

"Ne, Drusse, ty nejsi filozof," souhlasil Enšima přívětivě, "ale jsi idealista. Kvůli čemu je tahle válka? Jako všechny války, i tahle je kvůli chamtivosti a strachu. Chamtivost je

v tom, že Gothiráné jsou bohatí a chtějí tak také zůstat, a strach je v tom, že v Nadirech vidí budoucí hrozbu pro svůj majetek a postavení. Kdy se bojovala nějaká válka pro něco jiného?"

"Takže ty klenoty existují," řekl Druss, aby změnil téma.

"Oh, existují. Alchazarovy oči byly vytvořeny před několika sty lety. Vypadají jako ametysty, velké jako vejce, a jsou

prosyceny úžasnou mocí této divoké země."

"Proč je nenajdu před bitvou?" chtěl vědět Druss, když k nim přišel Sieben a přisedl si.

"To není tvůj osud."

"Mám přítele, kterej je potřebuje," řekl Druss. "Ocenil bych v tyhle záležitosti pomoc."

Enšima se usmál. "Nijak mě netěší, když ti nemůžu pomoci, bojovníku. Ale to, oč mě chceš požádat, ti nedám. Zítřka odvedu tyto lidi hlouběji do hor v naději - byť je možná máma - že je udržím naživu. Ty pojedíš k hrobce a tam budeš bojovat. Protože v tom jsi nejlepší."

"Máš nějaká slova útěchy i pro mě, starče?" zeptal se Sieben.

Staroch se usmál, natáhl ruku a poplácal Siebena po rameni. "Měl jsem problém a tys mi ho pomohl vyřešit, za což ti děkuji. To, co jsi udělal v té komoře smrti, byl čistý a dobrý skutek, za nějž, doufám, ti Pramen požehná. Ukaž mi tu lon-cchia" Sieben zalovil v kapse a vyndal těžký stříbrný medailon. Stařec si ho podržel před obličejem a zavřel oči barvy kouře. "Hlava muže je Ošikaje Zhouby démonů, hlava ženy je jeho manželky, Sul-sen. Nápis je v řeči Kiatze. Doslovný překlad by byl Oska-Sul-sen - společně. Ale doopravdy to zaamená propletení-duchové. Jejich láska byla velmi velká."

"Proč by ji někdo tak mučil?" chtěl vědět Sieben.

"Na to nemůžu odpovědět, mladý muži. Způsoby zlých lidí prostě nechápu. Takovému barbarství nerozumím. Použili velmi silná kouzla, aby uvěznilí Sul-senina ducha."

"Osvobodil jsem ji?"

"To nevím. Jeden nadirský válečník mi řekl, že Ošikajův duch po ní pátrá v nekonečných temných údolích Prázdnosti. Možná ji už našel. Doufám v to. Ale, jak jsem říkal, ta kouzla byla velice silná."

Enšima vrátil lon-cchia Siebenovi. "Tahle má v sobě také kouzlo," řekl.

"Doufám, že to není kletba," prohodil básník a nesměle si vzal medailon zpátky.

"Ne, není to kletba. Myslím, že to bylo skrývací kouzlo. Mělo ji zamaskovat před očima jiných lidí. Je docela bezpečné, mít ji při sobě, Siebene."

"Dobrá. Pověz mi - říkal jsi, že ten muž byl Ošikaj, ale to jméno na něm bylo Oska. To je nějaká zkratka?"

"V kiatzanské abecedě neexistuje i ani j. Obě se píšou stejně, jako malý oblouček nad předchozím písmenem."

Sieben dal medailon do kapsy a Enšima vstal. "Kéž vás Pramen oba provází," popřál jim.

Druss odešel a nasedl na klisnu. "Necháme ti tu dva koníky," řekl.

"To je velmi laskavé."

Sieben se u starce ještě na chvíli zastavil. "Kolik obránců je u hrobky?"

"Předpokládám, že až Gothiřané dorazí, bude tam méně než dvě stě mužů."

"A ty klenoty jsou tam?"

"To opravdu jsou."

Sieben zaklel a pak se přihloupě usmál. "Spíš jsem doufal, že tam nebudou. Bitvy mi zrovna nesvědčí."

"To žádnému civilizovanému člověku," odtušil mnich.

"Tak proč jsou ty drahokamy schované tam?" zeptal se Sieben.

Enšima pokrčil rameny. - "Vytvořili je před několika sty lety a zasadili do hlavy kamenného vlka. Ukradl je jeden šaman. Zřejmě chtěl jejich moc pro sebe. Honili ho, a on kameny ukryl a pak se snažil uniknout přes hory. Ale chytili ho, mučili a zabili poblíž místa, kde jsi našel kosti Sul-sen. Místo, kde ukryl Oči, však nevyzradil."

"Ten příběh nedává smysl," namítl Sieben. "Jestli mají ty klenoty velikou moc, tak proč je někde nechával? Přece mohl použít jejich kouzla proti svým pronásledovatelům."

"Cožpak skutky lidí musejí vždycky, jak ty říkáš, dávat smysl?" opáčil mnich.

"Jistým způsobem," hádal se Sieben. "Jakou moc ty Oči vlastně mají?"

"To se dá těžko říct. Hodně by záviselo na schopnostech muže, který by je použil. Dokázaly by léčit rány a zlomit každé kouzlo. Povídá se, že mají velkou moc regenerace a reprodukce,"

"Mohla ho jejich moc schovat před těmi pronásledovateli?"

"Ano"

"Tak proč je nepoužil?"

"Obávám se, mladý muži, že to zůstane záhadou."

"Nenávidím záhady," zabručel Sieben. "Říkal jsi regenerace. Dokázaly by probudit mrtvého?"

"Myslel jsem regenerace tkání jako třeba hluboké rány nebo nemoci. Prý když s nimi vyléčili starého válečníka, zase omládl. Ale já myslím, že je to jenom vymyšlená historka."

Druss vstal. "Je čas vyrazit, básníku," řekl.

Přistoupila k nim mladá Nadírka s dítětem. Mlčky ho nabídla Siebenovi. Básník couvl. "Ne, ne, drahoušku," odmítl. "I když mám to mrně rád, myslím, že líp mu bude tady s jeho vlastními lidmi."

Talisman přecházel po úzkém dřevěném ochoze na severní hradbě a zkoušel sílu konstrukce, prohlížel starobylé podsebití, které ochoz drželo na místě. Dřevo vypadalo pevně. Koruna hradby byla opatřená cimbuřím, takže lučištníci mohli střílet výřezy. Jenomže každý nadirský válečník měl jenom asi dvacet šípů, a ty rychle dojdou, než skončí první útok. Nepřítel bude také vysílat střely, které bude možné sesbírat. Přesto tu lukostřelbou ničeho nedosáhnou. Talisman se rozhlédl kolem sebe a viděl, že Kchun řídí stavební operace pod zborcenou hradbou. Postavili tam pevnou bojovou plošinu. Vůdce Osamělých vlků stále nosil bílý šátek, který mu dala Jiesaj. Kchun si všiml, že se Talisman dívá, ale nezamával. Tieng-čchin pracoval s oddílem u brány, mazali do závěsů zvířecí tuk a snažili se je uvolnit. Jak je tomu dlouho, co naposled bránu zavřeli? uvažoval Talisman. Deset let? Sto?

Na cimbuří na východní hradbě, kde kus ochozu spadl, pracoval Partsaj a deset jeho mužů. Z nedalekých domů vyrvali prkna z podlah a používali je na opravy.

Ťieng-čchin vylezl na ochoz a předvedl gothirské zasalutování. "Ať je to poslední gothirsky hold, co mi skládáš." ucedil Talisman chladně. "Spolubojovníkům se to vůbec nelíbí."

"Omlouvám se, bratře."

Talisman se usmál. "Neomlouvej se, příteli. Nechtěl jsem tě plísnit. Včera v noci sis vedl dobře. Škoda, že zachránili vozy s vodou."

"Ne všechny, Talismane. Budou mít menší dávky."

"Jak reagovali, když k tomu došlo?"

"Velmi účinně. Mají dobré velení," pravil Ťieng-čchin. "Skoro jsme zabili Gargana. Díval jsem se z vršku a viděl ho, jak klopýtá v plamenech. Přijel tam ale nějaký mladý důstojník a zachránil ho - byl to ten samý, co zachránil povozy."

Talisman se opřel o cimbuří a zadíval se do údolí. "I když Gargana nenávidím, musím říct, že je to schopný generál. Má vlastní kapitolu v gothirských dějepisných knížkách. Bylo mu dvaadvacet, když vedl útok, který ukončil občanskou válku. Nejmladší generál v gothirských dějinách."

"Teď mu už není dvaadvacet," namítl Ťieng-čchin. "Je starý a tlustý."

"Odvaha zůstává, i když mládí pomínulo," poukázal Talisman.

"Ten muž je plný jedu," prohlásil Ťieng-čchin, sundal si kožišinou podloženou přilbici a prohrábl si propocené vlasy.

"Hoří v něm trvalá zloba. Myslím, že bude zuřit jako ten včerejší oheň, až se dozví, že to tu vedeš ty."

"S trochou štěstí se ukáže, že máš pravdu. Rozzlobený člověk málokdy činí rozumná rozhodnutí."

Ťieng-čchin přešel po ochoze a posadil se. "Už ses rozhodl, kdo povede bojovníky k vodní jámě?"

"Ano. Kchun."

Ťieng-čchin se tvářil zamyšleně. "Myslel jsem, žeš říkal, že ho mají hlídat Křivé rohy."

"To budou. Pod Kchunem"

"Osamělý vlk? Přijmou to?"

"Uvidíme," odušil Talisman. "Řekni svým mužům, aby nasbírali nějaké těžší kameny a naskládali je na ochozy. Budeme mít aspoň co házet na pěchotu, až se pokusí vylézt na hradby."

Bez dalšího slova Talisman odešel, slezl z hradby a došel za Partsajem, který přerušil opravné práce, aby si jeho lidé mohli trochu odpočinout a napít se vody ze studny. "Už sis vybral svoje bojovníky?" zeptal se ho.

"Ano. Dvacet, jak jsi nařídil. Teď bychom mohli poslat i víc. Přijelo dalších dvaatřicet válečníků."

"Jestli je pramen takový, jak jsi ho popisoval, tak by mělo dvacet stačit. Ať tvoji muži přijdou sem. Chci k nim promluvit."

Partsaj odešel a Talisman zašel za Kchunem, který se svými muži dokončoval bojovou plošinu. Vršek byl pokrytý dřevěnými deskami ze staré věže. Talisman na ni vyšplhal a vyhlédl zubatou puklinou. "To je dobré," řekl, když k němu dorazil Kchun.

"Bude to stačit," řekl Kchun. "Tady chceš, abych se svými muži bojoval?"

"Tvoji muži ano. Ale ne ty. Urči jim velitele. Chci, abys převzal velení Křivých rohů u pramene."

"Cože?" Kchun zrudl. "Ty chceš, abych vedl ty vyděšené opice?"

"Jestliže Gothifané dostanou tu studnu, tak dostanou také hrobku," prohlásil Talisman tichým, vyrovnaným hlasem.

"Je to středobod naší obrany. Bez vody bude nepřítel muset zaútočit se vším, co má. Jestli je zadržíme na dost dlouho, tak začnou umírat. S vodou budou mít tucet možností. Mohli by nás dokonce vyhladovět."

"Mě nemusíš přesvědčovat, jak je to důležité, Talismane," štkl Kchun. "Ale proč bych měl vést Křivé rohy? Jsou měkci. Moji muži by pramen udrželi. Jim můžu věřit, že budou bojovat až do konce."

"Ty povedeš Křivé rohy," prohlásil Talisman. "Jsi bojovník a oni za tebou půjdou."

Kchun zamrkal. "Jenom mi řekni proč. Proč já?"

"Protože ti to přikazuju," řekl Talisman.

"Ne, je toho víc. Co to přede mnou skrýváš?"

"Nic," zalhal Talisman pohotově. "Pramen je životně důležitý, a podle mého soudu jsi ty ten nejlepší muž, který by měl vést obranu. Jenže pramen je na území Křivých rohů a oni by se cítili uražení, kdybych o jeho obranu požádal jiný kmen."

"Myslíš, že se nebudou cítit uražení, když mě jmenuješ jejich vůdcem?"

"To riziko musíme podstoupit. Pojď teď se mnou, protože oni na nás čekají."

Partsaj zuřil, ale spolkl svůj hněv a jen se díval, jak Kchun vede jeho válečníky bránou ven. Hryzává bolest v prsou byla zpátky - tupá jako těsná železná klec, stahující se mu kolem žeber. Bylo tady mnoho únikových cest. On by je se svými muži bránil dobře, ale také by uklouzl do bezpečí, kdyby bylo potřeba. Teď uvízl tady v téhle rozpadající se rádobypevnosti. Přišel za ním Talisman "Pojď, musíme si promluvit," řekl. Když se Partsaj podíval na mladšího muže, znovu ho bodlo na prsou.

"Promluvit? Už mám dost řeči. Kdyby situace nebyla tak zoufalá, byl bych tě vyzval, Talismane."

"Chápu tvůj hněv, Partsaji," řekl Talisman. "Teď mě poslouvej. Kchun by byl při obléhání k ničemu. Viděl jsem ho přecházet po pozemcích a viděl za noci blikat jeho lucernu. Spí pod širým nebem. Všiml sis toho?"

"Ano, je to podivín. Ale proč si myslíš, že by on měl vést moje muže?"

Talisman odvedl Partsaje ke stolu ve stínu. "Nevím, jací démoni to Kchuna pohánějí, ale je zřejmé, že se bojí uzavřených prostor. Nemá rád tmu a vyhýbá se uzavřeným místům. Až začne obléhání, budeme tu všichni zavření. Myslím, že to by Kchuna zlomilo. Ale je to bojovník a bude pramen bránit i za cenu vlastního života."

"Jako bych to udělal i já," odsekl Partsaj, ale Talismanovi do očí se nepodíval. "Jako by to udělal každý vůdce."

"Všichni v sobě neseme strach, Partsaji," poznamenal mírně Talisman.

"Co to znamená?" vyštěkl krivorožský velitel a zrudl Znepokojeně vzhledl do Talismanových tmavých, nevyzpytatelných očí.

"To znamená, že se i já bojím nadcházejících dní. Stejně jako Ťieng-čchin, Lin-cche a všichni válečníci. Nikdo z nás nechce zemřít. To je jeden z důvodů, proč si vážím toho, že jsi tady, Partsaji. Ty jsi starší a zkušenější než kterýkoliv z ostatních velitelů. Na tvém klidu a síle bude velice záležet, až Gothiřané zaútočí."

Partsaj si povzdechl a bolest ustoupila. "Kdybych byl ve tvém věku, ujel bych stovky mil, abych se mohl zúčastnit téhle bitvy. Teď cítím, jak mi za krk dýchá studeným dechem

Smrtka. Vnitřnosti mi to změnilo ve vodu, Talismane. Jsem starý, a nejlepší by bylo, kdybys na mě moc nespolehal."

"Mýlíš se, Partsaji, jenom hlupáci se nebojí. Já jsem mladý, ale umím odhadnout lidi. Ty vydržíš a budeš dobrým příkladem pro válečníky kolem sebe. Ty jsi Nadir!"

"Nepotřebuju hezké řeči. Znáám své povinnosti."

"To nebyla řeč, Partsaji. Před dvanácti lety, když muži Dřevěných zad přepadli tvou vesnici, vedl jsi oddíl dvaceti mužů do jejich tábora. Rozprášili jste je a získali zpátky všechny ztracené koníky. Před pěti lety tě vyzval mladší šermíř z kmene Osamělých vlků. Čtyřikrát tě bodl, ale tys ho zabil. Pak, i když jsi byl zraněný, jsi došel ke svému koni a odjel jsi pryč. Ty jsi muž, Partsaji."

"Víš toho o mně hodně, Talismane."

"Všichni velitelé musejí znát muže, kteří pod nimi slouží. Ale tohle o tobě vím jen díky tomu, že se tím tvoji muži chvástali."

Partsaj se zazubil. "Zůstanu," řekl. "A teď bych se měl vrátit do práce na tom cimbuří. Jinak nebudu mít na čem stát!"

Talisman se usmál a starší muž odešel. Z hrobky vyšel Nosta Chán a přešel volné prostranství. Talismanova dobrá nálada se rozplynula, když šaman zamířil k němu. "Nic tam není," řekl Nosta Chán. "Seslal jsem pátrací kouzla, ale neuspěla. Možná se Čchorin-Cchu zmylil. Možná tady vůbec nejsou."

"Oči jsou tady," prohlásil Talisman, "ale jsou před námi schované. Ošikajův duch mi řekl, že je předpovězeno, že je najde cizinec."

Nosta Chán si odplivl do prachu. "Přicházejí dva, Druss a básník. Doufejme, že se ukáže, že jeden z nich je ten předpovězený."

"Proč sem Druss přichází?" zeptal se Talisman.

"Řekl jsem mu, že Oči uzdraví jeho přítele, kterého zranili ve rvačce."

"A uzdraví?"

"Ovšem - ale on je nikdy nedostane. Myslíš, že bych dovolil, aby posvátná budoucnost Nadirů spadla do klína nějakého gaidžinů! Ne, Talismane. Druss je velký válečník. V nadcházejícím boji bude užitečný, ale potom ho musíš zabít."

Talisman se na mužíka podíval blíž, ale neřekl nic. Šaman si sedl ke stolu a nalil si pohár vody. "Říkal jsi, že v té rakvi je lon-cchia?"

"Ano. Stříbrná."

"To je zvláštní," pravil Nosta Chán. "Hrobku vyloupili před několika staletími. Proč tu zloději nechali stříbrnou ozdobu?"

"Určitě ji měl na těle," poznamenal Talisman, "pod košilí. Možná jim unikla. Ale košile pak zetlela, a proto jsem ji našel."

"Hmm," zamumlal Nosta Chán, jehož to nepřesvědčilo. "Myslím, že na ni bylo sesláno kouzlo, které se časem vytratilo." Trpytné tmavé oči upíral Talismanovi do tváře. "Teď si promluvíme o té dívce. Nemůžeš ji mít, Talismane. Je zaslíbena Sjedenotiteli, a to nejsi ty. Z jeho pokolení vzejde v budoucnosti veliký muž. Jiesaj bude jeho první nevěsta." Talisman cítil, jak se mu stahuje žaludek, a zmocnil se ho hněv. "Nechci už slyšet žádné další věštby, šamane. Miluju ji, jako miluju život. Je moje."

"To ne!" zasyčel Nosta Chán a naklonil se blíž. "Dobro Nadirů je tvoje největší starost - vlastně je to tvoje jediná starost. Chceš vidět příchod Sjedenotitele? Tak si nezahrávej s osudem. Někde tam venku," řekl Nosta Chán a mávl ve vzduchu hubenou rukou, "je muž, na kterého čekáme. Vlákna jeho osudu jsou propletená s Jiesajinými. Rozumíš mi, Talismane? Nemůžeš ji mít!"

Mladý Nadir se podíval do Nosta Chánových tmavých očí a uviděl tam číhat zlobu. Ale víc než to, viděl, že mužik je skutečně vystrašený. On všechno, co dělal, celý svůj život

směřoval k jednomu cíli, k příchodu Sjedenotitele, a usiloval o to dokonce víc než Talisman.

Talisman měl pocit, jako by měl místo srdce kámen. "Rozumím," řekl.

"Dobrá." Malý šaman se uvolnil a rozhlédl se kolem po válečnických pracujících na hradbách. "Vypadá to působivě," poznamenal. "Vedl sis dobře."

"Chceš říct, že s námi zůstaneš i v bitvě?" zeptal se Talisman chladně.

"Na chvíli. Použiju svou moc proti Gothiřanům. Ale nemůžu tady zemřít, Talismane. Moje práce je příliš důležitá. Jestli obrana selže, tak odejdu. Tu dívku vezmu s sebou."

Talismanovi se ulevilo. "Dokážeš ji zachránit?"

"Ovšem. Budu mluvit otevřeně, Talismane. Jestli jí vezmeš její poctivost, nechám ji tady."

"Máš moje slovo, Nosta Cháne. Stačí ti to?"

"Vždycky, Talismane. Nesmíš mě nenávidět, chlapče," řekl smutně. "Už tak je příliš mnoho lidí, co mě nenávidějí. Většina z nich k tomu má právo. Ranilo by mě, kdybys k nim patřil. Budeš Sjedenotiteli sloužit dobře, to vím."

"Tys viděl můj osud?"

"Ano. Ale o některých věcech nelze mluvit. Teď si potřebuju odpočinout." Šaman odešel, ale Talisman ho zavolal

zpátky.

"Jestli ses dozvěděl nějaké špatné zprávy, které se mě týkají, Nosta Cháne, tak mi řekni, cos viděl."

"Nic jsem neviděl," pravil Nosta Chán, aniž se obrátil. Mužikovi poklesla ramena. "Nic. Neviděl jsem tě jezdit se Sjednotitelem. Tebe vůbec žádná budoucnost nečeká, Talismane. Tohle je tvoje chvíle. Užij si to." Bez ohlednutí odešel pryč.

Talisman tam chvíli jen stál, pak se obrátil k budovám j vydal se po schodech do Jiesajina pokoje. Dívka na něj čekala, dlouhé černé vlasy měla učesané a leskly se jí voňavým olejem. Když Talisman vstoupil, rozběhla se k němu, popadla ho kolem krku a políbila na tvář. Talisman ji od sebe jemně odstrčil a řekl jí, co mu pověděl šaman.

"Mně je jedno, co říká," prohlásila. "Nikdy nebudu cítit k jinému muži to, co cítím k tobě. Nikdy!"

"Ani já k žádné ženě. Na chvíli si sedneme, Jiesaj. Potřebuju cítit dotyk tvé ruky." Odvedl ji k malé posteli. Ona ho vzala za ruku a políbila, a on cítil, jak mu na kůži dopadají její horké slzy. "Když vše ostatní selže," zašeptal jí, "Nosta Chán tě odsud odvede na bezpečné místo. Ovládá mocná kouzla a provede tě mezi Gothiřany. Budeš žít, Jiesaj."

"Nechci žít bez tebe. Neodejdu."

Její slova Talismana zasáhla u srdce, ale také ho vylekala. "Tohle neříkej, má lásko. Musíš pochopit, že pro mě bude tvoje bezpečí znamenat tolik co vítězství. Potom zemřu šťastný."

"Já nechci, abys zemřel!" namítla ona lámajícím se hlasem. "Chci být s tebou někde hluboko v horách. Chci rodit tvé syny."

Talisman ji k sobě přitiskl. Vdechl vůni jejích vlasů a pleti, prsty ji hladil po tváři a po krku. Nenalézal slov a padl na něj strašlivý smutek. Myslel si, že jeho sny o nadírské jednotě jsou důležitější než samotný život. Ted' věděl, že je tomu jinak. Tahle jediná útlá linka mu ukázala pravdu, o níž ani nevěděl, že existuje. Kvůli ní téměř zradil svůj osud. Téměř. V ústech mu vyschlo. Jen s velkou námahou ji pustil a vstal. "Už musím jít," prohlásil.

Ona zavrtěla hlavou a zvedla se také. "Ne, ještě ne," řekla mu ovládaným hlasem. - "Jsem Kiatzanka, Talismane.

Ovládám mnoho věcí. Sundej si košili."

"To nemůžu. Dal jsem Nosta Chánovi své slovo."

Tehdy se usmála. "Dej si dolů košili. Jsi napjatý a unavený, svaly máš stažené. Namasíruji ti ramena a krk. Pak můžeš jít spát. Udělej to pro mě, Talismane."

Talisman shodil kazajku z kozinky, stáhl si košili, odepjal opasek s mečem a sedl si na postel. Ona si klekla za něj a palci mu hnětla zatvrdlé svaly. Po chvíli mu nařídila, aby si lehl na břicho. Poslechl, a ona mu do zad vtírala voňavý olej.

Vůně byla jemná a Talisman cítil, jak z něj opadá napětí.

Když se probudil, ležela vedle něj pod stejnou přikrývkou. Její ruka mu spočívala na prsou a hlavu měla vedle na polštáři. Oknem do místnosti vnikaly paprsky vycházejícího slunce. Talisman zvedl její ruku, vyklouzl z lůžka a vstal.

Probudilo ji to. "Jak se cítíš, můj pane?" zeptala se ho.

"Je mi skvěle, Jiesaj. Jsi velmi obratná."

"Láska je kouzlo," řekla a posadila se. Byla nahá a sluneční světlo měnilo její plet' ve zlato.

"Láska je kouzlo," souhlasil a odtrhl pohled od jejích řader. "O Sul-sen se ti nezdálo?"

"Zdálo se mi jediné o tobě, Talismane."

Talisman si natáhl košili a kazajku a přehodil si přes rameno opasek s mečem. Potom vyšel z pokoje. Dole čekal Gorkaj.

"Blíží se dva jezdcí," řekl. "Mohli by to být gothiřští zvědové. Jeden má velkou sekeru. Chceš je živé, nebo mrtvé?"

"Nech je přijít. Čekám na ně."

Druss zastavil klisnu před západní hradbou a pozorně se zadíval na zubatou prasklinu, která se po ní táhla. "Už jsem viděl lepší pevnosti," řekl Siebenovi.

"A přátelštější uvítání," zamumlal Sieben s pohledem upřeným na lučištníky stojící na cimbuří a mířící dolů na ně. Druss se zazubil, zatahal za otěže a kobylka vstoupila do hradby. Brána byla stará a zpola zetlelá, ale Druss si všiml, že závěsy byly nedávno očištěné od rzi.

Pobídl klisnu, vjel na pozemek a sesedl. Zahlédl Talismana, jak mu jde vstříc. "Zase se setkáváme, příteli," řekl.

"Tentokrát tě nehoní žádní lupiči?"

"Jsou jich dva tisíce," řekl mu Talisman. "Kopiníci, pěchota a lučištníci."

"Radši bys měl nechat pár chlapů, aby namočili tu bránu," řekl Druss. "Dřevo je suchý. Nebudou se namáhat prorazit skrz. Stačí ji zapálit." Drenajský bojovník přelétl zkušeným zrakem obranu a to, co uviděl, na něho udělalo dojem. - Hradby byly opravené a pod puklinou v západní hradbě stála plošina. Na všech ochozech byly připraveny kameny a balvany, aby je mohli obránci házet na postupující pěchotu. "Kolik mužů máš?"

"Dvě stě."

"Tak to musej být nějakí bojovníci."

"Jsou to Nadirové. A chrání tu kosti největšího nadírského válečníka všech dob. Budou bojovat. Ty taky?"

Druss se zachechtal. "Já miluju dobrou boj, chlapče. Ale tenhle není můj. Jeden nadírskej šaman mi prozradil, že tu jsou jistý klenoty - léčivé klenoty. Potřebuju je pro přítele."

"To jsem pochopil. Ale ještě jsme je nenašli. Pověz mi, slíbil ti ten šaman, že ty klenoty dostaneš?"

"Ne tak přesně," připustil Druss. "Jenom mi řekl, že jsou tady. Nebude ti vadit, když se podíváme?"

"Ale vůbec ne," řekl Talisman. "Dlužím ti svůj život, takže je to to nejmenší, co můžu udělat," Ukázal na hlavní budovu.

"Tohle je hrobka Ošikaje Zhouby démonů. Jestli ty klenoty někde jsou, tak jsou schované tam. Nosta Chán - ten šaman, o kterém jsi mluvil - pátral s pomocí kouzel, ale nedokázal je najít. Já sám jsem povolal Ošikajova ducha, ale on neprozradil, kde jsou. Tak hodně štěstí, Sekerobijce."

Druss si hodil sekeru na rameno a se Siebenem po boku se vydal přes dvůr. Hrobka byla matně osvětlená a bojovník se zastavil před kamenným sarkofágem. Pohřební komora byla plná prachu a naprosto bez ozdob.

"Vyloupili ji," poznamenal Sieben. "Podívej se na ty kolíčky ve stěně. Kdysi na nich visela jeho zbroj a bojová korouhev."

"Tohle není způsob, jak zacházet s hrdiny," utrousil Druss. "Máš nějaký nápad, kde hledat?"

"V sarkofágu," usoudil Sieben. "Ale tam žádné klenoty nenajdeš."

Druss odložil sekeru stranou a došel k sarkofágu. Popadl kamenné víko, napjal svaly a zabral. Kámen zasténal a zaskřípal, jak ho odsouval stranou. Sieben nahlédl dovnitř. "No tedy," prohodil.

"Jsou tam?"

"Ovšemže tam nejsou," vyštěkl Sieben. "Ale na mrtvole je lon-ccchia úplně stejná jako ta, co jsme našli u té ženy."

"Nic jinýho?"

"Ne. Taky nemá prsty, Drusse. Někdo mu je musel odsekat, aby se dostal k prstenům. Dej to víko zpátky."

Druss poslechl. "Co teď?" zeptal se.

"Promyslí to," slíbil básník. "Něco tady není v pořádku. Přijdu na to."

"Tak si s tím pospěš, básníku. Jinak zjistíš, že ses ocitl uprostřed války."

"Okouzlující myšlenka."

Zvenčí se ozval dusot koňských kopyt. Druss došel ke dveřím a vyšel ven do světla. Sieben ho následoval a viděl, jak Nuang Suan seskakuje ze svého koníka, jeho lidé vcházelí branou za ním.

"Myslel jsem, že míříš odsud pryč," zavolal Druss. Nadirský náčelník se předklonil a odplivl si.

"Já taky, bojovníku. Ale nějaký hlupák nám v cestě zapálil oheň, a nám nezbylo, než před ním utýct. Když jsme se pokusili odbočit na východ, zahlídli jsme zástup kopiníků. Bohové kamene a vody mě vážně nenávidějí."

"Jsi pořád naživu, staříku."

"Pche, už moc dlouho ne. Jsou jich tisíce, to jo - a všichni míří sem. Nechám své lidi dnes v noci odpočinout."

"Jsi špatnej lhář, Nuang Suane." řekl Druss. "Přišels sem bránit hrobku. Tohle není způsob, jak změnit štěstí."

"Ptám se sám sebe, copak gothirské zlobě není nikde konec? Jak jim může pomoci zničit to, co je nám tak drahé?"

Zhluboka se nadechl. "Zůstanu," prohlásil. "Pošlu ženy a děti pryč, ale já a mi válečníci zůstaneme. A co se štěstí týče, Sekerobijče, tak umřít při obraně svatého místa je pocta. A nejsem tak starý. Myslím, že jich tak stovku zabiju. Ty taky zůstaneš?"

"Tohle není můj boj, Nuangu."

"To, co chtějí udělat, je špatné, Drusse." Náhle se stařík zazubil, v úsměvu mu byly vidět mezery mezi zuby. "Myslím, že taky zůstaneš. Myslím, že tě sem bohové kamene a vody přivedli, aby ses mohl podívat, jak zabiju svou stovku. Teď musím najít zdejšího vůdce."

Sieben zašel k Niobé, která stála ve stínu. Nadirka nesla plátěný pytel, který hodila na zem u svých nohou. Sieben se usmál. "Chyběl jsem ti?" zeptal se.

"Na milování jsem moc unavená," řekla hluše.

"Pořád ta nadirská romantika," usmál se Sieben. "Pojď, donesu ti trochu vody."

"Vodu můžu si donést sama."

"To určitě můžeš, miláčku, ale mně se ve tvé společnosti líbí." Vzal ji za ruku a odvedl ji ke stolu ve stínu. V kameninových džbancích byla voda a na stole stály hliněné hrníčky. Sieben jeden naplnil a podal Niobé.

"Muži ve tvé zemi - oni posluhují ženám?" zeptala se ho.

"Tak nebo tak," ujistil ji. Niobé vypila vodu, podala mu hrnek a Sieben jí ho znovu dolil.

"Ty zvláštní," prohodila Nadirka. "A nejsi žádný válečník. Co budeš dělat tady, až poteče krev?"

"S trochou štěstí tady nebudu, až začne boj. Ale pokud ano..." Rozhodil rukama. "Trochu ovládám léčení," řekl jí.

"Budu pevnostním ranhojičem."

"Já taky umím šít rány. Budeme potřebovat plátno na obvazy a spoustu nití. Taky jehly. Ty věci seženu."

"Tady bude velmi vítán," ujistil ho Talisman. "Ale co ty, Siebene? Niobé mi vyprávěla, že chceš být ranhojič. Proč bys to dělal?"

"V naší rodině se hloupost dědí."

Lin-cche seděl na hřbetě svého koníka a prohlížel průsmyk. Po pravici se mu zvedalo čelo Chrámového kamene z červené skály, vysokánský pomník majestátu přírody. Úbočí byla rozrytá větry času, skála byla vytvarována dávno zapomenutým mořem, které kdysi pokrývalo tuto rozlehlou zemi. Po Lin-ccheově levici se táhla řada rozrytých svahů pokrytých balvany. Nepřítel bude muset projít po úzké stezce, která vedla kolem úpatí Chrámového kamene. Lin-cche sesedl, vyběhl po prvním svahu a zastavil se u několika vyčnívajících skalisek. Kdyby měl dost mužů a dost času, mohl by vyvrátit pár větších balvanů a shodit je dolů na stezku. Chvilí to promýšlel.

Rozběhl se zpátky ke svému koníkovi, vyhoupl se do sedla a zavedl svůj oddíl dál, hlouběji do rudých skal. Talisman potřeboval vítězství, něco, co by obráncům zvedlo náladu.

Ale jak? Talisman se umínil o Fecremovi a Dlouhém ústupu, který zahrnoval řadu bleskových partyzánských útoků na zásobování nepřítele. Fecrem byl Ošikajův synovec a zkušený nájezdník. Pod kopyty koníků se zvedaly obláčky červeného prachu a Lin-cche měl krk úplně vyprahlý, když se nakláněl dopředu a pobízel hřebce nahoru do příkrého svahu. Na hřebeni se zastavil a znovu sesedl. Tady se stezka rozšiřovala. Nalevo trčel ze země vysoký kamenný prst a nakláněl se k hromadě balvanů napravo. Mezera tam byla asi osmáct stop široká. Lin-cche si představil postupující řadu kopiníků. Pojedou pomalu, nejspíš v dvojstupu. Kdyby je dokázal donutit, aby se v této chvíli pohybovali rychleji... Otočil se v sedle a prohlížel stezku za sebou. Svah pod ním byl strmý, ale zkušený jezdec by ho dokázal sjet cvalet. A kopiníci byli zkušení. "Počkejte tady." Nařídil svým mužům a pak zatahal za otěže. Koník se vzepjal a pohodil hlavou, ale Lin-cche ho pobídl do běhu dolů svahem. Na dně údolí prudce zabrzdil. Za ním se na stezce zvedl prach

jako rudá mlha. Lin-cche zahrnul doprava a pokračoval opatrněji. Mimo stezku byla půda nerovnější, vedla k rokli a kolmému srázu asi tři sta stop dlouhému. Lin-cche sesedl znovu, došel k okraji propasti a pak šel podél něj. V nejširším místě bylo mezi oběma okraji aspoň padesát stop, ale v nejužším, tam, kde teď klečel, to bylo tak deset. Na druhé straně se půda zvedala nahoru a všude vyčnívaly skály, avšak na straně, na které Lin-cche klečel, se stezka rozšiřovala a Lin-cche ji sledoval očima. Zavedla by ho na západní stranu Chrámového kamene. Chvilí seděl sám a promýšlel celý plán. Pak odjel zpátky ke svým mužům.

Premian vedl svou stovku kopiníků hlouběji do kraje rudých skal. Byl unavený, oči měl podlité krví a pálily ho. Muži za ním jeli mlčky ve dvojstupu, všichni byli neoholení, přiděly vody byly třetinové. Počtvrté toho rána zvedl Premian ruku a oddíly se zastavily. K Premianovi dojel mladší důstojník Mikal. "Co vidíš, pane?" zeptal se.

"Nic. Pošli zvědy na tu vrchovinu na severovýchodě."

"Tady není žádné vojsko, které by se nám postavilo," stěžoval si Mikal. "K čemu všechna ta opatření?"

"Máš své rozkazy. Poslouchej je," řekl Premian. Mladý muž zrudl a otočil koně. Premian Mikala na této výpravě nechtěl. Chlapec byl mladý a měl horkou hlavu. Horší bylo, že Nadiry pohrdal - dokonce i po tom ohni v táboře. Ale Gargan to nepřipustil. Měl Mikala rád a viděl v něm mladší verzi sebe sama. Premian věděl, že mužům pomalejší postup na území nepřítele nevadí. Královští kopiníci všichni bojovali v nadirských válkách už dřív a většinou to byli mazaní muži, kteří raději snášeli nepohodlí v sedle, než aby nečekaně vjeli do léčky.

Jedna věc byla jistá. Muž, který naplánoval nájezd na tábor, určitě neměl jenom jednu tětivu na svůj luk. Premian v tomhle kraji ještě nikdy nebyl, ale prostudoval si vynikající mapy, uložené ve Velké knihovně v Gulgothiru, a věděl, že oblast kolem Chrámového kamene je plná skrýší, z nichž mohli lučištníci zaútočit na jeho oddíly, nebo na ně svrhnout balvany. Za žádných okolností by nepřivedl své muže zbrkle do náruče nepřítele. Seděl na svém koni a díval se, jak zvěd vyjíždí do vyšších poloh. Muž dosáhl vrcholu, zvedl ruku a udělal kruh, čímž dal znamení, že cesta je volná.

Premian znovu vyjel v čele svých čtyř rot. V ústech měl sucho. Zalovil v sedlové brašně a vytáhl stříbrný penízek, který si vložil do úst, aby podpořil tvorbu slin. Muži ho pozorovali, a kdyby se napil, napili by se taky. Podle map nebyl v této oblasti žádný větší zdroj vody, i když tudy vedlo několik vyschlých říčních koryt. Když člověk kopal, často se do jámy nahrnula voda, které se mohl aspoň napít kůň. Nebo tu mohly být skryté cisterny ve skále, o kterých kreslič map nevěděli. Premian dával pozor na včely, které nikdy nelétaly dál od vody. Zatím žádnou neviděl. Ani koně nezareagovali na měnící se horké proudy vzduchu. Zvířata dokázala vycítit vodu na velkou vzdálenost.

Premian si zavolal hlavního seržanta Jomila. Tomu bylo skoro padesát a byl to veterán nadirských tažení. Starý voják zamířil s koněm vedle Premiana a rázně zasalutoval. S dvoudenním stříbrným strništěm vypadala jeho tvář ještě starší.

"Co myslíš?" zeptal se ho Premian.

"Jsou už velice blízko," odpověděl Jomil. "Už je skoro cítím."

"Urozený pán z Larness si žádá zajatce," prohodil Premian. "Vyříd' to mužům."

"Odměna by byla příjemná," navrhl Jomil.

"Odměna bude, ale neoznamuj to. Nechci žádnou neukázněnost."

"Ale že jsi opatrný chlap, pane," utrousil s úsměvem Jomil.

Premian se usmál. "Tohle bych chtěl, aby říkali moji vnuci, až si s nimi sednu v chládku zimní zahrady. Byl to opatrný chlap."

"Já už vnuky mám," sdělil mu Jomil.

"Možná víc, než si myslíš."

"Žádný možná, pane." Jomil se vrátil ke svým mužům a předal jim zprávu o zajatcích. Premian si sundal z hlavy přilbu s chocholem z bílých koňských žíní a prohrábl si propocené plavé vlasy. Na chvíli ho vítr zchladil, ale když se pot odpařil, nesnesitelné vedro začalo znovu. Premian si přilbu zase nasadil.

Stezka se vepředu zatáčela a na dohled se objevil Chrámový kámen. Vypadal jako obrovský zvon a majestátně se zvedal k obloze. Na Premiana ten pohled velmi zapůsobil. Důstojník zatoužil po tom, aby měl čas si ho nakreslit. Stezka pod hřebenem stoupala prudčeji. Premian si zavolal Mikala a řekl mu, aby na hřeben vyvedl oddíl pětadvaceti mužů a počkal, dokud je hlavní oddíl nedojede. Mladý muž zasalutoval a odvedl své muže k východu. Premian se zamračil. Jel příliš rychle - copak nechápe, že koně jsou unavení a voda vzácná?

Mikal a jeho muži dorazili na hřeben právě včas, aby zahlédli malou skupinku čtyř nadirských válečníků utíkat ke svým koníkům. Urozený pán Gargan řekl, že chce zajatce, a Mikal už skoro slyšel slova chvály, kterými ho generál zahrne.

"Zlatý raq muži, který jednoho chytí!" křikl a pobodl koně. Valach se vrhl dopředu. Nadirové se vyškřábali na své koníky a pohodli je do trysku. Jak cválali dolů z kopce, zvedala se za nimi oblaka rudého prachu. Koníci se gothirským koním nemohli rovnat a bylo jen otázkou několika minut, než je Mikal a jeho muži dohoní. Mikal vytáhl šavli, přimhouřil oči před prachem a předklonil se nad krk svého koně, pobízející ho k větší rychlosti. Nadirové zahrnuli kolem ohybu skály... jen tak tak je v prachu rozeznával. Jeho kůň se teď řítí tryskem a jeho muži se tlačili za ním, když zahrnul kolem skály. Nadiry zahlédli kousek nalevo, jejich koně se nahrbili a skočili jako přes nízký plot.

V té strašlivé chvíli Mikal pod sebou zahlédl zející propast, jako chřtán nějaké obrovské bestie. Vrhle se v sedle dozadu a prudce zatáhl za otěže - bylo však příliš pozdě. Valach, v plném cvalu, skočil přes hlubokou propast a pak se zřítíl dolů, hlavou napřed, takže Mikal vyletěl ze sedla. Mladý důstojník padal s řevem ke vzdálenému kameni.

Kopiníci za ním také přitáhli otěže. - Sedm jich hned spadlo za ním, ostatní se zmateně motali na okraji srázu. Z úkrytů za kameny se zvedlo patnáct nadirských válečníků, křičících zplna hrdla, a hnalo se ke Gothiránům. Překvapení koně začali jančit a dalších zhruba deset kopiníků skončilo v propasti. Zbývajících osm seskočilo ze sedel a připravilo se k boji. V menšině a demoralizovaní, s propastí za zády a bez možnosti útěku, kopiníci byli ve chvílce rozsekáni na kousky, rychle a nemilosrdně. Jen jeden nadirský válečník byl zraněn - měl šrám na líci, kůže na tváři se mu odchlípla až na bradu.

Nadirští válečníci hbitě pochytili gothirské koně, posbírali přílby padlých a rychle odjeli zpátky dolů po stezce. Premian a jeho tři roty dojeli na hřeben o chvíli později. Jomil sjel dolů a našel těla. Vrátil se ke svému kapitánovi a podal hlášení. "Všichni jsou mrtví, pane. Většina z nich zřejmě spadla do propasti. Jejich těla leží rozbitá na kamenech dole. Ztratili jsme pár dobřejších chlapů, pane."

"Dobrych chlapů," souhlasil Premian, a jen tak tak že zuřivě nevybuchl. "Které vedl důstojník s mozkiem nemocné kozy."

"Slyšel jsem tvůj rozkaz, pane. Říkal jsi mi, aby počkal. To nebyla tvoje vina, pane."

"Sejdeme dolů pro těla a pohřbíme je," prohlásil Premian. "Kolik myslíš, že jich bylo v útočném oddíle?"

"Podle stop ani ne dvacet, pane. Někteří Nadirové jeli před našimi hochy. Ti přeskočili rokli na užším místě."

"Takže dvacet šest mužů umřelo, a jaké ztráty měl nepřítel?"

"Pár raněných. Na zemi, kde schovali koniky, byla krev - tak deset, řekl bych."

Premian na něj vrhl ostrý pohled. "No, možná tak jednoho nebo dva," připustil Jomil.

Dostat se na dno strže jim trvalo déle než tři hodiny. Když se gothirské oddíly dostaly k tělům, byla již skoro tma.

Osmnáct mrtvol bylo beze zbroje, beze zbraní a bez hlav.

10

SIEBEN SE ZASTAVIL A ROZHlíŽEL SE PO STARém skladišti. Niobé a ostatní ženy v něm uklidily, takže tu nebyl prach, špína ani pavučiny, a do kruhů na zdech upevnilly pět luceren. Teď byla zapálená jen jedna, a Sieben využil jejího mihotavého světla, aby si prohlédl uspořádání tohoto nového špitálu. Na severní straně velké čtvercové místnosti stály dva sudy plné vody. U nich byly dva dlouhé stoly, které sem Nadirové předtím přinesli. Sieben prohlédl nástroje, které na nich ležely - zvláštní kleště, tři ostré nože, několik zakřivených jehel z rohoviny a jedna rovná dlouhá železná jehla. Básník zjistil, že se mu chvějí ruce. Tiše k němu došla Niobé. "Je tu všechno, co ty potřebuješ, básníku?" zeptala se a položila na stůl malou krabičku s nitěmi.

"Pokrývky," řekl Sieben. "Budeme potřebovat pokrývky. A jídelní misky."

"Proč jídelní nůsky?" podivila se. "Pokud má zraněný sílu jíst, on má sílu bojovat."

"Zraněný ztrácí krev, a tudíž i sílu. Jídlo a voda ho pomůžou postavit zase na nohy."

"Proč ty se třeseš?"

"V životě jsem pomáhal ranhojičům třikrát. Jednou jsem dokonce zašival chlapovi ránu na rameni. Ale o anatomii... o lidském tele... toho vím dost málo. Například nevím, co dělat s hlubokou ránou v břiše."

"Nic," odtušila prostě Niobé. "Hluboká rána v břiše, ona znamená smrt."

"To mě tedy uklidnilo! Hodil by se mi med. Ten je dobrý na rány, zvlášť když se smíchá s vínem. Zabraňuje infekci."

"Žádné včely, básníku. Žádné včely - žádný med. Ale máme trochu sušených lístků loraše. Ten dobrý na bolest a na sny. A taky nějaké kořeny hakka, co ony zahánějí demony modré kůže."

"Démony modré kůže? Co to je?"

"Ty toho o ranách opravdu moc nevíš. To jsou takoví neviditelní ďasáci, co vlezou do otevřené rány a změní barvu na modrou, rána potom páchne a člověk on umře."

"Sněť. Chápu. A co děláte s těmi kořeny hakka?"

"My vyrábíme z nich mazání, kterým potíráme rány. Hodně to páchne. Démoni, oni se jí vyhýbají."

"A jaký lék, má paní, máte na třesoucí se ruce?" zeptal se jí Sieben.

Niobé se zasmála a přejela mu rukou po břiše a níž. "Na to mám skvělý lék," řekla. Ohnula mu levou ruku kolem krku, přitáhla si ho blíže a políbila. Sieben ucítil její hřejivý a sladký jazyček na svém. Okamžitě ho to vzrušilo.

Niobé se odtáhla. "Teď se podívej na své ruce," vyzvala ho. Už se mu netřáslly. "Skvělý lék, vid'?"

"Proti tomu nemůžu nic namítnout," usmál se Sieben. "Kam můžeme jít?"

"Nikam. Mám moc práce. Ši-saj bude brzy rodit a já slíbila, že jí pomůžu, až jí praskne voda. Ale jestli se tobě budou třást ruce v noci, tak za mnou můžeš přijít k severní hradbě."

Znovu ho políbila, vytočila se mu z objetí a odešla z místnosti. Sieben se naposledy podíval na špitál, potom sfoukl lucernu a vyšel ven. I v měsíčním světle se pořád ještě pracovalo, muži opravovali ochoz vedle pukliny v západní hradbě. Jinde zas nadirští válečníci posedávali kolem táborových ohňů. Druss si povídal s Talismanem a Partsajem na cimbuří nad branou.

Siebena napadlo, že se k nim připojí, ale uvědomil si, že už nechce více poslouchat o boji a smrti. V duchu zalétl k Niobé. Nepodobala se žádné jiné ženě, kterou kdy potkal. Když ji poprvé uviděl, považoval ji za mírně přitažlivou - rozhodně ne nic víc. Pak ale zblízka uviděl její rozesmáté oči, a to ho přimělo změnit názor. I tak se zdaleka nevyrovnala krasavicím, které měl v posteli. Pokaždé, když se s ní miloval, jako by její krása rostla. Bylo to tajemné. Všechny jeho předchozí milenky byly ve srovnání s ní suchty. Jak tak přemýšlel, přistoupili k němu dva nadirští válečníci. Jeden z nich na něj promluvil nadirsky.

"Je mi líto, mládenci," řekl Sieben s nervózním úsměvem. "Tenhle jazyk neznám." Vyšší z těch dvou, zuřivě vypadající muž s úzkýma, zlovornýma očkama, ukázal na svého společníka a řekl: "Tenhle má velkou bolest."

"Velkou bolest," zopakoval Sieben.

"Ty doktor. Sprav to." Sieben se podíval na druhého válečníka. Ten byl ve tváři popelavý, oči měl zapadlé a zuby zaťaté. - "Půjdeme dovnitř." zamumlal k prvnímu Sieben, a Nadir odvedl svého přítele do nového špitálu. Sieben je s klesajícím srdcem následoval, znovu zapálil lucernu a odvedl oba ke stolu. Menší válečník si pokusil svléknout vybledlou karmínovou košili, ale zasténal přitom. Vyšší muž mu stáhl košili přes hlavu a Sieben v mihotavém světle viděl, že má na páteři bouli o velikosti menšího jablka. Oblast kolem byla zarudlá, nateklá a zhnisaná. "Ty řežeš," vyzval ho vyšší muž.

Sieben válečníkovi ukázal, aby si lehl na stůl. Pak natáhl ruku a velmi opatrně se dotkl otekliny. Muž ztuhl, ale nevydal nejmenší zvuk. Boule byla tvrdá jako kámen. "Podej mi lucernu," nařídil Sieben vyššímu muži. Válečník poslechl a Sieben si bouli prohlédl zblízka. Pak vzal nejostřejší nůž a zhluboka se nadechl. Neměl ponětí, co to může být - vypadalo to jako obrovský nežit, ale podle toho, co Sieben věděl, to mohla být i rakovina. Byl si však jistý, že nemá na vybranou, neboť mu na ramenou leželo břímě nadějí obou mužů. Básník položil špičku nože na hrbol a zatlačil. Z rány se vyřinul hustý žlutý hnís a kůže se odchlípla jako kus shnilého ovoce. Válečník vykřikl, zdušeně, nelidsky. Sieben odložil nůž, stiskl výrůstek a zmáčkl. Z rány vytekl další hnís - tentokrát smíšený z krví - a umazal mu prsty. Zraněný muž vydechl a na stole se uvolnil. Sieben došel k sudu s vodou, naplnil dřevěnou misku a umyl si ruce a zápěstí. Pak se vrátil k válečníkovi. Z tří palce dlouhé rány vytékala krev a stékala na dřevěný stůl. Sieben vlhkým plátnem ránu vyčistil, pak nařídil muži, aby si sedl, nacpal do rány klínek látky a přivázal ho obvazem, který ovinul muži kolem pasu. Pacient promluvil nadírkou ke svému společníkovi. Bez dalšího slova odešli oba muži z budovy. Sieben se posadil. "Není zač, bylo mi potěšením," řekl, ale ne dost hlasitě, aby ho odcházející válečníci zaslechli. Znovu sfoukl lucernu, vyšel ze špitálu postranním vchodem a zjistil, že se ocitl poblíž hlavního vchodu do hrobky. Jelikož byla Niobé zaneprázdněná a on neměl nic dalšího na práci, Sieben strčil do dveří a vstoupil. Něco na tom místě ho hryzalo, rozjítřilo mu podvědomí, ale nedokázal na to ukázat prstem. Jeho pohled přitáhla začernalá železná deska na kamenném sarkofágu. Symboly na ní byly v kiatzanštině, částečně abeceda, částečně hieroglyfy, a Talisman mu řekl, co tam stojí:

Ošikaj Zhouba démonů - vojevoda.

Sieben před deskou poklekl a prohlížel si symboly. Byly vyryté hluboko do železa a nic mu neřikaly. Podrážděný tím, že nedokázal vyřešit problém, odešel Sieben z hrobky, vyšplhal na ochoz severní hradby, sedl si na cimbuří a zahleděl se na vzdálené hory. V myšlenkách se znovu vrátil k Niobé a její kráse a chvíli se marně snažil zaslechnout pláč novorozeněte. Buď trpělivý, říkal si. Vylovil z kapsy lon-cchia a podíval se na profil ženy, který tam byl vytlačen. Tato žena byla také nádherná. Sieben otočil medailonek v dlani a zadíval se na obrázek Ošikaje. "Na někoho, kdo je mrtvý deset let, vyvoláváš spoustu problémů," řekl.

Pak mu to došlo...

Vstal, slezl po schodech a vrátil se do hrobky. Dřepł si před železnou deskou a překontroloval Ošikajovo jméno s tím, co bylo vytlačené na lon-cchia. Všiml si, že na jméně na desce jsou dva symboly navíc. Podíval se blíž a uviděl, že tyto dva symboly byly vyryté hlouběji než ty ostatní.

"Co jsi to našel?" zeptal se Talisman ode dveří. Štíhlý nadírký vůdce popošel blíž a klekl si k básníkovi.

"Tohle je původní deska?" zeptal se Sieben. "Tuhle vyrobili Ošikajovi stoupenci?"

"Řekl bych, že ano," odpověděl Talisman. "Proč?"

"Co znamenají tyhle symboly?"

"To je nadírké písmeno i nebo j."

"Ale v kiatzanštině žádné takové písmeno není," řekl Sieben. "Takže tahle destička se jménem buď není originál, nebo ji upravili."

"Nechápu, kam tím míříš," prohlásil Talisman.

Sieben se posadil. "Nemám rád záhady," řekl. "Kdyby byl tohle originál, nebyla by tam žádná i ani j. A jestli to není originál, tak proč je v kiatzanštině? Proč není celý v nadírkštině?"

Po kolenou se přiblížil, položil ruce na desku a stiskl prstem každý z vyrytých symbolů. Něco pod jeho tlakem povolilo a potom se ozvalo tupé cinknutí a deska se jménem odpadla. Za ní byl do sarkofágu vyřezaný mělký výklenek, v němž ležel malý kožený váček. Talisman Siebena odstrčil a po váčku chňapl. Když se ho snažil roztáhnout, kůže se roztrhla a obsah váčku vypadl do prachu na podlaze. Byly tam dvě zápěstní kůstky s černými symboly, stočený cůpek vlasů a kousek složeného pergamenu. Talisman se zatvářil zklamaně. - "Myslel jsem, žeš našel Alchazzarovy oči," zabručel. Sieben zvedl pergamen a pokusil se ho rozložit, ale ten se mu pod prsty rozpadl na kousky. "Co je to za věci?"

"Šamanská medicína. Ty kůstky se používají k věštění a vlasy patří šamanovu největšímu nepříteli. - Ten pergamen? To tedy nevím."

"Proč by to bylo tam?"

"To nevím," vyštěkl Talisman. Sieben natáhl ruku a zvedl zápěstní kůstky.

Svět se zatočil. Básník vykřikl, ale stahovalo ho to dolů, do temnoty...

Talismana jeho náhlé zhroucení vylekalo. Hekl si nad nehybného plavovlasého Drenajce a položil mu ukazováček na tepnu na krku. Siebenovi srdce tlouklo, avšak neuvěřitelně pomalu. Talisman ho popadl za ramena a hrubě s ním zatřásl, ale odpovědi se nedočkal. Nadír vstal a vyběhl z hrobky. Venku seděl Gorkaj a brouskem si ostřil meč. "Sežeň Nosta Chána a toho drenajského bojovníka," nařídil mu Talisman a vrátil se k místu, kde ležel Sieben.

Druss dorazil první. "Co se stalo?" zeptal se a klekl si k příteli.

"Povídali jsme si a on se zhroutil. Mívá záchvaty?"

"Ne." Druss tiše zaklel. "Srdce mu bije jen tak tak." Talisman vzhledl k bojovníkovi a v jeho široké vousaté tváři uviděl strach. Přišel Nosta Chán a Talisman viděl, jak jeho oči, připomínající nebozezy, přitáhla odchlípnutá tabulka na sarkofágu.

"Oči...?" zeptal se.

"Ne." řekl mu Talisman a pověděl mu, co našli.

"Ty hlupáku!" zasyčel Nosta Chán. "Měli jste zavolat mě."

"Byla to jenom medicína. Žádné klenoty tam nebyly," odsekl Talisman, jenž se začínal hněvat.

"Je to šamanská medicína," prskal Nosta Chán. "Bylo na ni sesláno kouzlo."

"Já se toho taky dotkl, ale mně se nic nestalo," namítal Talisman.

Malý šaman si klekl vedle Siebena a vypáčil mu prsty pravé ruky. Ležely tam zápěstní kůstky, ale teď byly bílé a čisté - černé symboly se přenesly na kůži Siebenovy dlaně. "Ale ten váček se rozpadl," řekl Nosta Chán, "a nebyl jsi to ty, kdo zvedl vidoucí kosti."

Drenajec se zvedl, vysoko se tyčil nad Nosta Chána. "Mně je jedno, či je to chyba," prohlásil a hlas měl nebezpečně klidný, ve světlých očích se mu jiskřilo. "Já chci, abys ho přivedl zpátky. Hned!"

Nosta Chán vycítil nebezpečí, a když se podíval do bojovníkových studených očí, na chvíli se ho zmocnila panika. Položil ruku Drussovi na hrud' nad srdce a zašeptal dvě slova moci. Druss ztuhl a zasténal. Bylo to prastaré kouzlo a spoutalo obě řetězy pálící bolesti. Jakýkoliv pokus o pohyb Drussovi způsobí nesmírnou bolest a následně ztrátu vědomí. Teď, pomyslel si Nosta Chán vítězoslavně, ať tenhle drenajský gaidžin pocítí moc Nadirů! Šaman už chtěl promluvit, když Druss tiše, hrdelně zavrčel. V očích mu zaplálo a jeho ruka vyletěla kupředu, mohutné prsty se Nosta Chánovi sevřely kolem hrdla. Drenajec zvedl šamana do vzduchu. Mužik jen bezmocně mrskal nohama, když Druss mořem bolesti procedil: "Odvolej... to kouzlo, skrčku... nebo... ti zlomím... vaz!" Talisman tasil nůž a skočil šamanovi na pomoc. "Ještě se hneš a on chcípne," varoval ho bojovník. Nosta Chán přiškrceně zachrčel a podařilo se mu pronést tři slova v jazyce, který ani Druss, ani Talisman neznali. Bolest zmizela. Druss pustil šamana a pak mu zapíchl prst do hrudi. - "Ještě jednou uděláš něco takovýho, ty hnusnej trpajzlíku, a já tě zabiju!"

Talisman viděl zděšení na Nosta Chánově tváři. "Jsme tady všichni přátelé," poznamenal mírně, vrátil nůž do pochvy a postavil se mezi malého Nosta Chána a hroživou postavu Drussa. "Teď přijdeme na to, co by se dalo dělat."

Nosta Chán si mnul pohmožděný krk. Byl tak ohromený, že skoro nedokázal posbírat myšlenky. To kouzlo fungovalo, tohle věděl. Bylo nemožné, aby nějaký smrtelník překonal takovou bolest. Uvědomil si, že oba muži čekají, až promluví, a tak se přinutil soustředit na daný úkol, zvedl bílé kůstky a pevně je stiskl v pěsti. "Vytáhlo to jeho duši," řekl chraptivě. "Tahle medicína patřila tomu odpadlíkovi Sao-šadovi. On byl ten šaman, co ukradl Oči - kéž je jeho duše navěky zatracena a smaží se v deseti tisících ohních!"

"Ale proč by ji schovával tady?" chtěl vědět Talisman. "K čemu by to bylo?"

"To nevím. Ale zjistíme, jestli dokážu to kouzlo zvrátit." Vzal Siebenovu bezvládnou ruku do své a začal propěpřovat. Sieben padal celou věčnost, otáčel se a obracel, a pak se s trhnutím probudil. Ležel u ohně, který hořel uprostřed kruhu stojících kamenů. U malého ohýnku seděl jakýsi stařec. Byl nahý, ale přes hubené rameno měl přehozený naditý vak. Po bradě mu spadaly dva dlouhé pramínky řidounkých vousů, které mu visely až na prsa. Vlasy na levé straně hlavy měl vyholené a na pravé spletené do copu.

"Vítej," pozdravil stařík. Sieben se posadil a už chtěl promluvit, když si s hrůzou všiml, že mluvčí je znetvořený. Měl useknuté ruce a z pahýlů mu prosakovala krev.

"Dobré nebe, musí tě to strašně bolet," vydechl.

"Pořád," souhlasil mužik s úsměvem. "Ale když něco nepřestává a je to stále stejné, začne to být snesitelné." Pokrčil rameny a nechal vak spadnout. Potom natáhl posekané, krvácející paže. Z vaku vylovil ruku, kterou opatrně držel mezi pahýly. Sevřel ruku mezi kolena a uťatou paži přidržel u odříznutého zápěstí. Končetina sebou škubla a ruka se připojila k zápěstí. Prsty se ohnuly. "A, to je nádhera," poznamenal muž, sáhl znovu do vaku a vyndal levou ruku, kterou si přidržel u levého zápěstí. I tato ruka se spojila a mužik tleskl. Pak si muž vyndal oči a hodil je do vaku.

"Proč si to děláš?" chtěl vědět Sieben.

"To je nutkání způsobené čarováním," vysvětloval cizinec přívětivě. "Oni se nespokojili pouze s tím, že mě zabili. Oh, to ne! Teď můžu mít buď svoje ruce, nebo svoje oči, ale nikdy ne obojí zároveň. Kdybych to zkusil - a já to zkusil - tak by byla bolest nesnesitelná. Velmi obdivuji způsob, jakým to kouzlo bylo sesláno. Nemyslel jsem, že vydrží tak dlouho. Podařilo se mi vyrušit kletbu seslanou na uši a jazyk. Vidím, že jsi našel moji medicínu."

Oheň pohasl, ale stařec mávl rukama a plameny opět ožily. Sieben se přistihl, že muži civí do prázdných očních důlků.

"Pokusil ses použít jen jednu ruku a jedno oko?" zeptal se.

"Je snad na mně něco, co by naznačovalo, že jsem pitomec? Ovšemže jsem to zkusil. Funguje to... ale bolest je příliš velká, aby se dala popsat."

"Musím ti říct, že jsi ten nejhorší sen, co se mi kdy zdál," prohlásil Sieben procítěně.

"Žádný sen. Ty jsi tady." Sieben se už už chtěl vyptávat dál, když se zpoza kamenů ozvalo tiché, nelidské zavrčení. Stařík zvedl ruku a z prstů mu vyšlehl modrý blesk a s hlasitým prasknutím udeřil mezi kameny. Pak se rozhostilo ticho. "Potřebuju ruce, chápeš, abych tu přežil. Ale bez očí nemůžu nikam jít. Je to sladce odporný trest. Kéž by mě napadl samotného."

"Co byl ten... tvor?" zeptal se Sieben a natahoval krk, aby dohlédl mezi kameny. Nebylo tam nic vidět. Všude panovala temnota, hluboká a konečná.

"To je těžko říct. Ale rozhodně to s námi nemyslel dobře. Já jsem Sao-šad."

"Sieben. Sieben Básník."

"Básník? Je to už dávno, co jsem si vychutnával skvělou hru se slovíčky. Bojím se však, že se mnou nepobudeš dlouho, takže možná jindy... Pověz mi, jak jsi našel můj váček."

"Použití nadírského písmene i a j," prozradil mu Sieben.

"Ano. Byl to žert, víš. Věděl jsem, že si toho žádný Nadir nevšimne. Všichni hledali Alchazzarovy oči. Očička a ijéčka. Dobré, nemyslíš?"

"Velmi zábavné," souhlasil Sieben. "Mám za to, že ty Nadir nejsi."

"Jen částečně. Částečně Kiatzan, částečně Sečuánec, částečně Nadir. Chci, abys pro mě něco udělal. Nemůžu ti za to, samozřejmě, nic nabídnout na oplátku."

"Čeho si žádáš?"

"Moje medicína. Chci, abys vzal ty vlasy a spálil je. Kůstky musíš hodit do vody. Pergamen rozmělnit a vysypat do

větru a váček samotný zakopat do země. Dokážeš si to zapamatovat?"

"Vlasy spálit, kosti utopit, papír roztrhat, váček zakopat," zopakoval Sieben. "Co to udělá?"

"Myslím, že když se uvolní moje elementární moc, ukončí to tohle zatracené kouzlo a vrátí mi to ruce a oči. Když už o tom mluvíme..." Vytáhl oči z vaku a vsadil si je do důlků. Podržel předloktí nad otevřeným vakem a uvolnil si ruce, které mu opadly od zápěstí. Okamžitě mu začala téci krev. Jsi hezký chlapík a máš počestnou tvář. Myslím, že ti můžu důvěřovat."

"Ty jsi ten člověk, co ukradl Alchazarovy oči," pravil Sieben.

"To opravdu jsem. Byla to vzácná chyba. Ale člověk, který nikdy nechybuje, taky nikdy ničeho nedosáhne, co?"

"Proč jsi to udělal?"

"Měl jsem vidění - falešné, jak se zatím ukazuje. Myslel jsem, že bych mohl svému lidu přivést Sjedinitele o pět století dřív. Pýcha byla vždycky moje zkáza. Chtěl jsem Oči po-užít k tomu, abych Ošikaje povolal z říše mrtvých. Chtěl jsem zregenerovat jeho tělo a povolat jeho duši. No, jeho duši jsem povolal."

"Co se stalo?"

"Tomu nebudeš věřit. Já sám mám pořád ještě problémy tomu uvěřit"

"Myslím, že to vím," řekl Sieben. "Nepřijal život bez Sul-sen."

"Přesně. Jsi bystrý chlapík. Uhodneš, co se stalo pak?"

"Vydal ses hledat její tělo - proto tě chytili tak blízko místa, kde leží její kosti. Ale nechápu, proč jsi nepoužil moc těch klenotů."

"Ale já to udělal. Proto mě taky chytili a zabili."

"Povídej," zašeptal Sieben fascinovaně...

Sieben zasténal a otevřel oči. Skláněl se nad ním Nosta Chán a Drenajec zaklel. Druss ho popadl za paži a zvedl na nohy. "Nebesa, básníku, žes nás ale vyděsil. Jak se cítíš?"

"Mrzutý!" vyjel Sieben. "Ještě chvíli a byl by mi prozradil, kam schoval ty kameny."

"Tys mluvil se Sao šadem?" zeptal se Nosta Chán.

"Ano. Řekl mi, proč je sebral."

"Popiš ho."

"Mužik se směšnou bradkou - co má vyndávací ruce a oči."

"Aha!" vykřikl spokojeně Nosta Chán. "Takže to kouzlo drží. Trpí hodně?"

"Ano, ale snáší to docela dobře. Můžeš mě za ním poslat zpátky?"

"Jenom kdybych ti vyřízl srdce a seslal na ně sedm kouzel," řekl mu šaman.

"Beru to jako ne," uzavřel Sieben.

Zvenku se ozval pláč nově narozeného dítěte a Sieben se usmál. "Doufám, že mě všichni omluvíte. Tohle byla docela vyčerpávající zkušenost a já si potřebuju odpočinout." Sehnul se a sebral vlasy, kůstky, váček a zbytky pergamenu.

"Co s tím chceš dělat?" zeptal se Nosta Chán.

"Památka na tuhle zajímavou zkušenost," utrousil básník. "Budu to ukazovat svým vnukům a chvástat se, jak jsem navštívil podsvětí."

Jiesaj se bála, ale nebyl to obyčejný strach jako pomyšlení na smrt. Uvědomovala si, že je to mnohem horší. Smrt byly jen další dveře, ale tohle bylo spíš jako naprostý zánik. Nejdřív byly sny o Sul-sen pouze zvláštní nepříjemné vize, kterými ve spánku trpěla. Ale teď slyšela, jak jí v podvědomí šeptají hlasy, a vlastní vzpomínky měla nejasné a rozmazané. Ne tak vzpomínky na ten druhý život - na život manželky odpadlého náčelníka Ošikaje Zhouby démonů. Ty byly stále ostřejší a jasnější. Vzpomínala si na jízdu dlouhým pohořím, na milování se v trávě ve stínu Ťiang-šin, Matky hor, na to, jak na sobě ve svatební den v Bílém paláci v Sečuánu měla roucho z bílého hedvábí.

"Už dost!" křičela, když ji ty cizí vzpomínky málem přemohly. "Tohle nejsem já. To není můj život. Já jsem se narodila v... v..." Ale tyto vzpomínky se nevracely. "Rodiče mi umřeli. Vychoval mě dědeček..." Chvíli si nemohla vzpomenout na jeho jméno. Pak: "Čchorin-Cchu!" zvolala vítězoslavně. Do místnosti vstoupil Talisman a ona se mu vrhla vstříc.

"Pomoz mi!" zaprosila.

"Co se děje, lásko moje?"

"Ona se mě snaží zabít," vzlykala Jiesaj. "A já s ní nemůžu bojovat."

Mandlové oči měla doširoka otevřené a svítily jí strachem. "Kdo se tě snaží zabít?" zeptal se jí.

"Sul-sen. Chce můj život... moje tělo. Cítím ji v sobě, její vzpomínky mě přemáhají."

"Uklidni se." utěšoval ji Talisman, odvedl ji k posteli a posadil ji. Došel k oknu a zavolal na Gorkaje, který okamžitě vyběhl po schodech. Talisman mu pověděl o Jiesajiných obavách.

"Už jsem o tom slyšel." řekl Gorkaj zachmuřeně. "Posedlost duchem."

"Co můžeme dělat?" zeptal se Talisman.

"Zjistit, co chce." radil Gorkaj.

"Dejme tomu, že chce mě?" vyptávala se Jiesaj. "Můj život?"

"Proč si nepromluvíš s naším šamanem?" zeptal se Gorkaj. "On toho o těchto věcech zná mnohem víc než já."

"Nechci ho blízko sebe." vyhrkla Jiesaj lámajícím se hlasem. "Nikdy. Nedůvěřuji mu. On... by chtěl, aby mě zabila. Ona je Sul-sen, matka nadirského lidu. Čarodějnice. Má moc a on by se ji snažil využít. Já nemám nic."

"Já nemám schopnosti tohle vyřídit, Talismane," pravil Gorkaj. "Neumím sesílat kouzla."

Talisman vzal Jiesaj za ruku. "Tak to musí být Nosta Chán. Sežeň ho."

"Ne!" vykřikla Jiesaj a snažila se vstát. Talisman ji pevně přidržel a přitáhl si ji na prsa.

"Věř mi!" vybízel ji. "Nedovolím, aby ti někdo ublížil. Budu na Nosta Chána dávat dobrý pozor. Jestli se objeví nějaké

nebezpečí, zabiju ho. Věř mi!"

Prudce se zasmýkala v křeči a na chvíli zavřela oči. Když je otevřela, všechen strach byl pryč. "Oh, já ti věřím, Talismane." pravila měkce. Cítil, jak stahuje rameno dozadu, a nějaký šestý smysl ho přiměl couvnout - právě včas, aby zahlédl čepel nože. Prudce zvedl pravou ruku a vykryl úder a levou pěstí ji praštil do brady. Hlava se jí zvrátila dozadu a ona klesla na postel. Talisman jí sebral zbraň z bezvládných prstů a odhodil ji na druhou stranu pokoje.

Vstoupil Nosta Chán. "Co se tu stalo?" zeptal se.

"Vzala mi nůž a pokusila se mě zabít. Ale nebyla to Jiesaj. Je posedlá."

"Tvůj sluha mi to řekl. Duch Sul-sen hledá uvolnění. Měl jsi za mnou přijít dřív, Talismane. Kolik dalších tajemství přede mnou máš?"

Aniž by počkal na odpověď, došel k posteli. "Svaž jí ruce za zády." nařídil Gorkajovi. Válečník mrkl na Talismana, jenž krátce kývl. Gorkaj použil tenký provaz a svázal bezvládné ženě zápěstí, pak ji s Nosta Chánem zvedl a opřel o polštáře. Ze starého váčku, který mu visel u pasu, Nosta Chán vytáhl náhrdelník z lidských zubů, který uvázal bezvědomé ženě kolem krku. "Od této chvíle." pravil, "nikdo nepromluví." Položil jí ruku na čelo a začal prozpěvovat.

Oba přihlížející muži měli dojem, že teplota v místnosti poklesla, oknem začal fičet studený vítr. Prozpěvování pokračovalo, stoupalo a klesalo. Talisman neznal jazyk, který šaman používal - pokud to vůbec byl jazyk - ale účinek v místnosti byl ohromující. Na okenních rámech a na stěnách se začal tvořit led a Gorkaj se neovladatelně třásl. Na Nosta Chánovi nebylo vidět, že by mu to v nejmenším vadilo. Odmlčel se a sundal ruku z Jiesajina čela. "Otevři oči," nařídil jí, "a řekni mi své jméno."

Tmavé oči se otevřely. "Jsem..." Na rtech se dívce objevil úsměv. "Já jsem ta, která byla požehnána nade všechny ženy."

"Ty jsi duch Sul-sen, ženy Ošikaje Zhouby démonů?"

"Já jsem ona."

"Jsi mrtvá, ženo. Tady pro tebe není místo."

"Necítím se mrtvá, šamane. Cítím, jak mi bije srdce i provaz kolem zápěstí."

"To tělo jsi uloupila. Tvoje kosti leží v komoře v sopečné skále. Nebo si nevzpomínáš na noc své smrti?"

"Oh, to si vzpomínám," řekla, stiskla rty a zajiskřilo se jí v očích. "Vzpomínám si na Chakaiu a jeho zlaté hřeby. Tehdy byl člověk. Pořád cítím bolest, jak je pomalu tlačil na místo, dost hluboko, aby mě oslepil, ale nezabil. Vzpomínám si. Oh, ano, vzpomínám si na všechno. Ale teď jsem zpátky. Uvolni mi ruce, šamane."

"To neudělám." odmítl Nosta Chán. "Ty jsi mrtvá, Sul-sen - stejně jako je mrtvý tvůj manžel. Tvůj čas vypršel."

Tehdy se zasmála a ten zvuk zaplnil místnost. Talisman cítil strašlivý mráz, který se mu zakusoval do kostí. Vedle něj se Gorkaj jen tak tak udržel na nohou, třásl se a klepal zimou. Smích utichl. "Já jsem velmi mocná čarodějka. Ze vzpomínek toho děvčete vím, že stojíte proti vojsku, šamane. Můžu vám pomoci. Uvolni mě!"

"Jak můžeš pomoci?"

"Uvolni mě a poznáš to."

Talisman sáhl na pochvu, ale byla prázdná. Natáhl ruku a vytáhl z pochvy Gorkajův nůž. Žena k němu obrátila tmavé oči. "Chce tě zabít," sdělila Nosta Chánovi.

"Nemluvit - ani jeden z vás!" varoval je šaman. Obrátil se k ženě a začal prozpěvovat. Ona sebou trhla a ohrnula rty v bestiální úšklebku. Jen jedno slovo moci pronesla. Nosta Chána to odhodilo od postele, takže zády narazil až na stěnu pod oknem. Překulil se na kolena, ale ona znovu promluvila, a s šamanem to opět hodilo, až se hlavou praštil o parapet a bezvládně se sesul na podlahu.

Žena se podívala na Gorkaje. "Uvolili mě," řekla. Gorkaj na ztuhlých nohou klopýtal kupředu.

"Zůstaň, kde jsi!" rozkázal mu Talisman. Gorkaj vykřikl bolestí, ale přinutil se zastavit. Klesl na kolena, zasténal a padl na tvář na podlahu.

"Takže," řekl ta žena a podívala se na Talismana, "ty jsi muž s mocí. Tvůj sluha poslechne i přes bolest, kterou cítí. No dobrá, můžeš mě uvolnit."

"Copak ty nemiluješ Ošikaje?" zeptal se jí náhle.

"Cože? - Ty pochybuješ o mé oddanosti, ty nevědomý kmáne?"

"To byla upřímná otázka."

"Tak ti na ni odpovím. Ano, miluji ho. Milovala jsem jeho dech na své kůži, jeho smích, nádheru jeho záchvatů vzteku. Teď mě uvolni!"

"On tě pořád hledá," řekl jí Talisman.

"Zemřel před tisíci lety," namítla. "Jeho duch je v Ráji."

"To není, paní. Mluvil jsem s ním, když jsem sem přijel. Povolal jsem jeho ducha. První věc, na kterou se zeptal, bylo:

"Přinášíš zprávy o Sul-sen?" Pravil jsem mu, že existuje mnoho pověstí, ale že nevím, co se s tebou stalo. On řekl:

"Prohledal jsem Údolí duchů, Údolích ztracených, Pole hrdinů, Síně mocných. Celou věčnost procházím prázdnotou. Nemůžu ji najít. A o Ráji řekl: Jaký by to mohl být Ráj bez Sul-sen? Smrt bych snesl, ale ne toto rozloučení duší. Já ji najdu, i kdyby to mělo trvat deset věčností."

Žena se na chvíli odmlčela a z očí se jí vytratil divoký lesk. "Vím, že mluvíš pravdu," prohlásila, "protože umím číst v srdcích lidí. Ale Ošikaj mě nikdy mít nebude. Chakata odvedl mého ducha na temné místo, kde ho stráží démoni, jež kdysi byli lidmi. Chakata tam je také, ale teď by ho žádný člověk nepoznal. Vysmívá se mi a mučí mě, kdykoliv se mu zachce. Nebo to aspoň dělal, než se mi podařilo uniknout. Nemůžu jít za Ošikajem, Talismane. Jestli tady zemřu, znovu mě to přitáhne na to temné místo."

"A tam jsi teď poslala Jiesaj?" zeptal se jí.

"Ano. Ale co je její život ve srovnání se mnou? Já byla královna. Budu jí zas."

"Takže necháš Ošikaje, aby tě hledal celou věčnost a riskoval svou duši v hrůzách Prázdnoty?"

"S tím nemůžu nic dělat!" křičela. Nosta Chán u okna se zavrtěl, ale zůstal zticha. Gorkaj také ležel téměř nehybně a skoro nedýchal.

"Kde je to temné místo?" vyptával se Talisman. "Proč ho nemůže Ošikaj najít?"

"Není součástí Prázdnoty," vysvětlovala hluše. "Chápeš podstatu zásvětí? Prázdnota je mezi dvěma sférami.

Jednoduše řečeno, nalézá se mezi Rájem a Giragastem, nebem a peklem. Prázdnota je místo uprostřed, kde se toulají duše, které hledají místo konečného odpočinku. Chakata se mne rozhodl uvěznit v temném středu Giragastu, v jámě uprostřed ohnivých jezer. Tam by dobrovolně žádná lidská duše nezavítala, a Ošikaj nemá důvod, aby tam zašel. On Chakatovi věřil. Nikdy by neuhodl hloubku jeho chůze ani rozsah jeho zrady. Kdyby se to však dověděl, tak by zemřel druhou smrtí, konečnou smrtí. Neexistuje způsob, jak by jediný válečník - dokonce ani tak silný, jako byl můj pán - mohl projít démony navštěvovanými průchody. Ani by nedokázal porazit stvoření, kterým teď je Chakata."

"Já půjdu s ním," slíbil Talisman.

"Ty? Kdo jsi ty? Jenom dítě v těle muže. Jak jsi starý, chlapče? Sedmáct? Dvacet let?"

"Je mi devatenáct. A projdu s Ošikajem Prázdnotou až k bránám Giragastu."

"Ne, to nestačí. Vidím, že jsi udatný, Talismane. Jsi pohotový a inteligentní. Žádáš po mně, abych riskovala svou duši ve věčné temnotě a mukách, stejně jako duši muže, kterého miluji. Mystické číslo je trojka. Máš tady válečníka, který by se mohl rovnat Ošikajovi? Je tady někdo, kdo by s tebou prošel Prázdnotou?"

"Já půjdu," řekl Gorkaj a s námahou se zvedl.

Žena se mu podívala do očí. "Další odvážlivec. Ale není dost zkušený."

Talisman došel k oknu a vyklonil se ven. Dole se u studny umýval Druss svlečený do pasu. Nadirský vůdce na něj zavolal a zamával na něj, aby přišel nahoru. Druss si přehodil kazajku přes rameno, došel k domu a vyšplhal po schodech. Když vstoupil, světlivě modrými očima přeletěl místnost. Gorkaj byl pořád ještě na kolenou a Nosta Chán seděl pod oknem a po spánku mu z roztržené kůže tekla krev. Druss si všiml, že Jiesaj je svázaná, ale neřekl nic.

"Tady je muž, který prošel Prázdnotou," řekl Talisman, "když hledal svou ženu. Našel ji."

"Dokážu přečíst jeho myšlenky, Talismane. On nechová věrnost k Nadirům. Hledá tu..." Chvilí se na Drussa upřeně dívala, ". Léčivé kameny pro umírajícího přítele. Proč by riskoval hrůzy Giragastu? On mě nezná."

Talisman se obrátil k Drussovi. "Tohle není Jiesaj," vysvětloval. "Jejího těla se zmocnil duch Sul-sen. Abych ji osvobodil, musím poslat svého ducha do Prázdnoty. Půjdeš tam se mnou?"

"Jak říkala, přišel jsem hledat klenoty, o kterých mluvil šaman," zabručel Druss, "a on mi lhal. Proč bych to dělal?"

Talisman si povzdychl. "Nemůžu ti nabídnout žádný důvod, jen ten, že žena, kterou miluju, je teď lapená na temném a ohavném místě. A Ošikaj, náš největší hrdina, pátrá už tisíc let a hledá ducha své ženy. Neví, kde hledat. Můžu mu to říct, ale Sul-sen říkala, že ta cesta by zničila jeho duši. Dva muži tam démony porazit nedokážou."

"A tři můžou?" optal se Druss.

"Na to odpovědět neumím," přiznal mu Talisman. "Ona nepustí ducha Jiesaj, dokud nenajdu muže, který by se mohl rovnat Ošikajovi. Ty jsi tu jediný z nás, o kom se vyprávějí pověsti. Co můžu říct víc?"

Druss se protáhl kolem něj a došel ke svázané ženě. "Jak jsi umřela?" zeptal se jí.

"Chakata mi vrazil zlaté hřeby do..." Zaváhala a oči se jí rozšířily. "Ty! Ty a tvůj přítel jste mě uvolnili. Teď to vidím, tam v té komoře. On se vrátil a vyndal hřeby. Našel moji lon-ccchia."

Druss se otočil a podíval se na Talismanovi do očí. "Jestli půjdu s tebou, mládenče, tak chci, abys mi něco slíbil."

"Řekni co!"

"Dovolíš mi použít ty klenoty, abych mohl zachránit přítele."

"Nejsi snad proto tady?" uhnul Talisman.

"To mi nestačí," prohlásil Druss a zamířil ke dveřím.

"Tak dobře. Máš moje slovo. Když ty klenoty najdeme, dám ti je a ty je můžeš vzít do Gulgothiru."

"Ne!" zařval Nosta Chán. "Co to říkáš?"

Talisman zvedl ruku. "Ale chci tvůj slib, že je vrátíš, jakmile se tvůj přítel uzdraví."

"To udělám," přislíbil Druss.

"Pojď ke mně, černobradý," vyzvala Drussa Sul-sen a on se vrátil k posteli a sedl si. - Ona se mu zadívala do očí.

"Všechno, co jsem, nebo co bych mohla být, je teď ve tvých rukou. Jsi muž, kterému můžu věřit?"

"To jsem," ujistil ji.

"Věřím ti." - Žena se podívala na Talisman, než znovu promluvila. "Vrátím se na to temné místo a propustím ducha Jiesaj. Nezkłamej mě."

Zavřela oči, víčka se jí jemně zachvěla. Z hrdla jí vyšel dlouhý, roztřesený vzdech. Talisman se rozběhl k posteli a rychle rozvázal provaz, kterým měla pevně spoutaná zápěstí. Otevřela oči a rozevřela ústa k výkřiku. Talisman ji pevně objal. - "Už je to v pořádku, Jiesaj. Jsi zase zpátky u nás!"

K posteli došel Nosta Chán a položil jí ruku na čelo. Po chvíli řekl "Vrátila se. Tohle je Jiesaj. Teď sešlu kouzlo, které zabrání návratu toho ducha. Vedl sis dobře, Talismane, jak jsi ji obelstil."

"Já ji neobelstil," odušil Nadir chladně. "Já svou část dohody splním."

"Pche! Tohle je šilenství. Pochoduje k nám vojsko a osud Nadirů leží ve tvých rukou. Tohle není doba, aby sis hrál na čestného muže,"

Talisman došel ke zdi a zvedl svou dýku. Pomalu se vrátil k Nosta Chánovi. "Kdo je tady vůdce?" zeptal se vážně studeným hlasem.

"No ty, ale..."

"Ano, jsem to já, ty bídný červe. Já jsem vůdce. Ty jsi můj šaman. Další neposlušnost nebudu snášet. Já si nehraju na

čest. Já jsem čestný. Moje slovo je ze železa. Teď a vždycky. Teď půjdeme do hrobky. Ty povoláš Ošikaje a pak uděláš, co je nutné, abys poslal mě a Drussa do Prázdnoty. Je to jasné, šamane?"

"Je to jasné, Talismane."

"Pro tebe nejsem Talisman!" vybuchl válečník. "Tak je to jasné?" "Je to jasné... můj pane."

"Proč ty mě držíš za ruku, básníku?" zeptala se Niobé, kdy se se Siebenem procházeli po západní hradbě. Sieben, jenž si své vášně vybil během posledních dvou hodin s ní, se unaveně usmál.

"Je to zvyk mých lidí," vysvětlil jí, zvedl její prsty ke rtům a políbil ji je. "Milenci se často procházejí ruku v ruce. Je to možná takové duchovní spojení. Nebo aspoň dotyk ukazuje, že ti dva jsou milenci. Také se to považuje za příjemné. Tobě se to nelíbí?"

"Ráda tě cítím v sobě," prohlásila Niobé, vytáhla ruku z jeho sevření a sedla si na cimbuří. "Ráda cítím tvůj jazyk na svém. Líbí se mi, kolik radosti ve mne dokážou vyvolat tvoje ruce. Ale když chodím, ráda se cítím volná. Držení za ruce, ono se hodí tak pro matku a malé dítě. Já nejsem tvoje dítě."

Sieben se zasmál a sedl si, přičemž obdivoval, jak se jí v měsíčním světle lesknou vlasy. - "Ty jsi moje potěšení," řekl "Závan čerstvého vzduchu po hotové věčnosti zatuchlých pokojů."

"Máš moc hezké šaty," poznamenala a pohladila modré hedvábí jeho rukávu. "Na knoflíkách je hodně barev."

"Perlet," řekl "Jsou překrásné, vidí?" Z náhlého popudu si přetáhl košili přes hlavu a zůstal na hradbě do pasu nahý.

"Na. Je tvoje."

Niobé se zahihňala a pak si svlékla košili z vybledlé zelené vlny. Sieben se zahleděl na její plná ňadra a všiml si, že má ztvrdlé bradavky. Znovu v něm vzplálo vzrušení. Popošel k ní a natáhl se, aby ji mohl pohladit. Niobé odskočila a přidržela si modrou hedvábnou košili na prsou "Ne," zarazila ho. "Nejdřív mluvíme."

"Mluvit? O čem chceš mluvit?"

"Proč není žádná žena pro tebe? Tvůj přítel má ženu. A ty jsi starý."

"Starý? Třicet čtyři není žádné stáří. Jsem na vrcholu života."

"Na temeni se ti dělá pleš. Viděla jsem to."

Sieben si prohrábl plavé vlasy. "Pleš? To není možné."

Její smích přímo zazvonil. "Ty jsi páv," řekl. "Horší než žena."

"Můj děd měl kšticí až do smrti, a to umřel v devadesáti. V naší rodině se plešatost nedědí."

Niobé si natáhla modrou košili, došla k Siebenovi, vzala ho za ruku a odtáhla mu ji od vlasů.

"Tak proč žádná žena?"

"To s těmi vlasy byl vtip, že?"

"Ne. Proč žádná žena?"

"To je těžká otázka." Pokrčil rameny. "Poznal jsem mnoho krásných žen, ale s žádnou bych nechtěl strávit celý život. Chci říct, mám rád jablka, ale nechtěl bych žít jenom na jablcích."

"Co je jablka?"

"Ovoce. Ehm... jako fíky."

"Dobré na trávení," řekla Nadirka.

"Právě. Ale změníme téma, ano? Snažím se ti říct, že se mi líbí společnost mnoha žen. Snadno se začnu nudit."

"Ty nejsi silný muž," prohlásila Niobé smutným hlasem. "Ty jsi vyděšený muž. Mnoho žen je snadné. Dělat děti je snadné. Žít s nimi, pomáhat je vychovávat, to je těžké. Dívat se, jak děti umírají... to je těžké. Já měla jsem dva muže. Oni oba umřeli. Oni oba dobří muži. Silní. Můj třetí bude taky silný. Mnoho dětí, takže některé přežijí."

Sieben se suše usmál. "Rád bych věřil, že v životě je toho víc než jenom dělání silných dětí. Já žiju pro potěšení, pro náhlý záblesk radosti. Pro překvapení. Na dělání dětí a žití nudných životů v drsné poušti nebo v zelené nádhře hor je lidí dost. Moje děti světu chybět nebudou."

Niobé jeho slova zvážila. "Moji lidé, oni přešli vysoké hory s Ošikajem. Dělat děti, které vyrostly pyšné a silné. Dali zemi svoji krev a ona živila jejich děti. Po tisíc let. Teď jsem tady já. Dlužím to svým předkům, musím přivést život do země, aby za tisíc let tady byli ti s krví Niobé a jejích předků. Ty jsi dobrý milovník, básníku. Při svém milování přinášíš mnoho radostného chvění. Ale chvění je snadné. To můžu pro sebe udělat sama. Cítím k tobě velkou lásku. Ale nevezmu si vyděšeného muže. Já viděla jsem silného válečníka u Křivých rohů. On nemá žádnou ženu. Já myslím, že půjdu k němu."

Sieben cítil, jak ho její slova zasáhla jako rána do břicha. Ale přinutil se usmát. "Ovšem, miláčku. Jdi a udělej hodně dětí."

"Chceš košili zpátky?"

"Ne. Sluší ti. Vypadáš... moc hezky."

Bez dalšího slova ho tam nechala stát. Sieben se zachvěl, neboť ho na holé kůži zastudil chladný vítr. Co tady vlastně dělám? uvažoval. Na ochoz vylezl jakýsi nadírký válečník s krátkými vlasy a výraznými kouty a aniž by vzal Siebena na vědomí, zadíval se k západu.

"Příjemná noc," poznamenal Sieben.

Muž se obrátil a podíval se na něj. "Bude to dlouhá noc," prohlásil hlubokým, chladným hlasem.

Sieben oknem hrobky zahlédl mihotavý plamínek svíčky. "Pořád hledají," utrousil.

"Nehledají," opravil ho Nadir. "Můj pán Talisman a tvůj přítel putují do Giragastu."

"Bojím se, že mi při překladu něco uniklo," řekl Sieben. "Giragast není místo, to je báje."

"Je to místo," trval na svém ten muž umíněně. "Jejich těla leží na studené podlaze, jejich duše odešly do Giragastu."

Siebenovi najednou vyschlo v ústech. "Chceš říct, že jsou mrtví?"

"Ne, ale odešli do světa mrtvých. Podle mě se zpátky nevrátí."

Sieben muže opustil a rozběhl se k hrobce. Jak říkal Nadir, Druss a Talisman leželi bok po boku na zaprášené podlaze. U nich seděl ten šaman, Nosta Chán. Na kamenném sarkofágu hořela svíčka označená sedmi čarami černým inkoustem.

"Co se děje?" zeptal se šamana.

"Jdou s Ošikajem zachránit tu čarodějnici Sul-sen," zašeptal Nosta Chán.

"Do Prázdnoty?"

"Za Prázdnotu." Nosta Chán k němu vzhledl a oči měl tmavé a plné zloby. "Viděl jsem tě, jak sypeš do větru útržky pergamentu. Hodil jsi taky ty kosti do studny?"

"Ano. A vlasy jsem spálil a váček zakopal."

"Vy gaidžinové jste slabí a měkčí, Sao šad si svůj trest zasloužil."

"Chtěl přivést Ošikaje a Sul-sen zpátky do života a sjednotit Nadiry." odsekl Sieben. "To mi nepřípadá jako nějak zvlášť hrozný zločin."

Nosta Chán potřásl hlavou. "Chtěl moc a slávu. Oh, mohl vzkřísit tělo a možná ho i naplnit duší Ošikaje. Ale tělo by neustále potřebovalo kouzla klenotů, Ošikaj by byl Saošadovým otrokem. Nyní, díky jeho nadutosti, nemáme klenoty a moc země je pro nás ztracena. A gaidžinové jako ty se k nám chovají jako k červům. Jeho touha po moci nás odsoudila k pěti stoletím otroctví. Měl hnít celou věčnost."

Sieben si přisedl k šamanovi. "Vy nejste moc ochotní odpouštět, co?"

Nosta Chán mu věnoval jeden ze svých vzácných úsměvů. "Naše děti umírají při narození. Naše muže loví jako zvířata. Naše vesnice vypalují, naše lidi pobíjejí. Proč bychom měli odpouštět?"

"Takže jaká je odpověď, staříku? Aby se Nadirové sešli a vytvořili obrovské vojsko a lovili gaidžiny jako nějaká zvířata, vypalovali jejich vesnice a města a pobíjeli jejich ženy a děti?"

"Ano! Tak to začne. Dokud nedobudeme svět a nezotročíme každou rasu."

"Takže se nebudete v nejmenším lišit od gaidžinů, jimiž opovrhujete. Není tomu tak?"

"My nechceme být jiní," opáčil Nosta Chán. "My chceme zvítězit."

"Okouzlujícím způsobem upřímný názor na svět," usoudil básník. "Pověz mi, proč tihle dva cestují Prázdnotou?"

"Kvůli cti," řekl Nosta Chán obdivně. "Talisman je velký muž. Kdyby bylo jeho osudem, aby žil, byl by z něj skvělý generál pro Sjednotitele."

"On má umřít?"

"Ano," řekl Nosta Chán smutně. "Prošel jsem mnoha budoucnostmi, ale on není v žádné z nich. Teď mlč, protože já mám moc práce,"

Nosta Chán vylovil z váčku dva malé suché lístky, které si vsunul pod jazyk. Zvedl ruce, roztáhl kostnaté prsty a zavřel oči. Těla Drussa a Talismana začala zářit, vysílala světlo mnoha barev - purpurové kolem srdce, jasně bílé jim pulzovalo kolem hlavy, rudé ze spodní části trupu, bílé a žluté z nohou. Byl to značně neobvyklý pohled. Sieben mlčel, dokud si Nosta Chán nepovzddechl a neotevřel oči.

"Co jsi jim to udělal?" zašeptal básník.

"Nic." odpověděl mu Nosta Chán. "Jen jsem zviditelnil jejich životní sílu. Je to silný muž, tenhle Druss. Vidíš, jak Talismanova energie či vypadá vedle jeho maličká? A Talisman je větší než většina mužů." Sieben se zadíval na zařící postavy. Byla to pravda. Záře kolem Drussa se rozprostírala na tři stopy od těla, kdežto Talismanova poblikávala necelou stopu od něj.

"Co je to to... a?" zeptal se Sieben.

Nosta Chán chvíli mlčel. "Lidským tělem proudí energie, přináší život a zdraví. Když na člověka zaútočí nemoc, mihotá se a mění. Viděl jsem staré muže s revmatickými pažemi, kterými už žádné či nepřetéčalo. A viděl jsem, jak mystici léčitelé přenášejí svoje či do nemocných, kteří se potom zase uzdravili. Někakým způsobem je spojené s duší. Po smrti, například, se či rozzáří a je pětikrát větší než předtím. To trvá tři dny. Potom, ve chvíliče, je pryč."

"Ale proč ses ho rozhodl zviditelnit?"

"Jejich duše odešly na místo nevýslovného nebezpečí, kde budou bojovat s démony. Každé škrábnutí, každá rána, kterou utrpí, ovlivní jejich či. Já budu dávat pozor, a pokud se dostanou blízko smrti, doufám, že je dokážu včas přitáhnout zpátky."

"Chceš říct, že si nejsi jistý, že to dokážeš?"

"V Giragastu není nic jistého," odsekl Nosta Chán. "Představ si boj. Vojáka zraní na paži, trpí, ale žije. Jiného muže zasáhnou do srdce. Okamžitě zemře. Takové věci se můžou stát i v Prázdnotě. Uvidím rány, které tam utrpí. Ale smrtící úder či okamžitě uhasí."

"To v případě, že duše je v těle. Jejich duše tam ale nejsou."

Oba muži se odmlčeli. Chvilu se nic nedělo, pak sebou Talismanovo tělo trhlo. Jasně barvy kolem něj se zamihotaly a na pravé noze se mu objevila zelená záře. "Už to začalo," poznamenal Nosta Chán.

Uběhla hodina a svíčka dohořela k první černé čáře. Sieben to napětí téměř nedokázal unést. Vstal a vyšel ven k východní hradbě, kde nechal svoje sedlové brašny. Vytáhl si čistou bílou lněnou košili vyšívanou zlatou nití a natáhl si ji. Přišel za ním Talismanův sluha Gorkaj. "Jsou ještě naživu?" zeptal se.

"Ano," odpověděl Sieben.

"Měl jsem jít s nimi."

"Tak pojď se mnou. Pak je uvidíš sám,"

Nadir zavrtěl hlavou. "Počkám venku."

Sieben ho nechal být a vrátil se do hrobky. Záře kolem Drussa byla pořád stejně silná, ale Talismanovo či poněkud zesláblo. Sieben se opřel o zeď. To se Drussovi podobalo, přihlásit se dobrovolně na cestu do pekla. Co to jen na tobě je, příteli? přemítal básník. Proč si libuješ v tak zbytečném riziku? Myslíš si snad, že jsi nesmrtelný? Nebo věříš, že ti

Pramen požehnal nade všechny ostatní muže? Sieben se pousmál. Nejspíš ano, pomyslel si. Možná že v jeho duši něco nezníčitelného. Talismanovo tělo se křečovitě stáhlo a v jeho či jasně zazářila zelená. Druss se také otřásl a zaťal pěsti. "Dostali se do bitvy." zašeptal Nosta Chán, klekl si a rozpráhl paže. Talismanovo či zablikalo a zhaslo. Nosta Chán zařval tři slova, zněla drsně a ostře. Talisman prohnul záda a zasténal. Vyvalil oči a ze rtů mu unikl příškrčený výkřik. Máchl rukou, jako by stále držel meč.

"Jen klid!" zvolal Nosta Chán. "Jsi v bezpečí." Talisman se překulil na kolena, tvář měl zmáčenou potem. Ztěžka dýchal. "Pošli... mě zpátky," vyhrkl.

"Ne. Tvoje či je příliš slabé. Zemřeš."

"Pošli mě zpátky, zatraceně!" Talisman se pokusil vstát, ale sesul se na břicho do prachu.

Sieben se k němu rozběhl a pomohl mu se posadit. "Tvůj šaman má pravdu, Talismane. Umíral jsi. Co se tam stalo?"

"Bestie, jaké jsem nikdy v životě neviděl! Obrovské. Šupinaté. S ohnivými očima. První dny cesty jsme nic neviděli. Potom nás přepadli vlci. Veliká zvířata, byli skoro tak velcí jako naši koně. Čtyři jsme zabili. Zbytek utekl. Myslel jsem, že byli už tak dost špatní. Ale, u bohů kamene a vody, ve srovnání s tím, co následovalo, byli jako štěňata." Náhle se zachvěl. "Kolik dní jsme byli pryč?"

"Ani ne dvě hodiny," sdělil mu Sieben.

"Čas nemá v Prázdnosti žádný význam," řekl Nosta Chán. "Jak daleko jste se dostali?"

"Dostali jsme se až k bránám Giragastu. Byl tam jeden muž. Ošikaj ho znal - malý šaman s rozdvojenou bradkou."

Talisman se obrátil k Siebenovi. "Říkal, abych ti poděkoval za dar. Bude si to pamatovat."

"Sao šad Prokletý." zasyčel Nosta Chán.

"Možná je prokletý, ale ty demony v bráně bychom bez něj nikdy nepřemohli". Druss a Ošikaj jsou... úžasní. Ještě nikdy jsem neviděl takovou sílu, tak ovládaný vztek. Když přišly ty šupinaté bestie, myslel jsem, že jsme vyřízení. Ošikaj je napadl s Drussem po boku. Já už byl zraněný a skoro jsem se nemohl hýbat." Ruka mu sjela k boku, jak hledal ránu. Usmál se. "Cítím se tak slabý."

"Potřebuješ si odpočinout," prohlásil Nosta Chán. "Tvoje či je velmi oslabené."

"Oni to sami nezvládnou. Všude jsou samí démoni."

"Jak na tom byli, když jsi odcházel?" zeptal se Sieben.

"Druss byl zraněný na stehně a na levém rameni. Ošikaj krvácel z prsou a na boku. Naposledy jsem je viděl vstupovat do černého tunelu. - Ten mužik, Sao šad, je vedl. Držel hůlku, která vzplála plamenem jako pochodně. Snažil jsem se jít za nimi... ale pak jsem byl najednou tady. Nikdy jsem neměl souhlasit se Sul-seniným požadavkem. Zabil jsem Drussa a zničil Ošikajovu duši."

"Druss je pořád silný." poukázal Sieben a kývl na zářící auru kolem bojovníka. "Znám ho už dlouho a vsadil bych na to, že se vrátí. Věř mi."

Talisman se znovu zachvěl. Nosta Chán mu přikryl ramena pokrývkou. "Odpočiň si, Talismane." vyzval mladšího muže.

"Ať z tebe spánek smyje slabost."

"Musím počkat," odmítl válečník, ale mluvil nezřetelně, jak byl unavený.

"Cokoliv si přeješ, můj pane," zašeptal Nosta Chán. Když si Talisman lehl, Nosta Chán začal tiše prozpěvovat.

Talismanovi se zavřely oči. Zpěv dlouho pokračoval, ale pak se šaman konečně odmlčel. "Bude spát mnoho hodin,"

řekl stařec. "Ajá! Ale srdce mi překypuje pýchou na něj. Je to válečník mezi válečníky. Ano, a čestný muž!"

Sieben se podíval na Drussovo tělo. Záře slábla. "Radši bys ho měl zavolat zpátky," řekl.

"Ještě ne. Všechno je v pořádku."

Druss opřel své mohutné tělo o černý útes a pak se svezl na kolena. Došel téměř na dno svých sil a z mnoha ran na trupu mu tekla krev barvy mléka. Ošikaj položil svou zlatou sekeru na balvan a sedl si. Byl také vážně zraněný. Maličký šaman, Saošad, došel k Drussovi a položil mu vyzáblou ruku na hlubokou ránu na rameni. Rána se okamžitě zavřela.

"Už jsme skoro tam," pravil mužik. "Ještě musíme přejít jeden most."

"Myslím, že už neudělám ani krok," řekl Druss. Saošad mu postupně položil ruku i na všechny ostatní rány a mléčný ichor pomalu přestal téci.

"Jenom jeden další most, Drenajče." zopakoval Saošad Potom přešel k Ošikajovi a také mu vyléčil rány.

"Talisman umřel?" zeptal se šamana Ošikaj slabým hlasem.

"To nevím. Ale tady není. Ať tak nebo tak, už nám nepomůže. Můžeš jít dál?"

"Najdu Sul-sen," zavrčel Ošikaj umíněně. "Nic mě nezastaví."

Druss se rozhlédl po děsivé černé jeskyni. Ke klenutému stropu se zvedaly vysokánské stalagmity, kde se setkávaly z obrovskými stalaktity - jako dvě řady zubů v olbřímí tlamě. V dohledu byl ještě jeden z těch netopýřích tvorů, kteří je předtím napadli, krčel se vysoko nad nimi na římse. Druss vzhlédl do jeho uhrančivých rudých očí. Těla jeho druhů ležela roztroušená po podlaze jeskyně, šedá křídla byla roztažená a polámaná. Netopýří obluda, která přežila, se ani nesnažila zaútočit. Cesta sem byla dlouhá a strašná, vedla krajinou, jaká se ve světě z masa a krve najít nedala. Druss už Prázdností kdysi procházel, aby přivedl Rowenu ze světa mrtvých. Ale tehdy šel po cestě duší, skutečně zahradě potěšení, ve srovnání s touto cestou. Krajina se nedržela žádných přírodních zákonů, kterým by Druss rozuměl. Nekonečně se pod bridlicově šedou oblohou posouvala a měnila. Z pusté pláně se z ničeho nic zvedaly útesy, z oblohy začaly pršet balvany velikosti domu. Náhle se před nimi rozevíraly propasti, jako by neúrodnou půdu obrátil obrovský pluh. Černé a pokroucené stromy vyrůstaly v lesy, jejich větve se natahovaly jako drápy po tělech poutníků. Před nějakou dobou - mohly to být dny či hodiny - sestoupili do rokle, jejíž dno bylo poseté něčím, co nápadně připomínalo odhozené přílby z rezavého železa. Oblohu stále prosvěťovaly blesky a vrhaly kolem nich zrudlé stíny. Talisman byl právě v čele, když se přílby začaly třepat. Hlína se rozhrnula a dávno pohřbení válečníci vyskákali z

hlubin země. Kůže na tvářích se jim dávno rozložila a z hniјících cárů masa pod ní vylézali červi. Bez jediného zvuku zaútočili. Talisman prvnímu setl hlavu, ale druhý mu uštědřil hlubokou ránu. Druss a Ošikaj zaútočili a jejich sekery protřnaly zkažené maso.

Boj to byl dlouhý a tvrdý. Saošad vrhal do řad ohavných nepřátel výbušné koule a vzduch páchl po bořícím mase. Nakonec stáli Druss a Ošikaj zády k sobě a rozhlíželi se po hromádách mrtvol. Po Talismanovi nebylo nikde ani vidu, ani slechu.

Na druhé straně propasti vstoupili do tunelu, který vedl do nitra nejvyšší hory, jakou kdy Druss viděl. V jeskyni uprostřed hory vybojovali zuřivou bitvu proti démonickým netopýřům. "Řekni mi," otočil se Druss na Saošada, "že tu už nejsou žádný další strážci. To by mě hrozně potěšilo."

"Jejich tu ještě spousta, Sekerobijče. Ale víš, co se říká," dodal s potůchlým úsměvem, "nic, co získáš snadno, nemá cenu, ne?"

"Co můžeme čekat?" zeptal se Ošikaj.

"Most stráží Velký medvěd. Pak už dál nevím. Ale nakonec zůstane jeden. To je Chakata. To on zavraždil tím nejodpornějším způsobem Sul-sen. On je tady... v nějaké formě."

"Tak ten je můj," prohlásil Ošikaj. - "Slyšíš mě, Drusse? Ten je můj!"

Druss se podíval na podsaditou postavu v poničené zlaté zbroji. "Nemám námitek, mládenče."

Ošikaj se uchechtl, došel k Drussovi a přisedl si k němu. "U bohů kamene a vody, Drusse, ty jsi muž, kterého bych s pýchou nazýval bratrem. Kéž bych tě poznal, když jsem ještě žil. Mohli jsme vypít tučt mázů vína a celou noc se chvástat."

"To víno zní dobře," zabručel Druss, "ale na chvástání jsem nikdy moc nebyl."

"Tohle je získaná vlastnost." souhlasil Ošikaj. "Mně vždy připadalo, že příběh zní líp, když počet nepřátel znásobíš deseti. Pokud ovšem není známo, že, řekněme, byli tři. Pak to jsou obři."

"Mám přitele, co tomuhle přímo skvěle rozumí," ušklíbl se Druss.

"Je to dobrý válečník?"

Druss se podíval Ošikajovi do jeho fialových očí. "Ne, básník."

"Aha! Já s sebou vždycky bral nějakého básníka, aby zaznamenal moje vítězství. Já nejsem nijak zvlášť velký chlubil, ale když jsem poslouchal jeho písně o mých činech, cítil jsem se zahanbený. Tam, kde bych já mluvil o zabijení obrů, on by zpíval o tom, jak jsem si podmanil samotné bohy. Už sis odpočinul?"

"Skoro." zalhal Druss. "Řekni mi, prcku," otočil se k Saošadovi, "co je vlastně zač ten Velkej medvěd, cos o něm mluvil?"

"Strážce mostu do Giragastu. Povídá se, že je osm stop vysoký. Má prý dvě hlavy, jednu medvědí s ostrými tesáky a druhou hadí. Had plive jed, který se prožere každou zbrojí. Drápy má dlouhé jako krátké meče a ostřejší než zloba. Má dvě srdce, jedno vysoko v hrudi, druhé nízko v břiše."

"A jak podle tebe máme kolem takový bestie projít?"

"Moje kouzla už se skoro vyčerpala, ale sešlu ještě jedno skrývací kouzlo, abych zamaskoval Ošikaje. Potom si tady odpočinu a budu čekat, až se vrátíte."

Ošikaj vstal a položil ruku mužíkovi na rameno. "Sloužil jsi mi dobře, Saošade. Už nejsem žádný král. Ale jestli v téhle odporné řiši existuje nějaká spravedlnost, dostane se ti odměny. Je mi líto, že když jsem odmítl tvou nabídku, mělo to za následek tvou smrt."

"Všichni lidé umírají, veliký králi. A mou smrt způsobily jen moje vlastní činy. Nechovám k nikomu zášť. Ale jestli... až... se dostaneš do Ráje, přimluv se za mě u vrátného."

"Přimluvím." Válečník zvedl svou zlatou sekeru Kolmi-saj a obrátil se k Drussovi. "Už jsi připravený, bratříčku?"

"Já se připravenej narodil," zavrčel Druss a donutil se vstát.

"Ten most uvidíte asi sto kroků tamtím směrem," řekl jim Saošad. "Klene se nad ohnivou propastí. Jestli spadnete, bude to na celou věčnost, a pak vás pohltí plameny. Most je na začátku široký, dobře padesát stop, ale pak se zužuje. Ty musíš přilákat Medvěda na tu širší stranu, aby mohl Ošikaj proklouznout skrz."

"Ne," odmítl Ošikaj, "budeme mu čelit společně."

"Věř mi, veliký králi, a řiď se mou radou. Až Medvěd zemře, Chakata pozná, že přicházíš. Pak zabije Sul-sen. Je nesmírně důležité, abys most na temné místo překročil dřív."

,"A já mám mezitím tancovat s tím mēdōu a snažit se ho nezabít?" ujišťoval se Druss.

"Odlož to, jak nejdéle to jen půjde." poradil mu Saošad, "a neďivej se mu do očí. Uvidíš tam jenom smrt." Šaman zavřel oči a zvedl ruce. Vzduch kolem Ošikaje zapraskal jasnou, jiskřivou energií. Obraz velikého krále poznenáhlu vybledl, zprůsvitněl a pak zprůhledněl. A potom byl Ošikaj pryč docela.

Saošad otevřel oči a radostně zatleskal. "Možná jsem nadutý," vykládal jásavě, "ale taky jsem dobrý!" Jeho úsměv pohasl, když se obrátil k Drussovi. "až dojdeš k mostu, Ošikaj musí být těsně za tebou. Jinak medvěd vycítí oba duchy. Jakmile začne souboj, ty, veliký králi, musíš proklouznout kolem něj a utíkat. Nesmíš dělat hluk. Nevolej Sul-sen - vycítíš ji, až bude blízko."

"Rozumím." ozval se Ošikajův hlas. "Ty běž, Drusse, a já tě budu následovat."

Druss zvedl sekeru a vydal se na cestu. Nohy měl těžké, paže jako z olova. Nikdy za svůj život, dokonce ani v těch letech, co strávil v žaláři kobce, necítil takovou fyzickou únavu. Pocítil strach. Šlápl na kámen a klopýtl.

Zaslechl tlukot křidel. Otočil se a viděl, jak se poslední z netopýřích tvorů snáší dolů k němu, velká černá křídla roztažená, ruce s šedými drápy napřažené. Snaga prolétla vzduchem a rozdřtila tenký krk, ale drápy obludy ho ještě stačily poškrábat na obličej a rozervat mu tvář. Pak ho zasáhlo letící tělo a srazilo ho na zem. Druss ucítil, jak mu Ošikaj tiskne zápěstí a zvedá ho na nohy.

"Jsi vyčerpaný, příteli," řekl Ošikaj. "Odpočiň si tu. Já se pokusím proklouznout kolem toho Medvěda."

"Ne, já tě tam dostanu," zavrčel Druss. "Nedělej si kvůli mně starosti."

Klopýtal dál a dostal se za roh černé jeskyně. Před nimi se přes propast klenukl ohromný most. Druss na něj vstoupil a nahlédl přes okraj. Připadlo mu, že hledí do chřtánu nekonečna. Zatočila se mu z toho hlava a on rychle couvl po černém kameni. Pak ale popadl Snagu oběma rukama a šel dál. Z místa, kde byl, na druhou stranu mostu nedohlédl.

"Musí mít napříč aspoň míli," šeptl a pocítil zoufalství.

"Jeden krok po druhém, příteli," řekl Ošikaj.

Druss klopýtal dál oparem otupujícího vyčerpání. Od propasti vál studený vítr a Druss v něm cítil ostrý kouř. Dřal se dál, nutil nohy k dalším unaveným krokům.

Po době, která mu připadala jako celé hodiny, se dostali doprostřed mostu. Teď bylo vidět na konec, kde se k břidlicově šedé obloze zvedala černá skála. Po mostě se pohybovala jakási postava a Druss přimhouřil oči a snažil se na ni dohlédnout. Obluda se pohybovala pomalu na zadních nohou a svalnaté paže měla rozpřažené. Když se přiblížila, Druss viděl, že Sao-šadův popis byl správný ve všech podrobnostech. Dvě hlavy, jedna medvědí, druhá hadí. O čem se však Saošad nezmínil, bylo zlo, které z démona vyzařovalo. Drussa to zasáhlo jako otupující pracky zimní vánice, nesmírné ve své moci, takže síla člověka vedle ní vypadala malá a bezvýznamná.

Most se tu zužoval ani ne na deset stop. Tvor, jenž se k nim pomalu přibližoval, jako by vyplňoval celou šířku.

"Kéž se na tebe bohové kamene a vody usmějí, Drusse!" zašeptal Ošikaj.

Druss popošel dopředu. - Bestie děsivě zařvala, až mu z toho zalehly uši. Stěna zvuku ho zasáhla jako fyzická rána a zatlačila ho zpátky.

Bestie promluvila: "My jsme Velký medvěd, který požívá duše. Tvoje smrt bude zvlášť bolestivá, smrtelníče!"

"Leda ve snu, ty parchante!" odsekl Druss.

"Přived' ho zpátky!" křičel Sieben. "Vidím, že umírá!" "Za dobrou věc," odsekl Nosta Chán. Sieben se podíval na mužika a uviděl v jeho očích zlomyslnost a nenávisť.

"Ty zrádná sketo!" zasyčel básník, vyhrabal se na nohy a vrhl se na šamana. Nosta Chán švihl pravou rukou a Siebenovi se do hlavy zarazily ohnivé jehličky. Sieben zaječel a odpadl dozadu, ale i přes tu velkou bolest se snažil nahnát nůž u boku. Nosta Chán pronesl jediné slovo a Siebenovi ztuhla paže.

"Nedělej mu to," zaprosil básník. "Nezaslouží si to." "Zaslouhy s tímhle nemají nic společného, ty hlupáku. On se rozhodl vydat se do pekla. Já ho nenutil. Ale on ještě nedokončil to, co se rozhodl vykonat. Jestli zemře, budiž. A teď mlč!" Sieben se pokusil promluvit, ale jazyk měl přilepený na patře. Bolest pominula, on se však stále nemohl hýbat.

Bestie promluvila, zvuk vycházel z obou tlam. "Pojď ke mně a poznej svou smrt, Drusse!"

Druss potěžkal sekeru a vykročil kupředu. Velký medvěd se s ohromující rychlostí spustil na všechny čtyři a zaútočil. Snaga se mihla nahoru a pak dolů s děsivou silou. Zarazila se mezi obě hlavy a cestou drtila kosti i šlachy. Tělo bestie tvrdě narazilo do válečníka a srazilo ho k zemi. Drussovi vyklouzla sekeru z ruky a on po zádech klouzal po mostě a nohy mu přepadly přes okraj. Převalil se na břicho, zachytil se černého kamene a zastavil tak pád. Nakonec se mu podařilo znovu se vytáhnout na most. Velký medvěd se teď postavil na zadní a z rány mezi oběma hlavami mu tryskala černá krev. Druss se vymrštil na nohy a zaútočil na obludu. Ta švihla prackou plnou drápů dolů, prorvala mu kazajku a rozsekla mu kůži. Rány pálily, jako by v nich byl oheň. Druss natáhl ruce, popadl topor Snagy a vyrval ji z rány. Had otevřel tlamu a vyplívl proud jedu, který Drussovi smáčel kazajku a okamžitě vzplál plamenem. Druss si bolesti nevšímal a zarazil Snagu do hadího krku, až oddělil hlavu. Hadí hlava odpadla a odrazila se od černého kamene. Z pahýlu krku začal stoupat kouř. Velký medvěd se znovu ohnal prackou a odhodil Drussa stranou. Drenajec těžce přistál, ale se sekerou stále v ruce se překulil na nohy. Bestie se potácela dál. Jed na Drussově kazajce se propálil až na tělo a Druss se s výkřikem bolesti a vzteku vrhl na smrtelně raněného strážce. Drápy sjely dolů, ale Drussův útok byl příliš rychlý, takže se bojovník dostal pod napřaženou tlapu a ramenem zasáhl obludu do hrudi. Velký medvěd se zapotácel dozadu a pak přepadl z mostu. Druss se doplazil na okraj a díval se, jak se tělo otáčí a padá stále hloub. Druss se sesul na černý kámen a převrátil se na záda. Přemohlo ho vyčerpání a on zatoužil po blaženém spánku.

"Nezavírej oči," zazněl mu v uších Sao-šadův hlas. Druss zamrkal a viděl, že mužik klečí vedle něj. Sao-šad se hubenými prsty dotkl Drussových ran a bolest pominula. "Usnout tady znamená umřít," řekl šaman.

Ošikaj běžel dál, překročil rychle most a na druhou stranu se dostal, právě když Velký medvěd padal do propasti. Vepředu mu kynula černá skála. Rychle vylezl po úbočí a myšlenkami se snažil dosáhnout k Sul-sen. Nejdřív tam nebylo nic, ale pak před sebou zahlédl čtverhranné dveře z černého kamene, vedoucí dovnitř kopce. A za nimi ucítil přítomnost Sul-senina ducha. Ošikaj zatlačil, co měl sil, ale dveře odolaly. Válečník ustoupil dozadu a udeřil do kamene svou zlatou sekerou. Z kamene vyletěla sprška jisker a objevila se v něm široká puklina. Ještě dvakrát uhodil Ošikaj Kolmisaj o kámen. Při třetí ráně se dveře rozpadly na čtyři kusy.

Za dveřmi zel temný tunel. Když Ošikaj vstoupil, vrhl se na něj z temnoty černý lev z očima plnýma jasným ohněm. Kolmisaj mu vyletěla vstříc - čepel se tvorovi zarazila do hrudi a ten se strašlivým řevem spadl na zem po Ošikajově levici. Král se otočil a prosekl lvovi silný krk. Uchopil utátou hlavu za hřív a šel dál. Jasný oheň v očích zvířete pohasínal, stále však vrhal na stěny tunelu alespoň matné světlo.

Ošikaj šel dál. Po levici zaslechl jakýsi pohyb. Otočil se po zvuku a hodil tím směrem hlavu démona. Kolem hlavy se sevřely obrovské hadí čelisti, které rozdrtily kosti v lebce, až začal mezi řadami krokodýlích zubů v dlouhé tlamě vytékat mozek. Ještěř obluda otevřela tlamu a potřásla hlavou, aby mohla vyplivnout rozdrcenou lebku. V té chvíli skočil Ošikaj dopředu a zarazil Kolmisaj netvorovi do silné šupinaté hlavy. Zlatá čepel prosekla kost. Bestie se sesula na zem, tiše zasténala a zcepeněla.

Nyní potmě Ošikaj postupoval kupředu s jednou rukou na stěně tunelu. "Sul-sen!" křikl. "Slyšíš mě?" "Jsem tady." ozvala se odpověď. "Och, můj pane, jsi to ty?" Ten hlas přicházel zepředu a zleva. Ošikaj přešel na druhou stranu tunelu a našel úzké dveře. Naslepo do nich praštil a dveře se roztřístily, takže měl volnou cestu.

Jeho tváře se dotkla štíhlá ručka. "Jsi to opravdu ty?" šeptla.

"Opravdu," odpověděl hlasem zastřeným citem. Levou rukou si ji přitáhl k sobě, sklonil hlavu a jen ji objímal. Údy se mu třáslly. - "Má lásko, duše mého srdce." šeptal. Jejich rty se dotkly a on cítil, jak se Sul-seniny slzy mísí s jeho. Na chvíli zapomněl na všechno ostatní, na nebezpečí a hrůzy, které ještě měly přijít.

Pak se k nim tunelem začalo něco plížit. Ošikaj vzal Sul-sen za ruku a couval ke vchodu. Zvuky se teď ozývaly po jeho pravici. Ošikaj se obrátil doleva a aniž by Sul-sen pustil, zašel hlouběji do tunelu. Po chvíli se začalo dno tunelu zvedat. Šplhali stále výš. Nyní již nad sebou zahlédli slabé světlo pronikající puklinou ve skále na úbočí kopce.

Ošikaj se na útěku zastavil a čekal.

Na dohled se došoural lev s ohnivýma očima a s hlasitým řevem zaútočil. Ošikaj mu skočil vstříc, Kolmisaj se snesla dolů a prosekla lebku. Bestie se sesula na zem.

Ošikaj vyšplhal k puklině ve skále a udeřil do ní sekerou. Puklina se rozšířila dobře na dvě stopy, kamení, které z ní padalo, se sypalo na krále. V puklině byl zakliněný balvan a Ošikaj se natáhl a zatlačil do něj. Balvan se vyvalil ven. Král prolezl puklinou a sáhl dolů pro Sul-sen. Mechem porostlá půda pod ním se otfásla. Ošikajem to hodilo doleva a on málem pustil sekeru. To, co považoval za mech, se teď pod jeho nohama chvělo a zvedalo se to ze země, a jeho to vyhodilo do vzduchu. Celé úbočí se zřejmě třásl, jak se rozpínala obrovská křídla. Čelo kopce se zdvihlo a stalo se hlavou obrovského netopýra. Ošikaj visel na křídle, když se kolosální tvor zvedl do vzduchu. Letěl stále výš, přes most a bezednou propast. Ošikaj zaryl prsty do srsti a držel se. Netopýr otočil hlavu a rozevřel velikou tlamu. V temnotě jeho chřtánu svítila tvář, kterou král poznal.

"Jak se ti líbí moje nová postava, veliký králi?" ošklibl se Chakata. "Není úžasná?"

Ošikaj se místo odpovědi začal plazit směrem k netopýrovi krku. "Mám ti říct, kolikrát jsem si užil se Sul-sen? Mám ti popsat radosti, které jsem ti přinutil podstoupit?" Král se dostával blíž, Chakata se usmál. Netopýr se náhle naklonil a Ošikaj začal padat - a pak švihl sekerou a zarazil ji hluboko do černého křídla. Pomalu se přitáhl blíž ke krku, vytáhl sekeru z rány a znovu ji zasekl do srsti, přičemž se stále blížil ke svému nepříteli.

"Nebud' přece hlupák, Ošilcaji!" zakřičel Chakata. "Jestli mě zabiješ, spadneš se mnou. Už nikdy svou Sul-sen neuvidíš!"

Pomalu, neúprosně se král pohyboval dál. Netopýr se převrátil a letěl na zádech, pak se přetočil a tloukl křídly ve snaze zbavit se maličké postavičky. Ale Ošikaj se ho držel jako klíště. A dostával se stále blíž k hlavě. Netopýr se po něm ohnal zuby, ale Ošikaj se překulil z dosahu. Vytáhl sekeru a zasadil tvorovi do krku mocný úder. Z rány vytryskla černá krev. Ještě dvakrát udeřil. Náhle netopýr složil křídla a tělo se řítilo k mostu hluboko dole. Ošikaj dál sekal sekerou do zpola přetátého krku, prosekával se kostmi i šlachami. Nakonec hlava odpadla načisto a mrtvá bestie se spirálovitě snášela do propasti.

Ošikaj, odhodlaný nezemřít vedle takového odporného červa, se vrhl pryč od mrtvolky.

Hluboko dole nahá Sul-sen vylezla z tunelu a nyní stála a pozorovala impozantní souboj na šedém nebi nad sebou.

Když ji teď nepoutala kouzla, jimiž ji Chakata opřel, její moc se jí vrátila. Ihned se přioděla do košile a kamaší ze stříbrného hedvábí a sněhobílého pláště. Sundala si plášť a pronesla pět slov jedenáctého kouzla. Pak vyhodila plášť vysoko do vzduchu. Ten letěl dál a divoce se otáčel, kolo bílé látky lesknoucí se proti kouřově šedé obloze.

Sul-sen tam stála s rozpaženýma rukama a usměřňovala plášť vši silou, na niž se zmohla. Mrtvý tvor, jenž kdysi býval Chakatom, se řítil do propasti. Ošikaj padal dál, ale plášť mu vyletěl vstříc a celého jej obalil. Na chvíli jeho pád zastavil, ale potom padal, dál s pláštěm kolem těla. Sul-sen vykřikla a plášť se roztáhl a zpomalil Ošikajův rychlý sestup. Plášť se snesl nad most a Ošikaj seskočil. Sul-sen se s napřaženýma rukama rozběhla z kopce dolů k němu. Ošikaj pustil sekeru a vyběhl jí vstříc. Pevně ji objal. Dlouhou dobu jí jen takhle držel, pak se odtáhl a ona viděla, že mu po lících stékají slzy.

"Hledal jsem tě tak dlouho," vydechl nakonec. "Už jsem skoro uvěřil, že tě nikdy nenajdu."

"Ale našel jsi mě, můj pane," zašeptala a zlíbala mu rty i od slz zvlhlé tváře.

Dlouho tam jen tak stáli a drželi se v objetí. Pak ji Ošikaj vzal za ruku a odvedl k místu, kde na mostě ležel Druss. Ošikaj si k němu klekl. "U všeho, co je mi svaté, ještě nikdy jsem nepotkal muže, jako jsi ty, Drusse. Kéž bychom se znovu setkali."

"Ale ne tady, doufám?" zachrčel Druss. "Moh bys na to vybrat něco kapku... pohostinnějšího?"

Na mostě se objevily dvě zářící postavy - světlo kolem nich vytvářelo hotovou auru. Druss přimhouřil oči a zastínil si je, když se postavy přiblížily. Nehrozilo jim od nich žádné nebezpečí a Ošikaj vstal a vyšel jim vstříc.

"Je čas," ozval se něžný hlas.

"Můžete si nás vzít oba," řekl Ošikaj.

"Ne. Jen tebe."

"Tak to nejdu."

První zářící postava se obrátila k Sul-sen. "Ještě nejsi připravena, ženo. Je v tobě příliš mnoho temnoty. Všechno, co v tobě bylo dobré, pocházelo ze spojení s tímto mužem. Jediné nesobecké věci jsi vykonala kvůli němu. On již dvakrát odmítl vstoupit do Ráje. Třetí odmítnutí bude konečné... už pro něj více nepřijdeme."

"Dejte mi s ním chvíli," požádala Sul-sen. "O samotě."

Zářící postavy odpuly asi o padesát kroků dál. Sul-sen došla k Ošikajovi. "Já tě neopustím," prohlásil on. "Už ne."

Ona natáhla ruce, objala ho kolem krku a stáhla si jeho hlavu k dlouhému, předlouhému polibku. Když se konečně oddělili, pohladila ho po sličné tváři a toužebně se usmála. "Odepřel bys mi Ráj, má lásko?" zeptala se ho.

"Co tím myslíš?"

"Když nyní odmítneš, nikdy neuvidíš Zemi nebeských snů. A když ji neuvidíš ty, jak bych mohla já? Když odmítneš, odsoudíš nás k věčnému toulání Prázdnotou."

Ošikaj zvedl její ruku ke rtům a něžně jí políbil prsty. "Ale já na tebe čekal tak dlouho. Další rozloučení již neunesu."

"A přesto musíš," řekla mu s nuceným úsměvem. "Jsme spojeni, Ošikaji. Znovu budeme. Ale až tě příště uvidím, bude to pod modrou oblohou na břehu šeptající bystřiny. Jdi již - a čekej na mě."

"Miluji tě," řekl. "Jsi můj měsíc a hvězdy."

Odtáhla se od něj a obrátila se k zářícím postavám. "Odvedte si ho." vyzvala je. "Ať pozná radost." Když se postavy přiblížily, zadívala se ostře do tváře prvnímu muži. "Povez mi, můžu si vysloužit místo vedle něj?"

"To, co jsi tu udělala, je krokem ke splnění tvého přání, Sul-sen. Víš, kde jsme. Cesta bude dlouhá a potkáš mnoho lákadel. Jdi se Sao-šadem. On se má také mnoho co učit."

Druhý z mužů doletí k Drussovi a položil mu na tělo zlatou ruku. Všechny rány se zavřely a Druss cítil, jak mu v žilách proudí nová síla.

Pak byli pryč a Ošikaj s nimi. Když Sul-sen padla na kolena a dlouhé tmavé vlasy jí spadly do obličeje, přistoupil k ní Sao-šad. "Najdeme ho, má paní. Společně. A velká bude vaše radost, až to dokonáme."

Sul-sen si dlouze, roztřeseně povzddechla. - "Tak ať už jsme pryč," řekla vstávajíc. Druss se zvedl také.

"Kéž bych ti mohl pomoci," řekl.

Ona ho vzala za ruku a políbila mu ji. "Věděla jsem, že ty jsi vyvolený," řekla mu. "Tolik se mu podobáš, v mnoha věcech. Teď se vrať do světa, který znáš."

Položila mu ruku na hlavu a Drussa pohltila tma.

11

DRUSS SE PROBUDIL A VIDĚL, ŽE OKNEM DO hrobky dopadá sluneční světlo. Ještě nikdy neviděl zrození nového dne raději. Přidřep si k němu Sieben a Nosta Chán se naklonil a zakryl tak sluneční svit. "Mluv!" vyjel šaman. "Uspěli jste?"

"Jo," zamumlal Druss a posadil se. "Sešli se."

"Zeptal ses na Alchazzarovy oči?"

"Ne"

"Cože?" vybuchl šaman. "Tak k čemu tahle šílená cesta vůbec byla?"

Druss si ho nevšímal a došel k místu, kde na zemi spal Talisman. Druss mu položil obrovskou ruku na rameno a zavolal na něj. Talisman okamžitě otevřel tmavé oči. "Vyhráli jsme?" zeptal se.

"Vyhráli, mládenče, jistým způsobem." Druss jim tiše pověděl o zjevení andělů a druhém rozchodu.

Talisman se vydrápál na nohy. "Doufám, že ho najde," řekl a následován Nosta Chánem vyšel z budovy.

"Jejich vděčnost mi vhání slzy do mých starých očí," zabručel kysele Sieben.

Druss jen pokrčil rameny. "Je to hotovo. A to se přece počítá."

"Tak mi to všechno hezky pověz."

"To nemyslím, básníku. O tomhle nechci slyšet žádný balady."

"Ne balady - máš moje čestné slovo," zalhal básník.

Druss se zachechtal. "Možná později. Teď potřebuju něco k jídlu a pomalu vypít spoustu studené vody."

"Byla krásná?"

"Výjimečně. Ale měla tvrdou tvář." odpověděl Druss a odešel. Sieben ho následoval do slunečního světla, kde se Druss zastavil a vzhlížel k sytě modré obloze. "Prázdnota je ošklivé místo, nejsou tam žádné barvy, jen rudá v ohni a šedý kamení a popel a obloha. Mrazí mě při pomýšlení, že tamtudy všichni budeme jednou muset projít."

"Mrazivé pomýšlení. Rozhodně," souhlasil Sieben. "Teď ten příběh, Drusse. Pověz mi ten příběh."

Nad nimi na cimbuří, s Gorkajem a Nosta Chánem po boku, se dolů na Drussa a básníka díval Talisman. "Měl tam umřít," zavrčel Nosta Chán. "Jeho životní síla skoro vyprchala. Ale pak se vrátila zpátky."

Talisman kývl. "Ještě nikdy jsem nikoho takového neviděl" přiznal. "Dívat se na Drussa a Ošikaje pohromadě, jak bojují s démony a netvory... bylo to úžasné. Od chvíle, kdy se setkali, byli jako bratři ve zbrani, a když bojovali bok po boku, zdálo se, že se navzájem znají celou věčnost. Nemohl jsem se jim rovnat, šamane. Byl jsem jako děčko mezi muži. A přesto jsem necítil žádnou hořkost. Cítil jsem se... poctěný."

"Ano." šeptl Gorkaj, "bojovat po boku Ošikaje Zhouby démonů je opravdu pocta."

"A přesto nejsme Očím o nic blíž," vyštěkl Nosta Chán. "Možná to je velký válečník, ale je to taky hlupák. Sao-šad by mu byl řekl, kde jsou, kdyby se ho jen zeptal!"

"Buď je najdeme, nebo ne! Rozhodně kvůli tomu nebudu ztrácet spánek," prohlásil Talisman. Nechal šamana stát a sešel dolů po schodech. Přes nádvoří zamířil k hostinskému domu.

Jiesaj spala na posteli. Talisman se posadil vedle ní a pohlídl jí po vlasech. Dívka otevřela tmavé oči a ospale se usmála. "Čekala jsem, dokud mi Gorkaj neřekl, že jsi v bezpečí. Pak jsem usnula."

"Všichni jsme v bezpečí" řekl jí Talisman, "a Sul-sen tě už nebude strašit." Odmlčel se. Jiesaj se posadila a vzala ho za ruku. Všimla si smutku v jeho očích.

"Co se děje, Talismane? Proč jsi tak smutný?"

"Jejich láska vytrvala celou věčnost," vykládal jí Talisman tiše. "Ale my spojení nebudeme. Já celý život toužil po tom, abych mohl pomáhat Sjedenotiteli spojit naše lidi dohromady. Myslel jsem, že nic vznešenějšího neexistuje. Ty jsi mi ale naplnila hlavu, Jiesaj. Teď vím, že až si tě Sjedenotitel vezme, nebudu ho moci následovat. Prostě to nedokážu."

"Tak se té předpovědi vzepřeme," navrhla a objala ho. "Budeme spolu."

Talisman ji jemně, ale přesto pevně uchopil za ruce a odtáhl se od ní. "To také nemůžu udělat. Moje povinnost mi to nedovolí. Povím Nosta Chánovi, aby tě odsud odvedl. Zítřka."

"Ne! Já nepůjdu."

"Jestli mě skutečně miluješ, tak půjdeš, Jiesaj. Potřebuju mít pro nadcházející bitvu čistou hlavu." Vstal, nechal ji tam a vrátil se na nádvoří. Další hodinu obcházel opevnění a kontroloval opravy na ochozech. Nakonec vyslal Ťieng-čchina a tři jezdce, aby se poohlédli po nepříteli.

"Nebojujte s nimi, přáteli," nakázal Ťieng-čchinovi. "Až začne boj, budu vás potřebovat tady."

"Budu tady," slíbil válečník. A vyjel z pevnosti.

K Talismanovi přišel Gorkaj. "Měl sis tu ženu vzít," řekl tiše.

Talisman se rozzlobeně otočil. "Tys poslouchal?"

"Ano. Každé slovo," souhlasil Gorkaj roztomile. "Měl sis ji vzít."

"A co povinnost? Co osud Nadirů?"

Gorkaj se usmál. "Ty jsi velký muž, Talismane, ale pořádně ti to nemyslí. Tady nepřežijeme, všichni tu umřeme. Takže když se s ní oženíš, bude z ní stejně za pár dní vdova. Nosta Chán říká, že ji dokáže dostat pryč. Dobrá. Potom si Sjednotitel vezme tvoji vdovu. Tak jak by to mohlo změnit osud?"

"Co jestli zvítězíme?"

"Myslíš, jako co jestli štěně sežere lva?" Gorkaj pokrčil rameny. "Můj názor je prostý, Talismane. Já půjdu za tebou. Jestli tenhle Sjednotitel bude chtít moji věrnost, tak ať tady bojuje s námi! Včera v noci jsi svedl dohromady Ošikaje se Sul-sen. Jen se rozhlídní kolem sebe. Jsou tady muži z pěti kmenů. Ty jsi je sjednotil a to mi na Sjednotitele stačí.

"Já nejsem ten, koho předpověděla věštba." "To je mi jedno. Ty jsi muž, který je tady. Já jsem starší než ty, chlapče, a udělal jsem v životě mnoho chyb. Ty teď v té záležitosti s Jiesaj taky děláš chybu. Opravdová láska je vzácná. Ber ji tam, kde ji najdeš. To je všechno, co k tomu můžu říct."

Druss seděl mlčky na cimbuří a díval se po obráncích, kteří dál pracovali na hradbách a přinášeli kameny, jež pak budou vrhat po blízkici se pětostí. Teď tu byly skoro dvě stovky bojovníků, jádro pak tvořili uprchlíci z kmene Křivých rohů. Nuang Suan poslal svoje lidi na východ, ale několik žen zde zůstalo, Niobé mezi nimi. Stařík zamával na Drussa a pak vyšplhal po rozbitých schodech na cimbuří. Když se dostal až nahoru, funěl. "Hezký den, Sekerobjče," prohodil a zhluboka se nadechl.

"Jo," souhlasil Druss.

"Teď je to dobrá pevnost, ano?"

"Dobrá pevnost se starou bránou," zabručel Druss. "To je slabý místo."

"Tam budu stát já," řekl Nuang s bezvýraznou tvář. "Talisman mi řekl, abych byl s obránci tam. Jestli brána povolí, máme ji zaplnit těly." Nuceně se usmál. "Už je to dlouho, co jsem cítil takový strach - ale je to dobrý pocit."

Druss kývl. "Jestli brána povolí, starče, tak budu vedle tebe."

"Ha! Tak to bude spousta mrtvých." Nuang se zatvářil uvolněněji. "Zase budeš bojovat proti svým vlastním lidem. Nevadí ti to?"

Druss pokrčil rameny. "To nejsou moji lidé a já je nechodím lovit. Oni si přicházejí pro mě. Svoji smrt si přivodí o své vlastní vůli."

"Ty jsi tvrdý člověk, Drusse. Možná máš v žilách nadirskou krev."

"Možné to je." Nuang dole zahlédl svého synovce Menga a zavolal na něj. Beze slova na rozloučenou sešel dolů z ochozu. Druss se zadíval k západu na Unii hor. Nepřítel již dorazí brzy. Vzpomněl si na Rowenu doma na statku a na dny práce u stáda, na tiché noci v jejich prostorném srubu. Proč to, zauvažoval, že když nejsem s ní, stýská se mi po její společnosti, a když jsem s ní, toužím po volání do zbraně? V duchu se vrátil zpátky do dětství, kdy cestoval se svým otcem ve snaze uniknout nechvalně známému jménu Bardan Zabíječ. Druss se ohlédl na Snagu opřenou o cimbuří. Tato děsivá sekera patřila jeho dědovi Bardanovi. Tehdy v ní přebýval démon a ten proměnil Bardana v zuřivého vraha, řezníka. Drussa to také postihlo. Tak právě tohle jsem? napadlo ho. I když byl démon ze zbraně dávno vypuzen, jeho zlo na něj působilo celá ta dlouhá léta, co pátral po Roweně.

Jelikož Druss nebyl obvykle na pozorování sama sebe, nálada se mu začala zhoršovat. Nepřišel do zemí Gothiřanů kvůli válce, ale aby se zúčastnil her. Teď, a nebyla to jeho chyba, čekal na mocné vojsko a zoufale potřeboval najít dva léčivé kameny, které uzdraví Klaye.

"Vypadáš rozzlobeně, starý brachu," řekl Sieben, když došel až k němu. Druss se na přítele ohlédl. Básník měl světle modrou košili s knoflíky z leštěné kosti. Bandalír měl čerstvě naolejovaný a rukojeti nožů v pochvách se mu leskly. Plavé vlasy měl hladce učesané a přidržovala mu je páska s opálem uprostřed čela.

"Jak to děláš?" zeptal se ho Druss. "Jsme tady v zaprášené divočině a ty vypadáš, jako bys právě vyšel z lázně."

"Vždycky je třeba udržovat úroveň," prohlásil Sieben se širokým úsměvem. "Tihle divoši potřebují vidět, jak se chovají civilizovaní lidé."

Druss se zachechtal. "Zvedls mi náladu, básníku. Vždycky mi ji zvedneš."

"Proč ty chmury? Válka a smrt jsou jen pár dní daleko. Myslel bych si, že budeš tancovat radostí."

"Myslel jsem na Klaye. Ty klenoty tady nejsou a já nemůžu splnit slib, který jsem mu dal."

"Oh, nebud' si tím tak jistý, starý brachu. Mám teorii - ale už se o tom nebudeme dál bavit, dokud nepřijde správný čas."

"Myslíš, že je dokážeš najít?"

"Jak jsem říkal, mám teorii. Ale teď na to není vhodná chvíle. Nosta Chán chtěl, abys umřel, víš, a ty jsi skoro umřel. Nemůžeme mu věřit, Drusse. Ani Talismanovi ne. Ty klenoty jsou pro ně příliš důležité."

"Trefa přímo do černého," zabručel Druss. "Ten šaman je odpornej zmetek."

"Co je to?" vyjekl Sieben ukazujce ke vzdáleným horám. "Oh, dobré nebe, už jsou tady!"

Druss přimhouřil oči. V zástupu jeden za druhým sjížděli dolů po úbočí kopce kopiníci v zářivé zbroji. Na hradbách se ozval výkřik a válečníci s luky v rukou se rozběhli přes nádvoří zaujmout svá místa.

"Jedou na konících," zamumlal Druss. - "Co to, k čertu...?"

K Drussovi došli Talisman s Nosta Chánem. - Jezdci za hradbou vyrazili cvalem a hnali se přes plán s kopími vysoko zdviženými. Na každém kopí byla naražená hlava.

"To je Lin-cche!" vykřikl Talisman. Nadířští obránci začali jásat a povykoval a třicítka jezdců zpomalila do klusu, dojela k hradbě a zvedla kopí, aby byly vidět jejich odporné trofeje. Jeden po druhém válečníci zarazili kopí do země a pak projeli otevřenou bránou. Lin-cche seskočil z koníka a šňal si gothirskou přílbu. Válečníci sbíhali z hradeb a obklopili jej i jeho Nebeské jezdce.

Lin-cche začal prozpěvovat v jazyce Nadirů. Skákal a tančil za divokého jásotu válečníků. Na cimbuří nahoře stál Sieben a fascinovaně přihlížel, ale nerozuměl jedinému slovu. Obrátil se k Nosta Chánovi. "Co to říká?"

"Vypráví o tom, jak pobili nepřátele a jak jeho muži jeli po nebi, aby je porazili."

"Jeli po nebi? Co to znamená?"

"To znamená, že první vítězství je naše," odsekl šaman. "Teď buď zticha a poslouchej."

"Protivný dědek," zamumlal Sieben a posadil se k Drussovi

Lin-ccheovi trvalo skoro čtvrt hodiny, než dokončil svůj příběh, a když své vyprávění uzavřel, válečníci se nahrnuli k němu a zvedli si ho na ramena. Talisman seděl mlčky, dokud řev a hluk neutichly. Když Lin-cchea zase postavili na zem, Nadir došel k Talismanovi a krátce se mu poklonil. "Tvoje rozkazy byly splněny," řekl. "Mnoho kopiníků je mrtvých a my máme jejich zbroj."

"Vedl sis dobře, bratře."

Talisman přešel ke schodům z ochozu, vystoupil po nich a ohlédl se dolů na shromážděné muže. "Je možné je porazit," řekl nadírsky. "Nejsou nepřemožitelní. Ochutnali jsme jejich krev a ochutnáme jí víc. Až přijdou, aby znesvětili hrobku, zastavíme je. Protože my jsme Nadirové a začíná se úsvit našeho dne. Tohle je teprve začátek. To, co tu vykonáme, se stane součástí pověstí. Příběh o našem hrdinství se roznese na ohnivých křídlech ke každému nadířskému kmeni, do každého tábora i vesnice. Přiblíží příchod Sjedinitele. A jednoho dne staneme před hradbami Gulgothiru a samo město se před námi bude třást." Pomalu zvedl pravici a začal pěst. "Nadirové jsme!" zařval. Válečníci ho následovali a začali zpívat.

"Nadirové jsme.

Zrození mladí. Krvavá písmena.

Sekery nosíči.

Vítězi stále."

"Docela z toho mrazí v zádech," poznamenal Sieben.

Druss kývl. "Je to chytřejší chlap. Ví, že se blíží pohroma, a na začátku jim dodává pýchu. Teď pro něj budou bojovat jako ďáblové."

"Nevěděl jsem, že umíš nadírsky."

"Neumím... ale nemusíš být jazykozpytec, abys pochopil, co se tam děje. Poslal Lin-cchea, aby nepříteli pustil žilou. Aby jim poskytl vítězství. Aby je spojil. Nejspíš jim právě vykládá, jací jsou všichni hrdinové, a že společně odolají každý síle. Něco takového."

"A odolají?"

"To se nedá posoudit, básníku. Dokud neudeří smrt. Bojovej oddíl je jako čepel meče. Nevyzkoušíš ho, dokud neprojde ohněm."

"Ano, ano, ano," zavrčel Sieben podrážděně, "ale kromě těch tvých válečných přirovnání, jaký z toho máš pocit? Znáš muže. Vážím si tvého soudu."

"Já neznám tyhle muže. Oh, jsou zuřiví, to teda jo. Ale nejsou disciplinovaní - a jsou pověřiví. Nemají žádný minulý úspěch, kterých by se mohli držet, aby jim v temnějších hodinách zvedly náladu. Gothiřany ještě nikdy neporazili. Všechno závisí na prvním dni bojů. Zeptej se mě znovu, až ho přežijeme!"

"Zatraceně, ale že máš dneska ponurou náladu, příteli," utrousil Sieben. "Co se děje?"

"Tohle není moje válka, básníku. Nechovám k ní žádný city, víš? Bojoval jsem s Ošikajem. Vím, že jemu nezáleží ani zblá na tom, co se stane s jeho kostmi. Tahle bitva je úplně zbytečná a ničeho se v ní nedosáhne, ať už vyhrájeme, nebo prohrajeme."

"Myslím, že v tomhle se mylíš, starý brachu. Všechny tyhle řeči o Sjediniteli jsou pro tyto lidi důležité. Říkáš, že se nemůžou opřít o žádné úspěchy v dějinách - no, tohle pro ně možná bude první." Sieben se opřel o zeď a zadíval se na svého přítele. "Ale tohle všechno ty víš. Je v tom něco víc, že, Drusse? Něco vážnějšího."

Druss se suše usmál a pak si přejel mohutnou rukou po černých vousích. "Jo, to je. Nemám je rád, básníku. Tak je to prostý. Nechovám k žádnému z těchhle divochů náklonnost. Nevím, jak myslí, ani co cítí. Jedna věc je zatraceně jistá, totiž že nemyslí jako my."

"Máš rád Nuanga a Talismana, Drusse. Jsi Drenajec původem i výchovou - pocházíš z největší rasy na zemi. To nám vždycky vykládali. Civilizovaní lidé ve světě divochů. Bojovat po boku Ventrijců ti nijak nevádí, ale ti jsou jako my, kulatooci a vysocí. Máme stejnou mytologii. Ale Nadirové jsou potomci Kiatzanů a my s nimi nemáme v podstatě vůbec nic společného. Psi a kočky, Drusse. Nebo vlci a lvi, chceš-li. Já ale myslím, že se mylíš, když věříš, že nemyslí jako my nebo že necítí jako my. Oni to jenom dávají najevo jinak, to je všechno. Jiná kulturní základna."

"Já nejsem bigotní," bránil se Druss.

Sieben se zasmál. "Ovšemže jsi, máš to v krvi. Ale jsi dobrý člověk, Drusse, a na to, jak se chováš, to nebude mít ten nejmenší vliv. Možná máš v hlavě drenajské učení, ale máš taky dobré srdce. A to tě vždy přes všechno dostane."

Druss se uvolnil a cítil, jak z něj opadá napětí. "Doufám, že máš pravdu," pravil. "Můj děd byl řezník a vrah. Jeho zvěrstva mě pronásledují ještě teď. Nikdy se nechci provinít takovým zlem. Nikdy nechci bojovat na špatné straně. Ventrijská válka byla spravedlivá, tomu věřím, a to něco znamenalo. Lidi teď mají Gorbena ve vedení a on je ten nejskvělejší chlap, co jsem kdy potkal."

"Možná," prohodil pochybovačně Sieben. "Historie ho posoudí líp než ty nebo já. Ale jestli ti dělá starosti tahle současná... špatnost, tak se uklidni. Tohle je hrobka a tady leží kosti největšího hrdiny, jakého kdy Nadirové měli. Tohle místo znamená něco pro všechny jejich lidi. Muži, kteří sem přicházejí, slouží šílenému císaři a hodlají toto místo znesvětit jenom z toho důvodu, že chtějí pokořit kmeny, udržet je na jejich místě. Pramen ví, jak nenávidím násilí, ale v téhle věci nejsme na špatné straně, Drusse. Nebesa, to nejsme!"

Druss ho poplácal po rameni. "Začínáš mluvit jako válečník," řekl se širokým úsměvem.

"No, to jenom proto, že nepřítel ještě nedorazil. Až tady budou, tak mě najdeš, jak se schovávám v prázdném sudu od mouky."

"Tomu neuvěřím ani na chvíli," sdělil mu Druss.

V malé místnosti vedle provizorního špitálu seděla mlčky Jiesaj, zatímco Talisman a Lin-cche probírali nájezd. Oba muži se tělesně velmi lišili. Lin-cche byl vysoký, ve vážné tváři měl rysy ukazující na srnšenu krev - oči měl jenom trochu šikmé a lícní kosti a čelist těžké. Vlasy také neměl uhlově černé jako plnokrevný Nadir, objevovaly se mu v nich jantarové pramínky. Talisman, s vlasy staženými do těsného culíku, vypadal každým coulem jako nadirský válečník - pleť měl nazlátlou, obličej plochý a tmavé oči zcela bez výrazu. A přesto, napadlo Jiesaj, tu byla podobnost, která neměla základ v tělesných proporcích. Jakoby aura prozrazující bratrství. Bylo to těmi společnými zkušenostmi v Bodacasově Akademii, přemítala Jiesaj, nebo přání znovu uvidět Nadiry volné a hrdé? Možná obojí, řekla si.

"Budou tu zítra odpoledne. Ne později," říkal Lin-cche.

"Víc toho dělat nemůžeme. Válečníci jsou teď připravení, víc už nikdy nebudou."

"Ale udrží se, Talismane? Nikdy jsem o těch Křivých rozích neslyšel nic dobrého. A co se Osamělých vlků týče, ti jsou bez svého vůdce dost nejistí. A vidím, že se ty skupiny vůbec nemísí."

"Oni se udrží," ujist'oval ho Talisman. - "A co se týče toho, co slyšel o Křivých rozích, rád bych věděl, co oni slyšeli o Nebeských jezdcích. Nemáme zrovna ve zvyku myslet si o našich kmenových nepřátelích něco dobrého. I když jsem si všiml, že ses nezmínil o Hbitých konících. Není to náhodou kvůli tomu, že je vede náš přítel Ťieng-čchin?"

Lin-cche se stísněně usmál. "Chápu, co tím myslíš. Ten Sekerobijec vypadá jako dobrý bojovník."

"To je. Prošel jsem s ním Prázdnou, příteli, a věř mi, že pohled na něj vzbuzuje úctu."

"I tak se necítím dobře, že je uvnitř hradeb gaidžin. Je to přítel?"

"Přítel Nadirů? Ne. Můj přítel? Možná. Jsem rád, že je tu. Má v sobě něco nezdočného." Talisman vstal. "Měl by sis jít odpočinout.. Lin-cche. Zasloužil sis to. Kéž bych mohl vidět, jak se svými muži skáčeš přes tu propast. V té chvíli z vás skutečně byli Nebeští jezdci. Muži o tom budou v budoucích letech zpívat písně."

"Jenom jestli přežijeme, generále."

"Tak to musíme, protože tu píseň bych rád slyšel."

Lin-cche vstal a oba muži si stiskli ruce. Pak se Lin-cche uklonil Jiesaj a odešel z místnosti. Talisman se sesul zase zpátky na sedadlo.

"Jsi unavenější než on," plísnila ho Jiesaj. "To ty si potřebuješ odpočinout."

Talisman se vyčerpaně usmál. "Jsem mladý a plný síly."

Jiesaj přešla místnost a klekla si před něho. Ruce mu položila na stehna. "Nepůjdu s Nosta Chánem," prohlásila.

"Dlouho jsem o tom přemýšlela. - Vím, že je to nadirský zvyk, aby otec vybral ženicha pro svou dceru, ale můj otec nebyl Nadir a můj dědeček neměl právo mě zaslíbit. Povím ti jedno, Talismane, jestli mě donutíš odejít, tak budu čekat na zprávy o tobě. Jestli zemřeš..."

"To neříkej! Zakazují to!"

"Ty mi nemůžeš nic zakázat," upozornila ho tiše. "Nejsi můj manžel. Jsi můj ochránce. Nic víc. No dobrá, neřeknu to. Ale víš, co udělám."

Talisman ji rozzlobeně popadl za ramena a zvedl ji. - "Proč mě takhle mučíš?" zařval. "Copak nevidíš, že mi tvoje bezpečí dodává sílu, dodává mi naději?" Povolil sevření a ona se mu usadila na klíně. "Naděje? Jakou naději může mít Jiesaj, když ty zemřeš, má lásko? Co by mě ještě čekalo? Svatba s mužem beze jména, ale s fialovými očima? Ne, to není pro mě. Budu tvoje, nikoho jiného."

Jiesaj se předklonila a políbila ho a on ucítil její horký jazyk mezi rty. Rozum na něj křičel, aby se od ní odtáhl, ale přemohlo ho vzrušení a on si ji přitáhl blíž a líbal ji s vášní, o které netušil, že ji má v sobě. Rukou jí sjel po rameni a cítil hebkost její košile z bílého hedvábí i tělo pod ní. - Dlaní sledoval křivky jejího těla, dolů přes levé ňadro. Tvrdá bradavka ho přiměla zpomalit, začal ji hladit palcem a ukazováčkem.

Neslyšel, jak se otevírají dveře, ucítil až závan teplého vzduchu zvenčí. Odtáhl se a otočil hlavu. Uviděl Nuang Suana.

"Tohle není vhodná chvíle, co?" zamrkal na něj starý válečník.

"Ne," odpověděl Talisman ochraptěle. "Pojď dál." Jiesaj vstala, ale ještě se naklonila a políbila ho na tvář. Díval se, jak odchází z místnosti, sledoval, jak se pohupuje v bocích.

Nuang Suan se neohrabaně posadil na dřevěnou židli. "Lepší je sedět podle nadirského vzoru na podlaze."

poznamenal, "ale nechci k tobě vzhlízet."

"Co ode mě chceš, starče?"

"Chceš, abych hlídal bránu - ale já chci stát vedle Drussa na hradbě."

"Proč?"

Nuang si povzdechl. "Myslím, že tady umřu, Talismane. Nic proti tomu nenamítám, protože jsem prožil dlouhý život. A zabil jsem mnoho mužů. Pochybuješ snad o mých slovech?"

"Proč bych měl pochybovat?"

"Protože to není pravda," pravil Nuang s potůuchlým úsměvem. "Zabil jsem za život jen pět mužů. Tři v soubojích, když jsem byl mladý, a dva kopiníky, když na nás zaútočili. Řekl jsem tomu Sekerobijci, že na hradbách jich zabiju stovku. On řekl, že mi to bude počítat."

"Jenom stovku?" vyzvídal Talisman.

Nuang se usmál. "Necítíl jsem se dobře."

"Pověz mi skutečný důvod, proč chceš stát vedle něj," požádal ho Talisman.

Nuang přimhouřil oči a zhluboka se nadechl. - "Viděl jsem ho bojovat a je skutečně smrtelnosný. Kolem něj zemře mnoho gaidžinů. Když budu tam, muži mě uvidí bojovat. Stovky nedosáhnou, ale těm, kdo se budou dívat, to tak bude připadat. Pak, až budou zpívat písně o této obraně, moje jméno bude žít dál. Rozumíš?"

"Nuang a Smrtonoš," pronesl Talisman tiše. "Ano, rozumím."

"Proč mu tak říkáš?"

"Prošli jsme spolu Prázdnou. - Je to pro něho dobré jméno."

"Je velmi příhodné. Nuang a Smrtonoš. To se mi líbí. Může to tak být?"

"Může. Já se taky budu dívat, starce, a počítat."

"Ha! Teď jsem šťastný, Talismane." Nuang vstal a masíroval si hýždě. "Nemám tyhle židle rád."

"Až budeme mluvit příště, posadíme se na podlahu," slíbil mu Talisman.

Nuang zavrtěl hlavou. "Moc mluvení už nezbyvá. Gaidžinové tu budou zítra. Tvoje žena tu zůstane?"

"Ano".

"Tak to má být," řekl Nuang. "Je velmi krásná a milovaná s ní ti v budoucnu pomůže. Ale měj na paměti, že má moc úzké boky. První porod je pro takové ženy vždycky těžký."

"Budu to mít na paměti, starče."

Nuang vyrazil ke dveřím. Tam se ještě na chvíli zastavil a ohlédl se na Talismana. "Jsi velmi mladý. Ale jestli přežiješ, bude z tebe velký muž - já tyhle věci poznám."

Pak odešel.

Talisman přistoupil k druhým dveřím v zadní části místnosti a vstoupil do špitálu. Sieben právě rozkládal pokrývky na podlahu a nějaká mladá Nadírka vymetala z místnosti prach.

"Všechno je připraveno, generále," sděloval mu Sieben rozjařeně. "Spousta nití a ostré jehly. A obvazy a ty nejdoporněji páchnoucí byliny, na jaké jsem kdy narazil. Podle mě stačí jen pohrozit, že je tím budeš léčit, a ranění se pohnou zpátky na hradby."

"Sušený lišejník," pravil Talisman. "Zabraňuje infekci. Máš nějaký alkohol?"

"Neumím operovat. Nebude nutné muže opíjet."

"Použij ho k čištění ran a nástrojů. To také pomáhá zabránit infekci."

"Možná bys měl dělat ranhojiče ty," navrhl mu Sieben. "Zřejmě toho víš mnohem víc než já."

"Měli jsme lekce z válečného lékařství v Bodacasu. Bylo tam mnoho knih."

Když Talisman odcházel, přišla za ním ta Nadírka. Nebyla klasicky krásná, byla ohromně přitažlivá. Došla až těsně k válečníkovi. "Na generála jsi mladý," řekla a její ňadra se dotkla jeho hrudi. "Je pravda, co se povídá o tobě a té kiatzanské ženě?"

"Co se povídá?"

"Povídá se, že je zaslíbená Sjednotiteli a že ty ji mít nemůžeš."

"Opravdu? A i kdyby to byla pravda, proč to vůbec zajímá tebe?"

"Já nejsem zaslíbená Sjednotiteli. A žádný generál by si neměl dělat starosti s hlavou i mužským údem. Povídá se, že žádný muž nemá dost krve, aby mu naplnila obojí zároveň. Možná by sis měl jedno vyprázdnit, aby to druhé mohlo fungovat."

Talisman se zasmál nahlas. "Ty jsi jedna z Nuangových žen... Niobé?"

"Ano. Niobé," řekla, potěšená, že si pamatuje její jméno.

"No, Niobé, děkuji ti za nabídku. Je to pro mě velká poklona a zvedlo mi to náladu."

"Znamená to ne, nebo ano?" vyzvídala celá popletená.

Talisman se usmál, pak se otočil a vyšel do slunce. Když se Niobé obracela zpátky k Siebenovi, básník se zasmál.

"Nebesa, že jsi ale nestydatá holka. Co se stalo s tím válečníkem, na kterého jsi měla políčeno?"

"On má dvě ženy a jednoho koníka," odpověděla Niobé. "A zkažené zuby."

"No, nezoufej, můžeš si tu vybírat skoro ze dvou stovek dalších."

Podívala se na něj a naklonila hlavu. "Nikdo tu není. Pojď, lehni si se mnou."

"Existují muži, drahoušku, kteří by se cítili uražení a pokoření, že jsou až druhou volbou po muži s jedním koníkem a zkaženými zuby. Já, na druhou stranu, nemám žádné výčitky a milerád takovou nevychovanou nabídku přijmu. Oni také muži v naší rodině měli vždycky slabost pro přitažlivé ženy."

"To oni všichni muži ve tvé rodině tolik mluví?" zeptala se Niobé, když si rozvazovala provazový opasek a pouštěla košili na zem.

"Mluvení je druhé největší nadání, které máme."

"A co je to první?" zeptala se ho.

"Také sarkasmus, srdíčko? Á, ale že jsi okouzlující stvoření." Svlékl si šaty, rozložil na podlahu pokrývky a stáhl Niobé k sobě.

"Musíš ty si pospíšet," řekla mu.

"Rychlost v milostných záležitostech je nadání, které mi zřejmě nebylo dopřáno. Naštěstí," dodal ještě.

Když se Kchun díval na dva hořící povozy, pocítil nesmírnou, jásavou radost. Přeskočil balvan a rozběhl se dolů k místu, kde se gothirsky vozka s prostřeleným krkem snažil odplazit pryč. Kchun mu zarazil dýku mezi lopatky a surově ji otočil. Muž vykřikl a začal se dusit vlastní krví. Když Kchun vstal a vyrazil ze sebe výkřik, při němž tuhla v žilách krev - válečníci z kmene Křivých rohů se zvedli ze svých úkrytů a rozběhli se dolů k němu. Změnil se vítr a ostrý kouř začal Kchuna pálit v očích. Válečník rychle oběhl plápolající vůz a obhlížel scénu. Celkem tu bylo šest povozů a oddíl patnácti kopiníků. Dvanáct kopiníků bylo mrtvých - osm zasypaných šípy, čtyři zahynuli v boji muže proti muži. Kchun sám zabil dva z nich. Pak Gothiřané obrátili zbývající vozy a ujeli. Kchun by byl rád jel za nimi, ale měl rozkaz zůstat u jezera a nepustit k němu nepřítele.

Muži z Křivých rohů bojovali dobře. Jen jeden byl vážně zraněný. "Posbírejte jejich zbraně a zbroj!" křikl Kchun. "Pak se vraťte do skal."

Přistoupil k němu jakýsi mladík s kopinickou přílbou s bílým chocholem. "Teď půjdeme, ano?" řekl.

"Půjdeme kam?" opáčil Kchun.

"Kam?" zopakoval mladík zmateně. "No přece pryč, než se vrátí."

Kchun od něj odešel a vydal se po svahu plném balvanů k jezeru. Tam poklekl a smyl si krev z nahého trupu. Potom si sundal bílý šátek z hlavy, a než si ho znovu ovázal kolem lysé lebky, namočil ho do vody. Válečníci se sešli za ním. Kchun se otočil a postavil se jim tváří v tvář. Prohlédl si jejich obličeje a spatřil tam strach. Pobili gothirské vojáky. Teď přijdou další - bude jich mnohem víc. "Vy chcete utéct?" zeptal se jich.

Dopředu popošel stíhlý válečník s prošedivělými vlasy. "S vojskem bojovat nemůžeme, Kchune. Spálili jsme jejich vozy, ano? Oni se vrátí. Možná jich bude sto. Možná dvě stě. Nemůžeme s nimi bojovat."

"Tak utečte," řekl jim Kchun opovržlivě. "Od zbabělých Křivých rohů jsem stejně nic jiného nečekal. Ale já jsem Osamělý vlk a my neutíkáme. Řekli mi, abych udržel tohle jezero, abych ho bránil i za cenu vlastního života. To také udělám. Dokud já žiju, jediný gaidžin se nenapije vody."

"My nejsme zbabělci!" zarval mluvčí a zrudl. Válečníci kolem něj začali rozhněvaně mumlat. "Ale jaký smysl má tady zemřít?"

"Jaký smysl má zemřít kdekoliv?" opáčil Kchun. "U Ošikajovy hrobky čeká dvě stě mužů připravených bránit jeho kosti. Máte mezi nimi bratry. Myslíte, že oni utečou?"

"Co chceš, abychom udělali?" zeptal se jiný válečník.

"Mně je jedno, co uděláte!" vybuchl Kchun. "Já jenom vím, že já budu stát tady a bojovat."

Šedovlasý bojovník si zavolal své druhy a společně odešli na druhou stranu jezera, kde si dřepi do hrubého kruhu a probírali své možnosti. Kchun si jich nevšímal. Zleva zaslechl tiché sténání a viděl, že zraněný křivorožský válečník sedí zády u červené skály a zakrvácenýma rukama si tiskne hlubokou ránu v břiše. Kchun zvedl přílbu jakéhosi kopiníka, ponořil ji do jezera a donesl vodu umírajícímu válečníkovi. Dřepi si a přidržel mu přílbu u rtů. Muž polkl dva doušky, pak ale zakašlal a vykřikl bolestí. Kchun si k němu přisedl. "Bojoval jsi dobře," řekl. Mladý muž se vrhl na kopiníka a stáhl vojáka z koně. V boji, který následoval, kopiník vytáhl dýku a zarazil ji Nadirovi do břicha. Kchun se mu vrhl na pomoc a kopiníka zabil.

Slunce vystoupilo nad rudé útesy a zasvítilo mladíkovi do obličeje. Kchun viděl, že mu není ani patnáct. "Upustil jsem meč," řekl raněný. "Teď tady umřu."

"Umřeš při obraně své země. Bohové kamene a vody tě přivítají."

"My nejsme zbabělci," řekl umírající chlapec. "Ale... většinu života jsme strávili... utíkáním před gaidžiny."

"Já vím."

"Děsím se prázdnoty. Když... počkám... půjdeš se mnou do tmy?"

Kchun se zachvěl. "Já už ve tmě byl, chlapče. Víš, co je to strach. Ano, počkej na mě. Půjdu s tebou." Mladík se unaveně usmál a pak mu spadla hlava dozadu. Kchun mu zatlačil oči a vstal. Otočil se na patě a došel na druhou stranu, kde se válečníci pořád ještě hádali. Když se k nim přiblížil, vzhledli. Kchun se protlačil do kruhu a postavil se uprostřed. "Je čas bojovat," prohlásil, "a čas utíkat. Vzpomeňte si na své životy. Copak už jste se nenautíkali dost? A kam půjdete? Jak daleko budete muset utíkat, abyste se vyhnuli kopiníkům? Bojovníci u hrobky se stanou nesmrtelnými. Jak daleko budete muset utíkat, abyste unikli strašidelným slovům jejich písně?"

Nepřítel může bojovat jen tak dlouho, dokud bude mít vodu. Tohle je jediné hluboké jezero. Každý den, kdy jim odepřeme vodu, poskytne našim bratřím šanci na vítězství a my se tím staneme součástí Velké písně. Já jsem muž, který nemá žádné přátele, žádné bratry ve zbraní. Moje mládí mi ukradli v gothirských dolech, kde jsem pracoval ve tmě, s tělem pokrytým boláky. Nemám ženu ani syny. Kchun nemůže budoucnosti nic dát. Až budu mrtvý, kdo pro mě bude truchlit? Nikdo. Kchunova krev neproudí v žilách jediného živého tvora. Gothiřané spoutali mého ducha řetězy, a i když jsem zabil strážce a osvobodil své tělo, můj duch zůstal lapený v temnotě. Myslím, že je tam pořád, žije v černé špině a skrývá se v temných tunelech. Nemohl jsem... nemůžu... cítit sounáležitost, která je v jádru všeho, čím jsme. Mně zůstala jediné touha vidět Nadiry - můj lid - chodit vzpřímeně a volně. Neměl jsem vás nazvat zbabělci, protože jste všichni udatní muži. Ale vašeho ducha také spoutali gaidžinové. Rodíme se do strachu z nich, utíkáme před nimi a skláníme hlavu. Oni jsou pány světa. My jsme jenom chamrad' ze stepí. No, Kchun už tomu nevěří. Kchun je ztracený a zahořklý," řekl lámajícím se hlasem. "Kchun už nemá co ztratit. Váš druh tam je mrtvý. Zeptal se mě, jestli s ním půjdu do tmy. Řekl, že jeho duch na mě bude čekat. Tehdy jsem poznal, že tady zemřu. Jsem na to připravený. Možná se pak znovu setkám se svým duchem. Ale na té temné cestě se potkám s ním a půjdeme spolu do Prázdnoty. Každý z vás, kdo není připravený udělat to samé, by teď měl odejít. Nepošlu ho na cestu s kletbou. Tady zůstane Kchun stát. Tady

taky padne. To je všechno, co jsem chtěl říct,"

Kchun odešel z kruhu a vyšplhal nahoru na skály, odkud bylo vidět do stepi. Vozy už nehořely, ale z ožehlého dřeva neustále stoupal kouř. Supové začali trhat mrtvolky na kusy. Kchun si dřepł do stínu. Ruce se mu třáslly a přemáhal ho strach, který mu vhněl do hrdla žluč.

Kynula mu věcnost v temnotě a Kchun si neuměl představit větší hrůzu. Vzhledl k jasné modré obloze. Co jim říkal, byla pravda - že až zemře, žádný živý tvor ve stepích pro něj nebude truchlit. Neměl nic, jen zjizvené tělo bez vlasů a zkažené zuby. V dolech žádný takový přepych jako přátelství neexistoval. - Každý muž zápasil sám. Když se osvobodil, odkaz let strávených potmě ho stále pronásledoval. Už nesnesl spaní ve stanu s ostatními, potřeboval čistý vzduch, volný prostor a nádhernou chuť samoty. Potkal jednu ženu, po které zatoužil, ale nikdy o tom nemluvil. Tou dobou už byl Kchun válečník s mnoha koníky a byl by o ni mohl požádat. Neudělal to a s nesmírným smutkem se díval, jak si bere jiného.

Na rameni ucítil čísi ruku. Přidřepł si k němu onen válečník s prosedivělými vlasy. "Říkal jsi, že nemáš žádné bratry ve zbrani. Teď už je máš. Budeme stát při tobě, Kchune z kmene Osamělých vlků. A po té temné cestě půjdeme s tebou!" Poprvé v životě od chvíle, co ho odvěkli do dolů, Kchun ucítil na tvářích přívál horkých slz. Sklonil hlavu a beze studu plakal.

Gargan, urozený pán z Larness, přitáhl otěže svému mohutnému bílému hřebci a opřel se o vysokou hrušku sedla. Před ním ležely budovy hrobky, v níž byly uloženy kosti Ošikaje Zhouby démonů. Za ním vyčkávaly jeho oddíly. Osm set pěšáků stálo v trpělivých řadách po čtyřech, dvě stě lučištníků pěšáky obklopovalo z obou stran a královští kopiníci, ve čryštucech po dvou stech padesáti mužích a koních, tvořili křídla. Gargan si upřeně prohlížel bílé hradby a všiml si klínovité pukliny v jedné z nich. Zastínil si oči a obhlížel obránce, hledaje odporný obličej Okaje. Ale z této vzdálenosti byly všechny tváře rozmazané.

Gargan otevřel a zavíral pěsti, zatínal prsty do sedlové hrušky tak pevně, že i přes opálenou pleť mu byly vidět bílé klouby. "Dostanu tě, Okaji," zašeptal. "Budou tě mučit na deset tisíc způsobů, než zemřeš."

Zvedl ruku a zavolal si k sobě herolda. Mladý muž dojel ke Garganovi "Víš, co máš říct. Udělej to! A snaž se zůstat z dostřelu luku. Tihle divoši nemají ponětí o cti."

Voják zasalutoval a potom pobídl svého vraníka cvalet k hradbám, až se za ním zvedl oblak červeného prachu. Valach se vzepjal a heroldův hlas byl jasně slyšet. "Vězte, že urozený pán Gargan, s plnou mocí božského krále, přijel navštívit hrobku Ošikaje Zhouby démonů. Brána bude do hodiny otevřena a zrádce Okaj, nyní znám jako Talisman, bude předveden před urozeného pána Gargana. Bude-li toto splněno, těm v hrobce se nic nestane." Odmlčel se, aby jeho slova měla čas zapadnout, a pak znovu zavolal. "Pokud toto splněno nebude, urozený pán Gargan bude považovat všechny muže na pozemku za zrádce. Vojsko je obklíčí a zajme. Každému muži budou utřaty ruce a budou mu vypíchnuty oči, než bude oběšen. Budete kráčet Prázdnou slepí a zmrzačení. Toto jsou slova urozeného pána Gargana. Máte jednu hodinu."

Mladý kopiník otočil koně a odjel zpátky k zástupu.

Ke Garganovi dojel Premian. "Oni se nevzdají, pane," podotkl.

"Já vím," opáčil Gargan.

Premian se podíval generálovi do tvrdé tváře - a uviděl tam záblesk vítězoslávy. "Zůstalo nám jenom třicet žebříků, pane. Útok na hradby přivádí mnoho obětí."

"Za to jsou taky vojáci placení. Připrav tábor a pošli padesát kopiníků, aby prozkoumali okolní krajinu. První útok započneme za soumraku. Soustředíme se na tu rozbitou hradbu a pak zapálíme bránu."

Gargan obrátil koně a odjel zpátky mezi svými muži, zatímco Premian nařizoval oddílům, aby připravily tábor. Garganův stan byl zničen ohněm, ale z pytlůviny a plachty, které přežily požár, mu postavili nový. Generál seděl v sedle, dokud mu vojáci stan nepostavili, potom sesedl a vešel dovnitř. Jeho křesla byla zničena také, ale kavalec přežil. Gargan se posadil a byl rád, že je pryč ze sálajícího žáru. Sundal si přílbu s chocholem a odepjal kyrys, pak se natáhl na kavalec. Předešlého odpoledne dorazil jezdec z města. Podle Garen-Cchenovy zprávy docházelo v Gulgothiru k velkým nepokojům, ale tajná policie pozatýkala tucty šlechticů a situace byla prozatím pod kontrolou. Božský král se skrýval, hlídali ho Garen-Cchenovi nohsledí. Ministr Gargana vybízel, aby svou misi ukončil co nejrychleji a vrátil se, jak jen to bude možné.

No, pomyslel si generál, do svítání bychom měli hrobku dobýt. S trochou štěstí by mohl být zpátky v Gulgothiru do deset dnů.

Do stanu vstoupil sluha přinášející číši vody. Gargan se napil, voda byla teplá a bez chuti. "Pošli mi sem Premiana a Marlhamu," nařídil sluhovi.

"Ano, pane." Důstojníci dorazili, zasalutovali a sundali si přílby, které pak drželi pod paží. Marlham vypadal strašně unaveně a na tvářích měl šedivé strniště, které mu přidávalo deset let. Premian, i když byl mnohem mladší, také vypadal vyčerpaně a pod světlé modréma očima měl tmavé kruhy.

"Jaká je morálka?" zeptal se Gargan staršího muže.

"Lepší, když už jsme teď tady," odpověděl Marlham. "Nadirové nejsou zrovna vyhlášení jako obránci. Většina mužů věří, že jakmile se dostaneme na cimbuří, oni utečou."

"To je nejspíš pravda," zabručel Gargan. "Chci, aby kopiníci hradby obklíčili. Nesmíme jim dovolit uniknout, ani jednomu z nich. Rozumíš?"

"Rozumím, pane."

"Nevěřím, že utečou," vložil se do hovoru Premian. "Budou bojovat na život a na smrt. Tahle hrobka je jejich jediné velké posvátné místo."

"Tohle není nadirský způsob." ohrnul nos Gargan. "Ty těmhle červům nerozumíš - zbabělost mají v krvi! Myslíš, že jim bude záležet na kostech toho Ošikaje, jakmile začnou létat šípy a do masa se jim zakousne studená ocel? Ani zbla jim na tom nebude záležet."

Premian se zhluboka nadechl. - "Okajovi bude. On není žádný zbabělec. Je to cvičený stratég - nejlepší, jakého jsme kdy v Bodacasu měli."

Gargan se vymrštil na nohy. "Nevychvaluj ho!" zařval. "Ten chlap mi zavraždil syna!"

"Lituji tvé ztráty, generále. Argo byl můj přítel. Ale zlé skutky nezmění Okajovo nadání. On tyhle muže dokáže připoutat k sobě a navíc rozumí disciplíně a morálce. Oni neutečou."

"Tak ať si tady zůstanou a chcípnou," hulákal Gargan. "Ještě jsem nepotkal deset Nadirů, co by dokázali porazit jediného gothirského šermíře. Kolik mužů tady mají? Dvě stě. My budeme mít za soumraku dvakrát tolik pěšáků na hradbách. Nezáleží na tom, jestli zůstanou, nebo utečou."

"Mají taky toho člověka, Drussa," připomněl Premian.

"Co to povídáš? Je snad ten Druss nějaký polobůh? Bude po nás házet hory?"

"Ne, pane," odtušil vyrovnaně Premian, "ale mezi vlastními lidmi je legendou. A my víme, že své škodě, že umí bojovat. Zabil sedm našich kopiníků, když napadli tábor těch odpadlíků. Je to děsivý válečník a muži už o něm mluví. Nikdo se netěší na to, že by měl jít proti jeho sekeře."

Gargan se mladému muži upřeně zadíval do obličeje. "Co navrhuješ, Premiane? Abychom se vrátili domů?"

"Ne, pane. Máme své rozkazy, a ty je třeba splnit. Já jenom říkám, že bychom se k nim měli chovat s trochu větší úctou. Za hodinu naše pěchota zaútočí na hradby. Jestli budou věřit - mylně - že obrana bude jen tak naoko, čeká je hrozné překvapení. Už teď jsou unavení a mají žízeň. Pro jejich morálku by to bylo trpká rána."

"Nesouhlasím, pane," namítl Marinám. "Pokud jim řekneme, že ten útok bude vražedný, riskujeme, že jim vnukneme strach z porážky. Takový strach může naplnit prorocství."

"O tomhle nemluví," trval na svém Premian. "Povězte jim, že obránci jsou připraveni položit své životy a že boj nebude snadný. Pak jim začněte vykládat, že jsou gothirští vojáci a nikdo se jim nemůže postavit."

Gargan se vrátil k lůžku, kde několik minut jen mlčky seděl. Nakonec vzhledl. "Pořád si myslím, že utečou. Nicméně bych byl pošetilý generál, kdybych nepřiznal možnost chyby. Udělej to, Premiane. Varuj je a zvedni jim náladu."

"Ano, pane. Děkuji, pane."

"až uběhne hodina, propust' zajatce. Pošli ho k jejich hradbám. Až bude dost blízko, aby ho obránci viděli, ať ho tři lučištníci na koních sestřelí."

Premian zasalutoval a nasadil si přilbu.

"Žádné výtky, Premiane?" zeptal se Gargan.

"Ne, pane. Nemám na takové věci žaludek, ale pohled na něj obránce vyvede z konceptu. O tom není pochyb."

"Dobrá. Učíš se."

Sieben se zadíval na gothirské vojsko a cítil, jak se mu do duše vkrádá strach. "Myslím, že počkám ve špitále, starý brachu," řekl Drussovi.

Válečník kývl. "To je nejspíš to nejlepší." přitakal ponuře. "Brzy tam budeš mít spoustu práce."

Sieben sešel z ochozu na nejistých nohou. K Drussovi došel Nuang Suan. "Budu s tebou," pravil, bledý ve tváři, a rychle mrkal.

Poblíže mlčky postávalo asi dvacet Nadirů. - "Z kterého kmene jsi?" zeptal se Druss nejbližšího, mladého muže s nervózním pohledem.

"Z Osamělých vlků," odpověděl mladík a olízl si rty.

"No," zabručel dobromyslně Druss, tak, že ho uslyšeli i další muži na západní hradbě. "Těmhle stařík se mi zavázal, že zabije sto gothirských vojáků. Budu mu to počítat. Nechci, aby se mu některý z vás, Osamělejších vlků, pletl do cesty. Zabít stovku chlapů vyžaduje velký soustředění!"

Mladý muž přenesl pohled na Nuanga. Pak se zakřenil. "Já jich zabiju víc než on," prohlásil.

"Tak to vypadá, že je na obzoru sázka," usoudil Druss. "Jak se jmenuješ?"

"Já jsem Chisk."

"No, Chisku, mám tu stříbrňák, co říká, že až padne tma, starej Nuang tě překoná."

Muž se zatvářil schlíple. "Já nemám žádné stříbro, které bych mohl vsadit."

"Co máš?" zeptal se ho drenajský válečník.

Nadir zalovil hluboko v kapse špinavé kazajky z kozi kůže a nakonec vytáhl malý amulet se vsazeným lapisem lazuli.

"Tohle zahání zlé duchy," řekl. "Stojí mnoho stříbrných penízků."

"To nejspíš jo," souhlasil Druss. "Chceš ho vsadit?"

Kývl. "Sázím se taky, že jich zabiju víc než ty." dodával nadirský jinoch.

Druss se zasmál a poplácal ho po rameni. "Jedna sázka na chlapa je dost, mládenče. Ještě některý z vás, Osamělejších vlků, si chce přisadit?"

Válečníci se tlačili dopředu a nabízeli zdobené opasky, zakřivené dýky a knoflíky vyřezané z rohoviny. Druss všechny nabídky přijal.

Na paži mu poklepal rozložitý válečník s hluboko zapadlými očima. "Kdo počítá?" zeptal se. "Nikdo nemůže sledovat nás všechny."

Druss se usmál. "Vy všichni jste hrdinové," řekl, "a muži, co se jim dá věřit. Počítejte si to sami. Dnes večer, až se nepřítel odplíží zpátky do svého tábora se staženým ocasem, si spolu sedneme a zjistíme, kdo vyhrál. Teď se vraťte na své pozice. Hodina už skoro vypršela."

Přistoupil k němu Nuang. "Myslím, že přijdeš o spoustu stříbra, Sekerobijče." zašeptal.

"Jsou to jenom peníze," opáčil Druss.

K Drussovi se připojil Talisman. "Co je to tu za shon?" zeptal se. - Shromáždilo se kolem něj několik válečníků, mluvili nardinsky. Talisman kývl a unaveně se usmál. "Oni si myslí, že jsi velký hlupák," přeložil Drussovi.

"To už jsem slyšel," přiznal Drenajec.

Z nepřátelského tábora vyjeli tři jezdci, jeden z nich vlekl zajatce. Když se přiblížili, otočili koně. Zajatec ztěžka upadl a snažil se vstát.

"To je Ťieng-čchin," řekl Talisman bezvýrazně a z jeho výrazu se nedalo nic vyčíst.

Zajatci usekli ruce a pahýly mu namočili do černé smoly. Jezdec, který ho vedl, odřízl provaz. Ťieng-čchin klopytál dál a obracel se v kruhu.

"Taky ho oslepili," zašeptal Nuang.

Několik Nadirů na hradbách na zmračeného muže začalo volat. Zajatec zvedl hlavu a potácel se směrem ke zdroji zvuku. Tři jezdci ho nechali přiblížit, pak nasadili šipy na tětivy a vyrazili cvalem směrem k němu. Jeden šíp ho zasáhl do beder, ale on nevydal ani hlásku. Druhý šíp se mu zarazil mezi lopatky. Tehdy Ťieng-čchin upadl a začal se plazit. Jeden z jezdců u něj přitáhl otěže a poslal mu třetí střelu do zad.

Z cimbuří vyletěl šíp, ale dopadl kus před jezdce.

"Nikdo nebude střílet!" zařval Talisman.

"To je tvrdý způsob, jak zemřít," zašeptal Nuang Suan. "A tohle nepřítel slíbil nám všem."

"Tohle je jejich chvíle," řekl Druss studeným, hořkým hlasem. "Ať si to užijí. Za chvíli přijde naše chvíle. To si ale užít nebude!"

Z nepřátelského tábora se ozval buben a stovky pěšáků začaly postupovat směrem k západní hradbě. Slunce se jim odráželo od stříbrných kyrysů a přileb. Za nimi šly dvě stovky lučištníků se šipy nasazenými na tětívách.

Druss se otočil k Talismanovi, jenž tasil šavli. "Tohle není místo pro tebe, generále," poznamenal tiše.

"Musím bojovat," zasyčel Talisman.

"Tohle oni právě chtějí. Ty jsi vůdce, ty nemůžeš umřít při prvním útoku - dopad na morálku by byl příliš vážnej. Věř mi. Odejdi z hradby. Já ji padnout v žádném případě nenechám."

Talisman chvíli jen stál, pak zarazil šavli do pochvy a otočil se na patě.

"Dobrá, chlapi," zařval Druss. "Držte hlavy dole, protože nás nejdřív zasypou šípama. Roztáhněte se a odložte meče.

Až muži se žebříkama dorazí k hradbě, tak ty čubčí syny zasypeme kamením. Potom použijte dýky - na práci zblízka jsou lepší než meče. Schovejte si dlouhý čepele až na chvíli, kdy se dostanou na cimbuří."

Řady pěchoty těsně mimo dostřel zpomalily. Druss si klekl a díval se, jak mezi nimi probíhají lučištníci. Do vzduchu vyletěly stovky střel "Dolů!" křikl Drenajec a nadírstí obránci po celé hradbě se skrčili za stínky cimbuří. Druss se ohlédl dolů na nádvoří. Když šipy přeletěly hradbu, Talisman a záložní oddíl dvaceti mužů, vedených Lin-cchem, byli na otevřeném prostranství. Jednoho muže zasáhl šíp do nohy. Ostatní se utekli do bezpečí budov. Venku na pláni se pěchota znovu vydala na pochod, nejdřív pomalu, potom, když se přiblížili k hradbě, vojáci před sebe zvedli puklice a vyrazili do útoku. Sypaly se na ně nadírské šipy a několik mužů padlo. Gothirští lučištníci vysílali nad hlavy pěchoty jednu salvu za druhou. Dva nadírstí lučištníci to dostali.

Muži se žebříky zatím dorazili k západní hradbě. Druss poklekl, uchopil balvan velký jako býčí hlava a se zavrčením ho zvedl na ochoz. O hradbu zaduněl žebřík. Druss sevřel balvan, zdvihl ho nad hlavu a přehodil ho dolů. Na žebříku již bylo sedm mužů, když balvan udeřil prvního a rozdrtil mu lebku. Obrovský kámen pak zasáhl třetího muže do ramene a přerazil mu klíční kost. Muž spadl a shodil přitom další tři muže. Kameny a balvany na útočníky jen pršely, ti se však drali dál.

První muž dosáhl cimbuří, štít si držel nad hlavou. Chisk se rozběhl kupředu a vrazil mu dýku do oka. Muž s přidušeným výkřikem spadl.

"Jeden pro Chiska!" zvolal Nadir. Na ochoz se dostali další dva muži. Druss skočil doprava a Snagou prosekl dřevěnou přílbu, druhému muži potom rozpůlil hlavu rubovým sekem. Nuang se také vrhl dopředu a sekl dýkou na hlavu dalšího šplhajícího vojáka. Čepel muži rozseklá čelo, ale on se ohnal krátkým mečem a zasáhl Nuanga do levého zápěstí, které mu začalo krváčet. Snaga se muži zabořila do ramene a prosekla i kyrys. Z rány se vyřinula krev a šplhoun spadl z hradby.

Po Drussově levici se čtyři gothirští vojáci protlačili až na ochoz a vytvořili bojový klín, který umožnil dalším mužům dostat se bez potíží nahoru. Druss na skupinku zaútočil a Snaga zasvištěla vražedným obloukem. Jeden muž okamžitě padl. Druss do dalšího narazil ramenem, čímž ho srazil z cimbuří. Muž spadl po hlavě na kamení dole. Třetí voják šel k zemi po děsivé ráně, která mu promáčkla žebra. Čtvrtý se Drussovi rozpráhl mečem na břicho. Nuang čepel odrazil, vykryl výpad a pak švihl mečem nahoru a sekl vojáka do krku. Gothirsky pěšák pustil meč a s krví tryskající mu z rozříznuté krční žíly se odpotácel dozadu.

Druss pustil sekeru, popadl umírajícího za hrdlo a rozkrok a zvedl ho vysoko do vzduchu. Otočil se a svrhl tělo na další dva vojáky, kteří se právě dostali na cimbuří. Oba to srazilo na zem. Nuang se rozběhl, aby vrazil meč do otevřených úst vousatého vojáka, který se právě dostal na vrchol žebříku. Čepel mu projela patrem a vynořila se mu vzadu z krku. Když se muž zřítíl na zem, Nuangovi to vyrvalo meč z ruky.

Druss sebral krátký meč ležící na ochoze a hodil ho starci. Nuang ho obratně chytil.

Po celé západní hradbě se Nadirové snažili odrazit jednu vlnu útočníků za druhou.

Dole postával Talisman s Lin-cchem a dvaceti válečníky a snažil se odhadnout nejlepší chvíli, kdy do boje vyslat čerstvé oddíly. Vedle něho čekal Lin-cche s taseným mečem. Obránci byli nakrátko zatlačeni zpět. Pět vojáků si prosekalo cestu ke schodům. Lin-cche vyrazil kupředu, ale Talisman ho odvolal zpátky. Druss na muže zaútočil a tři

srazil, než by okem třikrát mrknul.

"Je děsivý," poznamenal Lin-cche. "Ještě nikdy jsem neviděl jemu podobného."

Talisman neodpověděl. Osamělí vlci bojovali jako démoni, inspirovaní zuřivostí černé oděného válečníka. Nadířští válečníci na ostatních hradbách přihlíželi s uctivým obdivem.

"Blíží se k bráně!" zařval Gorkaj. "Mají pánve s ohněm a sekery."

Talisman zvedl ruku, aby ukázal, že slyšel, ale nepohnul se. Přes tucet obránců na západní hradbě již bylo zraněných.

Pět bojovalo dál a pár dalších se šouralo dolů ze schodů směrem ke špitálu,

"Teď!" řekl Talisman Lin-ccheovi.

Vysoký Nebeský jezdec skočil dopředu a vyrazil po schodech nahoru.

Na bráně zaduněly sekery a Talisman viděl, jak Gorkaj a muži z kmene Hbitých koníků vrhají přes hradbu kameny. Mezi rozeschlým dřevem vyrazil kouř. Ale, jak Druss navrhoval, namáčeli bránu každý den, a oheň rychle uhasí.

Talisman dal znamení Gorkajovi, aby poslal zpátky deset mužů.

Boj zuřil dál. Druss, pokrytý krví, se řítí po hradbě, seskočil dolů na bojovou plošinu a rozprášil gothirské válečníky, kteří se prodrali skrz. Talisman poslal svých deset mužů, aby mu pomohli, potom tasil meč a následoval je taky. Věděl, že Druss měl pravdu, že kdyby zemřel, byla by to zdrcující rána pro morálku. Ale zároveň ho jeho muži museli vidět bojovat.

Vyšplhal na plošinu a prosekl šavlí hrdlo útočícímu gothirskému vojákovi. Vrhli se na něj další dva muži. Druss prvnímu prosekl sekerou rameno. Potom ten stařec, Nuang Suan, rozpáral druhého.

Gothiřané ustoupili a své žebříky si odnesu s sebou.

Z hrdel Nadířů se vydral mocný křik. Jásali a mávali meči nad hlavami.

Talisman si zavolal Lin-cchea. "Spočítej raněné a nechej těžce zraněné muže odnést do špitálu."

Osamělí vlci se zatím shlukli kolem Drussa, plácali ho po zádech a skládali mu poklony. Ve svém vzrušení mluvili nadířsky a Druss z toho nerozuměl ani slovu. Obrátil se na podsaditého Chiska. "No, mládenče," řekl. "Kolik jsi jich zabil?"

"Já nevím. Ale bylo jich hodně."

"Porazil jsi tady toho staříka, co myslíš?" zeptal se Druss a popadl Nuanga kolem ramen.

"Mně je to jedno," opáčil Chisk bujaře. "Políbím ho na tvář!" Pustil meč, popadl překvapeného Nuanga kolem ramen a objal ho. "Ukázali jsme jim, jak Nadířové bojují, co? Napráskali jsme těm gaidžinským psům!"

Nuang se zubil, udělal krok a potom se s překvapeným výrazem zhroutil na zem. Chisk si k němu klekl a roztáhl mu kazajku. - Nuang měl v těle tři rány, které velmi silně krvácely.

"Vydrž, bratře," řekl Chisk. "Ty rány nejsou tak zlé. Ale radši té vezmeme k ranhojiči, ano?" Dva Osamělí vlci pomohli Chiskovi odnést Nuanga přes dvůr do špitálu.

Druss přešel od hradby ke studni a vytáhl okov s čistou, studenou vodou. Vyndal od pasu kus plátna a omyl si krev z obličejů a kazajky. Pak si vodu vylil na hlavu.

Z hradeb se ozval smích. "Vám by koupel taky neuškodila, vy čubčí syni!" křikl Druss. Spustil okov do studny, znovu ho vytáhl a zhluboka se napil. Připojil se k němu Talisman. "Zabili nebo zranili jsme jich sedmdesát," pravil nadířský vůdce. "A my máme devět mrtvých a patnáct raněných. Co přijde teď, co myslíš?"

"To stejný znovu dokola, ale s čerstvějšími oddíly," usoudil Druss. "A ještě před setměním. Hádám, že dneska zaútočí ještě nejméně dvakrát."

"Souhlasím s tebou. A my se udržíme - teď už to vím."

Druss se zasmál. "Je to dobrá banda bojovníků. Zítra budou u brány - soustředí útok na ni."

"Proč ne dneska večer?"

"Ještě se dost nepoučili," odtušil Druss.

Talisman se usmál. "Jsi dobrý učitel, Sekerobijče. Jsem si jistý, že než den skončí, poučí se."

Druss se znovu zhluboka napil, pak ukázal na skupinku mužů pracujících u paty staré věže. - Oddělovali žulové kvádry a vytahovali je z hromady rumu. "K čemu to je?" zeptal se Drenajec.

"Brána padne," odpověděl Talisman, "ale pro první oddíly, co prorazí, budeme mít připravené překvapení!"

Nuang Suan ležel tiše na podlaze, hlavu měl na polštáři vycpaném slámou a přes sebe chatrnou pokrývku. Stehy na hrudi a rameni ho tahaly, rány ho bolely, přesto se cítil vyrovnaný. Stál vedle Drenajce a zabil pět nepřátel. Pět! Na druhé straně místnosti vykřikl jakýsi muž, Nuang se opatrně překulil na bok a viděl, že ranhojič jednomu bojovníkovi sešívá rány na břiše. Zraněný válečník se zasmíval a Niobé ho popadla za ruce. Plýtvání časem, pomyslel si Nuang, a zraněný také ve chvíli chrčivě vykřikl a utíchl docela. Ranhojič zaklel. Niobé stáhla mrtvolu ze stolu a dva muži na jeho místo přinesli čerstvé raněného.

Sieben mu roztáhl kazajku. Měl sečnou ránu na hrudi, která mu zasahovala hluboko do boku. Meč se nad kyčli zlomil. -

"Na tohle potřebuju kleště," poznamenal Sieben a přejel si zakrvácenou rukou po čele, takže mu tam zůstala kannínová šmouha. Niobé mu podala rezavé kleště a Sieben strčil do rány prsty a snažil se nahmátnout kus odlome-né čepele.

Jakmile se k ní dostal, vsunul do protáého svalu kleště a s prudkým škubnutím vytáhl kus železa ven. Jinde v místnosti dvě další Nadířky zašívaly rány či přikládaly obvazy.

Vstoupil Nosta Chán, rozhlédl se po místnosti a pak se vydal na druhou stranu, kolem Nuanga, do malé pracovny za špitálem.

Nuang právě tak zaslechl rozhovor, který následoval. - "Dneska v noci odcházím," říkal šaman. "Musíš připravit tu ženu."

"Ona zůstává," odtušil Talisman.

"Copak jsi nepochopil, co jsem říkal o osudu?"

"To ty jsi ten, kdo nic nechápe." zařval Talisman. "Ty neznáš budoucnost, šamane. Zahleďš jenom pár útržků, mučivých a neúplných. Přes svoji moc nedokážeš najít Ulrika. Jak těžké je najít vůdce s fialovými očima? Nedokážeš ani najít Alchazarovy oči. A nevaroval jsi mě, že chytí Ťieng--čchina. Odejdi odsud, jestli musíš. Ale poputuješ sám." "Ty hlupáku!" ječel Nosta Chán. "Teď není čas na zradu. Všechno, pro co žiješ, visí na vlásku. Jestli ji vezmu s sebou, bude žít. Rozumíš tomu?"

"Znovu špatně, šamane. Jestli ji odvedeš, ona se zabije - tohle mi řekla a já jí věřím. Běž. Hledej muže s fialovými očima. Ať stáví na tom, čeho tu dosáhneme."

"Ty tady zemřeš, Talismane," řekl Nosta Chán. "Je to napsáno ve hvězdách. Druss unikne, protože jeho jsem viděl v mnoha budoucnostech. Pro tebe tam ale není místa."

"Moje místo je tady," opáčil Talisman. "Tady zůstanu."

Šaman toho řekl víc, ale Nuang to už neslyšel, protože hlasy uvnitř se náhle ztišily.

K Nuangovi poklekla Niobé a podala mu hliněný koflík plný fyrddu. "Napij se, otče," řekla. "To ti vlije sílu do těch tvých starých kostí,"

"Staré možná jsou, ale moje krev je pořád horká, Niobé. Pět jsem jich zabil. Cítím se tak silný, že bych dokonce přežil i noc s tebou."

"Tak silný jsi nikdy nebyl," usmála se na něj a poplácala ho po tváři. "A stejně - Chisk nám vykládal, žeš jich zabil aspoň tučet,"

"Ha! Dobří chlapi, tihle Osamělí vlci."

Niobé vstala a vrátila se zpátky ke stolu. Vzala čisté plátno a utřela Siebenovi z čela pot a krev. "Pracuješ dobře," poznamenala. "Žádné chyby."

Zvenčí se ozval křik zraněných a řinčení mečů. - "Je to hrůza," řekl Sieben. "Všechno je to hrozné."

"Povídá se, že tvůj přítel je bůh války. Nazývají ho Smrtonoš."

"To jméno mu padne."

Otevřely se dveře a dovnitř přinesli další dva muže. "Další obvazy a nitě." nařídil básník Niobé.

Venku na hradbách se Druss uvolnil. Nepřítel se stáhl podruhé. Došel k němu Chisk. "Jsi zraněný, Smrtonoši?"

"Ta krev není moje," vysvětlil mu Druss.

"Mýlíš se, krvácí ti rameno."

Druss se podíval na roztrženou kazajku. - Prosakovala tam krev. Stáhl si kazajku a prozkoumal ránu pod ní. Byla sice jenom asi dva palce dlouhá, ale zato hluboká. Zaklel. "Udrž tu zatracenou hradbu, dokud se nevrátím," nakázal mladíkovi.

"Dokud se hory nerozpadnou na prach," sliboval Chisk. Když Druss již odcházel, ještě dodal: "Ale ať ti to netrvá moc dlouho, ano?"

Ve špitále si Druss zavolal Niobé a ona se rozběhla k němu. "Neobtěžuj s tím Siebena," pravil jí Druss. "Není to hlubší než psi kousnutí. Dones mi jehlu a nit. Já si to udělám sám."

Nadirka se vrátila s potřebnými věcmi a dlouhým obvazem. Rána byla těsně pod klíční kostí a Druss neohrabaně stáhl rozchlíplé okraje rány k sobě.

"Máš hodně jizev," podotkla Niobé s pohledem upřeným na jeho trup.

"Každý chlap je občas neopatrnej," odušil Druss. Vráně mu začínalo škubat. Zvedl se na nohy a vyšel ven z místnosti do slábnoucího světla. Za bránou asi třicet válečníků

tahalo kvádry, aby vystavěli polokruhovou hradbu. Byla to těžká dřina, a pomalá, ale oni si ani slůvkem nepostěžovali. Na cimbuří postavili kladku a žulové kvádry nosili na místo, aby tak zablokovali bránu. Najednou kladka povolila a velký kvádr spadl dolů a srazil přitom dva muže na zem. Druss se rozběhl k místu, kde leželi. První byl mrtvý, neboť mu kámen rozdrtil lebku, ale druhý měl jenom vyražený dech. Válečníci odtáhli mrtvolu stranou a dál se zachmuřeným výrazem pokračovali v práci. Kvádry stavěli po čtyřech na sebe, čímž vznikala zakřivená zeď osm stop široká.

"Až prorazí skrz, čekaje ošklivé překvapení," poznamenal Lin-cche, jenž sestoupil z ochozu a připojil se k Drussovi.

"Jak vysokou ji dokážete postavit?"

"Myslíme, že vepředu dvanáct stop a deset vzadu, jenom potřebujeme silné břevno pro kladu a vzpěry."

"Rozeberte podlahy v horních pokojích," poradil mu Druss. "Použijte trámy jako nosníky."

Druss se vrátil k hradbě, natáhl si kazajku a stříbrem pobité rukavice. Došel za ním ten Talismanův muž, Gorkaj. "Křivé rohy s tebou budou stát při dalším útoku," sdělil mu. "Tohle je Partsaj, jejich vůdce." Druss kývl, pak se natáhl a potřásl si s podsaditým Nadírem rukou.

"No, hoši," prohlásil se širokým úsměvem Druss, "bojujete stejně dobře jako Osamělí vlci?"

"Líp," zavrčel jeden mladší bojovník.

"Chtěl by sis na to vsadit, mládenče?"

12

MĚSÍC JASNĚ SVÍTIL, KDYŽ SE TALISMAN a Lin-cche dívali, jak Gothiřané odnášejí své mrtvé a raněné. Nosiči s nosítky pracovali velmi usilovně a velmi udatně, přicházeli blízko k hradbě, aby posbírali zraněné. Nadirové po nich nestříleli. Talisman to zakázal - ne z důvodů milosrdenství, ale prostě proto, že o každého raněného bylo třeba pečovat a krmit ho, a to pomůže vyčerpat zásoby nepřítele. Nadirové své mrtvé zabalili do pokrývek a uložili v chladu hrobky. "Ztratili šedesát čtyři muže, dalších osmdesát jeden jsou zranění," podotkl vesele Lin-cche. "My nemáme ani ze třetiny tak velké ztráty."

"Dvacet tři mrtvé," ozval se Talisman, "a devět zraněných, kteří už nebudou bojovat."

"To je dobře, ne?"

"Jsou proti nám v přesile deset na jednoho. Pět na jednoho v počtu vyřazených z boje není dost dobré," řekl mu Talisman. "Ale, jak říkával Fanion, nejhorší vždycky umírají první - ti, co nejsou dost schopní, nebo nemají takové štěstí. Dneska jsme si vedli dobře."

"Kopiníci ještě nevyjeli," poznamenal Lin-cche.

"Jejich koně mají žízeň a jsou unavení," vysvětloval Talisman, "stejně jako muži. Jejich vozy se dnes ráno opět vydaly na cestu. Zatím se ještě nevrátily. Kchun je pořád drží mimo jezero."

Lin-cche došel na okraj hradby. "Kéž bychom mohli přinést Ťieng-čchinovo tělo dovnitř," prohodil. "Je mi smutno, když si pomyslím, že jeho duch teď bloudí slepý a zmračený."

Talisman neodpověděl. Před dvěma lety tři nadířští válečníci chtěli pomstít smrt svého přítele. Když unesli a zabili Garganova syna, přineslo jim to uspokojení. Jeho také oslepili a zmrazili. Teď se kruh násilností znovu otočil a Ťieng-čchinovo tělo tady leželo jako studené svědectví toho, jak krutá je podstata pomsty. Talisman si unaveně protřel oči.

Donesl se k němu pach ohořelého dřeva. Brána vydržela dva útoky, Gothiřané použili olej, když se ji pokoušeli propálit. Neuspěli a asi dvacet gothirských vojáků to zaplatilo životem. Talisman se zachvěl.

"Co se děje, bratře?" zeptal se Lin-cche.

"Já už jsem je přestal nenávidět," řekl mu Talisman.

"Nenávidět je? Gothiřany? Proč?"

"Nechápej mě špatně, Lin-cche. Budu s nimi bojovat a - jestli to bohové kamene a vody dovolí - budu se dívat, jak se jejich věže hroutí a města padají. Ale už se nemůžu držet nenávisti. Když zabili Čchen-šia, prahli jsme po krvi. Vzpomínáš si na tu hrůzu v Argových očích, když jsme mu dali roubík a odnesli ho pryč?"

"Ovšem."

"Teď v sobě jeho otec živí nenávist a ta mu jako netopýr visí na krku, připravená přeletět dál."

"Ale jeho otec to začal s tou svou nenávistí ke všem Nadířům," namítal Lin-cche.

"Právě. A co to způsobilo? Nějaká nadířská krutost v jeho vlastním mládí? Mým snem je vidět všechny Nadíry sjednocené, aby každý muž mohl stát s hlavou vztyčenou a s hrdostí. Ale už nikdy nebudu nenávidět své nepřátele."

"Jsi unavený, Okaji. Měl by sis odpočinout. Oni už dnes v noci nepřijdou."

Talisman se prošel po ochoze. Nosta Chán byl pryč a nikdo ho neviděl spadnout z hradeb. Pokusil se dostat k Jiesaj, ale našel u jejích dveří na stráž Gorkaje.

Jenom co si na ni vzpomněl, Talisman ji zahlédl přecházet nádvoří. Měla na sobě živůtek z bílého hedvábí a stříbrošedé kamaše. Zamávala mu a vydala se k němu, aby se mu okamžitě vrhla kolem krku.

"Jsme spolu, teď a navždy," šeptla.

"Teď a navždy," souhlasil Talisman.

"Pojd'. Mám v pokoji voňavý olej a zbavím tě tvé únavy." Vzala ho za ruku a odváděla ho zpátky do pokoje.

Druss se Siebenem je sledovali ze západní hradby. "Láska uprostřed smrti," poznamenal Druss. "To je opravdu hezký." "Tady není hezké vůbec nic," vyštěkl Sieben. "Celá ta záležitost smrdí jako deset týdnů stará ryba. Kéž bych sem nikdy nepřišel."

"Povídá se, že je z tebe skvělejší ranhojič," utrousil Druss.

"Skvělá švadlenka, to spíš. - Jedenáct mužů mi umřelo pod rukama, Drusse, vykašlávali přitom krev. Neumím ti říct, jak je mi z toho bídne. Nesnáším válku a nesnáším válečníky. Chátra země!"

"To ti ale nezabrání, abys o tom zpíval, jestli přežijeme," poukázal Druss.

"Co má znamenat tohle?"

"Kdo pořád vykládá o slávě, cti a rytířství války?" zeptal se Druss mírně. - "Málokdy je to voják, co viděl vyhrztlý vnitřnosti a vrány hodující na očích mrtvých mužů. Ne, jsou to básníci a pěvci. To oni krmí mladé muže příběhy o hrdinství. Kolik mladých Drenajců slyšelo tvoje básně a písně a zatoužilo po boji?"

"No, to je hezky překroucené," zavrčel Sieben. "Takže na vině jsou teď básníci, ano?"

"Nejenom básníci. Zuby pekelný, človče, jsme prostě násilnická rasa. Já chci říct, že vojáci nejsou chátra země. Každý chlap tady bojuje za to, v co věří. Tos věděl - než se začalo zabíjet. A budeš to vědět zas, až to skončí."

"Tohle nikdy neskončí, Drusse," pravil Sieben smutně. "Ne dokud tu budou muži se sekerami a meči. Myslím, že bych se měl vrátit do špitálu. Co dělá rameno?"

"Pálí jako čert,"

"Dobrá," prohlásil Sieben s unaveným úsměvem.

"Jak se má Nuang?"

"Odpočívá. Ty rány nebyly smrtelné, ale znovu bojovat už nebude."

Když Sieben odešel, Druss se natáhl na cimbuří. Po celé hradbě spali unavení nadířští válečníci. Pro mnohé z nich to bude poslední spánek v životě.

Pro mě možná taky, pomyslel si Druss. Třeba tady zítra zemřu.

A třeba taky ne, usoudil nakonec. A odplul do bezesného spánku...

Gargan se prošel mezi zraněnými, popovídal si s těmi, co přežili, a vynášel je za jejich hrdinství. Pak se vrátil do svého stanu a zavolal si Premiana. "Slyšel jsem, že nám Nadirové stále brání v přístupu k vodě," řekl. "Kolik jich vůbec brání jezero?"

"To je těžko říct, pane. Stezka k jezeru je úzká a na naše muže útočí válečníci schovaní ve skalách. Řekl bych, že jich tam nebude víc než třicet. Vede je nějaký šílenec, co na hlavě nosí bílý šátek. Seskočil z dvacet stop vysoké skály,

přistál na důstojníkově koni a zlomil mu hřbet. Pak zabil jezdce, zranil dalšího a utekl zpátky do skal."

"Kdo byl ten důstojník?"

"Mersham, pane. Nově povýšený."

"Znám jeho rodinu. Je to dobrá krev." Gargan se posadil na kavalec. Tvář měl strhanou a napjatou, rty rozpukané.

"Vezmi si stovku mužů a smet' je. Voda už nám skoro došla a bez ní jsme vyřízení. Jeď hned, dnes v noci."

"Ano, pane. Nechal jsem muže kopat v ohybu vyschlého potoka na východě a odkryli jsme prosak. Není velký, ale pár sudů se z něj naplní."

"Dobře," řekl Gargan unaven. Generál se natáhl na kavalec a zavřel oči. Když už Premian odcházel, ještě promluvil:

"Zabili mého syna," řekl. "Vypíchl mu oči."

"Já vím, pane."

"Nezaútočíme dřív než před polednem. Potřebuju, aby ses do té doby vrátil s vodou."

"Ano, pane."

Sieben přešel nádvoří a tiše probudil Drussa. "Pojď za mnou," zašeptal. Druss vstal a oba muži sešli z ochozu a přes nádvoří se vydali směrem k hrobce. Uvnitř byla tma a oni tu chvíli jen stáli a čekali, až se jim oči přizpůsobí slabému měsíčnímu světlu, jež sem vnikalo jediným oknem. Nadířští mrtví leželi u severní zdi a ve vzduchu již byla cítit smrt. "Co tady děláme?" zašeptal Druss.

"Chci ty léčivé kameny," odpověděl Sieben. "Již žádní mrtví pod mýma rukama."

"Už jsme to tu prohledali."

"Ano, a já myslím, že už jsem je viděl. Sundej vílco." Druss došel k sarkofágu a zatlačil na vílco, takže ho pomalu odsunul stranou, a Sieben pak měl dost místa, aby mohl dovnitř strčit ruku. Prsty se dotkl suchých kostí a prachu ze zetlelého oděvu. Rychle přešel rukou nahoru, až dosáhl na lebku. Zavřel oči a soustředil se, pátral pod rozbitou čelistí, až se jeho prsty dotkly kovu Ošikajovy lon-ccchia. Vytáhl ji a zvedl do bledého měsíčního svitu.

"Teď máš dvě," řekl Druss. "No a co?"

"Sao-šad sem přišel požádat Ošikaje, aby souhlasil s regenerací. Ošikaj odmítl, pokud s ním nebude Sul-sen. Jak se ji vydali hledat?"

"To nevím," odušil Druss trpělivě. "Já kouzlům nerozumím."

"Zkus to se mnou a podívej se na důkazy. Ošikaj i Sul-sen měli oba u sebe lon-ccchia. Ošikajovu hrobku už vyloupili, ale medailon nikdo nenasel. Proč? Ten slepý mnich mi řekl, že na lon-ccchia, kterou měla Sul-sen, bylo sesláno skrývací kouzlo. Dá se tedy rozumně předpokládat, že stejné kouzlo seslali i na tu, co nosil Ošikaj. Takže, já si myslím, že Sao-šad zrušil kouzlo, které skrývalo tuhle," pokračoval Sieben a zvedl jednu lon-ccchia. "Proč? Aby mu pomohla najít Sul-sen. Talismanův muž - Gorkaj, mně říkal, že lon-ccchia bohatých bývaly požehnány mnoha kouzly. Myslím, že Sao-šad nějakým způsobem použil tenhle medailon, aby našel ten druhý. Sleduješ mě?"

"Ne, ale poslouchám tě," řekl Druss unaveně.

"Proč neměl ty kameny, když ho chytili?"

"Přestaneš mi dávat otázky, na který neexistují odpovědi?" vyjel na něj Druss.

"To byla řečnická otázka, Drusse. Tak už mě nepřerušuj. Podle Gorkaje je pátrací kouzlo jako pes barvář. Myslím, že Sao-šad napustil Ošikajův medailon silou jednoho z těch kamenů a druhý poslal, aby pátral po Sul-senině lon-ccchia. Potom se snažil sledovat duchovní stezku. Proto ho chytili mezi hrobkou a místem, kde jsme našli Sul-seniny pozůstatky."

"A kam se tím dostáváme?" zeptal se Druss.

Sieben zalovil v kapse a vytáhl druhou lon-ccchia, kterou přidržel u první. "Dostáváme se k tomuhle," řekl vítězoslavně, tleskl a přitiskl oba medailony k sobě.

Nic se nestalo...

"Kamže se tím dostáváme?" zeptal se Druss.

Sieben otevřel dlaně. Obě lon-ccchia se třpytily v měsíčním světle. Básník zaklel. "Byl jsem si jistý, že mám pravdu," zabručel. "Myslel jsem, že když je dáš k sobě, kameny se objeví."

"Já jdu zase spát," prohlásil Druss, otočil se na patě a odešel z hrobky.

Sieben dal oba medailony do kapsy a už už chtěl také odejít, když si uvědomil, že sarkofág je stále otevřený. Znovu zaklel, popadl víko a snažil se ho přitáhnout zpátky na místo.

"Tak blízko, příteli," ozval se šepot a Sieben se prudce otočil a uviděl maličkou, zářící postavu Sao-šada, sedícího se zkříženými nohama na podlaze. "Ale já Oči neschoval do lon-ccchia"

"Tak kam?" zeptal se básník. "A proč jsi je vůbec schovával?"

"Nikdy je neměli vytvořit," odpověděl Sao-šad hlasem protknutým žalem. "Kouzlo bylo v zemi, ale ta je teď jalová. Byl to čin zrozený z nesmírné pýchy. A důvod, proč jsem je schoval - no, věděl jsem, že riskuji, že mě chytí. Nemohl jsem v žádném případě dovolit, aby Oči znovu dostali oni. Ještě teď jsem smutný, když vím, že se musejí znovu vynořit na povrch."

"Tak kde jsou?"

"Jsou tady. Měl jsi většinou pravdu - použil jsem sílu, abych našel Sul-senin hrob, a opravdu jsem její lon-ccchia naplnil dost velkou silou, aby ji to zregenerovalo. Dívej se - je to velice působivé!"

Oba lon-ccchia medailonky se zvedly ze Siebenových rukou a přeletěly nad kamenný sarkofág, kde zůstaly viset před destičkou s nápisem. "Uhodneš to?" zeptal se duch starého šamana.

"Ano!" výskl Sieben, popošel dopředu a sebral vznášející se medailonky. Podržel je před vytlačeným slovem Ošikaj a vtiskl je zboku do znaků pro i a j. Obě lon-ccchia zmizely. Z rakve zazářilo fialové světlo. Sieben vstal a zadíval se dovnitř. V očích důlcích lebky Ošikaje Zhouby démonů teď spočívaly dva drahokamy. Sieben sáhl dovnitř a vyndal

kameny ven. Oba byly velké asi jako špaččí vajíčko.

"Nikomu neříkej, že je máš," varoval ho Saošad, "dokonce ani Drussovi ne. Je to veliký muž, ale není vůbec záladný. Kdyby to Nadirové zjistili, zabili by tě kvůli nim. Proto jejich moc nepoužívej příliš okatě. Až budeš léčit zraněné, zašij jim rány a obvaz je jako dřív, pak se soustřed' na léčení. Kameny nemusíš vyndávat. Když je budeš mít schované někde na těle, síla bude proudit skrze tebe."

"Jak mám vědět, jak léčit?"

Saošad se usmál. "To vědět nemusíš - to je právě krása kouzla, básníku. Prostě polož ruce na ránu a mysl na to, že se zahojí. Jakmile to uděláš, pochopíš víc."

"Děkuji ti, Saošade."

"Ne, básníku, to já děkuji tobě. Používej je moudře. Teď vrať víko na rakev."

Sieben zabral za kámen, a když to udělal, podíval se dolů. Jen na chvíli zahlédl, jak se Ošikajova lon-ccchia třpytí mezi kostmi, pak záře pohasla. Sieben zatáhl víko na místo a obrátil se k Saošadovi. "Zase ji má." poznamenal.

"Ano, tak by to mělo být, znovu ji ukrývá skrývací kouzlo. Nikdo mu ji nesebere. Ta druhá se vrátila na místo, kde odpočívá Sul-sen."

"Můžeme tady vyhrát?" zeptal se Sieben, když šamanův obraz začal blednout.

"Vítězství i prohra plně závisí na tom, zač bojuješ," odpověděl Saošad. "Všichni tady můžou zemřít, a přesto pořád můžete vyhrát. Nebo můžou všichni muži přežít, ale přesto prohrajete. Hodně štěstí, básníku."

Duch zmizel. Sieben se zachvěl a pak vrazil ruce do kapes, kde sevřel fialové kameny.

Vrátil se do špitálu a mlčky procházel řadami zraněných bojovníků. V protějším rohu jeden z nich zasténal a Sieben k němu došel a klekl si vedle pokrývky, na níž muž ležel. Na stěně jasně blikala lucerna a v jejím světle se Sieben zadíval do hubené tváře raněného. Bodli ho do břicha, a i když Sieben sešil kůži a svaly, rána byla hluboká a došlo k vnitřnímu krvácení. Muži se oči lesklý horečkou. Sieben mu jemně položil ruku na obvaz, zavřel oči a snažil se soustředit. Chvilí se nic nedělo. Pak mu hlavu zaplnily jasné barvy a on viděl rozervané svaly, prořátá stěva a kaluž krve v ráně. V té chvíli znal každý sval a šlachy, jejich připojení, krevní cesty, zdroj bolesti a horečky. Bylo to, jako by plul uvnitř rány. Krev se řinula z díry v pokroucené purpurové trubici... ale jak se na ni Sieben díval, rána se zavřela a zhojila. Sieben pak vyléčil další rány a v duchu se vynořoval z hloubky a cestou léčil. Nakonec se dostal ke stehům, kde se zarazil. Bude moudré, když muž ucítí tahání stehů, až se probere, pomyslel si Sieben. Kdyby nějakou ránu vyléčil docela, tajemství kamenů by bylo venku.

Válečník zamrkal. "Umírání trvá dlouho," poznamenal.

"Ty neumřeš," slíbil mu Sieben. "Tvoje rána se hojí a ty jsi silný muž."

"Probodli mi stěva."

"Teď spi. Ráno se budeš cítit silnější."

"Mluvíš pravdu?"

"Mluvím. Rána nebyla tak hluboká, jak sis myslel. Hojí se to dobře. Spi." Sieben mu sáhl na čelo a raněný okamžitě zavřel oči a hlava se mu skulila na stranu.

Sieben tak obešel zraněné jednoho po druhém. Většina spala. S těmi, kteří byli vzhůru, tiše promluvil, a cestou léčil. Nakonec došel k Nuangovi. Jak se tak vznášel v jeho zraněních, zjistil, že ho to přitahuje ke starcově srdci, a tam našel kousíček tak tenký, že byl skoro průsvitný. Sieben si uvědomil, že Nuang může každou chvíli zemřít, protože jeho srdce se při námaze mohlo roztrhnout jako mokřý papír. Sieben se na ten kousek soustředil a díval se, jak sílí. Tepny byly tvrdé, na vnitřních stěnách byly nánosy, takže krev měla ztížený průtok. Sieben cévy otevřel a změkčil je.

Nakonec se stáhl a posadil se. Vůbec nebyl unavený, spíš cítil radostné vzrušení a vzácnou radost.

Niobé spala v jiném rohu špitálu. Sieben dal klenoty do váčku a schoval je za soudkem s vodou. Pak zašel za Niobé, přilehl si k ní a cítil vedle sebe její teplo. Přetáhl přes oba pokrývky, naklonil se nad ni a políbil ji na tvář. Ona zasténala a obrátila se k němu. Zašeptala jméno, které nebylo jeho. Sieben se usmál.

Tehdy se Niobé probudila a zvedla se na loket. "Proč směješ, básníku?" zeptala se ho.

"Proč ne? Je hezká noc."

"Chceš se pomilovat?"

"Ne, ale ocenil bych, kdybys mě objala. Pojď blíž."

"Jsi velmi teplý," podotkla Niobé, přitulila se k němu a položila mu ruku na prsa.

"Co chceš od života?" zašeptal.

"Chci? Co já můžu chtít? Kromě dobrého muže a silných dětí?"

"A to je všechno?"

"Koberce," připojila Nadirka, když to chvíli promýšlela. "Dobré koberce. A pánev na oheň ze železa. Můj strýc, on má pánev na oheň ze železa. Ona ohřívá stan za studených nocí."

"A co prsteny a náramky, věci ze zlata a stříbra?"

"Ano, to taky," souhlasila. "Ty mi je dáš?"

"Myslím, že ano." Otočil hlavu a políbil ji na tvář. "Ať už to vypadá sebepodivněji, zamiloval jsem se do tebe. Chci tě mít u sebe. Vezmu tě do své země a koupím ti železnou pánev na oheň a horu koberců."

"A děti?"

"Dvacet, jestli je budeš chtít."

"Sedm. Chci sedm."

"Tak to bude sedm."

"Jestli ty si děláš ze mě legraci, básníku, tak ti vyřiznu srdce."

Sieben se uchechtl. "Nedělám, Niobé. Ty jsi ten největší poklad, jaký jsem kdy našel."

Nadirka se posadila a rozhlédla se po velkém špitále. "Všichni spí," řekla náhle.

"Ano."

"Já myslím, že někteří museli umřít."

"To nemyslím," řekl jí. "Vlastně jsem si jistý, že to tak není - stejně jako jsem si jistý, že se žádný pár hodin nevzbudí.

Tak se vrátíme ke tvé dřívější nabídce."

"Teď chceš milovat?"

"To opravdu chci. Možná poprvé v životě."

Hlavní seržant Jomil si tiskl silné prsty na sečnou ránu na tváři a snažil se zastavit proud krve. Do mělké rány mu stekl pot, sůl ho začala štípat a on zaklel. "Začínáš být pomalý, Jomile," poznamenal Premian.

"Ten malej parchant mi skoro vyrazil oko... pane," dodal voják.

Těla nadirských obránců odtáhli ke skalám a položili je do řady kus od vody. Čtrnáct gothirských mrtvých zabalili do jejich plášťů a těla šesti zabitých kopiníků přivázali přes sedla jejich koní, pěšáky pak pochovali tam, kde padli.

"U krve Missaele, ti teda ale bojovali, co, pane?" řekl Jomil.

Premian kývl. "Bojovali z pýchy a lásky k zemi. Žádná větší motivace není." Premian sám vedl útok do svahu, zatímco pěchota napadla skály. Tuto bitvu vyhrála přesila, ale Nadirové se bránili dobře. "Tu ránu si budeš muset nechat zašít. Zatím se tu o to postarám."

"Děkuju, pane." odpověděl Jomil bez většího nadšení.

Premian se na něj zazubil. "Jak to, že muž dokáže čelit mečům, sekerám, šípům a oštěpům bez zachvění, a přesto ho děsí malá jehlička a kus nitě?"

"Já se radši vrhnu na ty prevíty s mečem a sekerama," prohlásil Jomil. Premian se zasmál nahlas a potom došel k břehu skalního plesa. Voda tu byla hluboká, čistá a chladná. Premian poklekl, sepal ruce a zhluboka se napil. Pak vstal a došel k řadě nadirských mrtvých. Osmnáct mužů, někteří ještě skoro chlapci. Vzedmul se v něm hněv. Jaké jen tohle bylo zmaržené cvičení. Jak zbytečná malá válka! Dva tisíce skvěle cvičených gothirských vojáků pochodujících pustinou, aby vyplnili nějakou hrobku.

Ale něco tu nebylo v pořádku, Premian to cítil. V podvědomí mu hlodala jakási neviditelná starost. Přistoupil k němu jeden pěší voják a zasalutoval. Kolem hlavy měl zakrvácený obvaz.

"Můžeme zapálit ohně na vaření, pane?" zeptal se.

"Ano, ale přesuňte se dál do skal. Nechci, aby kouř vylekal tažné koně, až přivezou vozy. Už tak to pro ně bude do toho kopce dost těžké."

"Ano, pane."

Premian odešel ke svému koni a vytáhl ze sedlové brašny jehlu a nit. Jomil ho zahlédl a tiše zaklel. Svítalo teprve přede dvěma hodinami, ale už panovalo horko, žár se odrážel od červených skal. Premian si klekl k Jomilovi a přitáhl odchlíplou kůži na pravou lícní kost. Zkušené rány sestehoval. "Tak," řekl nakonec, "teď budeš mít pěknou jizvu, se kterou můžeš okouzlovat urozené paní."

"Už tak mám víc než dost jizev, se kterými se můžu chlubit," zavrčel Jomil. Pak se zakřenil. "Vzpomínáš na tu bitvu před Lincaimským průsmykem, pane?"

"Ano. Jak jsi vzpomínám, byl jsi nešťastně zraněný."

"Nešťastně, to teda nevím. Ale dámy miluji příběh, co se k tomu váže. Nevím jistě proč."

"Rána na zadku je vždycky zdrojem velkého veselí," usoudil Premian. "Jak si vzpomínám dostal jsi odměnu čtyřicet zlatých korun za udatnost. Schoval sis něco z nich?"

"Ani měďák. Většinu jsem utratil za tvrdý pití, tlustý ženský a za hazard. Zbytek se nějak rozkutálel." Premian se ohlédl na nadirské mrtvé. "Něco není v pořádku, pane?" zeptal se Jomil.

"Ne... ale nemůžu přijít na to, co."

"Čekal jsi snad, že jich tu bude víc, pane?"

"Možná o něco." Premian došel k řadě mrtvých válečníků a zavolal si mladého gothirského kopiníka. Muž k němu přiběhl. "Ty jsi byl při prvním útoku. Který z nich je vůdce?" Kopiník se zadíval na tváře mrtvých.

"To je těžko říct, pane. Mně všichni připadají stejní, mají barvu jako zvratky a šikmý oči."

"Ano, ano." zabručel Premian podrážděně. "Ale co si pamatuješ o tom muži?"

"Měl na hlavě bílé šáteč. Ehm... a zkažené zuby. To si pamatuju. Byly žlutý a černý. Hnusný."

"Zkontroluj mrtvým zuby," nařídil mu Premian. "Najdi mi ho."

"Ano, pane," řekl voják nepříteli nadšeně.

Premian se vrátil k Jomilovi, natáhl se, vzal ho za napřaženou ruku a vytáhl ho na nohy. "Čas na práci, seržante," prohlásil. "Odveď pěchotu dolů na svah. Chci, aby ze stezky odklidili všechny balvany. Máme na cestě čtrnáct vozů a bude už tak dost špatné dostat je sem nahoru, natož abychom ještě museli projíždět bludištěm roztroušeného kamení."

"Ano, pane."

Kopiník, prohlížející mrtvé, se vrátil. "Není tady, pane. Musel utéct."

"Utekl? Muž, který seskočil ze skály dvacet stop vysoké a vrhl se na skupinu kopiníků? Muž, který dokázal nadchnout své válečníky, aby pro něj zemřeli? Utekl? To těžko. Jestli není tady, tak... dobrý Karno!" Premian se prudce obrátil na Jomila. "Ty vozy. On jde po vozech!"

"Nemůže mít víc než hrstku mužů," namítl Jomil. "My máme čtrnáct vozků, houževnatých a ozbrojených."

Premian se rozběhl ke svému koni a vyhoupl se do sedla. Zavolal si k sobě dva důstojníky a nařídil jim, aby sebrali své roty a následovali ho. Pobodl koně do trysku, odjel od jezera a cválal na hřeben. Když vyjel nahoru, uviděl asi o míli dál na jih stoupat k nebi kouř. Hnal valacha plným cvalem dál. Za ním vyjelo padesát kopiníků.

Bylo otázkou jen několika málo minut., než projeli zatáčkou cesty a spatřili hořící vozy. Koně byli odříznuti a byla vidět těla několika vozků, jímž z prsou trčely šípy. Premian zastavil svého unaveného koně a rychle celou scénu přehlédl. Kolem se vlnil kouř a štípal v očích. Pět vozů hořelo.

Najednou Premian zahlédl v kouři běžet muže s planoucí pochodní. Na hlavě měl bílý šátek. "Chyťte ho!" zařval Premian a pobodl koně do cvalu. Kopiníci se vyřítili za ním a projížděli mastným kouřem.

Malá skupinka Nadirů se zoufale snažila zapálit zbývajících vozy. Když se k nim přes řev plamenů doneslo dunění koňských kopyt, pustili pochodně a rozběhli se ke svým koníkům.

Kopiníci vrazili mezi ně a rozsekali je na kusy.

Premian otočil koně právě ve chvíli, kdy se na něj z bořícího vozu vrhlo cosi tmavého. Pudově se přikřčil, když do něj Nadir s bílým šátkem narazil a shodil ho ze sedla. Dopadli tvrdě a Premian se překulil a hrábl po meči. Ale muž si ho nevšímal, chytil se sedlové hrušky a vyhoupl se valachovi na hřbet. Nadir tasil šavli a zaútočil na kopiníky, sekal a sekal. Jeden muž padl z koně s proťatým hrdlem, druhý se zřítíl doleva, když mu bleskurychlé máchnutí čepelí probodlo tvář. Nadirovi se do zad zarazilo kopí a zpola ho zvedlo ze sedla. Bojovník se prudce otočil a snažil se dosáhnout na kopiníka. Další voják pobídl koně kupředu a zasekl mu dlouhý meč do ramene. Nadir, již umírající, ještě naposledy ťal po muži s mečem a čepelí mu prosekl paži. Pak se zhroutil doprava. Valach se vzepjal a shodil ho na zem. Kopí mu stále ještě trčelo ze zad. Ještě se pokusil vstát a tápal po šavli, která mu upadla. Z úst mu vybublávala krev a nohy se mu podlamovaly. Dojel k němu jeden z jezdců, ale on se ohnal a ještě sekl koně do boku. "Ustupte od něj!" křikl Premian. "On umírá."

Nadir se zapotácel a obrátil se k Premianovi. "Nadirové jsme!" zařval.

Jeden kopiník pobodl koně kupředu a ťal po muži mečem. Nadir se pod ránou sehnul, skočil dopředu, popadl kopiníka za plášť a strhl ho dolů do cesty své šavli, kterou mu prosekl břicho. Kopiník zavřískl a zhroutil se ze sedla. Oba muži spadli na zem. Vojáci seskákali z koní a padlého Nadira obklopili. Rozsekali ho na kusy.

Rozběhl se k nim Premian. "Ustupte, vy hlupáci!" křičel. "Zachraňte vozy!"

Kopiníci s pomocí pláštěů začali utloukat plameny, ale nebylo to k ničemu. - Suché trámy již chytily plamenem a oheň zuřil dál, nedal se zastavit. Premian nařídil, aby pět zbývajících vozů odtáhli stranou, a pak vyslal jezdce, aby pochytili tažné koně, kteří, když ucítili vodu, se pomalu courali k jezeru. Také našli deset vozků, ukrývajících se v rokli, a přivedli je před Premiana. "Utekli jste," řekl jim, "před sedmi nadirskými válečníky. Teď je půlka vozů pryč. Svou zbabělostí jste ohrozili celé vojsko."

"Vyřítili se s jekotem ze stepi v oblaku prachu," namítal jeden muž. "Mysleli jsme, že je jich celý vojsko."

"Zaujmete místa na zbylých vozech, dohlédnete na nakládání a na to, aby se voda dostala do tábora. Až tam budete, zajdete za urozeným pánem Garganem. Nepochybují o tom, že vaše záda pocítí tíhu důtek. A teď už mi zmizte z očí!

Otočil se k nim zády a zamyslel se nad matematikou celé situace. Pět vozů s osmi sudy na každém. Do každého sudu se vejdou asi dva větce. Za těchto podmínek bojující muž potřeboval minimálně, tak dva žejdlíky vody na den. Podle tohoto hrubého odhadu vypočítal, že jeden sud dokáže zásobovat vodou šedesát mužů. Čtyřicet sudů bude jen tak tak stačit pro muže, natož pro koně. A koně jen na jeden den... Odted' bude potřeba neustále jezdit mezi táborem a skalním plesem.

Přesto, uvažoval, to mohlo dopadnout hůř. Kdyby nezareagoval tak rychle, tak by ztratili všechny vozy. Ale ani toto pomyšlení ho nerozveslilo. Kdyby byl s vozy nechal hlídku, nadirský útok by nebyl úspěšný.

Ze zamyšlení ho vyrušil divoký výbuch smíchu a sekání. Nadirskému vůdci s bílým šátkem usekli hlavu a údy. Premian, vzteky bez sebe, doběhl k jásající skupince. "Pozor!" zařval a muži se nervózně postavili do řady. "Jak se opovažujete?" zuřil Premian. "Jak se opovažujete chovat jako divoši? Máte vůbec ponětí, jak teď vypadáte? Chtěl by někdo z vás, aby vás viděli vaši milovaní, jak se tu produčíte a máváte nad hlavou končetinami mrtvého válečníka? Vy jste Gothiřané! Tohle... barbarství přenecháváme nižším rasám."

"Povolení promluvit, pane?" zeptal se jeden šlachovitý voják.

"Vysyp to."

"No, urozený pán Gargan říkal, že všem Nadirům se mají useknout ruce, ne, pane?"

"Tato hrozba měla postrašit Nadiry, kteří věří, že když ztratí končetinu, bude jim scházet celou věčnost. Podle mě tuto hrozbu urozený pán Gargan nechtěl vyplnit. Možná se v tom mýlím. Ale tady a teď velím já. Vykopete pro tohoto muže hrob a jeho údy položíte k tělu. Byl to můj nepřítel, ale byl udatný a položil svůj život za věc, v níž věřil. Pochováte ho celého. Je to jasné?"

Muž kývl. "Tak do práce."

Za Premianem došel Jomil a společně odešli od mrzuté skupinky. "To nebylo moudré, pane," podotkl Jomil tlumeným hlasem. "Budou ti říkat milovník Nadirů. Roznese se zpráva, že jsi k nepříteli měkký."

"Na tom mi ani zbla nezáleží, příteli. Ve chvíli, kdy tahle bitva skončí, tak složím důstojnický patent."

"To je možný, pane - ale, jestli omluvíš mou drzost, nemyslím, že to urozený pán Gargan myslel jako planou hrozbu, A já nechci vidět, jak tě soudí pro neuposlechnutí rozkazu."

Premian se usmál a zadíval se starému vojákovi do prošedivělé tváře. "Jsi skvělý přítel, Jomile. Velmi si tě cením. Ale otec mi říkal, abych se nikdy nezúčastnil něčeho, co by nebylo čestné. Jednou mi vyprávěl, že pro muže neexistuje větší zadostiučinění, než podívat se při holení do zrcadla a být hrdý na to, co tam uvidí. V této chvíli já hrdý nejsem."

"Myslím, že bys měl být," poznamenal tiše Jomil.

Byly tři hodiny z poledne a nepřítel pořád ještě nezaútočil. Pěší vojáci posedávali po táboře a mnozí používali pláště a meče, aby si vytvořili zástěny proti drsnému žáru pálicího slunce. Koně kopiníků byli uvázaní na západě. Většina jich jen bezútešně věšela hlavy, jiní již díky nedostatku vody leželi na zemi.

Druss si zastínil oči a uviděl pět vracejících se vozů s vodou a tiše si pro sebe zaklel. Gothirští vojáci se rozběhli k vozům a obklopili je.

Na ochoz vylezl Talisman a postavil se vedle Drussa. - "Mel jsem s Kchunem poslat víc mužů," posteskl si. Druss pokrčil rameny. "Pokud si vzpomínám, tak včera v noci odjízděli se čtrnácti vozama. Tvůj muž si vedl dobře. Na těch vozech bude těžko dost vody a na celý den jim stejně nevydrží. Jen koně potřebují víc, než tyhle vozy můžou dovízt."

"Tys už byl někdy v obležení?" zeptal se Talisman.

"Jo, mládenče. Mockerát."

"Tak jaký je tvůj odhad?"

"Myslím, že nyní proti nám vrhnou úplně všechno, co mají. Nemůžou vyčkávat. Nemají ženisty, aby se podkopali pod hradbou. Nemají obléhací beran, aby prorazili bránu. Myslím, že teď pošlou každého chlapa, co mají, kopiníky i pěší. Na tuhle hradbu prorazí už jenom pouhou svou vahou."

"To nemyslím," namítl Talisman. "Podle mě se pokusí o trojitý útok. Tahle západní hradba ponese hlavní tíži útoku, ale myslím, že se taky pokusí prorazit bránou a ještě na jedné hradbě. Pokusí se nás roztáhnout. Jenom jestli tohle neuspěje, tak podniknou konečný útok."

"To se brzy dozvíme," usoudil Druss. "Jestli udělají to, co předpokládáš ty, tak jak s tím budeš bojovat?"

Talisman se unaveně usmál. "Máme omezené možnosti, Drusse. Prostě se budeme držet, jak nejlíp to půjde."

Druss zavrtěl hlavou. "Musíš předpokládat, že někteří vojáci prorazí přes hradbu a možná až dolů na nádvoří. Nejdůležitější bude, jak na to zareagujeme. Instinkt říká každému chlapovi, aby se pustil do nejbližšího nepřítele, ale v takovýchle situaci by byl takovej instinkt nejspíš osudnej. Jestli prorazí přes hradbu, první volba musí být, uzavřít průlom. Muži, co už budou uvnitř, jsou druhotná záležitost."

"Co navrhuješ?"

"Už máš vybranej malej záložní oddíl, je připravenej zaplnit díry. Odved do něj víc mužů a rozděl je na dvě skupiny. Jestli se nepřítel dostane na hradbu, jedna skupina se musí připojit k obráncům, aby ji získali zpátky. Druhá skupina může zaútočit na ty, co proniknou dovnitř. - Máme jenom jednu řadu opevnění. Nemáme kam ustoupit, takže musíme udržet tyhle hradby. Žádný obránce nesmí opustit své místo bez ohledu na to, co uvidí na nádvoří dole. Hradby, Talismane! Na ničem jiným nezáleží."

Mladý Nadir kývl. "Je mi jasné, kam tím míříš, Sekerobijče. Předám ten rozkaz mužům. Věděl jsi, že kmeny tahaly los, aby určily, která skupina bude mít právo stát dnes vedle tebe?"

Druss se zasmál. "Tak tohle dělali? Koho jsem dostal?"

"Nebeské jezdce. Mají ohromnou radost. Jen zřídka je nějaký gaidžin tak oblíbený."

"Myslíš?" Druss potěžkal sekeru. "Obvykle jsem v takovejchhle chvílích oblíbenej. Mohla by to být píseň vojáka, co myslíš? Když na lidi přijde válka a strach z války, uctívají válečníka. Jakmile to skončí, zapomenou na něj, nebo mu spílají. Tohle se nikdy nezmění."

"Neříkáš to nijak zatrpkle," poukázal Talisman.

"Nejsem zatrpklej, že zapadá slunko nebo že vane studený severák. To je prostě život. Jednou jsem se zúčastnil nájezdu, při kterým jsme zachránili půldruhýho tuctu bohatejch sedláků před sathulským divochama. Ohó, výmluvně líčili, jak jsme byli odvážní, jak nás vždycky budou ctít. Byl tam s náma jeden mládej voják, co ten den přišel o ruku. Byl z jejich města. Šest měsíců na to on a jeho rodina skoro umírali hladem. To je život."

"A umřeli?"

"Ne. Vrátil jsem se na Sentranskou planinu a promluvil vůdci těch sedláků trochu do duše. Připomněl jsem mu jeho závazky."

"Nepřekvapuje mě, že poslechl," podotkl Talisman s pohledem upřeným do Drussových studených modrých očí. "Ale tohle u nás nenajdeš. Nadirové mají dlouhou paměť. Ty jsi Smrtonoš. Tvoje pověst s námi bude žít dál,"

"Pověst. Pche! Už mám dost pověstí. Kdybych měl jen polovinu odvahy, co má sedlák, byl bych doma u své ženy a dohlížel na svou půdu,"

"Ty nemáš syny?"

"Ne. A nikdy mít nebudu," řekl Druss chladně. "Ne. Po mně tu zůstanou jen ty zatracený pověsti."

"Někteří muži by pro tvou slávu zemřeli,"

"Spousta mužů pro ni zemřela," podotkl Druss.

Oba válečníci chvíli stáli mlčky a dívali se na Gothirany hemžící se kolem povozů s vodou. "Lituješ toho, že jsi tady?" zeptal se Talisman.

"Snažím se ničeho nelitovat," odušil Druss. "Nemá to smysl." Na ochoz se nahrnula dvacítká Nebeských jezdců. - Když spolu oba bojovníci hovořili, stáli mlčky opodál. Druss se podíval na prvního, mladého muže s jestřábí tváří a hnědýma očima. "Tys byl jeden z těch, co skočili do mezery?" zeptal se ho.

Muž se zešíroka zakřenil a kývl.

"Moc rád bych si o tom poslechl," řekl Druss. "Později, až vyprovodíme Gothirany, můžeš mi o tom povyprávět."

"To udělám, Smrtonoši."

"Dobrá. Teď pojdte sem, chlapci, a já se s váma podělím o pár postřehů ohledně obléhání."

Talisman odešel dolů. Když scházel ze schodů, zaslechl smích, smáli se muži, kteří stáli kolem Drussa. Připojil se k němu Lin-cche. "Měl bych tam být, Talismane. Se svými muži, nahoře na hradbě,"

"Ne." Talisman mu nařídil, aby si mezi ostatními kmeny vybral čtyřicítka bojovníků. "Potom povedeš první skupinu a Gorkaj druhou." Potom mu nastínil Drussův bitevní plán pro případ, že dojde k prolomení obrany.

Prošel kolem nich jakýsi mladý válečník, mřel na severní hradbu. Talisman ho zavolal zpátky. "Jak se jmenuješ?" zeptal

se.

"Ši-tcha, generále,"

"Tys byl přítel Ťieng-čchina?"

"To byl."

"Včera jsem si všiml, že tě zranili - na břicho a na hrudi,"

"Nebylo to tak hluboké, jak jsem se bál, generále. Ten ranhojič mě vyléčil. Můžu bojovat."

"Nic tě nebolí?"

"Ale ano, bolí. Ty stehy jsou těsné. Ale budu stát s Hbitými koníky, generále,"

"Ukaž, podívám se na tu ránu," řekl Talisman, odvedl muže do stínu a sedl si s ním ke stolu. Ši-tcha si vyhrnul ko-zinkovou kazajku. Na obvaze, který měl kolem pasu, byla krev. Mladý válečník jej začal odmotávat, ale Talisman ho zarazil.

"Rána je dobře obvázaná. Nechej to tak. Bojuj dnes dobře, Ši-tcho,"

Mládenec zachmuřeně kývl a pak odešel pryč.

"Co to mělo být?" chtěl vědět Lin-cche.

"Dneska jsou všichni zranění zpátky na hradbách," řekl Talisman "Ten básník je opravdu skvělý ranhojič. Viděl jsem, jak Ši-tchu zasáhl - byl bych přísahal, že čepel skoro prošla skrz."

"Myslíš, že našel Alchazarovy oči?" zašeptal Lin-cche.

"Pokud ano, tak si je vezmu."

"Říkal jsi přece, že je potřebuje Druss."

"Druss je bojovník, kterého nade vše obdivuju. Ale Oči patří Nadirům. Jsou součástí našeho osudu a já nemůžu dovolit, aby je odnesli gaidžinové."

Lin-cche položil Talismanovi ruku na loket. "Jestli tady přežijeme, bratře, a jestli Sieben má ty klenoty, tak víš, co se stane, jestli se mu je pokusíš sebrat. Druss o ně bude bojovat. A to není muž, kterého zastrašíš přesilou: budeme ho muset zabít."

"Tak ho zabijeme," prohlásil Talisman, "i když mi to zlomí srdce."

Talisman si nalil vodu z kameninového džbánu, vyprázdnil pohárek a odešel s Lin-cchem k nově zbudované hradbě kolem brány. Ze stínu za nimi vystoupila Niobé a odešla do špitálu.

Sieben tam seděl s Jiesaj. Smáli se spolu něčemu a Niobé překvapilo, když si uvědomila, že při tom pohledu pocítila záchvěv hněvu. Kiatzanka byla štíhlá a krásná, měla na sobě šaty z bílého hedvábí zdobené perletí. Niobé pořád měla Siebenovu modrou hedvábnou košili, ale ta teď byla potřísněná krví zraněných a jejím vlastním potem. Sieben ji zahlédl a na sličné tváři se mu objevil široký úsměv. Přišel k ní přes prázdnou místnost a objal ji. "Jsi hotové zjevení," prohlásil a políbil ji.

"Proč je ona tady?" zeptala se Niobé.

"Nabídla se, že nám pomůže s raněnými. Pojd', pozdrav ji."

Vzal Niobé za ruku a vedl ji k Jiesaj. Zdálo se, že Kiat-zanku Niobin pronikavý pohled vyvedl z míry, když je Sieben představoval.

"Měla jsem vám pomoc nabídnout už dřív," řekla Jiesaj Niobé. "Prosím, odpusť mi."

Niobé pokrčila rameny. "My žádnou pomoc nepotřebujeme. Básník je velmi schopný."

"Tím jsem si jistá. Ale vím toho hodně o léčení ran."

"Bude se nám hodit," přidal se Sieben.

"Nechci ji tady," trvala na svém Niobé.

Siebena to sice překvapilo, ale překvapení zakryl a obrátil se k Jiesaj. "Možná by sis, má paní, mohla vzít jiné šaty. Krev to hezké hedvábí zničí. Můžeš se sem vrátit, až začne boj."

Jiesaj se krátce uklonila a odešla z místnosti.

"Co se to s tebou děje?" zeptal se Sieben Niobé. "Snad nežáríš, holubičko moje?"

"Já nejsem žádná holubička. A není to žárlivost. Copak ty nevíš, proč je ona tady?"

"Aby pomohla. Tohle říkala."

"Hrozí ti hrozně velké nebezpečí, básníku."

"Od ní? To bych neřekl."

"Nejenom od ní, hlupáku. Každý Nadir zná příběh o Alchazarových očích, rudých kouzelných klenotech. Talisman si myslí, že ty jsi je našel, a já si to myslím taky. Včera tady umírali muži, kteří teď stojí na hradbách."

"Nesmysl, byli..."

"Nelži ty mně!" vyštěkla Niobé. "Slyšela jsem Talismana. On říkal, že jestli máš ty klenoty, on ti je vezme, říkal, že zabije Drussa, jestli se on do toho bude plést. Dej klenoty Talismanovi - pak jsi v bezpečí."

Sieben se posadil na čistě vydrhnutý stůl. "To nemůžu, láska. Druss něco slíbil jednomu umírajícímu muži a Druss je muž, který svoje sliby vždycky plní. Rozumíš? Ale já si je nenechám, to ti slibuji. Jestli tu přežijeme - což je přinejlepším pochybné - tak je odnesu do Gulgothiru a vyléčím Drussova přítele. Pak je vrátím Talismanovi."

"To on nedovolí. Proto poslal tu ženu. Ona tě bude pozorovat jako had. Už neuzdravuj žádné umírající muže, básníku."

"Já musím. K tomuhle jejich kouzlu je."

"Teď není čas být slaboch. Muži v boji umírají. Půjdu do země, nakrmím půdu. Rozumíš?" Zadívala se mu hluboko do modrých očí a poznala, že ho nepřesvědčila. "Hlupáku! Hlupáku!" řekla. "No dobře. Udrž je naživu. Ale neuzdravuj je tolik moc, aby odsud odešli. Slyšíš, co říkám?"

"Slyším, Niobé. A máš pravdu. Nemůžu riskovat, že kvůli nim Drussa zabiju" Usmál se, natáhl ruku a prohrábl jí tmavé vlasy. "Miluji tě. Jsi světlo mého života."

"A ty jsi moje potíž," prohlásila ona. "Ty nejsi žádný válečník a slabý jsi jako štěně. Neměla bych k muži jako ty cítit nic."

"Ale cítíš, ne?" usmál se Sieben a přitáhl si ji do objetí. "Řekni to!"

"Ne."

"Pořád se na mě zlobíš?"

"Ano."

"Tak mě polib a ono to přejde." "Nechci, aby to přešlo," odsekla Niobé a odtáhla se. Zvenčí se sem donesl zvuk válečného rohu. "Zase to začíná," povzdechl si Sieben.

Gothirská pěchota vytvořila tři skupiny asi po dvou stech mužích. Druss je pozorně sledoval. Jen dvě skupiny si nesly žebříky. "Ta třetí skupina půjde po bráně," řekl, aniž by se obrátil k někomu přímo.

Za pěchotou cekalo opěšalých pět set kopiníků ve dvou řadách. Kopí odložili a teď měli v rukou šavle. Ozvalo se pomalé dunění bubnů a vojsko se zvolna vydalo na pochod. Druss cítil, jak muže kolem něj zachvacuje strach.

"Nemyslete na počty," řekl Druss, "teď záleží jedině na počtu žebříků - a těch nemají ani třicet. Najednou se na hradbu může dostat jenom třicet mužů. Ostatní se budou jen tak zbytečně motat dole. Nikdy se nenechávejte zastrašit pouhým počtem nepřátel."

"Ty snad nevíš, co je to strach, Sekerobijče?" zeptal se Nuang Suan.

Druss se obrátil a zazubil se. "Co tady děláš, staříku? Jsi zraněnej."

"Jsem houževnatý jako vlk a silný jako medvěd. Kolik mi ještě chybí do stovky?"

"Podle mého počítání jich potřebuješ ještě devadesát."

"Pche, je jasný, že ses přepočítal."

"Drž se u mě, Nuanga," řekl Druss mírně. "Ale ne moc blízko."

"Budu tady, až skončí den, a gothirských mrtvých bude hora," sliboval Nuang.

Nepřátelskými řadami proběhli lučištníci a vyslali na obránce desítky střel, ale ti se sehnuli za stínky. Nikdo nebyl zasažen. Víření kotlů se zrychlilo a Druss už slyšel dusot nohou běžících mužů, který přehlušil bubny. O hradbu s třeskem narazily žebříky a muž po Drussově levici se začal zvedat, ale Druss ho stáhl dolů. "Ještě ne, mládenče. Lučištníci čekají."

Válečník nervózně zamrkal. Druss klečel ještě chvíli, potom se vymrštil na nohy a jeho velká sekera se zableskla ve slunci. Zrovna když se narovnal, dosáhl cimbuří gothirsky válečník a Snaga dutě zaduněla o jeho lebku - a rozrazila mu ji.

"Šplhejte a chcipte!" zařval Druss a rubovým sekem zasáhl vousatou tvář druhého válečníka.

Všude kolem něj do útočníků sekali a bodali Nadirové. Nahoru se dostali další dva gothirští vojáci, ale okamžitě zahynuli. Jeden nadirský válečník se zhroutil a ze spánku mu trčel šíp.

Z hradby nad bránou se Talisman díval, jak Druss a Nebeští jezdcí bojují, aby udrželi západní hradbu. Druhý gothirsky oddíl zaútočil na severní hradbu, kde se je snažil zadržet Partsaj se svými Křivými rohy.

Do brány narazily sekery a roztrhly stáříčké dřevo. Nadirští obránci shazovali na hemžící se nepřátelské vojáky kamení, ale dřevo se tříštilo dál.

"Připravte se!" upozornil Talisman válečníky Hbitých koníků. Ti nasadili šipy na tětivy, poklekli na cimbuří a na nově vystavěnou půlkruhovou hradbu za bránou. Tihle muži byli Nadirové, jeho lidé! A bojovali tu společně proti společnému nepříteli. Takhle by to mělo být, pomyslel si mladý muž. Už žádná otrocká poslušnost k těm prokletým gaidžinům. Už žádné utíkání před hrozbou jejich kopiníků, jejich trestných výprav, jejich vraždění.

Najednou se brána rozletěla a dovnitř se tlačily desítky a desítky mužů, jenom aby se ocitli před osm stop vysokou hradbou.

"Ted! Ted! Ted!" křikl Talisman. - Do natlačené masy vojáků se zarazily šipy. Muži byli tak natěsnaní, a navíc se za nimi tlačili další, že jen pár z nich dokázalo nad hlavu zvednout štít. Sypaly se na ně střely a kamení. Jak se Talisman snažil zvednout zubatý balvan, dva muži mu pomohli a společně svrhli kámen přes okraj hradby dolů do jámy smrti. Gothirané zpanikařili a teď bojovali jen o ústup, přičemž šlapali po svých zraněných družích.

Talisman se díval dolů na třicet či víc těl s ponurým uspokojením. Kolem hlavy mu proletěl šíp a on se sklonil. Kolem rozbité brány se teď tlačili nepřátelští lučištníci a stříleli po obráncích. Dva nadirští bojovníci padli s prostřelenou hrudí.

"Držte se dole!" zařval Talisman. O hradbu za ním náhle zaduněly žebříky a Talisman zaklel. Když po nich zezadu stříleli lučištníci a zepředu útočili pěšáci, tuhle část hradby bude těžké udržet.

Talisman sebou plácl na břicho a zašilhal výřezem přes hradbu. Zavolal na lučištníky na zakřivené hradbě. "Deset z vás, zarazte ty lučištníky," nařídil jim. "Zbytek ke mně!"

Nevšimaje si hrozbí šípů, se Talisman zvedl a tasil šavli. Na hradbě se objevili tři muži. Talisman skočil kupředu a prvním muži vrazil šavli do otevřených út.

Na nádvoří dole vyčkával Gorkaj s dvacítkou mužů. Po tváři mu stékal pot, když se díval, jak Talisman a Hbití koníci bojují proti válečníkům tlačícím se na cimbuří. "Měl bych jít za ním," řekl Lin-ccheovi.

Ještě ne, bratře. Vydrž."

Na severní hradbě Partsaj a jeho muži ustoupili, když se na ochoz dostali kopiníci. Náhle se obranná Unie prolomila a tucet nepřátelských vojáků se dostalo skrz, seběhlo po schodech dolů až na nádvoří.

Lin-cche a jeho muži se jim vydali vstříc. Gorkaj si přendal šavli do levé ruky a oťel si zpocenou dlaň do kamaší. Muži z Křivých rohů se drželi jen tak tak a Gorkaj se připravoval, že jim poběží na pomoc.

V té chvíli, vida nebezpečí, přeběhl po ochoze na západní hradbě Druss, přeskočil zející mezeru na severní hradbu a mohutným tělem narazil do útočníků, které rozhodil do všech stran. Stříbrné čepele jeho sekery se zakusovaly do nepřátelských řad. Jeho náhlý příchod pobídl Křivé rohy k obnovenému útoku a Gothirané museli ustoupit.

Lin-cche ztratil osm mužů, ale z dvanácti gothirských kopiníků zbyli jen čtyři, kteří teď bojovali ve dvojicích zády k sobě. Dva další Nadirové padli, než Lin-cche a jeho muži kopiníky dostali k zemi.

Gorkaj se otočil po Talismanovi. Řada se držela, ale přes deset Nadirů bylo mrtvých a útok teprve začal. Někteří ranění se potáceli do špitálu, ostatní leželi tam, kde padli, a snažili se rukama zastavit krvácení.

Lin-cche a jeho zbylí muži se vrátili zpátky ke Gorkajově skupině. Vysoký nadirský náčelník pohlédl na Gorkaje.

Z rány na tváři se mu řinula krev. "Příští průlom můžeš vyřídít ty," řekl s nuceným úsměvem.

Gorkaj nemusel čekat dlouho. Talismanovi muži byli smeteni stranou, když museli ustoupit, a Talisman sám dostal zásah oštěpem do prsou. Gorkaj vyrazil bojový pokřik a vedl své muže kupředu, bera schody po dvou. Talisman oštěpníka rozpáral, vyrval si oštěp z rány a pak upadl. Gorkaj ho přiskočil, neboť na cimbuří se prodrali další gothirští vojáci.

Talisman začal vidět rozmazaně a cítil, jak ho přemáhá závrať. Nemůže umřít, pomyslel si. Ne teď! Vyškrábal se na kolena a šmátral po své šavli. Zmáhala ho temnota, ale on proti ní bojoval.

Gorkaj a jeho muži opětovně získali hradbu a přinutili Gothirany ustoupit. Talismanovi se z prsou řinula krev a on poznal, že má proraženou plíci. Dva muži ho popadli za ruce a zvedli ho na nohy. "Odvedte ho k ranhojiči!" nařídil jim Gorkaj.

Talismana zpola odvedli, zpola odnesli do špitálu. Když ho přinesli dovnitř, zaslechl vykřiknout Jiesaj. Zoufale se snažil zaostřit, a uviděl nad sebou Siebena... pak ztratil vědomí.

Gothiřané se vzdali útoků na severní hradbu a Druss, jemuž srazili z hlavy přílbu, přiskočil mezeru a znovu se připojil ke Hbitým koníkům. Nuang Suan, znovu zraněný na hrudi a na pažích, seděl bezvládně na hradbě.

Gothiřané ustoupili.

Druss u starého nadirského vůdce poklekl. "Jak to jde?" zeptal se.

"Víc než sto," pochlubil se Nuang. "Myslím, že jsem zabil všechny Gothiřany, co jich jen je, a to, co vidíš na druhé straně, jsou jenom duchové."

Druss vstal a obhlédl obránce. Na severní hradbě teď bylo na nohou již jen osmnáct obránců. Kolem Drenajce na západním cimbuří bylo asi jen pětadvacet Nebeských jezdců. Nad bránou jich napočítal třicet, včetně toho Talismanova člověka, Gorkaje. Na nádvoří dole neměl Lin-cche ani dvanáct bojovníků. Druss se pokusil poskládat tato čísla dohromady, ale ztratila se mu v moři únavy. Zhluboka se nadechl a posčítal to znovu.

Viděl necelou stovku obránců, ale všude ležela těla nadirských mrtvých. Na dvoře pod dmbuřím uviděl vůdce Křivých rohů, Partsaje - a kolem jeho těla leželi tři mrtví Gothiřané.

"Ty krvácíš, Smrtonoši," řekl jeden Nebeský jezdec.

"To nic není," opáčil Druss. Poznal muže s jestřábí tváří, se kterým mluvil dříve.

"Sundej si kazajku," vybídl ho mládenec.

Druss zasténal, když si stahoval rozsekaný a téměř zničený kus oděvu z mohutného těla. Na ramenou a na pažích měl čtyři sečné rány, ale nad pravou lopatkou měl hlubší ránu. Kolem opasku se mu hromadila krev.

"Potřebuješ to zašít, ano," řekl mu Nadir. "Nebo vykrvácíš k smrti."

Druss se opřel o cimbuří a zadíval se dolů na gothirské oddíly, které se teď stáhly z dostřelu luku.

"Vezmi toho staříka s sebou," navrhl mu Nadir s úsměvem. "Bojuje tak dobře, že nás všechny zahanbil."

Druss se přinutil k úsměvu a vytáhl Nuang Suana na nohy. "Pojď se mnou kousek, staříku," Obrátil se k nadirskému válečníkovi a dodal: "Budu zpátky, než řeknete švec."

Talisman cítil, jak bolest z ran ustupuje, a zjistil, že leží na holém úbočí kopce pod šedou oblohou. Srdce se mu rozbušilo strachy, když poznal krajinu Prázdnoty. "Nejsi mrtvý," ozval se opodál klidný hlas. Talisman se posadil a viděl, že u mihotavého ohníčku sedí ten malý čaroděj, Sao-šad. Vedle něj stála vysoká Sul-sen a stříbrný plášť se jí leskl ve světle ohně.

"Tak proč jsem tady?" zeptal se.

"Aby ses poučil," řekla mu Sul-sen. "Když jsme s Ošikajem přišli do tohoto kraje stepí, dotkla se nás jeho krása, ale víc než to, volala nás jeho kouzla. Měl je v sobě každý kámen, každá bylina s nimi rostla. Zářivá síla vyzářovala z hor a proudila v potocích. Bohové kamene a vody, tak jsme je nazvali. Víš, co dává zrod takovým kouzlům, Talismane?"

"Ne."

"Život a smrt. Životní síla milionů lidí a zvířat, brouků a rostlin. Každý život vstává ze země a vrací se do země. Je to kruh souladu."

"Co to má společného se mnou?"

"Ne tak s tebou, chlapče, jako se mnou," vložil se do hovoru Sao-šad. "Já byl jedním z Trojice, která oloupila zemi o její kouzla. Vytáhli jsme je a vložili do Alchazarových očí. Země pak zůstala jalová. Snažili jsme se přesměrovat slepou velkolepost a zaměřit ji na prospěch Nadirů. Tím jsme zničili spojení mezi Nadiry a bohy kamene a vody. Náš lid teď stále víc kočuje, necítí lásku k zemi pod svými nohama, ani k horám, které se mu tyčí nad hlavou. Nadirové se rozdělili, necítí soudržnost jeden k druhému."

"Proč mi to vykládáš?" chtěl vědět Talisman.

"Proč myslíš?" opáčila Sul-sen.

„Já Oči nemám. Myslel jsem, že by je mohl mít ten básník, ale teď bych řekl, že je jenom dobrý ranhojič."

"Kdybys je měl, Talismane, udělal bys, co je správné pro zemi?" zeptal se Sao-šad.

"A to je co?"

"Vrátit, co bylo uloupeno."

"Vzdát se moci Očí? S ní bych mohl spojit všechny kmeny do jednoho nezastavitelného vojska."

"Možná," připustil Sao-šad, "ale bez lásky k zemi, zač by bojovali? Rabovali by a znásilňovali, mstili se a vraždili. A to

vojsko, o kterém mluvíš - to by tvořili muži, jejichž životy jsou jen zlomkem v tepu srdce věčnosti. Země je nesmrtelná. Vrať jí zpátky její kouzlo a ona ti to tisíckrát oplatí. Dá ti toho Sjedinitele, o kterém sníš, dá ti Ulrika." "A jak toho dosáhnu?" zašeptal Talisman.

"Není tak hluboká, jak sis myslel." pravil Sieben, když Druss ležel na stole a básník mu prohmatával ránu na zádech. Druss teď opravdu necítil příliš velkou bolest, jen z klikatých stehů.

"Jsi pro mě objevem," podotkl Druss a zavrčel, když se posadil a stehy se napjaly. "Kdo by si to byl pomyslel?"

"No kdo? Jak to tam venku jde?"

"Přijde velké útok... brzo," odpověděl Druss. "Jestli zadržíme ten..." Odmlčel se.

"Prohrajeme, že?" zeptal se Sieben.

"Myslím, že ano, básníku - i když mě bolí to říct. Je Talisman mrtvej?"

"Ne, jen spí. Jeho zranění nebyla tak vážná, jak jsme se báli,"

"Radši bych se měl vrátit na hradby," Druss si protáhl hřbet. "Zvláštní," poznamenal. "Mám pocit, jako bych spal osm hodin. Cítím, jak mi tělem proudí síla. Ty mastičky, cos použil, mají velkou sílu - zajímalo by mě, co je v nich."

"Mě taky. Připravuje je Niobé,"

Druss si natáhl kazajku a připjal opasek. "Mrzí mě, že jsem tě do toho zatáhl," zabručel.

"Jsem svobodný muž, který se taky sám rozhoduje," odtušil Sieben, "a mě to vůbec nemrzí. Potkal jsem Niobé. Dobré nebe, Drusse, já tu ženu miluju!"

"Ty miluješ všechny ženy," podotkl Druss.

"Ne. Vážně, tohle je jiné. A co je ještě neuvěřitelnější, že i kdybych si mohl vybrat, nezměnil bych jedinou věc. Zemřít, aniž bys poznal pravou lásku, musí být strašné,"

Přistoupil k nim Nuang. "Jsi připravený, Sekerobijče?"

"Ty jsi pěkně houževnatý starý kozel" řekl mu Druss a společně se vrátili na hradby. Sieben se za nimi chvíli díval, pak se však vrátil ke zraněným. Zachytil pohled Niobé a usmál se, když ukázala na místo, kde vedle Talismana seděla Jiesaj a držela spícího muže za ruku. Kiatzanská dívka plakala. Sieben k ní došel a přisedl si k ní.

"Bude žít," řekl jí mírně.

Ona otupěle přikývla.

"Slibuji ti to," řekl a jemně položil ruku Talismanovi na prsa.

Nadirský válečník se zavrtil a otevřel oči. "Jiesaj..." zašeptal.

"Ano, má lásko,"

Muž zasténal a pokusil se posadit. Sieben mu pomohl na nohy. "Co se děje?" zeptal se.

"Nepřítel se sbírá k dalšímu útoku," řekl Sieben.

"Musím tam být."

"Ne, ty si musíš odpočinout!" naléhala Jiesaj.

Talisman obrátil tmavé oči k Siebenovi. "Dej mi víc síly," řekl.

Básník pokrčil rameny. "To nemůžu. Ztratil jsi spoustu krve a jsi slabý,"

"Máš Alchazarovy oči."

"Kéž bych je měl, starý brachu - to bych potom dokázal vyléčit každého. Nebesa, to bych dokonce postavil na nohy i mrtvé."

Talisman se na něj upřeně podíval, ale Sieben jeho pohled opětoval klidně a vyrovnaně. Talisman položil niku Jiesaj na rameno a políbil ji na tvář. "Pomoz mi na hradbu, ženo moje," požádal ji. "Budeme na ní stát bok po boku."

Když odešli, Sieben zaslechl v uchu slabý hlásek. "Běž s nimi." Prudce se otočil, ale nikdo tam nebyl. Básník se zachvěl a zůstal, kde byl. "Věř mi, chlapče," promluvil znovu Sao-šad.

Sieben vyšel ven do slunce a rozběhl se, aby dohonil Talismana a tu ženu. Vzal válečníka za druhou niku a pomohl mu nahoru po schodech na západní hradbu.

"No, už se zase sbírají," zamumlal Druss.

Na pláni dole se Gothiráné znovu řadili k útoku a čekali, až jim buben dá znamení. Všude kolem unavení nadířští obránci také čekali, majíce meče připravené.

"Musí jich být přes tisíc," poznamenal Sieben a cítil, jak se ho zmocňuje strach.

Ozvalo se dunění bubnů a gothirské vojsko se vydalo na pochod.

Jiesaj ztuhla a zhluboka se nadechla. "Polož jí ruku na rameno," nakazoval Sao-šad. Když se Sieben natáhl a zlehka se Jiesaj dotkl, cítil, jak jím proudí síla kamenů, jako když se protrhne přehrada. Dívka pustila Talismana a přešla po ochoze.

"Co to děláš, Jiesaj?" sykl Talisman.

Ona se k němu obrátila a věnovala mu oslnivý úsměv. "Ona se vrací," řekla mu hlasem Sul-sen.

Žena se vyšplhala na cimbuří a zvedla ruce. Slunce - jasně zářící na čisté modré obloze teď svítilo na ženu v krvi potřísněných šatech. Zvedl se vítr a rozvlnil jí vlasy barvy havraní černi. S ohromující rychlostí se začaly sbírat mraky - malé nadýchané obláčky, které nabývaly a rozrůstaly se, pak ztmavly a zakryly slunce. Vítr burácel a cloumal obránci. Obloha temněla stále víc a víc, pak nad hrobkou zaburácel hrom. Z oblohy sjel klikatý blesk a udeřil doprostřed gothirského vojska. Několik mužů to odhodilo stranou. Do nepřátelských oddílů se zabodávaly oštěpy oslepujícího světla a po nebi se valilo dunění hromů.

Gothiráné se otočili a dali se na útek, ale blesky do nich bušily dál a dál a vyhazovaly muže do vzduchu. Víchr s sebou k ohromeným obráncům přinášel pach spáleného masa. Gothirští koně vyvraceli kolíky, k nimž byli uvázáni, a cválali pryč. Na pláni si muži strhávali zbroj a odhazovali zbraně - ale ničeho tím nedosáhli. Sieben viděl, jak blesk zasáhl

jednoho muže, jemuž se kyrys rozletí na tisíc kousků. Vojáky kolem něj to srazilo na zem, kde je zachvátily křeče. Pak v mracích vykouklo slunce a žena v bílém se otočila a sestoupila dolů na ochoz. Tvůj pán je v Ráji," řekla Talismanovi. "Toto je splátka dluhu." A sesula se na Talismana, jenž ji pevně objal.

Dole na pláni ležela víc než polovina gothirského vojska mrtvá a mnoho dalších vojáků utrpělo těžké popáleniny.

"Ti už bojovat nebudou," poznamenal Gorkaj, když se mraky rozplynuly.

"Ne, ale oni ano," zamumlal Druss a ukázal na řadu jezdců, kteří přejeli kopce a sjížděli dolů ke zničenému gothirskému táboru.

Siebenovi pokleslo srdce - když se na dohled objevilo přes tisíc mužů, jedoucích v zástupech po dvou.

"Kdo by chtěl moje štěstí?" povzdechl si hoře Nuang.

13

PREMIAN SE PŘEVŘÁTIL NA BŘICHO A VTISKL popelené ruce plné puchýřů do studeného bláta. Blesk zasáhl tři muže poblíž něj. Ti teď nebyli k poznání. Premian se roztřeseně zvedl, nohy se mu podlamovaly a přemáhaly ho mrákoty. Všude leželi mrtví a umírající, a živí se potáceli jako opilí.

O kus dál nalevo zahlédl Premian urozeného pána Gargana sedět vedle svého mrtvého koně. Vypadal teď staře, seděl s hlavou v dlaních. Premian na sobě neměl zbroj - Gargan ho zbavil hodnosti a odsoudil ho ke třiceti ránám bičem za neposlušnost, ale to, že na sobě neměl žádný kov, ho zachránilo před zásahem blesku.

Premian pomalu došel ke generálovi. Gargan měl polovinu obličeje začernalou a plnou puchýřů. Když se Premian přiblížil, Gargan vzhlédl, a mladší muž musel zakrýt zděšení při tom pohledu. Gargan přišel o levé oko a z prázdného důlku mu tekla krev.

"Je po všem," mumlal generál. "Ti divoši vyhráli." Premian si k němu klekl a vzal ho za ruku. Nenapadalo ho nic, co by mohl říci. "Zavraždili mi matku," vykládal Gargan. "Bylo mi pět. Schovala mě pod nějaké pytle. Znásilnili ji a zavraždili. A já se díval. Chtěl... chtěl jsem ji jít na pomoc. Nemohl jsem. Jen jsem tam ležel a strachy jsem se pomočil.

Pak můj syn..." Gargan se zhluboka a roztřeseně nadechl. "Dones mi meč."

"Nepotřebuješ meč, pane. Je po všem."

"Po všem? Ty si myslíš, že je už po všem? Nikdy nebude po všem. Je to buď oni, nebo my, Premiane. Teď a navždycky." Gargan se převálil doprava. Premian ho zachytil a jemně položil na zem. "Slyším koně," zašeptal generál. A zemřel.

Premian vzhlédl a uviděl, jak k němu přijíždí zástup jezdců, tak vstal a čekal, až dojedou k němu. Dopředu popojel generál kavalérie a pohlédl na mrtvého pána z Lar-ness.

"Měl jsem rozkaz ho zatknout a okamžitě popravít," řekl. "Je dobře, že umřel sám. Velmi jsem si ho vážil."

"Zatknout? Jak zní obvinění?" zeptal se Premian.

"Kdo jsi?" opáčil generál.

"Premian, pane."

"Aha, dobrá. Přináším i rozkazy pro tebe. Máš převzít velení nad kopiníky a vrátit se do Gulgothiru." Otočil se v sedle a obhlížel ten zmatek. "Tvůj oddíl nebude moc velký, obávám se. Co se tady stalo?"

Premian mu to rychle vypověděl. Pak: "Má útok pokračovat, pane?" zeptal se.

"Rabování hrobky? Dobré nebe, to ne! Takové plýtvání dobrými muži. Vůbec nechápu, co to Gargana posedlo, že se dal na tak šílenou výpravu."

"Myslím, že měl rozkazy, pane."

"Všechny rozkazy jsou teď změněny, pane. Máme nového císaře. Ten šílenec je mrtvý, zabila ho jeho vlastní garda. V Gulgothiru opět panuje zdravý rozum."

"Chvála Prameni za to," řekl procítěně Premian.

Z hradeb hrobky Druss, Talisman a obránci přihlíželi, jak ze zničeného tábora pomalu vyjíždí jezdec. Neměl na sobě žádné brnění a ve slunečním světle se mu leskly stříbrné vlasy.

"Šemakovy koule, to je Majon!" řekl Sieben. "Jede na tom koni s půvabem pytle s mrkví."

"Kdo je Majon?" zeptal se Talisman s tváří popelavou, jak ho bolely rány.

"Drenajský vyslanec. Radši svým mužům řekni, ať po něm nestřílejí." Talisman předal rozkaz a Majon se zatím přiblížil. Protáhlou tvář měl usouzenou a napjatou. Druss viděl, že má strach.

"Haló, Drusse!" zavolal Majon. "Nejsem ozbrojený. Přijíždím jako herold."

"Nikdo ti neublíží, vyslanče. Spustíme ti provaz."

"Tady je mi docela dobře, děkuju," opáčil roztřeseným hlasem Drenajec.

"Nesmysl!" zavolal Druss. "Naše pohostinnost je vyhlášená a moji přátelé by se cítili uražení, kdyby ses k nám nepřipojil."

Z hradby spustili provaz a velvyslanec sesedl. Sundal si nebesky modrou pláštěnku, přehodil ji přes sedlo, chytil se provazu a nechal se vytáhnout na cimbuří. Když byl nahoře, Druss ho představil Talismanovi. "On je mezi Nadiry králem," vykládal Druss. "Důležitý muž."

"Moc rád tě poznávám, pane," řekl Majon.

"Jaká slova přinášíš od nepřítele?" opáčil Talisman.

"Tady žádní nepřátelé nejsou, pane," vysvětloval mu Majon. "Ta... bitva skončila. Jezdecký oddíl, který vidíš před hradbami, poslali, aby zatkl odpadlíka Gargana. Generál Cuskar mě požádal, abych tě ujistil, že veškeré nepřátelské akce skončily a že hrobka nebude znečtěna žádným gothirským vojákem. Taktéž ty i tvoji muži jste volní a můžete odejít. Vaše činy proti odpadlíkovi Garganovi nebudou považovány za zločiny proti novému císaři."

"Novému císaři?" ozval se Druss.

"Ano, tak to je. Ten šílenec je mrtev - zabili ho dva jeho gardisté. Teď vládne v Gulgothiru nový pořádek. Na město je

teď nádherný pohled, Drusse. V ulicích se tancuje a zpívá, všude. Vládu nového císaře vede ministr vzácného rodu a vychování. Jmenuje se Garen-Cchen, a zdá se, že již nějakou dobu pracoval v pozadí, aby svrhl božského krále. Okouzující muž s velkým pochopením pro diplomacii. Již jsme podepsali tři obchodní dohody."

"Chceš tím snad říct, že jsme vyhráli?" ujišťoval se Sieben. "A že všichni zůstaneme naživu?"

"Myslím, že to dostatečně shrnuje nastalou situaci," řekl Majon. "Jenom jedna maličkost, Drusse, příteli," dodal velvyslanec a odvedl si bojovníka kousek stranou. "Garen-Cchen mě požádal, abych se zmínil o nějakých klenotech, které tu prý mají být schované."

"Tady žádný klenoty nebyly," zavrčel Druss trpce. "Jenom starý kosti a nový mrtvolky,"

"Ty".... ehm... jsi prohledal sarkofág, že?"

"Ano. Nic. Všechno je to jenom báchorka."

"Aha, no dobrá. Jsem si jistý, že na tom nezáleží," Velvyslanec se vrátil k Talismanovi a znovu se uklonil. "Generál Cuskar s sebou přivezl tři ranhojiče. Požádal mě, abych ti nabídl jejich služby pro raněné,"

"My máme dobrého ranhojiče, ale poděkuj generálovi za jeho laskavost," řekl Talisman. "Oplátkou za jeho dobrou vůli řekni generálovi, že jestli přiveze k hradbám vozy na vodu, zařídím, aby mu naplnili sudy,"

Druss s Gorkajem spustili Majona na zem. Velvyslanec nasedl na koně, zamával a odklusal zpátky do gothirského tábora.

Talisman se posadil na cimbuří. "Vyhráli jsme," vydechl.

"To jo, mládenče. Ale těsně,"

Talisman natáhl ruku. "Ty jsi muž mezi muži, Smrtonoši," poznamenal. "Jménem svého lidu ti děkuju."

"Měl by ses vrátit zpátky do špitálu," poradil mu Druss, "a nechat se ošetřit svým skvělým ranhojičem."

Talisman se usmál a s pomocí Jiesaj a Gorkaje sešel dolů z ochozu. Dole na nádvoří Nadirové utvořili volné skupinky a vzrušeně rozprávěli o bitvě. Lin-cche je nevzrušeně pozoroval, jen v očích měl smutek.

"Co se děje?" zeptal se ho Sieben.

"Nic, co by mohl pochopit nějaký gaidžin" odsekl válečník a odešel pryč.

"O čem to mluvil, Drusse?"

"Jsou všichni u svých vlastních kmenů. Míchání skončilo. Sešli se pro tuhle jedinou bitvu a teď je to zase táhne pryč - nejspíš to je způsob Nadirů." Druss si povzdechl. "Ach, ale že jsem utahanej, básníku. Potřebuju zase vidět Rowenu, nadýchat se horského vzduchu. Nebesa, to by ale byla nádhra, cítit zase svěží vánek, co ohýbá vysokou travu a fouká na loukách mezi borovicema."

"To by bylo, Drusse, starý brachu."

"Nejdřív se ale musíme vrátit do Gulgothiru. Chci vidět Klaye. Pár dní si odpočineme a pojedeme,"

Sieben kývl. "Niobé pojede s námi. Ožením se s ní, Drusse - dám jí děti a železnou pánev na oheň!"

Druss se rozchechtal. "Čekám, že to bude v tomhle pořadí."

Sieben se vrátil do špitálu, kde spal Talisman hlubokým spánkem. V malé pracovně našel kousek pergamenu, brk a kalamář, který byl téměř vyschlý. Nalil do kalamáře trochu vody a sepsal na pergamen krátkou zprávu. Když atrament uschl, složil pergamen na čtyřikrát a vrátil se do větší místnosti. Poklekl k Talismanovi a zasunul mu zprávu za obvaz kolem hrudi. Pak použil sílu Alchazzarových očí, aby nadirského vůdce uzdravil.

Jednoho po druhém navštívil všechny zraněné, nechal je spát, ale rány zmizely.

Pak se zastavil u dveří a spokojeně se ohlédl. Mnoho mužů při obraně hrobky zemřelo, ale další, Talisman mezi nimi, by zemřeli, nebýt jeho. Ta myšlenka básníka potěšila.

Vzhlédl na hradby, kde se Druss natáhl a usnul. Sieben se vyšplhal nahoru a také ho vyléčil.

Lin-cche a jeho Nebeští jezdci rozebírali zeď kolem brány. Sieben se posadil na cimbuří a pozoroval je. Obloha byla úžasně modrá a dokonce i horký vítr byl příjemný.

Jsem naživu, pomyslel si. Naživu a zamilovaný. Jestli existuje lepší pocit na světě, tak jsem ho ještě nepoznal, usoudil.

14

OKAR, TLUSTÝ VRÁTNÝ V HOSPICI, ZAKLEL, když bušení na přední dveře neustávalo. Vykulil se z postele, natáhl si kamaše, přešoural se přes chodbu a vytáhl zástrčky. "Buď zticha!" prikazoval, když otevíral tlusté dveře. "Jsou tady nemocní lidi, co se snaží vyspat."

Do dveří se vecpal obrovský chlap s hustým černým plnovousem, popadl ho za lokty a zvedl ho do vzduchu. "Už moc dlouho stonat nebudou," prohlásil se širokým úsměvem. Oskar nebyl žádný mrňous, ale ten kolohnát ho zvedl a postavil na bok, jako by byl děčko.

"Musíš mému příteli prominout," ozval se štíhlý hezoun, "ale on se snadno rozčílí."

Oba muže dovnitř následovala jakási mladá žena. Byla to Nadirka a nesmírně přitažlivá.

"Kam to jdete?" zeptal se Oskar, když skupinka vyšla po schodech. Ale návštěvníci se s odpovědí nenamáhali, a tak Okar spěchal za nimi. Na vrcholku schodiště čekal opat, stále v noční košili, se svícem v ruce, a překážel v cestě.

"Co má znamenat tenhle vpád?" zeptal se opat vážně.

"Přišli jsme sem vyléčit našeho přítele, otče opate," vysvětloval obr. "Dodržel jsem slib."

Oskar čekal na drsná slova, byv si jist, že budou následovat. Ale opat chvíli jen mlčky stál a v mihotavém světle svíčky se nedalo poznat, jak se vlastně tváří. "Pojďte za mnou," vyzval je tiše, "a prosím, buďte potichu."

Opat je provedl prvním pokojem do malé pracovny v západní části budovy. Zapálil dvě lampy a posadil se za stůl pokrytý hromadou papírů. "Teď mi to vysvětlte," řekl jim.

Obr promluvil první. "Našli jsme ty léčivé kameny, otče. A oni fungují! U všeho, co je mi svatý, oni fungují! Teď nás odveď za Klayem."

"To není možné," vysvětloval opat a povzdychl si. "Klay odešel ze života tři dny po vašem odjezdu. Je pochovaný v prostém hrobě za zahradami. Vyrobili pro něj náhrobní kámen. Je mi to vážně líto."

"Slíbil mi," začal Druss. "Slíbil mi, že bude žít, dokud se nevrátím."

"To byl slib, který nemohl dodržet," řekl opat. "Střela, která ho zasáhla, byla namočena do nějaké ohavné látky, a do rány se téměř ihned dala sněť. Jejím smrticím účinkům nemohl nikdo odolat."

"Tomu nevěřím," zašeptal Druss. "Mám ty kameny!"

"Pročpak tomu válečníci nikdy nemůžou uvěřit?" vyštěkl opat. "Myslíte si, že se svět točí kolem vašich přání. Skutečně upřímně věříte, že se podstata a zákony universa můžou měnit podle vaší vůle? Slyšel jsem o tobě, Drusse. Přešel jsi svět, abys našel svou paní. Bojoval jsi v mnoha bitvách, jsi nezdolný. Ale jsi jenom člověk z masa a krve. Žiješ a zemřeš - stejně jako všichni ostatní. Klay byl velký muž, muž laskavý a chápavý. Jeho smrt je tragédie, jakou ani popsat neumím. A přesto je součástí kruhu života, a já nepochybuji, že ho Pramen přijal s radostí. Byl jsem při jeho konci. Chtěl ti zanechat zprávu a my poslali pro brk a inkoust, ale on náhle zemřel. Myslím, že vím, oč tě chtěl požádat."

"O co?" zeptal se Druss hluše.

"Vyprávěl mi o tom chlapci, Kellsovi, a jak věřil, že Klay je bůh, který může položit ruce na jeho matku a tak ji uzdravit. Ten hoch je stále tady. Seděl u Klaye, držel ho za

ruku, a když zápasník zemřel, ronil hořké slzy. Jeho matka pořád ještě žije. Jestli ty kameny mají takovou moc, jakou říkáš, myslím, že by Klay chtěl, abys ji použil na ni."

Druss neřekl nic, seděl zhroucený na židli a zíral dolů na své ruce. Dopředu popošel Sieben. "Myslím, že zvládneme i něco víc, otče. Odved' mě za tím chlapcem."

Nechali Drussa samotného v pracovně. Sieben, Niobé a opat tiše prošli hospicem, až se nakonec ocitli v dlouhé úzké místnosti, kde kolem stěn stálo na dvacet lůžek, deset po každé straně. Kells ležel stočený do klubíčka na podlaze u první postele a spal. Na židli vedle něj dřímala jakási vysoká žena. Na posteli, s bledou tváří, tu, v měsíčním světle, které sem dopadalo vysokým oknem, ležela vyzáblá, umírající postava. Kůži na obličeji měla pevně napjatou přes kosti - neměla na sobě ani ždíbec masa, a pod očima měla černé kruhy.

Sieben si klekl k chlapci a zlehka mu položil ruku na rameno. Kells se okamžitě probudil a oči se mu rozšířily strachem.

"To je v pořádku, chlapče. Přicházím s darem od vzácného pána Klaye."

"On je mrtvý," namítlo dítě.

"Ale já ten dar stejně přinesl. Vstaň," Kells poslechl Pohyb a hlasy probudily hubenou ženu na židli.

"Co se děje?" zeptala se. "Umřela?"

"Neumřela," řekl Sieben. "Přichází k sobě," Chlapce vyzval: "Vezmi matku za ruku," a Kells to udělal. Sieben se předklonil a položil dlaň umírající ženě na horečkou rozpálené čelo. Kůži měla horkou a suchou. Básník zavřel oči a cítil, jak jím proudí síla kamenů. Žena na posteli slabě zasténala a opat přistoupil blíž a s úžasem hleděl, jak se jí vrací barva do tváří a tmavé knihy pod očima pomalu blednou. Kostí na tvářích zaoblily uzdravující se lícni a čelistní svaly. Vlasy, které měla suché a neživé, se teď na polštáři leskly. Sieben se zhluboka nadechl a ustoupil dozadu.

"Ty jsi anděl Pramene?" zeptala se hubená žena.

"Ne, jenom člověk," odušil Sieben. Klekl si k chlapci a uviděl v jeho očích slzy. "Je zdravá, Kellsi. Ted' spí. Nechtěl bys mi pomoci vyléčit i ostatní?"

"Ano, to bych chtěl. Tebe poslal pán Klay?"

"Obrazně řečeno."

,"A moje máma bude žít?"

"Ano. Ona bude žít."

Společně pak Sieben a chlapec přecházeli od jednoho lůžka k druhému, a když nad Golgothirem vyšlo slunce, ve zdech hospice se ozýval smích a zvuky nespoutané radosti.

Drussa to míjelo, on seděl sám v nezajímavé pracovně a cítil se otupěle. Dokázal pomoci udržet pevnost proti nesmírné přesile, ale nedokázal zabránit smrti přítele. Dokázal přeplout oceán a bojovat ve stovce bitev. Dokázal se postavit každému živému člověku, ale Klay byl přesto mrtev.

Druss vstal ze židle a přešel k oknu. Zahradu za hospicem plnilo vycházející slunce barvami - kolem kašny z bílého mramoru kvetly nachové růže, purpurové náprstníky se vyjímaly mezi koberci žlutých kvítků lemujících cestičky. "Není to fěr," řekl Druss nahlas.

"Nevzpomínání si, že by někdo říkal, že to bude takové," ozval se za ním opatův hlas.

"Ta šipka patřila mně, otče. Klay ji dostal místo mě. Proč bych měl já zůstat naživu a on zemřít?"

"Na takové otázky neexistují odpovědi, Drusse. Mnoho lidí na něj bude vzpomínat s láskou. Dokonce budou i tací, kteří si budou jeho památky vážit natolik, aby se ho pokoušeli napodobit. Nikdo z nás tu není nadlouho. Chtěl bys vidět jeho náhrobek?"

"Ano. To bych rád."

Společně oba muži vyšli z pracovny a sešli dolů po zadním schodišti do zahrad. Vzduch sladce voněl a na ranní obloze jasně svítilo sluníčko. Klayův hrob byl vedle zdi z kamenů pod starou vrbou. Do země byla zasazena dlouhá deska z bílého mramoru a na ní byla vytesána slova:

Dovol, ať všechno dobré, co bych mohl vykonat,

vykonám teď, protože bych touto cestou

už nemusel znovu procházet

"To je citát z jednoho starého spisu," řekl opat. "On si o to neřekl, ale já měl dojem, že se to hodí."

"Ano, hodí se to," souhlasil Druss. "Pověz mi, kdo je ta žena, kterou chtěl Klay zachránit?"

"Je to nevěstka, pracuje v jižní čtvrti, pokud jsem dobře slyšel."

Druss potřásl hlavou a neřikal nic.

"Myslíš, že běhna za záchranu nestojí?" zeptal se opat.

"Tohle bych nikdy neřekl," obrátil se na něj Druss, "ani by mě to nikdy nenapadlo. Ale právě jsem se vrátil z bitvy, otče, kde o život přišly stovky mužů. Vrátil jsem se sem abych zjistil, že jeden velký muž je mrtvý, A nakonec jsem ještě zařídil, že jedna další nevěstka bude pracovat dál v jižní čtvrti. Vráť se domů," řekl Druss. "Kéž bych nikdy do Gulgothiru nepřišel."

"Kdybys nepřišel, nebyl bys ho poznal. A to by byla tvoje ztráta. Radím ti, podrž si vzpomínku na to, jaký byl, a myslí na něj, až budeš žít vlastní život. Možná přijde chvíle, kdy sáhneš do těchto vzpomínek, abys dosáhl něčeho dobrého pro ostatní - právě jako by to udělal on."

Druss se zhluboka nadechl a ještě naposled se podíval na prostý rov, než se otočil. "Kde je můj přítel? Brzy odjedeme. "On a ta žena odešli, Drusse. Říkal mi, abych ti vyřídil, že se sejdete na cestě - jel vrátit ty kameny muži jménem Talisman."

Talisman, Gorkaj a Jiesaj vyjeli na prašný hřeben, zastavili se a přitáhli otěže unaveným koníkům. Dole se přímo v údolí rozkládaly stany Severních Vlčích hlav.

"Jsme doma," řekl Talisman.

"Teď mi možná, můj generále," ozval se Gorkaj, "můžeš říct, proč jsme jeli tak rychle."

"Dneska je den Kamenného vlka. Všichni náčelníci každého klanu Vlčích hlav přišli sem. V poledne bude ve Velké jeskyni obřad."

"A ty při něm nesmíš chybět?"

"Dneska předstoupím před svůj kmen a přijmu své nadirské jméno. To právo mi bylo odepráno, když jsem se vrátil z Akademie. Někteří stařešinové si mysleli, že mě pošpinilo gothirské vzdělání. Nosta Chán mě pojmenoval Talisman a řekl, abych to jméno nosil, dokud nenajdu Alchazzarovy oči."

"Jaké jméno si teď vybereš, má láska?" zeptala se Jiesaj.

"Ještě jsem se nerozhodl. Pojďte, pojedeme dál." A Talisman odvedl trojici dolů do údolí.

Vysoko na úbočí kopce, z ústí ohromné jeskyně, je pozoroval Nosta Chán. Měl smíšené pocity. Cítil přítomnost Očí a věděl, že Talisman svoje pátrání úspěšně završil. To samo bylo důvodem k radosti, protože s kouzly vrácenými zpět Kamennému vlku byl příchod Sjedinitele nekonečně blíž. A přesto tu byl i hněv, protože Talisman ho neposlechl a tu ženu zbavil panenství. Byla teď těhotná a pro celou věc téměř ztracená. Existovalo jenom jedno řešení, a z toho bylo Nosta Chánovi smutno. Talisman, přes všechnu svou sílu a zdatnost, musel zemřít. Potom tu byly byliny a lektvary, které Jiesaj zbaví toho děcka. Třeba by nakonec všechno mohlo pokračovat tak, jak mělo.

Šaman vstal, otočil se zády ke slunci a vstoupil do jeskyně. Byla obrovská, kruhová, z klenutého stropu visely velké stalaktity jako oštěpy. Kamenný vlk byl vytesán ze skály zadní stěny před mnoha stoletími a teď tu seděl, mohutné čelisti měl otevřené a jeho slepé oči čekaly na návrat světla.

Dnes v poledne Oči znovu zazáří - byť nakrátko. Byly příliš mocné, aby je nechali v kamenných důlcích jako kořist pro každého zloděje, který by měl dost důvtipu či odvahy je ukrást. Ne. Odted' bude Alchazzarovy oči nosit u sebe Nosta Chán, šaman kmene Vlčí hlavy.

Do jeskyně vstoupili tři akolyté se svazky olejem napuštěných pochodní, které rozmístili do rezavějících kruhů na stěnách kolem Kamenného vlka.

Nosta Chán vyšel ven do slunce a díval se na pravidelný proud mužů, cílevědomě vystupujících do kopce. "Zapalte pochodně." nařídil akolytům.

Vrátil se ke Kamennému vlkovi, dřepł si před něj a zavřel oči, aby mohl lépe soustředit své síly. Dnes tu bude víc než čtyřicet náčelníků. Ani jeden nemá fialové oči, ale po obřadu každého z nich vyslechne. Sjedinitel byl někde tam venku, někde ve stepi. S mocí Alchazzarových očí ho Nosta Chán najde.

Náčelníci přicházeli do jeskyně a rozesazovali se do půlkruhu asi dvacet stop od Kamenného vlka. Každý náčelník s sebou měl své vlastní, vybrané bojovníky. Ti stáli za svými veliteli s rukama na jílcích mečů, připraveni na každou zradu. Opravdu, řekl si Nosta Chán, my jsme rozdělený lid.

Když byli přítomni všichni náčelníci, Nosta Chán povstal. "Toto je velký den," oznámil shromáždění. "Co bylo ztraceno, zase se k nám navrátilo. Dnes je první den příchodu Sjedinitele. Alchazzarovy oči byly nalezeny!"

Davem projely vzdechy, následované vzápětí ohromným tichem. "Přístup, Talismane," rozkázal šaman.

Talisman vstal ze svého místa uprostřed skupiny a prošel řadami bojovníků, aby se postavil vedle šamana. "Toto je muž, který vedl obránce hrobky Ošikaje Zhouby démonů. Toto je muž, který gaidžinům uštědřil porážku. Dneska, s pýchou, přijme své nadirské jméno a bude po všechny časy vzpomínán jako veliký hrdina Vlčích hlav," Obraceje se k Talismanovi, dodal: "Předej mi Oči, chlapče."

"Za chvíli," řekl Talisman. Mladý válečník se pak obrátil ke shromáždění. "Ošikajova hrobka stojí," začal zvučným hlasem. "Stojí, protože nadirští válečníci stáli hrdě a neustoupili. Tady na tomto místě vzdávám chválu Partsajovi, vůdci Křivých rohů, který zemřel při obraně Ošikajových kostí. Tady na tomto místě vzdávám chválu Kchunovi, vůdci Osamělých vlků, jenž byl zabit, když vedl válečníky Křivých rohů při obraně naší nejsvětější hrobky. Tady na tomto místě vzdávám chválu Ťieng-čchinovi z kmene Hbitých koníků, kterého zmrazili a zavraždili gaidžinové. Tady na tomto místě vzdávám chválu Lin-ccheovi z kmene Nebeských jezdců. A přivádím do rad Vlků nového válečníka. Pojď sem, Gorkaji."

Gorkaj vstal a prošel dopředu. Pres rameno nesl dlouhé kladivo s hlavici z těžkého železa. "Toto je Gorkaj, který býval Žakem, a nyní je z něj Vlčí hlava."

Nosta Chán vám řekl, že příchod Sjedinitele je blízko, a má pravdu. Je čas vzdát se hlouposti minulosti. Podívejte se

na sebe! Jste Vlčí hlavy, a přesto tu sedíte s bojovníky za sebou, protože se bojíte bratrů vedle sebe. A právem se jich bojíte! Protože kdyby měl jeden každý z vás příležitost zabít toho druhého, aby získal vládu, udělal by to. Každý muž tady je nepřítel. To je ta největší hloupost. Zatímco Gothiřané bohatnou, my hladovíme. Zatímco Gothiřané přepadají naše vesnice, my plánujeme války proti sobě. Proč je tomu tak? Copak jsme se narodili úplně hloupí?

Před staletími moudří muži Nadirů spáchali jednu velikou pitomost. Vytáhli kouzlo ze země a vložili je do tohohle," pravil a vytáhl z kapsy kozinkové vesty Alchazzarovy oči. Broušené kameny se zaleskly ve světle pochodní, když je zvedl do vzduchu.

"Síla stepí a hor," pokračoval - "kouzlo bohů kamene a vody. Lapené tady... s těmito nachovými klenoty může být každý muž chánem. Mohl by se stát nesmrtelným. Já viděl jejich moc. V hrobce jsem byl proboden, oštěp mi projel celým tělem, a přesto nemám žádnou jizvu."

Ted' všichni upírali zrak na kameny, a Talisman z každého pohledu cítil chamtivost.

"Alchazzarovy oči!" zařval Talisman a jeho hlas se odrážel jeskyní. "Myslí si ale někdo z vás tady, že Partsaj, Kchun nebo Tieng-čchin zemřeli, aby jeden ubohoučký Vlčí vůdce mohl ovládat kouzla bohů kamene a vody? Je snad některý z vás hoden vládnout takovou silou? Pokud ano, ať nyní okamžitě vystoupí a řekne nám, proč si takovou poctu zaslouží!"

Náčelníci se dívali jeden na druhého, ale nikdo se nepohnul.

Talisman se otočil na patě a došel ke Kamennému vlkovi. Natáhl ruku a vtiskl kameny zpátky do očních důlků. Pak se znovu obrátil a kývl na Gorkaje, jenž vyhodil kladivo do vzduchu. Talisman ho zachytil.

"Ne!" zavřískl Nosta Chán.

Talisman udělal krok dozadu a pak vši silou švihl kladivem. Železo dopadlo na kamenné čelo a roztříštilo vlčí hlavu. V té chvíli kameny vzplály oslepujícím purpurovým světlem, které obklopilo Talismana a naplnilo celou jeskyni. Mezi krápníky proletěl s prasknutím blesk, pak to zadunělo jako vzdálené zahřmění, a podlaha jeskyně se zachvěla a zasténala.

Ze stropu padal prach a purpurové světlo ozařovalo jeho zrnka, jako by ve vzduchu visely tisíce drahokamů. Když se prach usadil a světlo pohaslo, Talisman pustil kladivo a jen tam tak stál a hleděl na trosky Kamenného vlka. Po Alchazzarových očích nebylo ani vidu, ani slechu.

"Cos to udělal?" zaječel Nosta Chán, vrhl se k němu a popadl ho za paži. Talisman se obrátil a šaman zalapal po dechu a couvl - spadla mu brada a prudce mrkal.

Gorkaj popošel dopředu... a zastavil se. Talismanovy oči se změnily, jako by se tam usadilo planoucí purpurové světlo, ve světle pochodní se mu třpytily. Už nebyly tmavé, teď zářily fialovým světlem.

"Tvoje oči..." zašeptal Talisman.

"Já vím," řekl Talisman.

Prošel kolem ohromeného šamana a postavil se před užaslé náčelníky.

"Dnes si vezmu svoje nadirské jméno," prohlásil. "Talisman už ode dneška není. Zemřel, když se do země vrátilo kouzlo. Ode dneška jsem Ulrik z kmene Vlčí hlavy,"

Dros Delnoch O třicet let později

DRUSS VELIKÝ SEDĚL VEDLE MLADÉHO vojáka Pellina a smál se, když dokončoval své vyprávění. "Takže nakonec," pravil, "jsme to všechno dělali pro jednu mladou nevěstku! Siebenovi to zřejmě nevadilo. Měl Niobé, odvedl si ji domů a koupil ji nádherně zdobenou pánev na oheň. Byla to dobrá žena - přežila ho o deset let. Nebyl jí věrnější - nemyslím, že Sieben vůbec věděl, co být věrnější znamená. Ale zůstal s ní, a hádám, že to už něco znamená."

K bojovníkovi došel Calvar Sen, ranhojič. "Ten chlapec umřel, Drusse," řekl.

"Já vím, že umřel, zatraceně! Všichni kolem mě umírají." Něžně poplácal Pellina po ještě teplé ruce a vstal od postele.

"Bojoval dobře, víš. Byl vyděšenější, ale neutek. Stál na svém místě jako chlap. Myslíš, že aspoň něco z mého příběhu slyšel?"

"To je těžko říct. Možná. Ted' by sis měl jít odpočinout. Nejsi už žádný mladík."

"Jo, to je jako rada od Reka a Hoguna a všech ostatních. Brzo si odpočinu. Všichni si odpočineme. Jsou všichni pryč, víš - všichni moji kamarádi Bodasena jsem zabil sám a Sieben padl ve Skelnu."

"A co Talisman? Ještě jste se někdy setkali?"

"Ne. Podle mě padl v jedné z Ulrikových bitev." Druss se nuceně zasmál a prohrábl si pokroucenou rukou stříbrné vousy. "Byl by ale pyšnější, kdyby ted' mohl vidět kmény, co? Jak bojují pod hradbami Dros Delnochu. Všechny kmény sjednocený."

"Odpočiň si, staříku," nařídil mu Calvar Sen. "Jinak bys mohl zítra skončit na jedné z těch postelí, ne že si to budeš rázovat kolem."

"Slyšel jsem, ranhojiči."

Druss zvedl sekeru, vyšel ven do měsíčního světla a vydal se na hradbu, odkud se zadíval na děsivý nadirský tábor, který vyplňoval údolí, kam až oko dohlédlo.

Tři ze šesti velkých hradeb již padly a Druss ted' stál u věžové brány čtvrté hradby. "Nač myslíš, starý brachu?" zeptal se Střelec a vystoupil ze stínu.

"Ulrik říkal, že ho jeho šaman varoval, že tady umřou... u tyhle brány. Přijde mi to stejně dobrý místo jako každý jiný."

"Ty neumřeš, Drusse. Ty jsi nesmrtelný - všichni chlapi to vědí."

"Já jsem hlavně starší a utahanější," řekl Druss. "A už než jsem sem přišel, tak jsem věděl, že to bude místo mého posledního odpočinku." Usmál se. "Uzavřel jsem smlouvu se smrtí, chlapče."

Střelec se zachvěl a změnil námět. "Tobě se líbil, vid'? Totiž Ulrik. Co ještě ti řekl?"

Druss neodpověděl. Něco na tom setkání s Ulrikem mu dělalo starosti, ale zatím nepřišel na to, co.

A nikdy nepřijde...

O několik dní později, když byl Ulrik sám ve svém stanu, také přemýšlel o Sekerobijci a vzpomněl si na jejich poslední setkání na kolišti mezi první a druhou hradbou. Slunce jasně svítilo na obloze a nepřítel se stáhl z Eldibarky, první hradby.

Ulrik vyšel na koliště a roztáhl na zem purpurový koberec. Jeden z jeho lidí sem donesl džbán vína, talíř datlí a sýr a velký chán se posadil a čekal.

Díval se, jak Drussa spouští z cimbuří druhé hradby. Vypadal starý, ve slunečním svědě se mu vous třpytil stříbrem. Vzpomeneš si na mě, Drusse? napadlo ho. Ne, jak bys mohl. Z tmavookého mladého muže s čistou pletí, kterého jsi znal před třiceti lety, se teď stal fialovooký, zjizvený válečník. Když se drenajský bojovník přiblížil, Ulrikovi se rozbušilo srdce prudčeji. Druss držel v ruce svou strašlivou zbraň, Snagu, se kterou vybral u Ošikajovy hrobky tak vysokou daň. Použiješ ji na mě? napadlo Ulrika. Ne, uvědomil si. Jako vždycky, Druss byl čestný muž.

"Jsem ve tvém táboře cizinec," řekl starý pán.

"Vítej cizinče, a pojez," vyzval ho Ulrik a Druss si sedl naproti němu se zkříženými nohama. Ulrik si pomalu odepjal lakovaný černý kyrys, sundal ho a pečlivě ho odložil stranou. Pak si stáhl černé chrániče holení i předloktí. "Já jsem Ulrik z kmene Vlčí hlavy."

"A já Druss se sekerou." Druss přimhouřil světle modré oči a pozoroval velkého chána. Poznal mě? přemítal Ulrik.

Řekni mu to! Promluv s ním teď. Vyjádři svou vděčnost.

"Rád tě vidím! Jez," pobízel ho Ulrik.

Druss si ze stříbrného talíře před sebou nabral hrst datlí a pomalu je žvýkal. Pak je zajedl smetanovým kozím sýrem a zapil to lokem červeného vína. Zvedl obočí a zazubil se.

"Lentrijské červené," řekl Ulrik. "Bez jedu."

Druss se usmál. "Mě je těžký zabít. Je to nadání."

"Vedl sis dobře, jsem tomu rád."

"Mrzelo mě, když jsem se doslechl, že ti umřel syn. Já žádný syny nemám, ale vím, jak je to pro člověka těžký, když přijde o své milovaný."

"Byla to krutá rána," řekl Ulrik. "Byl to hodný chlapec. Ale on je celý život krutý, ne? Muž se musí povznést nad svůj žal."

Druss mlčel a podal si další datle.

"Ty jsi velký muž, Drusse. Mrzí mě, že tady zemřeš."

"Ano, bylo by hezký žít věčně. Na druhou stranu už začínám být pomaleji. Pár tvých mužů se dostalo zatraceně dost blízko, aby mě škráblí - je to trapný."

"Muže, který tě zabije, čeká cena - sto koní, vybraných z mých vlastních stájí."

"A jak ten chlap dokáže, že mě zabil?"

"Přinese tvou hlavu a přivede dva svědky smrtící rány."

"Nedovol, ať se tahle informace dostane k mým lidem. Ti by to udělali za padesát koní."

"To snad ne! Vedl sis dobře. Jak se tady zařizuje nový hrabě?"

"Potěšilo by ho mň hlučný uvítání, ale myslím, že se docela baví. Bojuje dobře."

"Jako vy všichni. Ale naneštěstí to nebude stačit."

"Uvidíme." opáčil Druss. "Ty datle jsou moc dobré."

"Myslíš, že mě dokážete zastavit? Pověz mně pravdu, Smrtonoši."

"Rád bych sloužil pod tebou," řekl Druss. "Obdivuju tě celý roky. Sloužil jsem mnoha králům. Někteří byli slaboši, jiní svěhlaví. Mnozí byli skvělí muži, ale ty... ty neseš známku velikosti. Myslím, že nakonec dostaneš, co chceš... ale ne, dokud jsem naživu."

"Ty už moc dlouho žít nebudeš, Drusse." řekl Ulrik laskavě. "Máme šamana, který tyhle věci ví. Řekl mi, že tě viděl stát u brány čtvrté hradby - Sumitos se myslím jmenuje - a šklebící se lebka Smrtky se ti vznášela nad ramenem."

Druss se zasmál nahlas. "Smrtka se vždycky vznáší tam, kde já stojím, Ulriku! Copak tvůj šaman nezná vaše vlastní pověsti? Můžu se rozhodnout, že umřu na hradbě Sumitos. Můžu se rozhodnout, že umřu na Musifu. Ale ať už se rozhodnu umřít kdekoli, věz tohle. Až se vydám do Údolí stínů, vezmu s sebou víc než jen hrstku Nadirů, aby mi na cestě dělali společnost."

"Půjdu s tebou s hrdostí. Odejdi v míru."

Za stanovou chlopni se něco pohnulo a Ulrik se prudce vrátil do přítomnosti. Dovnitř vstoupil jeho poručík Ogasi, syn dávno mrtvého Gorkaje. S pěsti na hrudi chánovi zasalutoval "Hranice je připravená, pane." řekl válečník.

Ulrik se zhluboka nadechl a pak vyšel ven do noci.

Tělo Drussa Velikého leželo na hranici, ruce měl válečník zkřížené na prsou a v mrtvých rukou svíral svou velkou sekeru. Ulrik pocítil záchvěv bolesti, když vzlédl k hranici, a následoval pocit prázdnoty a nesmírné ztráty. Druss zabil nadirského šampióna Nogušu v boji muže proti muži. Noguša si však čepel meče potřel jedem. Když přišel další útok, starý válečník již v bolestech umíral, a přesto stále bojoval, jeho obrovská sekera rozsévala smrt, až nakonec, obklopen nadirskými bojovníky, konečně padl.

"Proč mu prokazujeme tuhle čest, pane?" zeptal se Ogasi. "Byl to gaidžin a náš nepřítel."

Ulrik si povzddechl. "Bojoval po boku tvého otce a mém u Ošikajovy hrobky. Bez něj by nebylo žádné nadirské vojsko. Možná by náš lid bez něj ani neměl budoucnost."

"Tak to byl o to větší hlupák," poznamenal Ogasi.

Ulrik zdusil záchvěv hněvu, který pocítil. Ogasi byl smělý a věrný, ale nikdy nepochopí velikost mužů, jako byl Druss. "Bylo mi ctí a výsadou stát vedle něj." řekl Ulrik. "Byl to muž, který vždycky bojoval za to, v co věřil, bez ohledu na přesilu. Vím, že ty gaidžiny nenávidíš, Ogasi. Ale Druss byl zvláštní, on nepatřil k žádné rase a ke všem. Před dávnými časy jsme spolu prošli Prázdnou, abychom zachránili duši Sul-sen a spojili ji s duchem Ošikajovým. Ano, bojoval i proti nám. Ale nebyla v něm zloba. Byl to velký muž - a po jistou dobu - i můj přítel. Prokaž mu čest kvůli mně." "Udělám to, pane." řekl Ogasi. Válečník chvíli mlčel, potom se usmál. "U bohů kamene a vody, ale že uměl bojovat, co?"

"Ano." řekl Ulrik tiše. "On uměl bojovat."